

C. L. Peisent.

S Y N O P S I S
NOSOLOGIÆ METHODICÆ,

E X H I B E N S

C L A R I S S. V I R O R U M

S A U V A G E S I I, L I N N Æ I, V O G E L I I, E T S A G A R I,
S Y S T E M A T A N O S O L O G I C A.

E D I D I T

S U U M Q U E P R O P R I U M S Y S T E M A N O S O L O G I C U M

A D J E C I T

G U L I E L M U S C U L L E N,

M E D. D. E T I N A C A D. EDINB. MED. PRACT. PROF.
M E D I C U S R E G I U S A P U D S C O T O S P R I M A R I U S ,
E T C O L L. R E G. MED. EDINB. S O C I U S ;
N E C N O N S O C I E T A T U M R E G. L O N D. P H I L O S. E D I N E .
P H I L A D E L P H. M E D. R E G. P A R I S .
M E D. H A U N I E N S. E T M E D. E D I N E .
S O D A L I S .

E D I T I O T E R T I A,

E M E N D A T A E T P L U R I M U M A U C T A ,

D U O B U S T O M I S.

T O M. II.

E D I N B U R G I:

P rostant venales, apud G U L I E L M U M C R E E C H ;
et L O N D I N I , apud T H O M A M C A D E L L ,
et J O A N N E M M U R R A Y , Bibliopolas.

M, D C C, LXXX.

193005720 3.1000000

卷之三

卷之三

8A 263.

P A R S Q U I N T A.

G E N E R A
M O R B O R U M

P R Æ C I P U A.

D E F I N I T A,

A D D I T I S S P E C I E B U S.

C U M H A R U M E X S A U V A G E S I O S Y N O N Y M I S,

A

G U L I E L M O C U L L E N,

Edinburgi 1780.

THE HISTORY OF THE
AMERICAN REVOLUTION

IN FIVE VOLUMES

BY JAMES BROWN

ARMED FORCES

PROLEGOMENA.

RES est inter medicos satis nota, morbos quosdam natura sive causa proxima diversos, externa tamen facie, sive symptomatis, adeo similes esse, ut alii ab aliis difficillime internoscantur. Cum autem morbi natura diversi remedia diversa, quandoque etiam contraria, postulent, summi est momenti ut medicinam facientes morbum quemque, a quovis alio, certo dignoscant.

DUM medici vero, in ipso artis usu versati, de morbis distinguendis saepe incerti sint, merito queruntur, in scriptis de re medica, non semper inveniri quae hanc ambiguitatem solvere valeant. Saepe quidem observatum est, descriptiones, sive historias,

A

quas

quas vocant, morborum, in scriptis medicorum reperiundas, plerumque mancas et imperfectas esse; et nemo est, ut opinor, qui non facile agnoscat, historias morborum pleniores, magis exactas, et characteribus melius distinctas, quam quas adhuc habuimus, desideratas esse.

PUTARUNT quidem multi, medicos veteres Graecos et Romanos, in observandis et notandis morborum phenomenis, diligentes et solertes fuisse, atque in horum scriptis historias morborum complures quae nobis utiles esse possint existare. Mihi vero videtur vel ineptam et superstitionem antiquitatis venerationem, vel quandam eruditionis ostentationem, scriptis medicorum veterum in hac aestimationem nimiam conciliasse. Minime quidem dissimulandum, in scriptis illis quedam quae morborum characteres vere delineant subinde reperiri. Quae autem ejusmodi ibi occurrunt, quantumcunque a recentioribus aestimata, parum profecto nos docuissent,

docuissent, et attentionem nostram penitus fortassis effugissent, nisi res eadem nobis ex propria observatione prius innotuissent. Revera, neoterici libros veterum raro, ad primam rerum notitiam comparandam, evolvunt, sed plerumque, ut propria tantum inventa et observationes horum autoritate suffulciant, perscrutantur. Mihi quidem persuasum est, vel historias morborum pleraque, quae in scriptis veterum jam inveniuntur, ad morbos regionis a nostra plurimum diversae pertinere, ideoque nobis parum utilles esse; vel scripta eorum adeo mutilata et corrupta ad nos pervenisse, ut ad usus nostros parum conferre queant. Fatendum saltem, notitiam morborum ex scriptis veterum hauriendam multo minorem esse, quam qua opus est ad illam, de qua diximus, ambiguitatem eximendam.

NEC nisi sero admodum et lente ad hanc rem expediendam progreffi sunt recentiores. Seculo enim decimo sexto, Galeni sequaces,
in

in instauranda veterum doctrina, tanta cum laude versati, in horum scriptis explicandis et illustrandis fere solum occupati; parum omnino ad emendandam vel amplificandam morborum historiam contulerunt.

NEC ejusdem aevi medici chemici, Galeniconum adversarii acerrimi, in illa re plus fecerunt. Medicamentis enim inveniendis, et promiscue adhibendis, solum intenti, a morborum studio hominum animos prorsus averterebant.

HINC quidem factum est, quod ab instauratis literis seculo decimo quinto, usque ad tempora Sydenhami, nullae fere morborum historiae plenae vel accuratae conscriptae sint. SYDENHAMUS vero, sagacitate et iudicio quibus maxime pollebat, majorem in notandis et describendis morborum phaenomenis diligentiam adhibendam esse protinus sensit, et in hunc finem ad sedulam observationem se accinxit, qua plures tandem

et

et meliores, quam antea quisquam, morborum descriptiones protulit.

AD hujus exemplum, et ad normam methodi, per observationes et experimenta, philosophandi, tunc temporis invalescentis, evenit, ut ab eo tempore plures medici, in historiis morborum augendis et accuratius reddendis, operam collocaverint.

A tempore igitur Sydenhami in hac rem multum laboris nec frustra impensum est; rem tamen minime adhuc absolutam esse censeo. Multa parum accurata, multa erronea, multa denique prorsus falsa, historiis morborum, quas jam habemus, inesse, novit quisque in his aliquantulum versatus; et novit etiam ex variis causis haec vitia subrepisse. Scriptores enim, alii ad theorias sibi placentes stabiendas, alii ad fidem remedii ab ipsis sive inventis sive multum laudatis conciliandam; vel veritatem, praecognitis occaecati, non percipiebant, vel etiam fictis

et

et falsis corrumpebant. Plures, re omni quovis modo mirabili capti, quod ipsi facile crediderunt, alios credere cupientes, rem omnem praeter modum amplificarunt. Plures denique, ut observationibus, hodie adeo expeditis, famam sibi compararent, historias in museo fictas, pro veris tradiderunt. Haec omnia, si specialius indigitarem, de imperfecta haec tenus morborum historia satis clare constaret; sed haec omnia impraesentiarum praetermitto, et unum solummodo, in historiis morborum conscribendis, vitium, ad rem nostram maxime pertinens, indicatum volo.

MULTI optimae etiam fidei medici, in morbis observandis diligenter versati, in historiis eorum conscribendis saepe nimium fecerunt. Non solum enim symptomata morbi cuiusvis semper praesentia et inseparabilia, sed plura etiam, et cuncta quidem quovis tempore morbum comitantia, recensuerunt. Ita symptomata rarius, nec necessario cum morbo conjuncta, et plura omnino adventitia et fortuita,

fortuita, notarunt; dum simul illa inusitata et fortuita ab usitatoribus et inseparabilibus distinguere penitus neglexerunt. Hinc, historiam morborum plenissimam reddere co- nantes, quae ad distinctionem cujusque ab alio quovis conferre possent, omiserunt, im- mo difficiliorem reddiderunt.

DE hacce in historiis morborum redun- dantia saepe conquesti medicinam facientes, pathognomonica quae dicuntur desidera- runt; hoc est, ut notentur symptomata illa pauca, quae cuique morbo adeo propria sunt, ut ab illis solis quisque morbus ab alio quovis illico et certo dignoscatur. Hujus- modi autem pathognomonica in scriptis medicis nondum data, neque unicuique morbo assignata sunt; nec, quantum video, nisi per Nosologiam methodicam, rite insti- tutam, assignari queunt.

DUDUM quidem SYDENHAMUS et solers BAGLIVIUS, quo facilius et certius morbi distinguerentur,

distinguarentur, morbos omnes, per normam methodi botanicae, ad genera et species, appositis characteribus idoneis, referri voluerunt: Id est, ut institueretur Nosologia methodica. Hoc etiam consilium alii summae famae medici comprobarunt, et quisque, ni fallor, in artis usu occupatus factum fuisse vehementer optaret. Nihil tamen hujusmodi protinus tentatum fuit; an quidem ex fructu inde capiendo parum perspecto, an vero ex difficultate operis praevisa, non constat; sed revera nihil omnino tentatum fuit, donec celeberrimus FRANCISCUS BOISSIER DE SAUVAGES, circa annum 1732, rem aggressus sit.

Quae quidem, exeunte seculo decimo sexto, FELIX PLATERUS in morbis secundum symptomata ordinandis conatus est, quodammodo huc referri possunt; conatus autem isti inconditi adeo et imperfecti erant, ut quenquam eosdem prosecuturum esse vix expectandum fuit; et revera ante Sauvagesium

GESIUM nemo, quantum novimus, ulla ex parte prosecutus est. Haud dissimulandum quidem, PLATERUM SAUVAGESIO quaedam suggestisse; pauca tamen, nec fausta admodum, et quae nemini usui fuissent, nisi SAUVAGESIUS, cum meliore spe, opus multo longius provexisset.

IPSE quidem SAUVAGESIUS primum lente et titubanter progrediebatur; et, re iterum atque iterum tentata, non nisi post multam lectionem, et assiduam per triginta annos meditationem, Nosologiam methodicam suam, anno 1762 editam, protulit.

INTEREA, duo alia, in Nosologia methodica, tentamina facta sunt; alterum a celeberrimo viro, et in distributione rerum methodica plurimum exercitato, CAROLO a LINNE; alterum ab erudito Professore Gottingensi, RUDOLPHO AUGUSTO VOGEL. A neutro tamen, utpote vestigiis SAUVAGESII presse nimis insistente, opus multum promotum fuisse videtur.

CUM de utilitate hujusmodi tentaminum, jamdudum mihi persuasum sit, simulac ad medicinae praxin docendam in hac alma Academia admotus fui, mei officii esse putavi alumnos nostros ad Nosologiae methodicae studium allicere; et, quo facilius hoc efficerem, libellos quotquot ad id conferre possent, hic edendos, et in discipulorum manus tradendos, curavi.

Ex opere SAUVAGESII, aliis rebus non admodum utilibus referto, ea tantum quae ad genera et species morborum distinguendas pertinerent excerpti, et cum his LINNAEI et VOGELII libellos integros conjunctos edidi.

AUCTORES hi aliquid laudis sine dubio merentur; quanquam enim eorum opera, rem ex toto confecisse minime videantur, nec multum utilitatis tyronibus inexpertis afferre queant; in arte tamen versatis, et in dignoscendis morbis aliquatenus exercitatis, nonnihil commodi exinde oriri possit.

DIFFICILE

DIFFICILE quidem erit, hanc rem protinus perfectam reddere, nec, ut opinor, nisi tentaminibus repetitis fieri potest. Non solum igitur mihi licetum, sed mei muneris esse, opus hoc Nosologicum, quantum possem, promovere arbitratus sum; eoque consilio methodum quodammodo novam tentavi, et una cum supra dictis edidi. Hanc, et si nequaquam omnibus numeris absolutam, prioribus tamen in quibusdam magis accuratam inventam fore spero.

QUI ante nos huic studio operam derunt, minus consulto, ut mihi videtur, rem aggressi sunt; morborum enim species parum perspectas habentes, ad suprema classium et ordinum genera constituenda illico se accinxerunt. A natura vero, species solum datae sunt; et generum constitutio est mentis humanae excogitatio, quae, donec species omnes bene notae et perspectae fuerint, fallax et incerta erit; et in generibus quidem constituendis, nisi ad species semper respiciamus,

refpiciamus, labor noſter vanus et futileſ
evadet.

CONSTITUTIO generum supremorum, in quovis rerum ſystemate, neutiquam adhuc abſoluta eſt. Clafes enim, vel etiam ordines, omnino naturales, vel in ſystemate vegetabili, vel in animali, nondum ubique conſtitutae ſunt. De foſſilibus methodus etiam diſſicilior, et de morbis fortaffis omnium diſſicillima erit. Videamus igitur quomođo hanc rem quam optime traçare poſſimus.

CUM res diſtinguendae, numero quam plurimae ſint, tum ad investigationem, tum ad reminiſcentiam, utiliſſimum et neceſſarium eſſe videtur, ut ad genera quaedam ſuprema referantur; cum vero ſpecies rerum non admodum numerosae ſint, et quarum ſigillatim recenſitarum reminiſci, memoriae in plerisque hominibus vires non excedat, eas, ſumma ſollicitudine, ad clafes et ordines referre vix opus eſſe videtur.

ITA Illustris DE BUFFON quadrupedia, quorum species numero paucae sunt, ad classes et ordines referre haud necessarium esse censuit, et quae in hunc finem alii tentarunt, frivola esse, et ad denominationem studiosos plurimum turbantem duxisse, putavit.

ILLUSTRI tamen et egregio viro prorsus assentire nequeo. Etiam si enim institutio classium et ordinum morborum, neque pro investigatione eorum satis perfecta reddi queat, neque pro numero valde necessaria sit; quodammodo tamen tentandam, et ad majorem accurationem diligenter perducendam esse, puto.

ENIMVERO, si ab illusione quae ex characteribus classium et ordinum oriri queat, cavemus, et, ni fallor, cavere plerumque licet, etiam classium et ordinum institutionem, in multis ad pleniores et magis exactam specierum distinctionem conferre posse contendeo. Etsi enim ejusmodi institutionem, ubique certam et accuratam semper

per assequi haud liceat, ipsos tamen conatus ad illam assequendam magnopere ex re fore putarem, quippe qui ad disquisitiones utiles, tum in pathologia, tum in morborum historia, saepe obvenientes, subinde ducant. Certe, cum de natura morborum disquirere velimus, distinguendi sunt, tum per symptoma cuique propria, tum per illa cum aliis quibusdam communia, quod nihil aliud est, quam morbos, uti alia quaecunque in rerum natura distingui debent, per genera et species distinguere, et hujusmodi distinctio generum, tum supremorum tum proximorum, notationem necessario exigit.

QUANTACUNQUE tamen ex instituendis morborum classibus et ordinibus utilitas provenire possit, certe fatendum est, Nosophagos, huic rei praecipue intentos, successus optatos nondum obtinuisse; et ex hujus studii adeo imperfecti conspectu, ni fallor, accidit, quod totam rem Nosophagicam alii despixerint, alii vero impossibilem iudicaverint.

Qui

Qui impossibilem putant, certe falluntur. Distinctionem morborum aliquando difficilem esse, patentur omnes; possibilem autem in plerisque esse, fateri etiam oportet; nam, si quis hoc negaverit, idem fecerit, ac si nullam esse artem medicam dixisset. Si revera tamen medici morbos a se invicem dignoscere possint, certe quibus indiciis id faciant, etiam dicere queunt. Haec autem indicia nulla alia esse possunt, quam quae morbum quemque per genus et speciem definiant, quae rursus per methodum Nosologicam, rite institutam, solummodo exponi queant.

DISTINCTIONEM itaque morborum, hactenus saepe dubiam, per Nosologiam methodicam magis certam fieri posse, affirmare nullus dubito. Porro observandum, quoties hujusmodi distinctionem morborum exponere conati fuerimus, id commodi oriaturum, quod hujus distinctionis vel defectus, vel errores, facillime percipientur, et cum percepti, vel ad observationes jam factas accuratius considerandas, vel ad observations

fervationes postea diligentius faciendas, ducent; quin et plurimum valebunt, tum ad Nosologiam methodicam, tum ad distinctionem morborum, tandem perfectiorem reddendam.

QUAMVIS morborum characteres hactenus propositi saepe erronei, saepe deficientes sunt; tentamina tamen omnia jam facta exhibere cupiens, in hac tertia Synopsis editione ex systemate symptomatico CL. MICHAELIS SAGAR, quae ad genera morborum definienda pertineant, excerpti, et caeteris supra memoratis subjunxi. Haec autem tentamina omnia simul edita sunt, ut juxta posita facilius conferri possint, et ut collata vel optimos et maxime idoneos characteres indicent, vel ad erroneos corrigendos, et ad distinctiones magis exactas obtainendas, lectores ducant.

HUJUSMODI studium plurimis medicis necessarium fore facile credo; nam morborum titulis inhaerentes, notiones parum accuratas

curatas et determinatas habent ; et, quantum video, ad magis exactas, nisi nosologiae methodicae studio, duci vix possunt.

Ex iis quae jam diximus, tum utilitatem tum necessitatem Nosophiae Methodicae manifestam fore spero ; et simul patebit, quare antehac, et nunc etiam, eandem colere allaboravi. Proximum est, ut in hisce prolegomenis, quas in hoc studio regulas ipse observavi, et ab aliis observandas vellem, nunc exponam.

PRIMA et praecipua nostra cura fuit, ut morborum species in ipsis aegris praesentes detegerentur et diagnoscerentur. Cum vero species nisi simul genus indicaretur, vix recte definiri possint ; et cum genera plurima a Nosophis indicata unius tantum speciei sint, inde factum est, quod nostri etiam labores, in generibus praesertim distinguendis, impensi videantur. Ad species tamen semper respexit ; et ad eas dig-

C

noscendas,

noscendas, characteres generum a nobis
datos ubique utiles fore speramus.

IN generibus morborum recensendis, pauciora, quam in aliis systematibus dicta sunt, recensui ; quod si recte feci, id studiosis multitudine rerum contemplanda facile turbatis imprimis commodum esse puto. Etiam si enim numerum generum minuens aliquando erraverim, id tamen tuto tentatum fuisse censeo ; cum enim discipuli nostri genera facile et satis certo distinguenda recte perspexerint, illos genera forte omissa facile postea agnitos esse, credo.

GENERALA morborum vero apud nos, quam apud alios Nosologos, necessario pauciora sunt ; quia plura, pro diversis ab aliis habita et recensita, a nobis, utpote nulla, quantum nobis videtur, re diversa, sub uno titulo comprehensa sunt ; et hujus rationes postea locis idoneis tradendae venient. Interea notandum, plura genera, quae primo intuitu omissa videantur, nequaquam ex oculis

oculis studiosorum sublata esse, cum generis illius, ad quod pertinere nobis videntur, uti synonyma recenseantur, et locum suum in indice adhuc retineant.

DEINDE, genera morborum a nobis, quam ab aliis enumerata et definita, pauciora sunt; quia nulla, nisi idiopathica et primaria, notanda esse duximus; dum plura ab aliis memorata, sympathica tantum sunt, sive symptomata nusquam per se existentia; et neutram igitur pro morbis primariis agnoscenda. Ita *Carphologia*, *Pandiculatio*, *Rigor*, *Sternutatio*, *Oscedo*, *Singultus*, *Stertor*, *Anxietas*, *Lassitudo*, *Stupor*, *Pruritus*, *Algus*, et *Ardor*, a SAUVAGESIO, et alia ab aliis, pro generibus recensita, a nobis penitus omittuntur; et recte, ni fallor, nisi quot symptomata, totidem genera morborum, ponere velimus.

DENIQUE, genera morborum apud nos pauciora sunt; quia, ex classibus VITIORUM et DEFORMITATUM, plura a nobis omit-
tuntur;

tuntur ; vel quod morbi adeo leves sint, ut medicorum attentionem et curam non mereantur ; vel quod congeniti et immutabiles medicorum artem penitus eludant. Ita *Lentigo*, *Leuce*, *Cyasma*, *Seline*, et *Cicatrix*, ex classe VITIORUM ; et *Phoxos*, *Gibber*, *Rhysemata*, *Canities*, *Coloboma*, *Naevus*, *Monstrositas*, *Rhinoensis*, *Varus*, *Valgus*, *Leiopedes*, *Saniodes*, *Criporchis*, *Hermaphroditus*, *Dionysiscus*, *Galiancon*, *Galbulus*, et alia ex classe DEFORMITATUM apud VOGELIUM recensita, recte a nobis omissa putamus, Ejusmodi vitia et deformitates, fortassis in pathologia, sive historia generali, mutationum quas, quavis occasione, subit corpus humanum notari possent ; Nosologiam autem methodicam iis adeo frivolis onerare, vel eandem tam multis novis et inutilibus appellationibus turbare, minime idoneum videtur. Judicet itaque lector, quam merito gloriatur cl. SAGAR, se generum numerum auxisse,

QUOD,

QUOD, modo memorata omiserim, venia forsitan mihi facile dabitur. Sunt autem alii morbi, memoratu quidem digni, quos omissos non adeo facile condonabit studiosus. Hujusmodi omissions agnosco, et quidem doleo; sed variae rationes, ut quidam morbi hic omitterentur, effecerunt. Primo, fieri potest, ut quidam observationem nostram penitus effugerint; dein, sunt alii satis noti, quibus, in nostro systemate, locus idoneus nusquam inventus est; denique, sunt alii quorum historia apud medicos adeo sit imperfecta, ut nec locus nec character idoneus iis assignari queat. Netamen ejusmodi genera penitus omitterentur, ad calcem operis, omissorum, quotquot noverim, catalogum subjunxi, ut posteri perspicaciores, ea diligentius perpendentes, characteres et locum iis assignent.

EODEM consilio, ne scilicet tyronibus contemplanda praeter necessitatem multiplicarentur, non genera solum, sed species morborum etiam ad minorem numerum redigi.

redegì. Hoc magis periculosem videri potest, cum nullam speciem, quae revera existat, reæte omittere liceat. Ne quidem ad recensionem specierum ipse accederem, difficultas operis me dubium, et timidum antehac diu cohibuit; et id tantum tentare ausus sum, ut species, a SAUVAGESIO recensitas, serie paulo luculentiore et emendatiore traderem: Re autem amplius, et curatius perpenfa, species jam recensurus, numerum earum, apud SAUVAGESIUM recensitarum, multum minuendum esse, arbitratus sum.

SOLUS quidem SAUVAGESIUS, nam SAGARUM nihil moror, in recensione specierum quicquid praefsttit; et, licet egregius vir, plurimis observationibus undique collectis, multum de re medica meritus sit; haud tamen dissimulandum, illum in multis graviter errasse, dum species revera easdem, sub diversa appellatione repetitas, pro diversis ponebat; et praesertim dum species sympatheticas, tam saepe idiopathicis immiscebant, qua ratione earum numerum totum praeter modum auxit. Hos ut tolle-

rem

rem errores, quod potui feci, numerosis
nempe apud SAUVAGESIUM speciebus,
recte, quantum ego judico, ad pauciores re-
dactis.

QUOD ut efficerem, primo species plures,
uti diversas a SAUVAGESIO recensitas, pro
una eademque habui, et sub uno titulo po-
sui; atque hujus rei rationes locis suis ido-
neis posthac tradendae sunt.

DEINDE, cum species idiopathicas solum
pro veris et genuinis enumerare velim,
quotquot pro symptomaticis habere potui,
totidem ex numero specierum apud SAU-
VAGESIUM sustuli. Cum autem, in recen-
sione specierum symptomaticarum aliquis
usus sit, earum recensionem, seorsum tamen,
denuo apposui.

DENIQUE, alia et praecipua ratio, qua
specierum, a SAUVAGESIO recensitarum,
numerum minuendum esse censui, ea est,
qua plures ab eo pro diversis positas, pro
specierum

specierum varietatibus, tantum habui et enumeravi.

Hoc autem est, quod in Nosologia Methodica maxime difficile videtur, dicere nimurum, quid pro ipsa specie morbi, quid pro ejusdem speciei varietate, tantum habendum sit. Cum autem criteria illa, quae in Zoologia et Phytologia, ad species a varietatibus certius distinguendas adhiberi possint, in Nosologia Methodica nequaquam invenienda sint; varietates morborum a speciebus distinguere ubique difficilius erit. Quamobrem varietates plures recensere, tutissimum et fere necessarium esse duxi. Ejusmodi vero distinctionem, in artis usu utilissimam fore ratus, illam adhibere ubique annuis sum; quod si non in omnibus, cum aequa certa cognitione, cum aliqua saltem verisimilitudine, diligenter quae sequuntur pensitatis, saepe fecisse video.

CUM morbus aliquis, quo plures homines laborant, symptomata cujusdam speciei characteristica

ra^cteristica omnia et sola, in unoquoque ostendit; quantumvis haec in alio minus, in alio magis vehementia fint, hoc speciem diversam exhibere non putamus; et, in universum, morbos gradu solum differentes, non nisi ejusdem speciei varietates praebere cenfemus.

TUNC igitur de varietate a specie distinguenda quaestioni tantum locus est, cum in diversorum hominum morbis, vel ex solitis cujusvis speciei symptomatis, quae-dam absint, vel iisdem quaedam addita sint.

CUM ex symptomatis solitis quaedam absint, quoties inter symptomata, quae magis, et ea quae minus, essentialia sunt distinguere liceat, ex horum absentia non nisi varietatem adesse concludimus.

CUM vero symptomatis characteristicis alia quaedam addita sint, si addita pro symptomatis symptomatum, potius quam pro

D symptomatis

symptomatis causae haberí queant, varietatem tantum constituunt.

DENUO, cùm symptomata addita, in specie data, prorsus insolita sint, et simul conditiones morbi praecipuas parum vel nihil mutari videantur, haec quoque varietatem tantum praebere censenda.

CUM morbi genus quoddam, ex principiis diversis oriri queat, idem, ex diversitate principii, specie diversum evadere potest, nec semper tamen; nam, quotiescunque diversitas illa parva fuerit, et simul symptomata parum ab ea fuerint mutata, hoc etiam non nisi varietatem exhibere, putamus.

MORBI genus itidem, pro diversa ejus sede, diversae speciei fieri potest; quotiescunque vero sedes diversa, neque partis structurae, neque functionis ratione differat, hujusmodi sedis diversitas etiam pro varietate tantum habenda est.

PORRO,

PORRO, cum de morbis invicem distinguendis hic agatur, observari vellem, res duas esse, quae ad similitudinem et affinitatem morborum, in diversis hominibus indicandam, plurimum facere possint.

ALTERA est, quod principii quaedam similitudo, morborum inde in diversis hominibus genitorum similitudinem arguit ; ita, quando morbi diversorum hominum, ex uno eodemque principio oriuntur ; quando, etiam principium illud, ad morbum gignendum, in unoquoque necessarium sit ; denique, quando idem principium, ubique fere ejusdem qualitatis et vis esse videatur, tum demum morbos, ex ejusmodi principio genitos, ejusdem vel simillimae naturae esse, judicare licet.

Hoc de morbis contagiosis plerisque valere mihi videtur. Ex his enim sunt, qui in pluribus hominibus ab eadem specifica contagione oriuntur ; nec, in eorum aliquo morbus, nisi ab illa contagione applicata,

plicata, oriri unquam observatur; et simul illius contagionis vires et qualitates, ubique fere, eadem esse videntur. Quod ad proxime dictum spectat, id quibusdam dubium videri potest; sed, cum ejusdem contagionis effectus, per secula plura jam observati, semper et ubique admodum similes sint, eam qualitate et viribus eandem esse, merito concludimus; et, ob hoc praesertim, quod effectus isti, quatenus diversi videantur, plerumque hominis infecti conditioni cuidam, potius quam contagioni, qualitate vel viribus diversae, tribui possunt.

MORBOS, itaque, eadem contagione specifica ortos, simillimae naturae esse credendum; ejusmodi morbos etiam vix, nisi unicam ejusdem generis speciem, praebere; immo, earum diversitatem quandam aliquando observatam, non nisi ejusdem speciei varietatem indicare, suspicandum est.

HAEC omnia, non solum de exanthematis contagiosis, sed etiam de plerisque febribus epidemicis, dicta velim. Hanc autem opinionem, de similitudine febrium epidemicarum proferens, a gravis auctoritatis viro SYDENHAMO, hujusmodi febres specierum plurium esse statuente, dissentire cogor. Recte quidem, an secus, multum dubito; et posteris litem dirimendam relinquo, hoc simul praemonito, plurimum medicinam facientibus inter futurum, de alterius sententiae veritate sibi satisfacere, vel potius quas limites utrique sint ponenda, statuere.

ALTERA res, quae similitudinem morborum, in diversis hominibus, ostendere possit, est similitudo remediorum quibus sanantur. Similitudo quidem morborum in similitudine causae eorum proximae, qualiscunque sit, revera consistit; cum remedia vero morbis medeantur, tantum quatenus causas eorum proximas tollant, morbos,
qui

qui iisdem omnino remediis sanantur, ejusdem naturae esse oportet.

HUJUSMODI ratiocinatio, tum ad phlegmasiarum missione sanguinis, tum ad februm intermittentium cortice Peruviano sanatarum, similem naturam indicandam, plurimum certe facere potest. Hanc autem doctrinam, utcunque in praxi medica aliquando utilem, fallacem tamen, neque in praxi, neque in Nosologia methodica, nisi caute admodum, adhibendam esse censeo. Apud vulgus medentium quidem, remedia eadem quibusque fere ejusdem generis, speciebus, et harum varietatibus adhiberi, et hinc genera plura nullo modo specie differre, videantur. Sed peritiores norunt, morbos, aliquo modo diversos, rarius quam putatur, ab iisdem prorsus remediis sanari : Bene etiam norunt, ex promiscua remediorum adhibitione fieri, quod eadem remedia adeo saepe frustranea, sanationes saltem minus perfectae sint. Porro, norunt expertissimi, ad recte medendum, omnino o-

pus esse, ut remedia, non solum generi, sed speciei cuique, et saepe etiam varietatibus quibusdam, apprime sint accommodata.

AD artem medicam breviorem, et exinde faciliorem, reddendam, species morborum quascunque, a varietatibus suis distinguendas esse, arbitratus sum. Hanc tamen distinctionem in pluribus quodammodo incertam esse fateor, et, in nosologia methodica, tutissimum fore puto, varietates morborum plerasque notare et recensere. Hoc itaque praestare ubique annis sum, aliis sapientioribus, qui posthac huic operi se immiscere velint, relinquens, discriminacionem magis certam statuere.

EXPOSITA jam qua ratione morborum, tum generum, tum specierum, numerum minuere laboravi; supereft, ut quo modo eorum, quae admisi, characteres constitueri sunt, nunc exponam.

IMPRIMIS igitur, notas externas, sensibus nostris facile obvias, ubique selegi, neglectis, vel potius rejectis, de statu corporis interno conjecturis quibuscunque. Porro, ex notis quae sensibus sunt obviae, illas medici potius quam aegri sensibus percipiendo, semper praetuli; quum tamen has, utcunque fallaces, penitus negligere vel omittere non liceat.

SECUNDO, ea symptomata pro notis characteristicis praecipue seligenda putavi, quae perpetuo cum morbo praesentia sunt, et hoc quidem semper annitendum esse puto. Cum vero plurimi morbi sub eorum decursu, aliam atque aliam omnino formam capiant, in his, ex serie rerum, et symptomatum sibi invicem succendentium, character saepe necessario petendus est.

IN hac re autem tractanda, duplex quaestio exoritur. Prima est, An ex morbi principio characteris partem desumere licet?

AD

AD hanc responderi possit, quod, etiam si de principiis morborum apud medicos judicium saepe fallax, et prorsus falsum sit, nec temere idcirco ad morbos distinguedos adhibendum; cum eadem tamen aliquando satis certe nota sint, et facile observanda, hujusmodi principia in nosologia, pro notis characteristicis recte adhiberi posse censeo.

ALTERA quaestio hic exoriens est, quatenus ex serie symptomatum, sub decursu morbi occurrentium, characterem ejus pertere liceat? Ad hanc etiam possit responderi, quod, cum plures morbi, uti exanthemata et febres intermittentes, nisi post decursum aliquot dierum, ex serie symptomatum sibi invicem succendentium, nullo modo dignosci queant; ut hujusmodi morbi distinguantur, ex serie illa character necessario sumendus est. Characteres autem, non nisi post longum morbi decursum, fortassis non nisi post morbum finitum, statuendi, nequaquam in nosologia usurpari

debent. Ita apud Ill. LINNÆUM *Febrium continentium*, quas vocat, characteres a diuturnitate totius morbi desumpti prorsus inepti sunt.

IN constituendis morborum characteribus, regula tertia est, quod, cum quisque fere morbus, ex plurium symptomatum concursu solum dignoscatur, ex iis pro notis characteristicis quot sufficient; nec plura tamen adhibenda sunt. Priores nosologi mihi videntur, in characteribus quos dederint, plerumque nimis breves et deficientes fuisse; et forsan mihi vitio verti potest, quod aliquando sim in iisdem nimis longus et redundans. Nusquam quidem volens fui redundans; ut vero essem copiosus ubique me conatum fateor, prudentissimum fore ratus etiam ad redundantiam appropinquare, quippe posteris multo facilius erit, quod nimum est tollere, quam quod deficiat suppleret.

IN characteribus denique morborum constituendis, quaeritur etiam, an ex defectu functionis cuiuslibet, quae in sano unoquoque exercetur, vel ex absentia symptomatum, in aliis generibus vel speciebus apparentium, notas quasdam desumere liceat? SAUVAGESIUS quidem defectus functionum, utpote nihil positivum indicantes, pro morbis noluit admittere; plures igitur, qui a LINNAEO sub ordine *constrictiorum*, et a VOGELIO sub classe *epischesium*, recensentur, penitus omisit.

SED, pace tanti viri, dixerim, quanquam defectus, si strictius loqui velimus, nihil positivum indicet; defectum tamen functionis, quam exercet quisque sanus, statum corporis humani exhibere, quem ut distinguamus utilissimum est, atque etiam necessarium, et ejusmodi status pro morbo recte haberi potest. Porro, etiam si in quibusdam defectus isti aliquando sine molestia vel morbi symptomate observentur; in plerisque tamen magnam molestiam, et sympto-

mata

mata plurima pariunt. In his igitur, defec-
tum functionum, saepe symptomatum cau-
sam manifestam, pro morbo haberri licet,
et ex ejusmodi defectu, in plurimis morbis
horum notas characteristicas petere licet, et
oportet. SAUVAGESIUS ipse in hac re
parum sibi constare videtur, *Debilitatum*
classem instituens, et Amnesiam, Agrypniam,
Iscburiam, et alia etiam tanquam genera
recensens.

QUOD notas ex absentia symptomatum,
in aliis congeneribus apparentium, spectat;
cas nequaquam bonas, et, ubicunque fieri
potest, evitandas censeo. In pluribus ve-
ro vitari, quantum video, non possunt;
nec a quovis nosologo adhuc fuerunt vita-
tae.

CUM, secundum has regulas, characteres
morborum constituendi sint, plurimum re-
fert, eosdem sermone accurato et luculento
exprimere; nec minus, morbum quemque
apto nomine insignire.

NORUNT eruditi, Ill. LINNÆUM methodum plantarum perfectiorem reddidisse, eo, quod botanices linguam, usurpatis ubique vocibus maxime idoneis et definitis, magis accuratam effecit; nec quidem dubito quin delineatio morbi, ad instar delineationis plantae, a LINNÆO exhibitæ, in nosologia multum profutura sit. In nosologia autem, ac in botanice, non aequæ necessarium esse videtur; tum quod tam multæ rerum circumstantiae, in nosologia, ac in botanice, notandæ non veniunt; tum quod symptomatologia, in quibuscunque fere Pathologiae generalis systematibus exhibita, plurimum in hac re jam præstítit. Fatendum quidem, symptomatologias vulgo prolatas, nec adeo plenas esse, nec adeo exactas, ac op-tandum esset; et, si pliores fierent, atque ubique voces magis idoneæ et accurate definitæ usurpatae essent, ad nosologiam perficiendam certe plurimum conferre posset. In hujusmodi vero tentamine caven-dum est, ne distinctiones nimium subtiles et dubiae adhibeantur, uti ab auctore *Ob-servationum*

ervationum Clinicarum, quae Warsaviae annis 1767 et 1768 prodierunt, factum fuisse opinor. Ipse quidem hujusmodi nihil tentavi, tum quod plus exegisset, quam per longum tempus mihi suppetivit otii, tum quod mihi minus necessarium videtur, qui voces apud medicos usitatissimas, et in sensu vulgo recepto, ubique fere usurpandas curaverim.

QUOD ad denominationem morborum attinet, in Classem, Ordinem, et Generum nominatione, eas, quantum potui, regulas observavi, quae in LINNAEI *Criticis Botanicis*, et in ejusdem *Philosophia Botanica*, ab ill. auctore traduntur.

Quando notiones novae sunt proferendae, etiam nova nomina imponenda sunt, et ejusmodi aliquando, parcus licet, adhibuimus. Cum vero nomenclaturam medicam, diuturno usu confirmatam, sine gravi causa mutare non liceat; ne factum esset ubique curavimus; quod tamen ill. LINNAEUM saepe, nulla urgente necessitate, fecisse, et VOGELIUM, appellationibus

bus novis, frivolis, ineptisque, Nosologiam deturpasse, observavimus.

UT clarior et certior habeatur morborum notitia, appellationibus selectis, synonyma, tum aliorum nosologorum, tum auctorum maxime celebrium, ubique apposuimus. Hoc diligentius feci, ut inde norint studiosi, ex quibus praecipue scriptis, morborum scientia optime obtineri possit.

IN recensendis specierum synonymis, appellationes, quibus SAGARUS usus fit, omisi, tum quod ipse aliorum auctorum synonyma ubique omittens, nos de speciebus, quas indicare voluit incertos, saepe reliquit ; tum quod, in recensione specierum, illum profecto minus peritum fuisse, et regulas nosologiae methodicae optimas quasque neglexisse, nobis videtur.

SYNONYMA veterum medicorum adhuc omisi, non quod eorum scripta prorsus negligenda esse putaverim, sed quod ego, neque satis certo, neque cum fructu, synonyma eorum indicare potuerim.

S E R I E S

CLASSIUM et ORDINUM *.

CLASSIS I. PYREXIÆ.

ORDO I. FEBRES.

II. PHLEGMASIÆ.

III. EXANTHEMATA.

IV. HÆMORRHAGIÆ.

V. PROFLUVIAS.

CL. II. NEUROSES.

O. I. COMATA.

II. ADYNAZIAE.

III. SPASMI.

IV. VESANIAE.

* Classium institutionem primo a SAUVAGESIO datam, LINNÆUS, VOGELIUS, et SAGARUS, in omnibus fere, secuti sunt. Cum vero ex eorum classibus plures sint, uti VITIORUM, ANHELATIONUM, DOLORUM, et FLUXU OM, neque naturales, nec quovis modo idoneae, ejusmodi institutionem sequi non potui. Aliam itaque simpliciorem, et in universum,
ut

F

CL. III. C A C H E X I Æ.

O. I. M A R C O R E S.

II. I N T U M E S C E N T I Æ.

III. I M P E T I G I N E S.

CL. IV. L O C A L E S.

O. I. D Y S A E S T H E S I Æ.

II. D Y S C I N E S I Æ.

III. A P O C E N O S E S.

IV. E P I S C H E S E S.

V. T U M O R E S.

VI. E C T O P I Æ.

VII. D I A L Y S E S.

ut mihi videtur, aptiorem, hic protuli. Haec fortasse etiam minus absoluta videri possit, quod inter morbos totius systematis, in primis tribus classibus recentifitos, et illos partis singularis, sive LOCALES, in classe quarta collocatos, distinctione non ubique facilis erit. Hoc quidem, rarius licet, aliquando fieri posse concedimus. Sed nihil praestantius nobis nunc suppetit ; et, ob rationes in Prolegomenis, pag. xii. allatas, de perfecta classium institutione non admodum solliciti sumus.

CL. I. PYREXIAE.

CHARACTER. Post horrorem pulsus frequens, calor major, plures functiones laesae, viribus praefertim artuum immunitis *.

SYNONYMA. Morbi febriles Auctorum.

* Quod hic, et pluribus quae sequuntur locis, nobis forsitan vitio verti possit, quodammodo hic obiter excusare liceat. Ita, dici potest, pyrexias aliquando videri, quas nullus praecesserat horror, et pyrexias in quibus neque pulsus frequentior, neque calor major, quam in sanis esse solet ; characterem ideo datum neque verum, neque ubique adhibendum. Istiusmodi pyrexias, rarissime licet, aliquando videri negare nolo ; sed, in characteribus classium, ad species dignoscendas adhibendis, ut singulae classis notae in unaquaque specie conspiciantur, haud necessarium videtur, et sufficit, si earum pleraque in specie quavis adsint.

Character idoneus quisque, plurium notarum sive symptomatum concursum notare debet, et male quidem

cum

ORDO I. FEBRES.

Praegressis languore, laffitudine, et aliis debilitatis signis, pyrexia sine morbo locali primario.

Febres *Auctorum* S. Cl. II. V. Cl. I. *Sag.* Cl. XII.

Morbi febriles critici L. Cl. II.

cum veteribus **VOGELIUS** calorem auctum solum, et recentiores **SYLVIVS** et Cel. **BOERHAAVIUS** pulsuum velocitatem solam, pro charactere pyrexiae, sive febris ut vocant, posuerunt. Certe, qui dicunt febrem adesse, et si pulsus nihilo naturali frequentior sit, ex aliis quam velocitate pulsuum signis febrem adesse iudicant; quod etiam plurium symptomatum notationem, in quovis charactere necessariam esse, ostendit.

Porro, hic obiter observari velim, pulsuum velocitatem solam, pyrexiam vel febrem adesse nequaquam semper indicare; cum a causis externis plurimis pulsus sit naturali velocior, sine morbo, sive quavis functionum laesione. Hisce de pyrexiae charactere quaestionibus, in charactere a nobis hic dato, quantum potuimus, prospectum est. Sed, in aliis classium et ordinum characteribus adeo felicem esse vix licet; et in characteribus plerisque, si ad species plerasque charactere adhiberi possit, paucas exceptiones non moror. Utilem plerumque fuisse mihi sufficit, ubique perfectum fore non spero.

SECT. I. INTERMITTENTES.

Febres, miasmate paludum ortae, paroxysmis pluribus, apyrexia, saltem remissione evidente interposita, cum exacerbatione notabili, et plerumque cum horrore reduntibus, constantes : Paroxysmo quovis die unico tantum *.

Intermittentes *Auctorum* S. Cl. II. O. III. L. Cl. II.

O. II. V. Cl. I O. I. *Sag.* Cl. XII. O. III.

Remittentes *Auctorum* S. Cl. II. O. II. *Sag.* Cl. XII.

O. II. †.

* Qui perpenderit quae de febribus *remittentibus*, quae videntur continuae, a *continuis*, strictius dictis distinguendis, mox dicenda sunt, facile videbit quam obrem, tum intermittentium tum continuarum characterem antea datum, hic mutare necessarium habui.

† Febrium *remittentium*, quasi a febribus *intermittentibus* exquisitis prorsus differentium, ordinem separatum instituerunt Nosologi SAUVAGESIUS,

LIN-

46 GENERA MORBORUM

Exacerbantes L. Cl. II. O. III.

Continuae V. Cl. I. O. II. *.

Continuae periodicae *Sennert.* de febr. Lib. II. cap.

13.

Continuae remittentes, *Boerh. Aph.* 727.

Compositae ex acuta periodo, *Junk. Tab.* 82.

Continuae remittentes, proportionatae, *Torti. Thera-*
rap. Spec. L. V. cap. I.

Continentes *Mortoni, Exerc. II.*

LINNAEUS, et SAGARUS; minus recte tamen, si mihi
judicare fas sit. *Remittentes* enim, quae dicuntur, ex
eodem principio, miasmate nempe paludum, ac *in-*
termittentes, oriuntur; iisdem in locis, et eodem anni
tempore, utraque simul epidemice grassatur; utraque
iisdem prorsus remediis sanatur; et saepissime in eo-
dem homine idem, qui videtur, morbus, nunc inter-
mittentis nunc remittentis typum exhibit. Morbi id-
circo, causis, sanatione, et typo simillimi, nec ad
ordinem, nec ad sectionem diversam distrahendi
erant.

* Magis inconsulto adhuc VOGELIUS *remittentes*
omnes cum *continuis* sociavit. *Continuae*, quas
vocamus, omnes quidem remissiones et exacerbations
ostendunt; sed a *remittentibus* ad *intermit-*
tentes merito referendis, plurimum aliis multis diffe-
runt, ut mox dicetur.

GENUS. I. TERTIANA.

Paroxysmi similes intervallo quadraginta octo circiter horarum : Accessionibus meridianis.

Tertiana *Auctorum*, S. G. 88. L. 16. V. 2: *Sag.* p. 704. *Hoffm.* Tom. II. pag. 11. *Stahl.* de tertiana febris genium universum manifestante, *Halae* 1706. Ejusd. *Casual.* magn. Cas. 21. *Casual.* min. Cas. 96. *Cleghorn's diseases of Minorca,* cap. III. *Senac,* de recond. febr. natura.

TERTIANA est vel

I. Interposita apyrexia, quae

i. Variat paroxysmi duratione.

A. Tertiana paroxysmis haud ultra horas duodecim extensis.

Tertiana legitima, S. sp. 1. *Sennert.* de febr. L. II.

cap. 18. *Hoffm.* Tom. II. p. 12.

Tertiana vera, *Clegb.* Min. p. 140.

B. Tertiana paroxysmis ultra horas duodecim extensis.

48 GENERA MORBORUM

Tertiana notha sive spuria, S. sp. 2. *Sennert.* de febr. L. II. c. 18. *Clegh.* Min. p. 140. *Hoffm.* Tom. II. p. 12.

2. Variat paroxysmorum recursu.

C. Tertiana quotidie revertens, paroxysmis inaequalibus, alternis similibus.

Tertiana duplex, S. sp. 13. *Sennert.* de febr. L. II. c. 21. V. G. 12. *Clegh.* Min. p. 141.
Duplicana L. 18.

D. Tertiana alternis diebus revertens, paroxysmis eodem die binis.

Tertiana duplicata, S. sp. 14. *Jones,* de febr. interm. P. II. cap. 6. *River.* Cent. IV. obs. 16.

E. Tertiana quotidie revertens, paroxysmis altero die binis, altero unico tantum.

Tertiana triplex, S. sp. 15. *Clegh.* Min. p. 142. Semiteriana *Hoffm.* II. p. 40.

Semiteriana primi ordinis *Galeni,* *Spig.* de semiteriana, L. II. cap. 4.

F. Tertiana quotidie revertens, interposita remissione inter diem imparem et parum magis, inter parem et imparem minus, notabili.

Hemitritaeus, *Celsi* L. III. cap. 3.

Semitertiana, *Clegh.* Minorc. p. 143. *

Semitertiana secundi ordinis, *Galeni, Spig.* L. II. c. 5.

Amphimerina hemitritaeus, S. sp. 8.

Amphimerina pseudo-hemitritaeus, S. sp. 9. *

3. Variat symptomatibus.

G. Tertiana affectibus soporosis stipata.

Tertiana carotica, S. sp. 10. *Wertholf.* de febribus, et auctores ab eo allegati, p. 6.

Tertiana hemiplegica, S. sp. 20. *Wertholf.* ibid.

Quotidiana soporosa, S. sp. 8. *Car. Pij.* obs. 175.
176.

Febris caput impetens, *Sydenh.* Ep. ad R. Brady.

H. Tertiana spasmis et motibus convulsivis stipata.

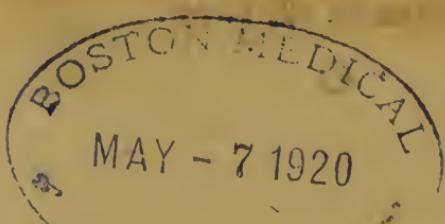
* Fortassis hemitritaea quaevis ad remittentes relegari possit; et, licet affines separare nolui, limites non satis certe ponendos esse fateor.

50 GENERA MORBORUM

- Tertiana asthmatica, S. sp. 6. *Bonet.* Polyalth. Vol. I. p. 250.
- Tertiana hysterica, S. sp. 8. *Wedelii* A. N. C. Dec. I. A. II. obs. 193.
- Hysteria febricosa, S. G. 135. sp. 8. A. N. C. Dec. I. Ann. II. obs. 193.
- Tertiana epileptica, S. sp. 16. *Calderae* Trib. med. p. 225. *Lautter.* Histor. med. bienn. Cap. II. cas. 2.
- Quotid. epileptica, S. sp. 3. *Edinb. Essays*, Vol. V. P. II. art. 49.
- Eclampsia febricosa, S. G. 133. sp. 17.
- Epilepsia febricosa, S. G. 134. sp. 9.
- Tertiana tetanodes *Medici Beobacht.* I. Band. p. 24.
- Tetanus febricosus, S. G. 122. sp. 10. *Stork*, Ann. Med. II. p. 163.

I. Tertiana efflorescentia cutis stipata.

- Tertiana petechialis, S. sp. 3. *M. Donati*, L. III. Cap. 14. *Lautter.* Hist Med. cap. II. cas. 10.
- Tertiana scorbutica, *Wedel.* A. N. C. Dec. I. A. II. Obs 193.
- Tertiana urticata, S. sp. 22. *Planchon.* Journ. de med 1765. *Clegb.* Minorc. p. 157.
- Tertiana miliaris, S. sp. 21. *Walthieri* de med. German. apud *Roncalli* Europ. med. p. 151.

K. Tertiana phlegmasia stipata.

Tertiana pleuritica, S. sp. 4. *Valesii* in epid. L. i.

Sect. 3 *Lautt.* hist. med. cap. II. cas. 5 9.

Pleuritis periodica, S. G. 103. sp. 14.

Tertiana arthritica, S. sp. 5. *Morton.* Exerc. I. cap.

IX. hist. 22. *Lautt.* loc. cit. cas. 19.

4. Variat aliis morbis complicata:

Tertiana scorbutica, S. sp. 9. *Etmuller*, prax. L. i.

Sect. XVI. cap. 2. *Timaei* L. VIII. cas. 15.

Tertiana syphilitica, S. sp. 17. *Deidier* de morb.
vener. Sect. IV.

Tertiana verminosa, S. sp. 18. *Stiffer*. in act. Hélm-
stad. *Lancis* de noxis palud. L. II. cap. 5. et 6.
Illust. *Pringle* Diseases of the army, p. 98. *Ra-
mazzini* const. epidem. rural. ann. 1690. Sect.
XI. *Van den Bosch.* Const. epid. verminos. ann.
1760, &c.

5. Variat ratione principii *.

* Nullum quidem febrium intermittentium prin-
cipium sufficiens praeter miasma paludum agnoscimus ; sed, cum miasma hoc non semper validum sit ad
morbum arcessendum, nisi aliae potestates excitantes

Gimul

52 GENERA MORBORUM

Tertiana accidentalis, S. sp. 12. *Sydenham*, cap. 5.

Tertiana a scabie S. sp. 11. *Juncker*, tab. 80. *Hoffm.* II. p. 12.

II. Interposita remissione tantum *

Tritaeophya, S. G. 85. *Sag.* p. 695.

Tritaeus, L. 21.

Hemitritaea, L. 23.

Tertianae remittentes et continuae *Auctorum.*

Tertianae subintrantes, proportionatae, subcontinuae *Torti Therap. Special. Lib. III. cap. 1.*

simul agere concurrant; has potestates excitantes pro parte principii hic admittimus, licet neutiquam morbum excitassent, si miasma paludum non antea applicatum fuisset.

* Tertianae Remittentes variant adeo, tum typum symptomatum ratione, et formae earum diversae adeo saepe in eodem homine inter se commutantur, ut in iis denominandis nihil fere quod perpetuum sit effterri possit. Tertianas autem, quas comitatas dixit *TORTI*, eas scilicet quae symptomate quodam peculiari et gravi comitantur, recensui; dein, ut caetera ad hanc rem pertinentia intelligantur, auctores plures qui de tertianis remittentibus optime scripsierunt, et exempla earum praecipua exhibuerunt, enumeravi.

- Tertiana subcontinua, S. sp. 19.
Quotidiana deceptiva, S. sp. 2.
Amphimerina semiquintana, S. sp. 24.
Tritaeophya deceptiva, S. sp. 10.

Ex tertianis comitatis *Torti* loc. cit. prae-
cipuae sunt :

- A. Tertiana cholérica sive dysenterica, *Tort.* ibid.
Lautter, Hist. med. cas. 6. 16. 17. 20. *Morton*,
App. ad Exerc. II.
- B. Tertiana subcruenta sive atrabilaris *Tort.* ibid.
Haec a *Cleghornio* nunquam visa est.
- C. Tertiana cardiaca *Tort.* ibid. *Lautter*, Hist. med.
cas. 15. 18. 23.
Amphimerina cardiaca, S. sp. 5. *.
Tritaeophya affodes S. sp. 6.
Febris continua affodes, V. 27.

* Amphimerinas inter et Tritaeophyas, uti inter quotidianas et tertianas duplices, distinctio saepe difficultis. Sed quotidianas tertianis multo rariores, et oœconomiam animalem in febres typi tertiani maxime proclivem esse norunt experti, hinc plures amphimerinas ad tertianas remittentes retuli. Judicent autem autoptae.

§4. GENERA MORBORUM

D. Tertiana diaphoretica, *Tort.* *ibid.*

Tritaeophya typhodes, S. sp. 4.

Tritaeophya elodes, S. sp. 5. †.

Febris continua elo des, V. 21.

E. Tertiana syncopalis *Tort.* *ibid.* *Lautter*, cas. 11.

12. 13. 15. 16.

Tritaeophya syncopalis, S. sp. 1.

Amphimerina syncopalis, S. sp. 4.

Amphimerina humorosa, S. sp. 6.

Febris continua syncopalis; V. 29.

F. Tertiana algida, *Tort.* *ibid.* *Lautter*, cas. 13:

Amphimerina epiala, S. sp. 3.

Amphimerina phricodes, S. sp. 7.

Tritaeophya leipyria, S. sp. 9.

Tertiana leipyria, S. sp. 23. *Valcarenghi* Med.
Ration. p. 18.

Febris continua epiala et leipyria. V. 19. et 24.

G. Tertiana lethargica, *Tort.* *ibid.*

Tritaeophya carotica, S. sp. 7. *Lautter*, 1. 7. 14.

Tertiana apoplectica *Morton*. Exerc. 1. cap. IX.
Hist. 25..

Tertiana soporosa *Werlholf*. de febr. p. 6.

Febris epidemica *Urbevetana* *Lancis*. de noxis
pal. effluv. I. II. c. 3.

† De typo febris sudatoriae *Boyeri* *Meth. a suivre*
dans les malad. epidem. quam huc retulit *Sauvage-*
sius, ex ipsius *Boyeri* descriptione mihi non liquet; et
ad typhum referri mallem.

Tertianarum remittentium exempla praecipua, nobis nota, sunt sequentia.

Causos Hippocratis. De Morb. Vulg. L. III sect. 3.

Tritaeophya causus, S. sp. 2.

Febris ardens Boerhaavii, Aph. 738?

Tertiana perniciosa, quae simulata tertiani circuitus effigie lethalis, et mille accidentibus periculosissimis implicata, existit. Lud. Mercatus de febribus, Lib. VI.

Tertiana pestilens, P. Sal. Diversus de febri pestilent. cap. X.

Tertiana maligna pestilens Riverii, L. XVII. Sect. II. c. 1. et Sect. III. c. 3.

Morbus Hungaricus Lang. Lemb. L. I. Ep. 4. Sennert. de febr. L. IV. cap. 14. Jordan. de pestis phaen. cap. 19.

Languor Pannonicus Cober. obs. castr. Hung. 1. obs. 6. &c.

Amphimerina Hungarica, S. sp. 10.

Vide postea, notas ad Typhum.

Hemitritaeus pestilens, Schenck obs. L. VI. ex Corn. Gemma.

Febres pestilentes Ægyptiorum, Alpin. de med. Ægypt. L. 1. cap. 14.

Febris tertiana epidemia, Bartholin. Hist. anat. cent. II. 56.

Febres epidemicæ Autumni ann. 1657 et 1658, Willis de febr. cap. 16.

56 GENERA MORBORUM

Febris syneches epidemica ab ann. 1658 ad 1664,
et postea ab ann. 1673 ad 1691. *Morton.* App. ad
Exerc. II.

Febres Autumnales incipientes, *Sydenh.* de morb.
acut. ad ann. 1661—1664, et in epist. ad *H. Pam-*
an ad 1678, et seq.

Affectus epidemicus Leidensis, *Fr. Sylvii Prax.* med.
app. tract. X. et oratio de affectus epidem.
causis.

Morbus epidemius Leidensis 1669, *Fanois,* Diff.
apud *Haller.* Disp. tom. V.

Tertianae perniciose et pestilentes et febres castren-
ses epidemiae *Lancisi* de nox. palud. effluv.

Febres intermittentes anomalae et mali moris, *Hoffm.*
II. p. 38.

Febris cholérica minus acuta, *Hoffm.* II. p. 112.

Febris epidemica Leidens. ann. 1719. *Koker* apud
Haller, Disp. tom. V.

Amphimerina paludosa, S. sp. 19.

Febris paludum Illustr. *Pringle Diseases of the army,*
Ed. 4ta, 8vo, p. 179.

Bononiensis constitutio hiemalis 1729, *Beccari* in
A N. C. Vol. III Obs. 48.

Amphimerina biliosa, S. sp. 22.

Febris Castrensis, Illustr. *Pringle loc. cit.* p. 174.

Febris putrida epidemica, *Huxham* de aëre ad ann.
1729.

Febris biliosa Lausaniensis, Cl. *Tiffot.* de febr. bilios.

Tritaeophya Wratislaviensis, S. sp. 3. *Hahn.* Epidemia verna Wratislav. in app. ad A. N. C. vol. X.

Tritaeophya Americana, S. sp. 12?

Febris anomala Batava, *Grainger de febr. anomala:*

Morbus Naronianus *Pujati de morb. Naron.*

Febris continua remittens, *Hillary's Dis. of Barbadoes.*

Febris remittens Indiae Orientalis, *Lind. Med. Edin. Diff. Inaug. 1768.*

Febris critica et febr. biliosa aestatis, *Rouppé de morb. navig.*

Febris remittens regionum calidarum, Cl. *Lind. Med. Haslar. Essay on the diseases of hot climates.*

Tertiana remittens symptomatica est.

Tritaeophya lactea, S. sp. 8.

Febris lactea, *Etmulleri Coll. consult. cas. 57.*

G. II. Q U A R T A N A.

Paroxysmi similes intervallo septuaginta duarum circiter horarum: Accessionibus pomeridianis.

58 GENERA MORBORUM

Quartana *Auctorum* S. G. 89. L. 17. V. 3. *Sag.* 711.
Hoffm. II. p. 23. *Junck.* tab. 81.

Est vel,

I. Interposita apyrexia.

i. Variat typo.

A. Quartana paroxysmis quarto quoque die singulis ; aliis diebus nullis.

Quartana legitima, S. sp. 1. *Sydenham* de morb. acut. cap. V.

B. Quartana paroxysmis quarto quoque die binis ; aliis diebus nullis.

Quartana duplicata, S. sp. 4. *Bonet.*

C. Quartana paroxysmis quarto quoque die tribus ; intermediis diebus nullis.

Quartana triplicata, S. sp. 16.

D. Quartana quae ex quatuor diebus tertium tantum a febre vacuum habet,

paroxysmis quarto quoque die similibus.

Quartana duplex, S. sp. 3. V. 13.

E. Quartana quotidie accedens, paroxysmis quarto quoque die similibus.

Quartana triplex, S. sp. 5. V. 14. *Barthel.* H. anat. c. 1. 95.

2. Variat symptomatibus.

Quartana cataleptica, S. sp. 7. *Bonet.* Polyalth. vol. 1. p. 805.

Quartana comatosa, S. sp. 15. *Werlhof.* de febr. C. Pisonis Observ. de morbis a colluvie seros. obs. 166. 167. 168. 169. 171. 172. 173. 174.

Quartana epileptica, S. sp. 8. *Scholzii Cons.* 379. 380.

Quartana hysterica, S. sp. 10. *Morton.* Pyret. Exerc. I. cap. IX. H. 10. 11.

Quartana nephralgica, S. sp. 9.

Quartana metastatica, S. sp. 17.

Quartana amens, S. sp. 12. *Sydenham* de morb. acut. cap. V.

Quartana splenetica, S. sp. 2. *Etmuller.* Coll. consult. cas. 25.

60 GENERA MORBORUM

3. Variat aliis morbis complicata.

Quartana syphilitica, S. sp. 6. *Plateri* obs. L. III,
p. 676. *Edinb. Eff.* art. XLVII. obs. 8.

Quartana arthritica, S. sp. 11. *Musgr.* de arthr.
sympt. cap. IX. H. 4 et 5.

Arthritis febrisequa, S. sp. 10.

Arthritis febricosa, S. sp. 10. *Werlhof.* de
febr. *Cockburn* de morbis navigantium, obs.
19.

Quartana scorbutica, S. sp. 14. *Barthol.* de med.
Dan. dist. IV. *Tim.* L. VIII. cas. 18.

II. Interposita remissione tantum.

Tetartophya, S. G. 85. *Sag.* 699. L. 22.

Quartana remittens *Auctorum.*

Varietates sunt,

Tetartophya simplex, S. sp. 1. *.

* Quartanam continuam morbum rarissimum
esse, testantur scriptores medici omnes; sed illius ex-
emplum ex *Franc. Joeli*s operum tomo 3. citat,
Sauv. In loco autem citato, nihil ad rem pertinens
inveni; sed tomi quinti pag. 63. haec verba profe-
runtur.

- Amphimerina semiquartana, S. sp. 23.
- Tetartophya semitertiana, S. sp. 5.
- Tetartophya maligna, S. sp. 6. *Lautter.* Hist. med. cas. 21. *M. Donat.* L. III. cap. 14. ex *M. Gatenaria.* *Horst.* L. 1. obs. 15.
- Tetartophya carotica, S. sp. 4. *Werlhof.* de febr. *Bianchi* Hist. hep. pars III. const. ann. 1718. p. 751.
- Tetartophya splenalgica, S. sp. 2. *

runtur. Febris quartanae “Species veteres duas constituunt. Quartanam continuam, (quae mihi septuagenario nunquam visa est, et ideo eam aut rarissimam aut nullam esse judico), et Interpolatam, quae frequentissima est.

* Huc febrem Fernelianam *Raym. Fortis* refert *Sauv.* et vult febrem ita a *Forte* dictam fuisse, quod ea mortuus sit ipse Fernelius: Sed quodammodo hic errasse *Sauvagesius* mihi videtur. Nam febres quasdam Fernelianas vocat *Fortis*, Tom. II. cent. II. obs. 35. et 36. non quod e genere remittentium fuerint, sed quod visceris cuiusdam, hepatis praesertim, labore comitatae sint; et mortuus quidem est Fernelius ex inflammatione lienis. Sed quod hic morbus quartanae typum unquam exhibuit, non dicitur a *Plantio*, qui in vita Fernelii, operibus ejus praefixa, de eo morbo narrat.

62 GENERA MORBORUM

Tetartophya hepatalgica, S. sp. 3. *Car. Pif.* in
praefat. p. 33.

Amphimerina spasmodica, S. sp. 16.

ERRATICÆ.

Ad Tertianam vel Quartanam ERRATICAS
S. pertinere putamus*; et hic ideo ea-
rum varietates subjunximus.

Erratica quintana, S. sp. 1. *Tulp.* L. III. 52.
Forest. L. III. obs. 43. ex quartana ill. *Van
Swieten*, Comm. p. 505.

Erratica septana, S. sp. 2. *Boerh.* apud ill. *Van
Swieten* ibid. *M. Don.* L. 3. 14.

Hebdomadaria *Schenckii* ex *Gibalto*.

Septimana, ill. *Morgag.* XLIX. 36.

Erratica octana, S. sp. 3. *Etmuller* prax. L. I.
Sect. XV. cap. 2. *Cyrilli* in *Etmuller*, p. 187.
188. 365. *Valles Controv.* L. V. c. 25. *P. Sal.*
Div. in not. ad D. A. de *Altomari*, cap. XII.
Zacut. *Luf.* P. M. L. III. obs. 34. *Schult-*
zius in E. N. C. D. I. ann. IV. et V. ob. 70.
Arnold. de febr. Stomach. epid. § IV. apud
Haller. Diff. Pract. Vol. V. *De Haen* de divis.
febr. div. iv. p. 9.

* Vide Senacum de recondita febrium natura,
L. I. Cap. 1.

Hemicrania lunatica, S. sp. 10.

Erratica nonana, S. sp. 4. *Zac. Luf.* *ibid.*

Erratica decimana, S. sp. 5. *Zac. Luf.* *ibid.*

Ephemera dichomene, S. sp. 11. *M. Don.* L. III.
14. ex *Gentili.*

Erratica vaga, S. sp. 6. *River.* cent. III. obs. 32.
Etmuller, L. I. S. XV. c. 2.

G. III. QUOTIDIANA.

Paroxysmi similes intervallo viginti qua-
tuor circiter horarum : Paroxysmis
matutinis.

Quotidiana *Auctorum*, S. G. 87. L. 15. V. 1.
Hoffm. II. 33. *Junck.* tab. 79.

I. Interposita apyrexia.

I. Variat solitaria.

A. Universalis.

Quotidiana eadem hora matutina re-
diens.

Quotidiana simplex, S. sp. 1.

Quotidiana legitima, *Sennert de febr.* cap. 18.

B. Partialis.

Quotidiana partialis, S. sp. 10. *Cnoffel*. E. N. C.

D. I. A. III. obs. 205. *Edinb. Med. Eff.* vol. I.
art. 31. vol. II. art. 19.

Quotidiana cephalalgica, S. sp. 6. *Morton Pyret.*
exerc. I. Hist. 27. *Van Swieten in Boerh*, p.
534.

Cephalalgia intermittens, S. sp. 7.

Cephalaea febricosa, S. sp. 4.

Quotidiana ophthalmica, *Morton*, *ibid. hist.* 17.
Van Swiet. *ibid.*

Ophthalmia febricosa, S. sp. 23.

2. Variat comitata.

Quotidiana ischiadica, S. sp. 5. *Edinb. Eff.* vol.
V. art. 49.

Ischias intermittens, S. sp. 1.

Quotidiana nephralgica, S. sp. 7. *Morton*, *ibid.*
hist. 28.

Nephralgia febricosa, S. sp. 13.

Quotidiana uretico-sputatoria, B. *Scharf*. E. N
C. D. II. A. II. obs. 104.

Quotidiana epileptica, S. sp. 4. *Edinb. Eff.* loc.
cit.

Hysteralgia febricosa, S. sp. 9.

Vespertinae vel symptomaticae videntur sequentes.

Quotidiana hysterica, S. sp. 3.

Quotidiana catarrhalis, S. sp. 9.

Quotidiana stranguriosa, S. sp. 11.

II. Interposita remissione tantum.

Amphimerina, S. G. 84. L. 20.

Quotidiana continua, V. 15.

Quotidianae remittentes et continuae *Auctorum.*

Amphimerina latica, S. sp. 1.

Febris continua lymphatica, *Etmuller Coll. conf.*

cas. 32. *River. obs. cent. I. obs. 57.*

Amphimerina singultuosa, S. sp. 14.

Febris continua Lyngodes, V. 26.

Amphimerinae S. caeterae vel ad tertianas pertinere, quorundem plures supra retuli, vel symptomaticae et vespertinae esse videntur. Hujusmodi sunt,

Amphimerina catarrhalis, S. sp. 2.

Amphimerina anginosa, S. sp. 12.

Amphimerina tussiculosa, S. sp. 13.

Amphimerina peripneumonica, S. sp. 15.

Amphimerina variolosa, S. sp. 20.

Amphimerina miliaris, S. sp. 11.

Amphimerina arthritica, S. sp. 21.

De *Amphimerina mimosa Bontii et phrenitica*
eiusdem, S. sp. 17. 18. non liquet.

SECT. II. CONTINUE*.

Febres, sine intermissione, nec miasmate

* *Quae sine exacerbatione partiali, et sine accessu, non pluries quam semel vel bis in mense revertens, ad usque finem aegritudinis perseverat,* Febrem Continuam esse, dixit SAUVAGESIUS; et hujusmodi febres, cum scholis medicis plerisque, Continentes vocat LINNAEUS. Hujusmodi febrem in quadraginta annorum praxi satis frequenti, vix unquam certo vidi, et fere semper in febribus, maxime continuis, exacerbationes et remissiones, etiam quotidie, satis manifestas observavi. Mecum quidem sentire videtur VOGELIUS, uti ex ejus continuarum charactere satis patebit; nec dissentit expertissimus DE HAEN, uti videre est in libro ejus de divisione febrium, Divis. IV. Schol. 1.; et apprime sententiam nostram confirmat BRENDELIUS, verbis sequentibus: “*Omnes namque febres nostraes, acutae, et inflammatoriae, et exanthematicae, et malignae, reliquaeve hujus generis, sunt continuae remittentes, et lucu-*

paludum ortae, sed cum remissionibus et exacerbationibus, parum licet notabilibus, perstantes: Paroxysmis quovis die binis *.

luculenta intensionum remissionumque spatia integrant." Brendel. Opuscul. P. II. Diff. XI. sect. 5.

Porro, et si in febribus quibusdam exacerbationes et remissiones parum notabiles, et perinde observatu difficultes sint, easdem tamen revera fieri censeo; et ob hoc praesertim, quod in febribus quibuscumque, ex paroxysmis pluribus manifesto constantibus, paroxysmus quisque, inter nycthemerae spatium, cursum suum, ex exacerbatione et remissione constantem, semper absolvat, ita ut in his rebus oeconomiam animalem circuitus diurni legi cuidam subjici videatur. Huic etiam in sanitate parere solet, et huic in febribus hebetis quibusque ad amissim subjicitur. Verissimum itaque videtur, eundem circuitum, quem toties observavimus, in febribus quibuscumque locum habere; nec febrem quamcumque continentem revera in rerum natura dari.

* Cum continuam quamque ex paroxysmis repetitis consistere ponimus, saepe ambiguum fieri possit,

Continuae, S. Cl. II. O. I. V. Cl. I. O. II. Sag.

666. Boerh. 727.

Continentes, L. Cl. II. O. I. Stahl. Cas. magn.
35. Cas. min. 87. Junk. 58. Sennert. de
febr. L. II. cap. 2. et 10.

possit, utrum febris data ex continuarum sit, an ex remittentium ordine, et ut rite determinetur, tum intermittentum, ad quas omnes auctorum remittentes pertinere putamus, tum continuarum, definitionem aliam quam antea nunc dedi. In plerisque casibus, ut opinor, definitiones nunc datae satis facile et certo adhiberi possint. Sed sagacioribus quibusvis examinandum relinquo, an vel definitiones nostrae recte dentur, vel si quid rectius dari queat. Febrem quamque continuam ex paroxysmis quovis die binis constare credimus; cum autem in quibusdam, tum intermittentibus tum remittentibus, itidem paroxysmi duplicati videantur, ex illa nota sola febres continuae dignosci non possunt. Ex illa nota sola quidem ut dignoscantur nequaquam volui; nam in casu quovis ambiguo, vel a principio, vel a typo, vel ortu ab intermittentibus, remittentem quamvis cognosci posse puto. Videant porro in his rebus versati, annon a principio, saepe manifesto et maxime frequenti, contagione nimirum humana, febres continuae saepe certe cognosci possint.

. IV. S Y N O C H A *.

Calor plurimum auctus ; pulsus frequens, validus, et durus ; urina rubra ; sensorii functiones parum turbatae.

* Febrium continuarum divisio, a GALEN i temporibus, in hunc usque diem, eadem fere usitata est, et vel ex putredinis gradu parum accurate definito, vel ex duratione morbi, desumpta fuit ; utraque tamen nota, posterior praesertim, qua praecipue usi sunt Nosologi SAUVAGESIUS, LINNÆUS, et SÄGARUS, manifesto inepta est. Vide *Prolegomena*, pag. XXV. et pag. XXXIII. et XXXIV. Aliam itaque divisionem a differentia symptomatum, et à natura morborum, quantum de ea judicare liceat, desumptam, institui ; secutus simul illam apud Britannos nunc maxime usitatam divisionem febrium continuarum in *Inflammatorias* et *Nervosas*. Has autem appellations, utpote quodammodo theoreticas, vitavi. Nomina quibus usus sum apud medicos dudum recepta sunt ; et si forsitan sensu vulgo recepto, in quo medici ipsi parum constantes fuerunt, iis non usus sum, parum curo, dum definitiones subjunctae ab errore quovis praecavere possint.

70 GENERA MORBORUM

Synocha, S. G. 80. L. 12. Junck. 58.

Synocha, sive febris acuta sanguinea, Hoffm. II.
105.

Synochus, V. 16.

Continua non putris, Boerh. 729.

Ephemera, S. G. 79. Boerh. 728. Junck. 57.

Diaria, L. 11.

Febris inflammatoria Auctorum.

Varietates sunt,

Synocha plethorica, S. sp. 1.

Synocha sanguinea, Sennert. de febr. L. II.
cap. 11.

Ephemera plethorica, S. sp. 1.

Ephemera a frigore, S. sp. 3.

Ephemera a calore, S. sp. 4.

Synochus pleuritica, S. sp. 5.

Febris pleuritica Ann. 1765. Sydenh. sect. V.
c. 1. 5.

Synochus rheumatisans, S. sp. 7. Sydenh. sect. V.
c. 2.

Synochus hiemalis, S. sp. 8. Sydenh. in P. S. ad
tractat. de hydrope.

Symptomatace sunt,

Ephemera nauseativa, S. sp. 2.

Ephemera a phlogosi, &c. S. sp. 6.

- Synocha dolorum, S. sp. 7.
 Ephemera lactea, S. sp. 5.
 Ephemera menstrua, S. sp. 8.
 Synocha catarrhalis, S. sp. 5.
 Synocha scorbutica, S. sp. 6.
 Synochus scorbutica, S. sp. 13.
 Synocha cephalalgica, S. sp. 8.

G. V. T Y P H U S.

Morbus contagiosus ; calor parum auctus ; pulsus parvus, debilis, plerumque frequens ; urina parum mutata ; sensorii functiones plurimum turbatae ; vires multum imminutae.

Typhus, S. G. 82. Sag. 677.

Species sunt,

i. Typhus plerumque cum petechiis.

Variat gradu *.

* Morbos gradu solum differentes nominibus diversis insignire nequaquam convenit; cum autem nuperis

I. Typhus mitior.

Febris maligna hectica sive lues *Neugendns convulsiva*,
Willis de morb. convulsiv. cap. 8. *.

nuperis temporibus apud medicos usitatum sit, febrem quandam, quasi ab aliis quibusvis differentem, nomine Febris *Nervosae* appellare; huic opinioni quodammodo morem gerens, sub titulo *Typhi mitioris*, variorum auctorum febres ad recentiorum nervosas aliquomodo referendas recensui. In hac re autem, cum limites neutiquam accurate ponendi sunt, me accuratum fuisse non dixerim.

Minus adhuc placuit, ad mentem vel veterum vel recentiorum inter febrium genera aliquod sub nomine Febris *Putridae* recensere. In omni *typhe* humorum in putredinem proclivitatem adesse puto; sed vario tantum gradu adeat, ita ut major minorve putredo speciem variare, nequaquam mutare, potest. Sufficiat sub titulo *Typhi gravioris* eas, quae praeferuntur putridae adpellatae sunt, febres indigitasse, uti ex appositis variorum auctorum appellationibus satis patebit.

* Hoc est exemplum, ni fallor, primum appellatio-
 nis *Neugendns*, vel *nervosae*, febribus quibusvis datae;
 quam

Febris pestilens *Fracastor.* de morb. contag. L.

II. cap. 4.

Febris pestilens sine charactere veneni *Forest.* L.

VI. obs. 26.

Febris hectica pestilens *Forest.* L. VI. obs. 32.

Febris nova ann. 1685. *Sydenham.* Sched. monitor.

Febris putrida nervosa *Wintringh.* Comm. Nosolog. ad ann. 1720, 1721.

Febris lenta nervosa. *Huxham* on fevers, chap. 8.

Febris contagiosa. *Lind* on fevers and infection *passim.*

Typhus nervosus, S. sp. 2.

Typhus comatosus, S. sp. 3.

Tritaeophya typhodes *Mangeti*, S. sp. 11. *Raym. Fort.* de febribus, p. 24.

2. Typhus gravior.

Febris pestilens, P. Sal. Divers. de febre pestilenti.

quam protinus Angli, non tamen nisi nuper admordum aliarum regionum medici, usurpati sunt.

Febris pestilens Ægyptiorum *Alpin.* de med. Ægypt. L. 1. cap. 14.

Typhus Ægyptiacus, S. sp. 6.

Febris pestilens maligna *Sennert.* de febribus, L. IV. cap. 10.

Febris maligna pestilens *River.* L. XVII. sect. III. cap. 1.

Febris pestilens maligna, ann. 1643. *Willis,* de febribus, cap. 14.

Typhus carcerum, S. sp. 1.

Febris nautica pestilentialis *Huxham* de aëre ad ann. 1740.

Miliaris nautica, S. sp. g.

Febris putrida contagiosa in carceribus genita, *Huxham* de aëre ad ann. 1742.

Miliaris purpurata, S. sp. h.

Febris carcerum et nosocomiorum. Ill. *Pringle,* Diseases of the army, p. 294. Ill. *Van Swieten,* Maladies des armées, p. 136.

Typhus castrensis, S. sp. 5.

Febris castrensis, quam vulgo cephalalgiam epidemicam vocant *Henr. Maii et A. Ph. Kopf.* Dis. apud *Hallerum,* tom. V.

Febris Hungarica sive castrensis *Juncker.* 74. et plurium Auctorum *.

* Morbum sive febrem Hungaricam ad tertianas remittentes, cum *SAUVAGESIO* et Ill. *PRINGLE,* supra

Febris castrensis Gallorum in Bohemia, ann.

1742. *Scrinici. Diff. apud Haller. tom. V.*

Febris petechialis, *Sennert. L. IV. cap. 13. River.*

prax. L. XVII. se^t. III. cap. I. Hoffm. II. p.

84. Juncker. 73. Huxham on fevers, chap. 8.

Ludwig. Inst med. clin. No. 146. Schreiber von erkentness, und cur der Krank heiten.

p. 126. Monro, Diseases of military hospitals, p. 1.

Febris catarrhalis maligna petechizans, *Juncker*

72. Hoffm. II. 75. Eller de cogn. et cur. morb.

Se^t. VI.

Exempla febrium petechialium sunt sequentia.

Febris quae lenticulas, puncticula, aut peticulas vocant, *Fracastorius de morb. contag. L. II. cap. 6.*

supra retuli; nec dubium est quin morbus Hungaricus dictus saepius sub forma remittentis apparuerit; sed simul constat febrem in castris Hungaricis primo ortam, et per milites inde redeuntes per totam fere Germaniam dispersam, ex genere continuorum suisse, (*Vide Ruland. de morbo Hungarico, cap. VIII. quaest. 39.*), et plerumque eandem esse quam nunc in Nosocomiis quibusvis saepe exorientem bene novimus. Ad hunc locum igitur etiam apponendam esse putavi.

76 GENERA MORBORUM

- Febris peticularis Tridenti, ann. 1591. *Roboretus*,
de febr. peticul.
- Febris petechialis epidemica Coloniae ann 1672.
Donckers, Idea febris petechialis.
- Febris petechialis epidemica, Polonii 1683, *C. F. Loeu* in App. ad A. N. C. Vol. II.
- Febris petechialis epidemica Mutinae, 1692.
Ramazzini Conſt. Mutinensis, Oper. pag. 187.
- Febris maligna petechizans, ann. 1698. *Hoffm.*
II. p. 80.
- Febris petechialis Wratislaviae, ann. 1699. *Helwich*, Ephem. Germ. D. III. A. VII. et VIII.
obs. 132. p. 616.
- Febris epidemia Lipsiae 1718. *M. Adolfb.* A.
N. C. III. Obs. 131. p. 296.
- Febris endemica et epidemica Corcagiensis, ann.
1708, 1718, et seq. *Rogers*, Essay on epidemic
diseases.
- Febris continua epidemica Corcagiensis ann. 1719,
et seq. *M. o Connell* Observ. de morbis.
- Febris petechialis epidemica, Cremonae 1734.
Valcharengki Med. ration. Sect. III
- Febris petechialis Petropoli 1735, *Weitbrecht*,
Diff. apud Haller. tom. V
- Febris petechialis, ann. 1740, 1741, in Hassia,
Ritter. A. N. C. vol. VII. obs. 4.

- Febris maligna petechialis Rintelii 1741. *Furste-nau.* A. N. C. Vol. VII. obs. 5.
- Febris petechialis epidemica Silesiae 1741 et seq. *Brandhorst.* Diff. apud *Haller.* tom. V.
- Febris petechialis epidemica Viennae 1757, *Hasenohrl.* Hist. med. cap. 2.
- Febris petechialis epidemica Lipsiae 1757. *Ludvig.* Adversar. tom. I. pars 1.
- Febris petechialis epidemica variis Germaniae locis ab ann. 1755 ad 1761. *Strack de morbo cum petechiis.*

II. Typhus cum flavedine cutis.

Typhus icterodes, S. sp. 7.

Febris flava Indiae Occidentalis *Warren.* Malignant Fever of Barbadoes. *Hillary's Diseases of Barbadoes.* *Lining on the Yellow Fever of South Carolina.* *Edinb. Phys Litter. Essays,* Vol. II. *Mackittrick de febre flava Indiae Occidentalis,* Edinb. 1766.

Typhi etiam species esse videtur

Ephemera sudatoria, S. sp. 7.

Ephemera Britannica, *Caius de ephem.* Brit.

78 GENERA MORBORUM

Sudor Anglicus, *Sennert.* L. IV. cap. 15.

Hydronosus, *Forest.* L. VI. obs. 8.

An eodem pertinet,

Miliaris sudatoria, S. sp. e.

Febris sudatoria, *Le Suette Gallorum, Meyserey*

Meth. aisé, &c. *Ejusd. Maladies des Armées*
250. *Boyer* Methode à suivre dans les malades épidémiques?

De Typho hysterico verminoſo, S. sp. 4.

Typho exhaustorum, S. sp. 8.

Typho a manipuera, S. sp. 9.

Nobis non liquet.

G. VI. SYNOCHUS*.

Morbus contagiosus. Febris ex syno-
cha et typho composita, initio syno-
cha, progressu et versus finem ty-
phus.

Synochus, S. G. 81. L. 13.

Lenta L. 14.

Phrenitis, V. 18.

Febris continua putrida, *Boerh.* 730.

* Cum plures febres nec inflammatoriae nec
nervosae ex omni parte sint, neque idcirco vel ad
Sy-

Varietates ex Sauvagesio sunt.

Synochus sanguinea, S. sp. 1.

Febris depuratoria, ann. 1661 ad 1664. *Sydenh.* de morb. acut.

Synochus sudatoria, S. sp. 2.

Febris continua epidemica, ann. 1665 ad 1667.

Sydenh. ibid.

Synochus soporosa, S. sp. 12.

Febris continua epidemica, ann. 1673. *Sydenh.* ibid.

Febris continua putrida annor. variorum. *Wintingham* Com. nosologicum.

Synochus ardens, S. sp. 6.

Synochus miliaris, S. sp. 14.

Synocha miliaris, S. sp. 6.

Synocham vel ad Typhum facile referendae; genus *Synochi*, cuius typus hisce regionibus frequens conspicitur, hic inserui. Inter Typhum tamen et *Synochum* limites accuratos ponere non possum; et an revera pro diversis generibus habenda, vel positis diversis, utri eorum Synonyma auctorum referenda, sunt, dubito. Quae vero hic subjunguntur, a *SAUVAGESIO* species dictae, ad *Synochum* satis recte, ut mihi videtur, referri possunt.

80 GENERA MORBORUM

De synocho variolode, S. sp. 3. et
Synocha dysenteriode, S. sp. 4.

Nobis non satis liquet, et minus adhuc de
Synocha anniversaria, S. sp. 9.
Synocha spermatica, S. sp. 10.
Synocha tarantata, S. sp. 11.

Complicata est

Synochus scorbutica, S. sp. 13.

Et symptomatica est

Synochus a scabie, S. sp. 15.

H E C T I C A.

Febris quotidie revertens ; accessionibus
meridianis et vespertinis ; remissione,
rarius apyrexia, matutina ; plerumque
fudoribus nocturnis, et urina sedimen-
tum furfuraceo-lateritium deponente *.

Hectica, S. G. 83. L. 24. V. 80. Sag. 684.

* Cum febrium in numerum, hecticam receperint
Nosologi omnes, eam etiam cum charactere hic
apponendam duxi. Ejusmodi autem febrem, cum
num-

Ex Sauvagesio species sunt,

Hectica chlorotica, S. sp. 3.

Hectica syphilitica, S. sp. 4.

Hectica scrophulosa, S. sp. 5.

Hectica a calculis, S. sp. 6.

Hectica hydropum, S. sp. 7.

Hectica verminosa, S. sp. 9.

Hectica cacheistarum, S. sp. 10.

Hectica fluxuum, S. sp. 11.

Hectica infantilis, S. sp. 1. Charactere caret, et
nobis vel rachitica, vel scrophulosa, vel vermino-
sa videtur.

Hectica vespertina, S. sp. 2. vix pro morbo ha-
beri potest.

De *hectica lymphatica*, *Baglivi* S. sp. 12. et
Hectica nervea, *Cl. Lorry*, S. sp. 13.

Nobis non liquet.

nunquam nisi symptomaticam observaverim, in nu-
merum idiopathicarum, quas solas enumerare licet,
admittere nolui. In plerisque exemplis, hecticam
revera symptomaticam esse, ex SAUVAGESII speci-
ebus, quas vocat, hic recensitis, satis manifestum
fiet. Vide ipsius SAUVAGESII Scholium. Tom. I.
pag. 319.

L

O. II. PHLEGMASIÆ.

Febris synoqua; phlogosis; vel dolor topicus, simul laesa partis internae functione; sanguis missus, et jam concretus, superficiem coriaceam albam ostendens.

Phlegmasiae membranosae et parenchymatosae,
S. Cl. III. O. I. II. Sag. 605. *.

* Haec phlegmasiarum in membranosa et parenchymatosa divisio prorsus inepta est; primo enim, quod de statu partium internarum statuit, de quo in Nosologia statuere non licet; dein, quod partes membranosae et parenchymatosae non satis certo distinguuntur; et hinc Metritis, quam inter membranosa recenset SAUVAGESIUS, a LINNAEO et SAGARO inter parenchymatosas collocatur; denique, quod phlegmasiae quaedam, ut hepatitis, vel membranosae vel parenchymatosae esse possunt.

Nec magis idonea est ordinis phlegmasiarum musculosarum apud LINNAEUM et SAGARUM institutio,

Morbi febriles phlogistici, L. Cl. III.

Febres continuae compositae inflammatoriae, V.

Morbi acuti febriles, Boerh. 770.

Febres inflammatoriae, Hoffm. II. 105. Junck. 61.

G. VII. PHLOGOSIS*.

Pyrexia, partis externae rubor, calor, et tensio dolens;

Species sunt,

I. Phlogosis (*Phlegmone*) rubore vivido; tumore circumscripto, in fastigium plerumque elevato, saepè in apostema abeunte; dolorè saepè pulsatili:

Phlegmone Auctorum, S. G. 15. L. 39. V. 35*i.*

tutio, in qua neuter quidem satis accuratus est. Male enim phlegmone a LINNÆO musculosa dicitur, nec bene Cynanche plerumque membranosa, rarius musculosa, a SAGARO ad musculosas in universum refertur.

* Pro nomine generis cùjus species est Erythema, minus recte in priore editione usurpatum fuit phlegmone. Novum nomen necessarium nobis videbatur, et nihil aptius quam Phlogosis suppetebat.

84 GENERA MORBORUM

Inflammatio, L. 231. Boerh. 370. Junck. 20.

1. Variat forma.

Furunculus, S. G. 18. V. 352.

Terminthus, V. 381.

Papula, L. 275. S. p. 6.

Varus, V. 436. L. 269. S. p. 7.

Bacchia, L. 270.

Gutta rosea, S. G. 4.

Gutta rosacea, V. 437.

2. Variat sede *.

Hordeolum, S. G. 27. L. 276. V. 434.

Otalgia, S. G. 197. L. 44. V. 148.

Dolor otalicus, Hoffm. II. 336.

Parulis, V. 362.

Mastodynja, S. G. 210. V. 153.

Paronychia, S. G. 21. L. 258. V. 345.

Aithrocace, S. G. 78. L. 256.

Paedarthrocace, V. 419.

Spina ventosa, Boerh. 526.

Phimosis, S. G. 22. L. 297. V. 348.

Paraphimosis, V. 349.

* An sequentes pro totidem speciebus recenser possint, judicent peritiores.

Proctitis, L. 30.

Proctalgia, S. G. 214.

Clunesia, V. 167.

II. Phlogofis (*Erythema*) colore rubicundo, pressione evanescente; ambitu inaequali, serpente; tumore vix evidente, in cuticulae squamulas, in phlyctaeinas vel vesiculos abeunte; dolore urente.

Erythema, S. G. 11.

Erysipelas *Auctorum*, V. 343.

Hieropyr, N. 344.

2. Variat vehementia.

Anthrax, S. G. 19. L. 272. V. 353.

Carbo et carbunculus *Auctorum*.

Erythema gangraenosum, S. sp. 7.

2. Variat causa remota.

Erythema a frigore.

Erythema pernio, S. sp. 4.

Pernio, L. 259. V. 350.

Erythema ambustio, S. sp. 2.

Erysipelas ambustio, S. sp. 4.

- Combustura, L. 245.
 Combustio, Boerh. 476.
 Encausis, V. 347.
 Erythema ab acri alieno applicato,
 Erysipelas Chinense, S. sp. 7.
 Erythema ab acri inquilino,
 Erythema intertrigo, S. sp. 5.
 Intertrigo, L. 247. V. 502.
 Erythema a compressione,
 Erythema paratrīma, S. sp. 6.
 Erythema a punctura, S. sp. 9.
 Erysipelas a vespis, S. sp. 19.
 Psydracia a vespis, S. sp. 2.

3. Variat complicata.

- Erythema cum phlegmone,
 Erysipelas phlegmonodes *Auctorum.*
 Erythema cum oedemate,
 Erysipelas symptomaticum, S. sp. 6.

Phlogosis sequelae sunt,

A P O S T E M A.

Post phlogosin, remittentibus dolore et

pulsatione, tumor albescens, mollis,
fluctuans, pruriens.

Apostema, S. G. 39. *Sag.* 55.

Abscessus, L. 132. V. 354. *Boerh.* 387. 402.

Pustula, L. 274.

G A N G R Æ N A.

Post phlogofisin, pars livens, mollis, parum
sensibilis, saepe cum vesiculis ichoro-
sis.

Gangraena, S. G. 314. L. 233. V. 327. *Sag.*
203. *Boerh.* 388. 419.

S P H A C E L U S.

Post gangraenam pars nigricans, flaccida,
facile lacerabilis, sine sensu vel calore,
et cum foetore carnis putridae; vitio
celeriter serpente.

Sphacelus, L. 234. V. 328. *Boerh.* 419. 457.

G. VIII. O P H T H A L M I A.

Rubor et dolor oculi ; lucis intolerantia ;
plerumque cum lachrymatione.

Ophthalmia, S. G. 196. L. 43. V. 341. Sag. 231.

Junck. 24.

Chemosis, V. 46.

Ophthalmites, V. 47.

Inflammatio oculorum, Hoffm. II. 165.

Ophthalmiae species et varietates sunt,

I. Idiopathicae.

I. Ophthalmia (*membranarum*) in tunica
adnata, et ei subjacentibus membranis,
sive tunicis oculi.

A. Variat gradu phlogosis externae.

Ophthalmia Taraxis, S. sp. 1.

Ophthalmia humida, S. sp. 8.

Ophthalmia chemosis, S. sp. 12.

Ophthalmia Erysipelatosa, S. sp. 7.

Ophthalmia pustulosa, S. sp. 6.

Ophthalmia phlyctaenodes, S. sp. 21.

B. Variat affectis tunicis internis.

Ophthalmia choroeideae, S. sp. 13.

Ophthalmia tenebricosa, S. sp. 10.

2. Ophthalmia (*Tarsi*) cum tumore, erosione, et exudatione glutinosa tarsi palpebrarum.

Ophthalmia trachoma, S. sp. 4.

Ophthalmia sicca, S. sp. 5.

II. Symptomaticae.

1. A morbo ipsius oculi.

Ophthalmia angularis, S. sp. 14.

Ophthalmia tuberculosa, S. sp. 3.

Ophthalmia trichiasis, S. sp. 2.

Ophthalmia cancrosa, S. sp. 15.

Ophthalmia a synchia, S. sp. 16.

Ophthalmia a lagophthalmo, S. sp. 17.

Ophthalmia ab elcomate, S. sp. 18.

Ophthalmia ab ungue, S. sp. 19.

Ophthalmia a corneae fistula, S. sp. 20.

Ophthalmia uveae, S. sp. 22.

2. A morbis aliarum partium vel totius corporis.

Ophthalmia metastatica, S. sp. 24.

Ophthalmia scrophulosa, S. sp. 9.

Ophthalmia syphilitica, S. sp. 11.

Ophthalmia febricosa, S. sp. 23.

G. IX. PHRENITIS.

Pyrexia vehemens ; dolor capitis ; rubor faciei et oculorum ; lucis et soni intolerantia ; pervigilium ; delirium ferox vel typhomania.

Phrenitis, S. C. 101. L. 25. Sag. G. 301. Boerh.

771. Hoffm. II. 131. Junck. 63.

Phrenismus, V. 45.

Cephalitis, S. G. 109. Sag. G. 310. *.

* Cum symptomata nulla dentur quae semper phlegmasiam cerebri a phlegmasia membranarum ejus, sive meningum, certo distinguere possint ; neque sectiones cadaverum distinctiones a SAUVAGE-SIO, LINNAEO, et SAGARO, adhibitas confirmant;

Cephæ.

Sphacelismus, L. 32.

Siriasis, V. 34.

Phrenitidis idiopathicæ speciem unicam hic ponere licet, et cuius synonyma sequentia esse putamus.

Phrenitis vera, S. sp. 1. *Boerh.* 771.

Phrenitis idiopathica, *Junck.* 63.

Cephalalgia inflammatoria, S. sp. 9.

Cephalitis spontanea, S. sp. 3.

Cephalitis siriasis, S. sp. 4.

Siriasis, V. 34.

Cephalitis Littriana, S. sp. 5.

II. Phrenitides Symptomaticae sunt,

Phrenitis synochi pleuriticae, S. sp. 2.

Phrenitis synochi sanguineae, S. sp. 4.

Cephalitidem, S. G. 109. *Sag.* G. 310. et *Sphacelismum*, L. 32. pro generibus a *phrenitide* diversis admittere nolui, et ea hic ideo, uti synonyma, sub titulo Phrenitidis, posui.

Recte monet *VOGELIUS* signa phrenitidis, vel ut vocat *phrenismi*, hoc est, inflammationis cerebri aut membranarum ejus, admodum ambigua esse.

92 GENERA MORBORUM

- Phrenitis calentura, S. sp. 11.
Phrenitis Indica, sp. 12.
Cephalitis Ægyptiaca, S. sp. 1.
Cephalitis epidemica, ann. 1510, S. sp. 6.
Cephalitis verminosa, S. sp. 7.
Cephalitis cerebelli, S. sp. 8.
- Phrenitis miliaris, S. sp. 3.
Phrenitis variolosa, S. sp. 5.
Phrenitis morbillosa, S. sp. 6.
- Phrenitis a plica, S. sp. 8.
Phrenitis aphrodisiaca, S. sp. 9.
Phrenitis a tarantismo, S. sp. 14.
Phrenitis hydrophobica, S. sp. 15.
- Phrenitis a dolore, S. sp. 13.
Cephalitis traumatica, S. sp. 2.

G. X. C Y N A N C H E.

Pyrexia aliquando typhodes ; rubor et dolor faucium ; deglutitio et spiratio difficiles, cum angustiae in faucibus sensu.

Cynanche, S. G. 110. L. 33. Sag. G. 300.

Angina, V. 49. Hoffm. II. 125. Junck. 30.

Angina inflammatoria, Boerh. 798.

Species sunt,

I. Cynanche (*tonfillaris*) membranam
faucium mucosam, et praecipue
tonfillas, tumore et rubore affici-
ens, cum febre synocha.

Cynanche tonsillaris, S. sp. 1.

Anginae inflammatoriae, sp. 5. Boerh. 805.

II. Cynanche (*maligna*) tonfillas et
membranam faucium mucosam af-
ficiens tumore, rubore, et crustis
mucosis coloris albescens vel ci-
neritii, serpentibus, et ulcera te-
gentibus ; cum febre typhode et
exanthematis.

Cynanche maligna, S. sp. 3.

Cynanche ulcerosa, S. Var. a. Journ. de Med.
1758.

Cynanche gangraenosa, S. Var. b. Journ. de
med. 1756.

Ulcera faucium et gutturis anginosa et lethalia.

Hispanis *Garrotillo*, Lud. Mercat. consult. 24.

Angina ulcerosa, Cl. Fothergill, Account of the ulcerous sore throat Edit. 1751, *Huxham* on the malignant ulcerous sore throat, from 1751 to 1753.

Febris epidemica cum angina ulcusculosa, Douglas Practical history, Boston 1736.

Angina epidemica, Russel Oecon. natur. p. 105.

Angina gangraenosa, Withering's Diff. Inaug. Edinb. 1766.

Angina suffocativa, Bard's Inquiry, New-York, 1771.

Angina maligna, Johnstone on the malignant angina, &c. Worcester 1779.

III. *Cynanche (trachealis)* respiratio-
ne difficiili, inspiratione strepente,
voce rauca, tussi clangosa, tumore
fere nullo in faucibus apparente,
deglutitione parum difficiili, et fe-
bre synocha.

Cynanche trachealis, S. sp. 5.

Cynanche laryngea Auctorum, Eller. de cogn. et curand. morb. sect. 7.

Anginae inflammatoriae, sp. 1. Boerh. 801.

Angina latens et difficilis, Dodon. obs. 18.

Angina interna, Tulp. L. 1. obs. 51.

Angina perniciosa, *Greg. Horst.* Observ. L. III.
obs. 1.

N. An haec Sauvagesii synonyma et sequentia ad eundem morbum pertinent, videant experti; sequentia autem ad morbum characteris dati manifesto pertinere videntur.

Suffocatio stridula, *Scotis the Croup.* Cl. Home
on the Croup.

Asthma infantum, *Millar* on the asthma and
chincough.

Asthma infantum spasmodicum, *Rush,* Disserta-
tion, London 1770.

Cynanche stridula, *Crauford*, Diff. Inaug. Edinb.
1771.

Angina epidemica, ann. 1743. *Molloy* apud Rut-
ty's history of the weather.

Morbus strangulatorius, *Starr*, Phil. Transl. No.
495.*.

* An hic morbus ad cynanchen malignam, an ad trachealem pertinet, mihi non certo constat, et sae-
pius de eorundem morborum apud plures auctores
descriptionibus itidem incertus sum.

96 GENERA MORBORUM

Morbus truculentus infantum, *Francof.* ad Viadrum et in vicinia grassans, ann. 1758. C. a Bergen. A. nova. N. C. tom. II. p. 157.

Angina inflammatoria infantum, *Russel,* Oecon. nat. p. 70.

Catarrhus suffocatus Barbadensis, ann. 1758.
Hilary's Barbadoes, p. 134.

Angina polyposa, sive membranacea *Michaelis,* Argentorati 1778, et *Auctores* ab ingenioso et erudito *Michael*e allegati.

IV. Cynanche cum rubore in imis praefertim faucibus ; deglutitione maxime difficiili, dolentissima ; respiratione fatis commoda, et febre synocha.

Cynanche pharyngea, S. sp. 6. *Eller de cogn.* et cur. sect. 7.

Anginae inflammatoriae, sp. 4ta, *Boerh.* 804.

V. Cynanche cum tumore externo parotidum et maxillarum glandularum magno ; respiratione et deglutitione parum laefis ; febre synocha plerumque leni.

Cynanche parotidea, S. sp. 14. Gallis OREILLONS et OURLES, *Tiffet Avis au peuple*, No. 116. *Encyclopedie*, au mot OREILLONS.

Angina externa, ANGLIS the MUMPS, *Ruffel*, Oecon. natur. p. 114. SCOTIS, the BRANKS.

Catarrhus Bellinsulanus, S. sp. 4.

Osservazioni di *Girol. Gaspari*, Venez. 1731.

Osservazioni di Targ. Tozzetti, Racolta ima, p. 176.

Cynanche purpuro-parotidea, S. sp. 15.
vel ad malignam, S. sp. 3. vel ad Scarlatinam pertinere videtur.

Cynanchae symptomaticae sunt,

a. A causis internis.

Cynanche epidemica, S. sp. 2.

Amphimerina anginosa, S. sp. 12.

Febris anginosa, *Huxham de aëre*.

Cynanche prunella, S. sp. 12.

Cynanche exanthematica, S. sp. 4.

Cynanche arthritica, S. sp. 10.

Cynanche hepatica, S. sp. 8.

Cynanche a dysenteria, S. sp. 13.

b. A causis externis.

Cynanche a deglutitis, S. sp. 9.

Cynanche mercurialis, S. sp. 11.

Cynanche thymica, S. sp. 7. raro inflam-
matoria est, et vix hujus loci.

G. XI. PNEUMONIA*.

Pyrexia ; dolor in quadam thoracis parte ;
respiratio difficilis ; tussis.

Fébris pneumonica, Hoffm. II. 136.

* Ab omni aevo, in hunc fere diem, scriptores medici, et eos secuti Nofologi omnes, phlegmasiarum pectoris interni duo esse genera, peripneumoniam scilicet et pleuritidem, statuerunt. Recentiores autem ex sectione cadaverum didicerunt, veteres de sede, ideoque de differentia horum morborum saepe falso statuisse, et quem in pleura costali sedem habere veteres putabant, saepius in pleura pulmonem investiente situm fuisse invenerunt anatomici recentiores. Novimus, porro, quod, si quidem morbi illi diversam aliquando sedem habuerint, id tamen per symptomata vix certo cognosci posse ; et, utcunque sit, morbos illos quatenus, quovis modo distinctos, revera maxime esse affines, plerumque simul coniunctos, et eosdem distinxisse ad usus medicinae

Species sunt,

I. Pneumonia (*peripneumonia*) pulsu non semper duro, aliquando molli ; dolore thoracis obtuso ; respiratione perpetuo difficulti, saepe non nisi trunco corporis erecto exercenda ; faciei tumidae colore purpureo ; tussi plerumque humida, saepe cruenta.

cinae parum omnino contulisse. Hisce igitur perennis, phlegmasias pectoris interni non nisi genus unicum constituere, cum HOFFMANNO expertissimo putamus; quamobrem hujusmodi genus hic sub nomine Pneumoniae posuimus. Symptomata, quae pro characteristicis adhibuimus, cum quae in omni phlegmasia pectoris interni semper adsint, et in qualibet praecipua sint, ea recte characterem genericum constituere videntur.

An species diversae vere statuendae sint, anceps haereo. Sed, opinionibus et consuetudini medicorum aliquid concedere volens, peripneumoniae et pleuritidis quatenus, vel ex opinione medicorum vel ex propria observatione, eas distinguere liceat, characteres specificas dedi. Interim tamen observari velim, inter illos morbos, utcunque aliquando distinctos, limites accuratos plerumque non ponendos esse.

100 GENERA MORBORUM

Peripneumonia, S. G. 112. L. 34. V. 51. *Sag.*
G. 311. *Boerh.* 820. *Juncker,* 67.

I. Peripneumoniae idiopathicae simplices,

Peripneumonia pura sive vera *Auctorum*, S. sp. 1.
Peripneumonia gastrica, S. sp. 11. *Morgagni.*
de caus. et sed. *Epist. XX.* art. 30. 31. *.

Variat gradu.

Peripneumonia catarrhalis, S. sp. 6.

Peripneumonia notha †, *Sydenh.* se^{ct}. 6. cap.
4. *Boerh.* 867. *Morgagni* de caus. et sed.
. *Epist. XXI.* 11.—15.

* Ad peripneumoniam, an ad pleuritidem, potius
pertinet haec varietas, mihi non certo constat.

† Peripneumoniam *notham* a *vera* gradu tantum
differre opinor; ideoque uti varietas hic apposui. In
eo quidem differre puto, quod in peripneumonia
notha inflammatio sit lenior, et affluxus humorum in
pulmones copiosior, quam in *vera*. Cum autem in
notha symptomata pyrexiae, doloris, dyspnoeae, et
tussis, vario gradu et varia ratione conjuncta, adesse
possint, minime mirandum si hujus morbi apud
diversos auctores descriptiones parum uniformes sint,
et necne morbus sub titulo peripneumoniae nothae

2. Peripneumoniae idiopathicae complicatae febre *.

Peripneumonia putrida, S. sp. 2. †.

Peripneumonia ardens, S. sp. 3.

Peripneumonia maligna, S. sp. 4.

a diversis auctoribus descriptus idem revera sit, dubia quaedam moverit doctissimus MORGAGNI. Perpendis tamen omnibus de hac re dictis, et cum observationibus pluribus apud ipsos aegros factis collatis, nihil dubito quin morbus a SYDENHAMO et BOERHAAVIO, sub titulo *peripneumoniae notiae* descriptus, unus idemque sit, nec ab eo morbum a VALSALVA in FRANCISCO CORALLIO, vel morbum in celebri ANTONIO VALISNERIO, ab ipso MORGAGNI observatum, re ipsa diversum fuisse puto.

* Cum morbi diversi simul complicati sint, saepe, quis illorum pro morbo primario habendus sit dubitari potest; nec in hac re me ubique recte judicatum iri spondeo. In quibusdam mei ipsius judicio usus sum; in plerisque vero SAUVAGESIUM secutus sum. Sufficere plerumque ratus ob oculos studio-sorum complicationes istas quomodocunque ponere.

† SAUVAGESIUM, ut soleo, secutus, hanc et tres sequentes species quasi diversas recensui, cum tamen pro una eademque habere vellem.

Peripneumonia typhodes, S. sp. 5.

Amphimerina peripneumonica, S. sp. 15.

3. Peripneumoniae symptomatice.

Peripneumonia arthritica, S. sp. 7.

Peripneumonia exanthematica, S. sp. 9.

Peripneumonia phthisicorum, S. sp. 8.

Peripneumonia hydrophobica, S. sp. 10.

Peripneumonia rachialgica, S. sp. 12.

II. Pneumonia (*pleuritis*) pulsu duro ; dolore, plerumque lateris, pungente, sub inspiratione praesertim aucto ; decubitu in latus molesto ; tussi dolentissima, initio sicca, postea humida, saepe cruenta.

Pleuritis, S. G. 103. L. 27. V. 50. Sag. G. 303.

Boerb. 875. Junck. 67.

Paraphrenesis, S. G. 102. L. 26.*.

* In morbo qui vulgo *paraphrenesis* vel *paraphrenitis*, et rectius a *SAGARO diaphragmitis*, appellatur, pleurae super diaphragma extensae inflammationem adesse, et in ea morbum consistere agnoscent

Paraphrenitis, V. 55. *Boerh.* 907.

Diaphragmitis, *Sag.* G. 304.

I. Pleuritides idiopathicae simplices.

Pleuritis vera, S. sp. 1. *Boerh.* 875. *Verna princeps* morb. acut. pleuritis, L. 1. cap. 2. 3. *Zeviani* della parapleurite, cap. 3. *Morgag. de sed. et cauf. morb.* Ep. XX. art. 56. XXI. 45. *Wendt.* de pleurite, apud *Sandifort.* Thes. II.

Pleuritis pulmonis, S. sp. 2. *Zevian.* dell. para-pleur. III. 28. &c.

Pleuripneumonia, pleuro-peripneumonia, peripneumo-pleuritis *Auctorum.* *Baronius* de pleuri-pneumonia.

agnoscunt medici omnes; non recte igitur uti genus a pneumonia diversum recensuerunt Nosologi.

Nec quidem pro diversa a pleurite specie recensi-
feri potest; cum plerumque nulla alia praeter illa
pleuritidis symptomata ostendit. Quae a plurimis
huic morbo tributa sunt, risus nempe sardonicus,
et delirium phreniticum, certe non semper adsunt.
Primum, quod nunquam vidi, certe rarissimum est;
et posterius, alias etiam pneumoniae species saepe co-
mitatur, nec tantum a parte pleurae inflammata,
quantum a gradu pyrexiae, vel diathesis phlogisti-
cae, pendere videtur.

Ill. *Halleri* opuscul. patholog. obs. 13. *Morgagn.* de sed. et cauf. Epist. XX. et XXI. passim. *Cleghorn Minorca*, p. 247. *Triller* de pleuritide, aph. 1. 2. 3. cap. I. 8. *Huxham* Diff. on pleurisies, &c. chap. I. Ill. *Pringle* Dis. of of the army, p. 147.

Pleuritis convulsiva, S. sp. 13. *Bianch.* Hist. hep. vol. 1. p. 234.

Pleuritis hydrothoracica, S. sp. 15. *Morgagn.* de cauf. et sed. XX. 34.

Pleuritis dorsalis, S. sp. 3. *Verna*, P. III. cap. 8.

Pleuritis mediastini, S. sp. 4. P. *Sal.* Div. de affect. part. cap. 6. *Friend*, Hist. Med. de Avenzoare.

Mediastina, V. 52.

Pleuritis pericardii, S. sp. 5. *Verna*, P. III. cap. 9.

Parapleuritis Zeviani della parapleuritide.

Pleurodyne, parapleuritis, S. sp. 19.

Paraphrenesis diaphragmatica, S. sp. 1. *De Haen*, Rat. med. I. 7. III. pag. 31.

Paraphrenesis pleuritica, S. sp. 2.

Paraphrenesis hepatica, S. sp. 3.

De inflammatione mediastini, pericardii, et diaphragmatis Vide *Morgagn.* de cauf. et sed. VIII. 13. XXI. 35. 36. 46. XLV. 16. *Van Swieten ad Boerh.* 913.

II. Pleuritides complicatae.

1. Febre.

Pleuritis biliosa, S. sp. 7.

Pleuritis erysipelatosa, S. sp. 11.

Pleuritis biliosa, *Bianch.* Hist. hep. vol. I. p.
236.

Pleuritis putrida, S. sp. 9.

Synochus pleuritica, S. sp. 5.

Pleuritis pestilens, S. sp. 16.

Pleuritis miliaris, S. sp. 20.

2. Catarrho.

Pleuritis catarrhalis, S. sp. 10.

Pleuritis lymphatica, *Bianch.* Hist. hep. I. p.
233.

III. Pleuritides symptomatiae.

Pleuritis traumatica, S. sp. 6.

Pleuritis verminosa, S. sp. 8. *Verna* pleur. p. I.
cap. 1. P. III. cap. 11. *Morgagn.* de sed. et
caus. XXI. 43. 44.

Pleuritis stomachalis, *Bianch.* Hist. hep. I, p.
232.

Pleurodyne verminosa, S. sp. 2.

Pleuritis lactea, S. sp. 17.

Pleuritis Polonica, S. sp. 18.

IV. Pleuritides falsae.

Pleuritis hepatica, S. sp. 12. *Panarol.* Pentac. I.
obs. 37.

Pleuritis splenica, S. sp. 19.

Pneumoniae sequelae sunt.

V O M I C A.

Post pneumoniam, resolutione quadam non terminatam, dyspnoea et tussis perstantes, cum decubitu in latus sanum difficulti, et febre hectica.

Vomica Boerb. 835. Junck. 35. *

Pleurodyne vomica, S. sp. 21.

* Vomicam vocamus quam vomicam clausam appellant medici, et inde character noster. Characteres autem vomicae apud LINNAEUM et VOGE-LIUM vomicam apertam tantum respiciunt; ideoque ad illos autores hic non referimus.

E M P Y E M A.

Post pneumoniam suppuratione terminata, saepe post vomicam, remissio doloris, dum perstant dyspnoea, tussis, decubitus difficilis, et febris hectica, saepe cum sensu liquoris in pectore fluctuantis, et signis hydrothoracis.

Varietates ex SAUVAGESIO, licet non semper distinguendas, hic subjungimus.

Empyema a peripneumonia, S. sp. 1.

Empyema a vomica, S. sp. 2.

Empyema pleurae, S. sp. 3.

Empyema mediastini, S. sp. 4.

Empyema diaphragmatis, S. sp. 5.

Empyema intercostale, S. sp. 6.

G. XIII. C A R D I T I S *.

Pyrexia; dolor in regione cordis; anxietas;

* Recte omnino dixit VOGELIUS, *Carditidis symptomata fere eadem esse ut in peripneumonia, sed graviora, et ita etiam sensisse videtur LINNAEUS,*
cum

spiritus difficilis; tussis; pulsus inaequalis; palpitatio; syncope.

Carditis, S. G. 111. V. 54.

Pericarditis, V. 53.

I. Idiopathica.

Carditis spontanea, S. sp. 1. Senac. Traité de coeur. L. IV: chap. 7. Meckel, Mem. de Berlin, 1756.

Erysipelas pulmonis, Lomm. Observ. Lib. II.

II. Symptomatica.

Carditis traumatica, S. sp. 2. Senac. ibid. chap. 6.

G. XIV. PERITONITIS.

Pyrexia; dolor abdominis, corpore erecto auctus; absque propriis aliarum phlegmasiarum abdominalium signis.

cum apud illum neque *Carditis*, neque *Pericarditis*, inter morbos phlogisticos recensetur. Certe novimus, pericardium saepe inflamatum fuisse sine aliis praeter peripneumoniae signis.

Si signa darentur quibus dignosci queant sequentes, pro speciebus peritonitidis recenseri possent.

I. Peritonitis in peritonaeo strictius dicto, sive in peritonaeo, abdomen intus succingente.

Peritonitis, V. 62. Lieutaud. Hist. anat. med. L. I. obs. 3. Raygerus apud eund. L. I. obs. 341. Morgagn. de sed. LVII. 20.

II. Peritonitis in peritonaeo, per omentum extenso.

Epiploitis, S. G. 106. Sag. G. 308. *

Omentitis, V. 61.

Omenti inflammatio, Boerh. 958. et Ill. Van Swieten Comm. Stork Ann. med. I. 132. Hulme on the puerperal fever.

* Tum Epiploitis, tum Mesenteritis, ut Peritonitis species hic recensetur, non quam quod ejusdem continuae membranae sint affectiones, quam quod nulla fere signa dari possunt, quibus a peritonite, strictius dicta, dignosci queant.

III. Peritonitis in peritonaeo, per mesenterium extenso.

Mesenteritis, V. 60.

Enteritis mesenterica, S. sp. 4.

G. XV. GASTRITIS.

Pyrexia typhodes; anxietas; in epigastrio ardor et dolor, ingestis quibuslibet auctus; vomendi cupiditas, et ingesta protinus rejecta; singultus.

Gastritis, S. G. 104. L. 28. V. 56. Sag. G. 306.

Ventriculi inflammatio, Boerb. 951.

Febris stomachica inflammatoria, Hoffm. II. 120.

I. Idiopathicae.

I. A caufis internis.

A. Gastritis (*phlegmonodea*) dolore acuto, pyrexia vehementi *.

* Tum gastritis, tum enteritis duarum esse species, quarum una phlegmonodea, altera erysipelatofa

Gastritis legitima, S. sp. 1. *Eller*, de cogn. et cur.
morb. Sect. XI. *Haller*, obs. 14. hist. 3. *Lieut.*
Hist. anat. med. L. 1. 74.

Gastritis erysipelatosa, S. sp. 4. *.

Cardialgia inflammatoria, S. sp. 13. *Tralles* de
opio, sect. II. p. 231.

2. A causis externis.

Gastritis a veneno, S. sp. 3.

B. Gastritis (*erysipelatosa*) dolore, et pyrexia lenioribus, rubore erysipelatoso in fauibus apparente.

tosa dici potest, mihi ex pluribus observationibus sat is certo constat; et ejusmodi species itaque hic recensui, etsi fatendum sit, gastritidis erysipelatosae, et magis adhuc enteritidis erysipelatosae, signa saepe obscura et incerta esse. De his vero monere volui ut diligentius inquirant posteri.

* Quam hic gastritidem erysipelatosam dixit. SAUVAGESIUS, omnino phlegmonodeam esse mihi videtur.

II. Symptomaticae.

Gastritis exanthematica, S. sp. 5.

Gastritis herniosa, S. sp. 7.

De gastrite sternocostali, S. sp. 6. non liquet.

G. XVI. ENTERITIS.

Pyrexia typhodes ; dolor abdominis pungens, tendens, circa umbilicum torquens ; vomitus ; alvus pertinaciter astricta.

Enteritis, S. G. 105. L. 29. V. 57. Sag. G. 307.

Intestinorum inflamatio, Boerh. 959.

Febris intestinorum inflammatoria ex mesenterio,
Hoffm. II. 170.

I. Idiopathicæ.

Species sunt,

I. Enteritis (*phlegmonodacea*) dolore acuto, pyrexia vehementi, vomitu et alvo astricta.

Enteritis iliaca, S. sp. 1.

Enteritis colica, S. sp. 2. *Boerh.* 963.

2. *Enteritis (erysipelatosa)* dolore et pyrexia lenioribus, sine vomitu, et cum diarrhoea.

Species symptomaticae.

Enteritis flatulenta, S. sp. 3.

Enteritis enterocelica, S. sp. 5.

G. XVII. HEPATITIS.

Pyrexia; hypochondrii dextri tensio et dolor, saepe pungens pleuritici instar, saepius obtusus; dolor ad claviculam et sumnum humeri dextri; decubitus in sinistrum latus difficilis; dyspnoea; tussis sicca; vomitus; singultus *.

Hepatitis, S. G. 113. L. 35. V. 58. *Sag.* G. 312.

Boerh. 914. *Hoffm.* II. 14. *Junck.* 66.

* Inter symptomata hepatitidis, *colorem faciei flavescentem*, posuit tum *SAUVAGESIUS*, tum *SAGRUS*,

Sauvagesii species sunt,

Hepatitis erysipelatosa, S. sp. 1. *

Hepatitis pleuritica, S. sp. 2. *Bianch.* Hist. hep. tom. I. p. 388.

Pleuritis hepatica, S. sp. 12.

Hepatitis cystica, S. sp. 4. †.

GARUS, et hic etiam addit, *urinas icteritas, biliosas, et serum sanguinis missi et crusta subflava*; sed haec symptomata bilis regurgitantis vel resorptae rectius a LINNAEO et VOGELIO omissa fuisse censeo; nam ejusmodi symptomata non tantum non perpetua, sed etiam rarissima sunt.

* De erythematate vel erysipelate, quod vocant, viscerum, minus recte sensisse medicos censeo; nam, me faltem judice, erythema non nisi superficies illas internas quas tegit epithelion et tunica villosa, epidermidi externae continua et analoga, afficere potest. Nullum igitur erysipelas pulmonis, de quo scripsit LOMMIUS, Observ. lib. 2. agnosco; nec hepatidem quandam a SAUVAEGSIO hic erysipelatosam recte dictam esse puto, et hepatidem quidem ex AMATO hic descriptam revera phlegmonodeam fuisse credo.

† Quin ex contusione vel aliis causis oriri possit inflammatio cystidis felleae, vel ductus choledochi, nullus

Hepatitis obscura, S. sp. 5.*.

Pro specie male recensetur morbus secundarius.

Hepatitis suppurans, S. sp. 6.

Hepatalgia apostematoso, S. sp. 7.

G. XVIII. SPLENITIS.

Pyrexia; hypochondrii sinistri tensio, calor,

nullus dubito; sed quibus signis cognosci queat, nisi in uno casu, non novi. In ictero, scilicet, cum dolore in regione epigastrica acuto, a calculo, ut videatur, in ductu choledoco haerente, inflammationem ductus cystici saepe ortam fuisse, omnino censendum, et ne oriatur semper cavendum.

* Hepatitis per characterem datum evidens et saepe acuta est; sed alias obscura et chronica; nam, in sectione cadaverum, saepe reperitur apostema hepatis, quando nulla fere, saltem obscura tantum, inflammationis symptomata praecesserint. Recte igitur hepatidem obscuram indicavit SAUVAGE-SIUS, et omnino optandum est, ut diligentius inquirant medici, quomodo hujusmodi morbus diagnosci queat.

116 GENERA MORBORUM

tumor, et dolor pressu auctus ; absque signis nephritidis.

Splenitis, S. G. 114. L. 36. V. 59. Junck. 67.
Sag. G. 313.

Lienis inflammatio, Boerh. 958. et ill. Van Swieten. Comm.

Una tantum species recensetur.

Splenitis phlegmonodea, S. sp. 1. Forest, L. XX.
Obs. 5. 6. De Haen, apud Van Swieten, p. 958.

Pleuritis splenica, S. sp. 19.

Splenalgia suppuratoria, S. sp. 3.

G. XIX. NEPHRITIS.

Pyrexia ; dolor in regione renis, saepe ureteris iter sequens ; mictio frequens urinae, vel tenuis decoloris, vel ruberrimae ; vomitus ; cruris stupor ; testiculi ejusdem lateris retractio aut dolor.

Nephritis, S. G. 115. L. 37. V. 65. Sag. G. 314.

Species

I. Idiopathica. Spontanea.

Nephritis vera, S. sp. 1.

II. Symptomaticae.

Nephritis calculosa, S. sp. 2.

Nephralgia calculosa, S. sp. 1.

Nephralgia arenosa, S. sp. 2.

Nephralgia purulenta, S. sp. 7.

Nephralgia arthritica, S. sp. 3.

G. XX. C Y S T I T I S.

Pyrexia ; hypogastrii tumor et dolor ; mictio frequens dolorifica, vel ischuria ; tenesmus.

Cystitis, S. G. 108. L. 31. V. 66. Sag. G. 309.

Inflammatio vesicae, Hoffm. II. 157.

Species sunt,

I. A causis internis.

Cystitis spontanea, S. sp. 1.

118 GENERA MORBORUM

II. A caufis externis.

Cystitis a cantharidibus, S. sp. 2.

Cystitis traumatica, S. sp. 3.

G. XXI. HYSTERITIS.

Pyrexia; hypogastrii calor, tensio, tumor,
et dolor; os uteri tactu dolens; vomi-
tus.

Hysteritis, L. 38. V. 63.

Metritis, S. G. 107, Sag. G. 315.

Inflammatio et febris uterina, Hoffm. II. 156.

Species sunt,

Metritis puerperarum, S. sp. 1.

Metritis typhodes, S. sp. 2.

Metritis lactea, S. sp. 3.

G. XXII. RHEUMATISMUS.

Morbus ab externa, et plerumque evidente
causa; pyrexia; dolor circa articulos,
musculorum tractum sequens, genua
et reliquos majores, potius quam pe-

dum vel manuum articulos, infestans,
calore externo auctus.

Rheumatismus, S. G. 185. L. 62. V. 138. *Boerh.*
1490. *Junck.* 19.

Dolores rheumatici et arthritici, *Hoffm.* II. 317

Myositis, *Sag.* G. 301.

Species idiopathica,

Rheumatismus acutus, S. sp. 1.

Rheumatismus vulgaris, S. sp. 2.

Variat sede.

A. In musculis lumborum.

Lumbago rheumatica, S. G. 212. S. p. 1.

Nephralgia rheumatica, S. sp. 4.

B. In musculis coxendicis.

Ischias rheumaticum, S. G. 213. sp. 10.

C. In musculis thoracis.

Pleurodyne rheumatica, S. G. 148. sp. 3.

Pleuritis spuria, *Boerh.* 878.

Species symptomatice.

Lumbago plethorica, S. sp. 3.

Ischias sanguineum, S. sp. 2.

Pleurodyne plethorica, S. sp. 1.

Rheumatismus hystericus, S. sp. 7.

Ischias hystericum, S. sp. 3.

Pleurodyne hysterica, S. sp. 6.

Rheumatismus saltatorius, S. sp. 8.

Pleurodyne flatulenta, S. sp. 4.

Pleurodyne a spasmate, S. sp. 9.

Rheumatismus scorbuticus, S. sp. 4.

Lumbago scorbutica, S. sp. 5.

Pleurodyne scorbutica, S. sp. 11.

Ischias syphiliticum, S. sp. 7.

Pleurodyne venerea, S. sp. 5.

Lumbago sympathica, S. sp. 13.

a mesenterii glandulis induratis,

a pancreate tumido, purulento, schirroso, putri,

ab induratis pyloro, vena cava, pancreate,

a rene schirroso, putrefacto,

ab abscessu circa venae cavae bifurcationem,

& vermis intra renes.

Lumbago a saburra, S. sp. 8.

Pleurodyne a cacockylia, S. sp. 7.

Rheumatismus saltatorius verminosus, S. sp. 8.

Ischias verminosum, S. sp. 8.

Pleurodyne verminosa, S. sp. 2.

Rheumatismus metallicus, S. sp. 10.

Lumbago a hydrothorace, S. sp. 14.

Lumbago pseudoischuria, S. sp. 16.

Lumbago ex aneurismate, S. sp. 11.

Pleurodyne ex aneurismate, S. sp. 10.

Pleurodyne a rupto oesophago, S. sp. 20.

Pleurodyne rachitica, S. sp. 13.

Ischias a sparganosi, S. sp. 5.

Pleurodyne catarrhalis, S. sp. 14.

Pleurodyne phthisica, S. sp. 8.

Rheumatismus necroseos, S. sp. 14.

Rheumatismus convulsivus, S. sp. 15.

Ischias gravidarum, S. sp. 4.

Lumbago partus, S. sp. 7.

Lumbago a nisu, S. sp. 10.

Ischias a subluxatione, S. sp. 9.

Rheumatismus dorsalis, S. sp. 11.

Lumbago a satyriasi, S. sp. 15.

Rheumatismus febricosus. S. sp. 9.

Lumbago febrilis, S. sp. 4.

Pleurodyne febricosa, S. sp. 15.

Rheumatismus miliaris, S. sp. 12.

Lumbago miliaris, S. sp. 9.

Pleurodyne miliaris, S. sp. 16.

Rheumatismi sequela est,

ARTHRODYNIA *.

Post rheumatisnum, nisum violentum, vel
subluxationem; dolores artuum vel

* Si, ut quidam statuunt, rheumatismus chronicus ab acuto, genere omnino diversus sit, nomen simplex, uti genus omne, habere oportet, et hujusmodi nec ineptum, ut puto, imposui. Porro, cum pro sequela rheumatismi acuti vel rheumatismi simpliciter dicendi, rheumatismum chronicum dictum semper habeo, et cum inter utrumque morbum saepe limi-

muscularum, sub motu praesertim, aucti,
plus minusve fugaces, calore lecti vel alio
externo levati ; artus debiles, rigidi, fa-
cile, et saepe sponte frigescentes ; py-
rexia nulla ; tumor plerumque nullus.

Rheumatismus chronicus *Auctorum.*

Lumbago et ischias aliquando morbi acuti,
sed cum saepius chronicis sint, plerum-
que ad hunc locum pertinent.

G. XXIII. O D O N T A L G I A *.

tes vix statuendi sint, ideoque pro diverso genere
rheumatismum chronicum recensere vix potui ;
rheumatismus tamen chronicus exquisitus ab acuto
natura adeo diversus evadit, et medelam adeo di-
versam exposcit, ut merito nomine prorsus diverso
insigniri possit ; et si quis pro genere etiam diverso
ponere velit, per me profecto licet.

* In priori Nosologiae methodicae nostrae editio-
ne, Odontalgiam pro rheumatismi specie habui, ac re-
censui ; sed, cum eam a rheumatismo alio quovis cau-
sam prorsus diversam, acre, scilicet, membranas sen-
sibiles irritans, habere observaverim, pro genere, a
rheu-

Rheumatismus vel arthrodynia maxillarum,
a carie dentium.

Odontalgia, S. G. 198. L. 45. V. 145. *Sag. G.*
157. *Junck.* 25.

Odontalgia, sive rheumatismus odontalgicus, *Hoffm.*
II. 330.

Varietates ex Sauvagesio sunt,

Odontalgia cariosa, S. sp. 1.

rheumatismo diverso, etiam habere vellem, et hic itaque uti genus diversum posui.

Etiam si odontalgiam a frigore et aliis irritamentis aliquando fuscitari videtur, cariem dentium, diathesin phlogisticam inducentem, semper subesse puto. Sunt fortassis alii morbi, ab acri irritante orti, qui rheumatismum exacte satis referrunt; sed de iis nobis non constat. Si tamen revera existeret, ad mentem Clariss. D. COTTUNNII, *Ischias nervosa*, rheumatismi ab acri nervos irritante orti exemplum aliud haberemus; sed neque phaenomena a Cottunno relata, neque ratio medendi, neque sectiones cadaverum, ejusmodi morbum unquam existisse mihi probant; ideoque neque hic, neque alibi, *Ischiadem nervosam Cottunni* inter rheumatismi species recensui.

- Odontalgia scorbutica, S. sp. 4.
- Odontalgia catarrhalis, S. sp. 3.
- Odontalgia arthritica, S. sp. 6.
- Odontalgia gravidarum, S. sp. 2.
- Odontalgia hysterica, S. sp. 3.
- Odontalgia stomachica, S. sp. 9.

G. XXIV. PODAGRA*.

Morbus haereditarius, oriens sine causa externa evidente, sed praeunte plerumque ventriculi affectione insolita; pyrexia; dolor ad articulum, et plerumque pedis pollici, certe pedum et manuum juncturis, potissimum infestus; per intervalla revertens, et saepe cum ventriculi, vel aliarum internarum partium, affectionibus alternans.

Podagra, V. 175. Boerh. 1254.

Febris podagrifica, V. 69.

* *Arthritis* nomen, utpote apud medicos ambiguum, rejici, et *podagra* nomine, utpote typum morbi praecipuum notante, cum celebri BOERHAAVIO usus sum.

Arthritis, S. G. 183. L. 60. V. 139. *Sag.* G.
142.

Dolor podagricus et arthriticus verus, *Hoffm.* II.
339.

Dolores arthritici, *Hoffm.* II. 317.

Affectus spastico arthritici, *Junck.* 46.

Recte forsitan SAUVAGESIUS, more sibi insolito, hujus morbi non nisi unicam esse speciem affirmavit ; sed varietates sequentes notari possunt.

I. Podagra (*regularis*) cum inflammatione artuum satis vehementi, per aliquot dies perstante, et paulatim cum tumore, pruritu, et desquamatione partis, recente.

Arthritis podagra, S. sp. 1.

Arthritis rachialgica, S. sp. 11. *.

Arthritis aestiva, S. sp. 4.

* Ut solitus sum, SAUVAGESII varietates, five species quas vocat, hic appono ; sed tum quod species ejus non semper bene definitae sint, tum quod podagra

II. Podagra (*atonica*) cum ventriculi vel alius partis internae atonia, et vel sine expectata aut solita artuum inflammatione, vel cum doloribus artuum lenibus tantum et fugacibus, et cum dyspepsia vel aliis atoniae symptomatis, subito saepe alternantibus.

Arthritis melancholica, S. sp. 6.

Arthritis hiemalis, S. sp. 2.

Arthritis chlorotica, S. sp. 5.

Arthritis asthmatica, S. sp. 9.

III. Podagra (*retrograda*) cum inflammatione artuum subito recedente, et ventriculi vel alius partis internae atonia mox infecuta.

IV. Podagra (*aberrans*) cum partis internae inflammatione, vel non praegressa, vel praegressa, et subito recedente, inflammatione artuum.

dagra regularis et atonica a se invicem non semper prorsus disjungantur, in apponendis loco idoneo SAUVAGESII speciebus, me ubique accuratum fore non spondeo.

Conjungitur aliquando aliis morbis podagra.

Arthritis rheumatica, S. sp. 3.

Arthritis scorbutica, S. sp. 7.

Arthritis syphilitica, S. sp. 8.

Ad podagram nequaquam pertinere videntur sequentes.

Arthritis rachitica, S. sp. 13.

Arthritis Americana, S. sp. 14.

Arthritis Bahamensis, S. sp. 15.

G. XXV. ARTHROPUOSIS*.

Dolores artuum vel partium musculosarum, saepe post contusionem, profundi, obtusi, diurni; tumor vel nullus, vel

* Cum neque rheumatismum neque podagram in apostema unquam abire credo, est hic morbus ab utroque certe diversus, ideoque pro genere peculiari recensendus. Utinam character ad eum a rheumatismo, arthrodynia, arthrocace, et phlogosi, distinguendum, ubique satis certo adhibendus, dari posset.

modicus, et diffusus; phlogosis nulla;
pyrexia primum lenis, tandem hectica;
et tandem partis apostema.

Lumbago psoadica, S. sp. 6. *Fordyce, Practice of
Physic, P. II.* pag. 70.

Lumbago apostematoso, S. sp. 12.

Lumbago ab arthrocace, S. sp. 17.

Ischias ex abscessu, S. sp. 6.

Morbus coxarius, *De Haen, Rat. Med. Vol. I.
C. xxxii.*

O. III. EXANTHEMATA.

Morbi contagiosi, semel tantum in decurso vitae aliquem afficientes; cum febre incipientes; definito tempore apparent phlogosēs, saepe plures, exiguae per cutem sparsae *.

Exanthemata, Sag. Cl. X.

* Quo charactere recte definiri, et quibus limitibus circumscribi debeat hic ordo, admodum incertum est. Si eruptiones enim a contagione specifica ortae, solae pro exanthematis, et morbis hujus ordinis, habendae sint; certe eruptiones a nulla contagione specifica, sed a quodam febris statu solum, pendentes, inter exanthemata genuina nequaquam recensendae sunt. Ita *petechia* a nobis omittitur, et forsitan *tum miliaria* tum *aphitha* omittenda esset. Dein, cum exanthemata pleraque contagiosa sint, et non nisi semel in decursu vitae aliquem afficiant, omnino idoneum videtur ut haec ab eruptionibus non contagiosis, quae saepe in decursu vitae aliquem afficiant

vel

Phlegmasiae exanthematicae, S. Cl. III. O. I.

Morbi exanthematici, L. Cl. I. O. II.

Febres exanthematicae, V. Cl. I. O. II.

G. XXVI. E R Y S I P E L A S *.

Synocha duorum vel trium dierum, ple-

vel afficere possint, rite distinguantur. Variola igitur et erysipelas minus recte sub eodem ordine collocantur. Denique, cum eruptiones in morbo quodam non semper ejusdem sint formae, nec semper, nec certo quovis morbi die, in illo morbo comparent, an ejusmodi morbus inter exanthemata recensendus sit, merito dubitari potest; ideoque an pestis ad exanthematum, an ad febrium ordinem, referri debeat, dubito.

De hisce omnibus utiliter fortassis disputari potest; de iisdem vero certo statuere vix ausim; quod mihi tamen in Nosologia maxime idoneum esse videatur id ex charactere quem dedi satis patebit.

Cum autem ad characteres generum et specierum, ordinis character non omnino necessarius sit, hunc quodammodo neglexi, et hic morbos a Nosologis pro exanthematis habitos plerosque recensui.

* Vox Erysipelas tum pro phlogosi erythamate, tum pro febre erysipelacea, a scriptoribus medicis usurpatur,

rumque cum somnolentia, saepe cum delirio.

In aliqua cutis parte, saepius in facie, phlogosis *erythema*, G. VII. sp. 2.

Erysipelas, S. G. 97. L. 10. Sag. G. 296.

Febris erysipelacea, V. 68. Hoffm. II. 98.

Species sunt,

I. Erysipelas (*vesiculosum*) erythemat, rubedine serpente, latum spatium occupante, et locis ejus quibusdam in vesiculas magnas abeunte.

Erypelas rosa, S. sp. 1. Sennert. de febr. L. II.
c. 15.

surpatur, sed recte SAUVAGESIUS vitium cutaneum; quod nullam febrem, nisi symptomaticam, sibi junctam habeat, erythema appellari, et erysipelas, tantum febris illa exanthematica, quam erythema sequitur, vocari velit.

Minus recte forsitan III. LINNÆUS erysipelas pro protypo exanthematicorum habuit; inter exanthemata enim, an recte, recensetur ipsum erysipelas dubitari potest.

Febris erysipelatosa, *Sydenham*, sect. VI. cap.

5.

Erysipelas typhodes, S. sp. 2. *

Erysipelas pestilens, S. sp. 5. †.

Erysipelas contagiosum, S. sp. 9.

II. Erysipelas (*phlyctenodes* ‡) erythemat ex papulis pluribus, trunci corporis partes praecipue occupantibus,

* Haec non nisi varietas erysipelatis vesiculosi, gradu solum differens, esse videtur.

† Haec et sequens non nisi febres cum erythemat symptomatico videntur. Hic tamen notandum est, erysipelas saepe aliquid putridae et gangraenosa indolis prae se ferre; nec dubito quin erysipelas, quod in hac regione, plerumque diathesi phlogistica comitatur, aliquando, praesertim in regionibus calidioribus, cum diathesi putrida adsit; et forsitan duas erysipelatis species, inflammatoriam nempe et putridam, indicare potuissemus; sed de posteriori nobis non satis constat.

‡ An haec species ad idem cum erysipelate vesiculo genitudo recte referatur, dubito; sed judicent periti.

et protinus in phlyctaenas, sive vesiculas parvas, abeuntibus.

Erysipelas Zoster, S. sp. 8.

Zona, Anglis, The SHINGLES, Russel de tabo gland. p. 124. Hist. 35.

Herpes Zoster, S. sp. 9.

Symptomaticum.

Erysipelas a veneno, S. sp. 3.

Caeterae SAUVAGESII species ad erythema pertinent.

G. XXVII. PESTIS.

Typhus maxime contagiosa, cum summa debilitate *.

Incerto morbi die, eruptio bubonum vel anthracum.

Pestis, S. G. 91. L. 2. Junck. 78.

Febris pestilentialis, V. 33. Hoffm. II. 93.

* De charactere pestis, lites inter medicos saepe ortae sunt, nec facile dirimendae, ita ut character quibuscumque pestis casibus adhibendus dari possit; sed sufficiat characterem dedisse qui in plerisque adhiberi queat.

Variat gradu.

Pestis benigna, S. sp. 2. Pestis Massiliensis Claff.

3. Traité de la peste, pag. 41. Ejusdem pestis, Cl. 5ta, Traité, p. 228.

Pestis remittens, S. sp. 9.

Pestis vulgaris, S. sp. 1. Pestis Massil. Cl. 2.

Traité, p. 38. Ejusd. Cl. 2. 3. et 4ta, Traité, p. 225. &c. Waldschmidt. de peste Holsatica, apud Halleri, Diff. pract. tom. V. Chenot de peste Transylvanica 1755, 1759. De Haen, Rat. med. Pars xiv.

Pestis Ægyptiaca, S. sp. 11. Alpin. de med. Ægypt.

Pestis interna, S. sp. 3. Pest. Massil. Cl. 1. Traité, p. 37. 224.

Species dubiae sunt,

Pestis sporadica, S. sp. 4.

Pestis carbunculosa, S. sp. 5.

Pestis Siamaea, S. sp. 8.

Pestis scorbutica, S. sp. 10.

G. XXVIII. V A R I O L A.

Synocha contagiosa cum vomitu, et, ex epigastrio presso, dolore.

Tertio die incipit, et quinto finitur eruptio papularum phlegmonodearum, quae, spatio octo dierum, in suppurationem, et in crustas demum abeunt, saepe cicatrices depresso; five foveolas in cute, relinquentes.

Variola, S. G. 92. L. 3. Sag. G. 290.

Febris variolosa, V. 35. Hoffm. II. 49.

Variolae, Boerh. 1371. Junck. 76.

Species sunt;

I. Variola (*discreta*) pustulis paucis, discretis, circumscriptione circularibus, turgidis ; febre, eruptione facta, protinus cessante.

Variola discreta benigna, S. sp. 1.

Variolae regulares discretae, Sydenh. Sect. III.
cap. 2.

Variolae discretae simplices, Helvet, obs. sp. 1.

Variola discreta complicata, S. sp. 2. Helv. sp.
2.

Variolae anomalae, Sydenh. Sect. IV. cap. 6.

Variola discreta dysenteriodes, S. sp. 4. *Sydenh.*

Sect. IV. cap. 1.

Variola discreta vesicularis, S. sp. 5.

Variola discreta crystallina, *Mead de variol.* cap. 2.

Variola discreta verrucosa, S. sp. 6. *Mead ibid.*

Variola discreta siliquosa, S. sp. 7. *Friend. Oper.* p. 358.

Variola discreta miliaris, S. sp. 8. *Helvet. obs.* sp. 3.

I. Variola (*confluens*) pustulis numerosis, confluentibus, circumscriptione irregularibus, flaccidis, parum elevatis ; febre post eruptionem persistante.

Variola confluens, S. sp. 9.

Variolae regulares confluentes, ann. 1667. *Sydenh. Sect. III. cap. 2.*

Variolae confluentes simplices, *Helvet. obs.* sp. 1.

Variola confluens crystallina, S. sp. 10.

Variola Japonica, *Kempfer.*

Vesiculae Divae Barbarae, *G. Pis. obs. 149.* *.

* Pro specie variolae, has vesiculas hic posuit SAUVAGESIUS. Sed vesiculae a Pisone descriptae potius ad pemphigum pertinere mihi videntur.

S

138 GENERA MORBORUM

- Variola confluens maligna, *Helvet.* obs. sp. 1.
Variola confluens cohaerens, S. sp. 11.
Variola confluens maligna, *Helvet.* sp. 2.
Variola confluens nigra, S. sp. 12. *Sydenh.* Sect.
V. cap. 4.
Variola confluens maligna, *Helvet.* sp. 3.
Variola sanguinea, *Mead de variolis*, cap. 2.
Variola confluens corymbosa, S. sp. 13.
Variola confluens maligna, *Helvet.* sp. 4.

G. XXIX. VARICELLA.

Synocha.

Papulae post brevem febriculam erumpentes, in pustulas variolae similes, sed vix in suppurationem eunt; post paucos dies in squamulas, nulla cicatrice relicta, desinentes.

Varicella, V. 42.

Variola lymphatica, S. sp. 1.

Anglis, the CHICKEN-Pox, *Edinb. Med. Essays*, Vol. II. Art. 2. near the end. *Heberden, Med. Transact. Art. 17.*

G. XXX. R U B E O L A.

Synocha contagiosa cum sternutatione, epiphora, et tussi sicca, rauca.

Quarto die, vel paulo ferius, erumpunt papulae exiguae, confertae, vix eminentes, et post tres dies in squamu-
las furfuraceas minimas abeuntes.

Rubeola, S. G. 94. L. 4. *Sag.* 293.

Febris morbillosa, V. 36. *Hoffm.* II. 62.

Morbilli, *Junck.* 76.

I. Rubeola (*vulgaris*) papulis minimis,
confluentibus, corymbosis, vix eminen-
tibus.

Rubeola vulgaris, S. sp. 1.

Morbilli regulares, *Sydenb.* Sect. IV. cap. 5.

Variat

I. Symptomatis gravioribus, et decursu
minus regulari.

Rubeola anomala, S. sp. 2.

Morbilli anomali, *Sydenh.* Sect. V. cap. 3.

2. Comitante Cynanche.

Rubeola anginosa, S. sp. 4. *Edinb. Essays*, Vol. V.
art. 2.

3. Comitante diathesi putrida, Clar. *Watson*,
Lond. Med. Observ. Vol. IV. Art. XI.

H. Rubeola (*variolodes*) papulis discretis
eminentibus.

Rubeola variolodes, S. sp. 3. *.

Scotis the NIRLES.

G. XXXI. M I L I A R I A †.

* SAUVAGESIUM secutus, hunc morbum hic indicavi, et si multum dubito an recte ad rubeolam referendus sit. Non solum enim forma papularum plurimum differt, sed, quod majoris momenti esse videtur, est plerumque absque symptomatis catarrhalibus, rubeolae adeo propriis.

† Inter medicos, speciatim Viennenses, de indole morbi miliaris nuper acriter disputatum est; et imprimis

Synochus cum anxietate, frequenti suspirio,
sudore olido, et punctionibus cutis.

primis an unquam idiopathicus, an vero semper symptomaticus sit, certatim quaeritur. Quod nunquam idiopathicus sit, praeter opinionem medicorum, a medio seculi decimi septimi in hunc fere diem, omnium, et contra sententiam medicorum hujus aevi quorundam spectabilium, affirmare non aui sim; sed cum experientiam in hac re saepe fallacem, et medicos plerosque imitatorum servum pecus fuisse noverim, dubitare cogor; et, utcunque sit, morbum miliarem plerumque symptomaticum fuisse, ex observatione propria, per multos annos frequenti, certo novi. Nunquam contagiosum, nec manifesto epidemicum, quibusdam licet temporibus solito frequentiorem, vidi. Morbis febrilibus quibuscumque, tum inflammatoriis tum putridis, aliquando adjungitur; in nullis tamen, nisi regimine calido et sudoribus praeeuntibus, ortum, et in pluribus, regimine temperato, et sudoribus vitatis, morbum, alias expectandum, prorsus vitatum observavi. I quibusdam corporis partibus quasi arte excitatum aliquoties novi. Denique, cum contagionum specificarum plerarumque indolem materia, si qua datur, miliaris nequaquam imitetur, tum quod certo morbi die eruptionem non efficiat, tum quod non
semel

Incerto morbi die erumpunt papulae rubrae, exiguae, discretae, per totam cutem, praeter faciem, crebrae, quarum apices, post unum vel alterum diem, pustulas minimas, albas, brevi manentes, ostendunt.

Miliaria, L. 7.

Miliaris, S. G. 95. Sag. G. 295.

Febris miliaris, V. 37.

Febris purpurata rubra et alba miliaris, Hoffm.
II. 68.

Febris purpurea seu miliaris, Junck. 75.

semel tantum, sed saepius in vitae decursu, hominem afficiat. De hujus igitur materiae natura specifica, vel ad morbum quemvis idiopathicum gignendum apta, valde dubito. In hac remecum sentientem experientissimum et peritissimum CAROLUM WHITE habere mihi gratulor. Vide White on the Management of Lying-in Women.

Cum autem in hac re me falli potuisse, facile agnosco, ne tamen alios simul fallerem, miliariam inter exanthemata hic recensui, et characterem ejus, quem quivis, hunc morbum pro idiopathicō habens, dare voluerit, exhibui; peritis quibusvis hanc rem certius dijudicandam relinquens.

Germanis der FRIESEL. God. Welsch. Hist. med. de novo puerarum morbo, qui der FRIESEL dicitur, Lips. 1655.

De hoc morbo scriptores praecipui sunt.

Hamilton, de febr. miliar. 1710. *Fantonus*, de febr. mil. 1747. *Allioni* de miliar. 1758. *For-dyce*, de febr. mil. 1748. *Fischer* de febr. mil. 1767. *De Haen*, de divis. febr. 1760, et in Ratio med. passim. *Matt. Collin ad Baldinger* de miliar. 1764.

Ad Idiopathicam, si qua datur, pertinent,

Miliaris benigna, S. sp. 1.

Miliaris maligna, S. sp. 2.

Miliaris recidivans, S. sp. 3.

Miliaris Germanica, S. sp. 5.

Symptomaticae manifesto sunt,

Miliaris Boia, S. sp. a.

Miliaris Britannica, S. sp. i.

Miliaris nova febris, *Sydenh.* *Sched.* monit. S. sp. d.

Miliaris sudatoria, S. sp. e.

Miliaris nautica, S. sp. g.

- Miliaris purpurata, S. sp. b.
- Miliaris lactea, S. sp. c.
- Miliaris puerperarum, S. sp. k.
- Miliaris scorbutica, S. sp. l.
- Miliaris critica, S. sp. b.

G. XXXII. SCARLATINA.

Synocha contagiosa.

Quarto morbi die, facies aliquantum tumens; simul in cute passim rubor floridus, maculis amplis, tandem coalescentibus, post tres dies in squamulas furfuraceas abiens; superveniente dein saepe anasarca.

Scarlatina, S. G. 98. V. 39. Sag. G. 294. Junck.

75.

Species sunt,

I. Scarlatina (*simplex*) nulla comitante cynanche.

Scarlatina febris, S. sp. 1. *Sydenh.* sect. VI. ca .

2.

II. Scarlatina (*cynanchica*) cum cynanche ulcerosa *.

* Spatio quadraginta annorum Scarlatinam sexies vel septies in Scotia epidemicam observavi, et in unoquoque exemplo morbus illius speciei erat quam Scarlatinam anginosam vocat SAUVAGESIUS. Nos Cynanchicam appellavimus, ex eo quod ulceribus faucium internarum fere semper comitata fuit. Cum in plerisque aegris morbus cynanchem malignam plurimum, aliquando satis exacte referebat, nec unquam scarlatinam epidemicam in omnibuss aegris simplicem esse viderim, saepe dubitavi annon scarlatina omnis sit cynanchica, et semper idem fere morbus ac cynanche maligna, supra inter Phlegmasias relata. Plures autem rationes in hanc sententiam ire non sinunt. Certe enim, testibus SYDENHAMO perspicacissimo et aliis, scarlatina simplex, sive nulla comitante cynanche, aliquando observata fuit, et datur, itaque contagio quaedam specifica efflorescentiam cutis scarlatinam, et hanc absque affectione quadam cynanchica, gignens. Quod, si aliquando etiam contagio sit, fauces afficiens,

T

Scarlatina anginosa, S. sp. 6. *Withering* on the
scarlet fever.

De scarlatina porriginosa, S. sp. 3. Sydenh.

Sect. VI. Cap. 6. et Scarlatina variolo-
de, S. sp. 5. nobis non liquet.

afficiens, quae plerumque etiam scarlatinam gig-
nat, hoc nihil praeterea mihi probare videtur, quam
quod sit contagionum quarundam natura, ejusmodi ut
simul tum fauces, tum cutem, afficere valeat. Cum
tamen contagiones istae ita differre possint, ut altera
cutem, altera fauces magis et primario afficere pro-
clivis sit, hanc differentiam inter scarlatinae et cy-
nanchis malignae contagionem semper inesse puto.
In morbo epidemicō, quem pro Scarlatina habui, a-
liquot aegrotantium sine cynanche quacunque e-
rant; et in iis fere omnibus, quibus adfuit cy-
nanche, haec benigna admodum, ulcera tonsillarum,
parva tantum nec serpentia, et plerumque pus bo-
num fundentia, exhibuit, et morbus raro funestus
fuit. In cynanche vero maligna aegrotantes omnes
in ipso morbi ingressū, cynanche correpti sunt, et
haec fere semper ulcera maligna, foeda, serpentia,
gangraenosa, ostendebat. Morbus porro, putredinis
et debilitatis indicia plurima prodens, plerumque
exitialis evasit.

G. XXXIII. URTICARIA*.

Febris amphemerina †.

Die secundo rubores maculosis, urticarum puncturas referentes, interdiu fere evanescentes, vespere cum febre reduntes, et post paucos dies in squamulas minutissimas penitus abeuntes ‡.

* Est morbus ab Anglis, *The Nettle Rash* dictus, qui quibusdam Urticaria audit; sed morbus ille, *The Nettle Rash*, ut ab eruditissimo viro G. HEBERDEN, in Coll. Reg. Med. Lond. Actis describitur, et qualem saepius ipsi vidimus, est ab urticaria nosolorum omnino diversus, utpote sine febre chronicus, et ad Impetigines fortassis referendus.

† Hanc in priori editione contagiosam dixi; sed ex propria experientia contagiosam fuisse non novi, et quo auctore contagiosam antea dixi, nunc non invenio.

‡ Ad aliorum potius quam meipius mentem hic character conscriptus est; nam hunc morbum raro vidi, et nunquam epidemicum, vel regulariter, ut hic describitur, decurrentem, observavi.

148 GENERA MORBORUM

Febris urticata, V. 40.

Uredo, L. 8.

Purpura urticata, Junck. 75.

Scarlatina urticata, S. sp. 2.

Erysipelatis species altera, Sydenh. Sect. VI.
cap. 6.

Febris scarlatina, et febris urticata, Meyerey,
Mal. des armées, 291. et seq.

G. XXXIV. PEMPHIGUS.

Typhus contagiosa.

Primo, secundo, aut tertio morbi die, in
variis partibus vesiculae, avellanae
magnitudine, per plures dies manentes,
tandem ichorem tenuem effundentes.

Pemphigus, S. G. 93. Sag. 291.

Morta, L. I.

Febris bullosa, V. 41.

Species ex SAUVAGESIO sunt *,

Pemphigus major, S. sp. 1.

Exanthemata serosa, C. Pison. obs. 150.

* Cum pemphigum, quem pro exanthemate habere possim, nondum ipse viderim, et in scriptis medicorum de ejusmodi morbo paucissima tantum invenerim ; quae in Nosologia nostra de eo dicenda essent, omnia fere ex SAUVAGESIO necessario de-promenda erant. Eum itaque secutus sum ; sed hunc morbum lubenter ipse prorsus omissem, cum omnia fere de eo dicta, dubia, obscura, et ambigua mihi videntur. Quae ex sui ipsius aut CAROLI PISONIS observatione habet SAUVAGESIUS, omnino credere fas est ; quae autem ex CHRISTOPHORI SELIGERI, tenuis certe judicii hominis, observa-tione duxit, parum attentione digna mihi videntur. Quae porro ex D. THIERRY relatione adducuntur meam fidem omnino superant : Nimirum, quod in morbo admodum exitiali acetum bezoarticum, a medico quodam datum, omnes saluos fecit, interea dum vix unus, aliis medicis commissus, mortem eva-debat. Denique, de morbo admodum ambiguo a D. LANGHANS, in Actis Helveticis descripto, donec aliae observationes rem elucidaverint, nihil conclu-dere

Febris pemphygodes, Ephem. Germ. D. I. A.
VIII. obs. 56.

Pemphigus castrensis, S. sp. 2.

Febris syneches, cum vesiculis per pectus et col-
lum sparsis, Morton. app. ad exerc. II.

Pemphigus Helveticus, S. sp. 3. Langhans in
Act. Helvet. vol. 2. p. 260. et in Beschreibuug
des Siementhals, Zurich 1753.

De pemphigo Indico, S. sp. 4. et
Pemphigo Brasiliensi, S. sp. 5. non liquet.

G. XXXV. APHTHA.

Synochus*.

Lingua tumidiuscula ; linguae et fauci-

dere vellem. Nihil aliud, fortassis, quam cynanche
maligna fuit ille morbus, et, ad summum, quod
pemphigus omnis morbus symptomaticus sit, satis
verisimile videtur.

* An aphtha inter exanthemata recensenda sit,
dubito. Aphtha enim quaeque fere quam ego vidi
sine febre fuit ; et si quando cum aphtha infantum
febris adfuit, haec fere semper aphthae supervenerat.

Aphtha

cium color purpurascens; escharae in faucibus et ad linguae margines pri-
mum comparentes, os internum totum
demum occupantes, albidae, aliquando
discretae, saepe coalescentes, abrasae
cito renascentes, et incerto tempore
manentibus.

Aphtha, S. G. 100. L. 9. Sag. 298. Boerh. 978.

Hoffm. II. 478. Junck. 137.

Febris aphthosa, V. 44.

Speciem idiopathicam unicum tantum novi.

Aphtha *infantum*.

Aphtha lactucimen, S. sp. 1.

Symptomatica videntur,

Aphtha febrilis, S. sp. 2.

Aphtha maligna, S. sp. 3.

Aphtha adultorum quidem saepe febri supervenit.
Sed, febribus diversarum specierum plerumque
sub earum finem jungitur, nec, quantum novi, febris
quaeviis aphthae propria, a medicis nota, vel quidem
dicta fuit.

Manifesto symptomaticae sunt

Aphtha syphilitica, S. sp. 4.

Aphtha scorbutica, S. sp. 5.

Exanthema symptomaticum est,

PURPURA, S. G. 96. *Sag.* G. 292. *.

Petechia, L. 5.

* Cum in quibusvis febribus, vel intermittentibus vel continuis, in quibusvis etiam exanthematis et profluviis, modo in iis morbis sit quaedam ad putredinem proclivitas, appareant petechiae; has pro efflorescentia symptomatica, potius quam pro exanthemate idiopathicō, habere volui.

O. IV. HÆMORRHAGIÆ*.

Pyrexia cum profusione sanguinis absque
vi externa; sanguis missus ut in phleg-
matis appareat.

Haemorrhagiae, V. Cl. II. O. I. *Hoffm.* II. 194.

Junck. 5.

Sanguifluxus, S. Cl. IX. O. I. *Sag.* Cl. V. O. I.

* Classem Fluxuum apud SAUVAGESIUM et
SAGARUM, vel Profluviorum apud VOGELIUM,
vel morborum evacuatoriorum apud LINNÆUM,
cum illa morbos, tum facie, tum natura, omnino
dissimiles conjunxerit minime naturalem esse, nec
proinde idoneam putavi. In nostram, igitur, Nos-
logiam ejusmodi classem admittere nolui, et mor-
bos in ea recensitos aliorum referendos esse censui.
Illi quos pyrexia quaedam semper comitatur, sub
classe Pyrexiarum certe recensendi sunt; et hic igi-
tur

U

G. XXXVIII. EPISTAXIS *.

Capitis dolor vel gravitas ; faciei rubor ;
profusio sanguinis e naribus.

Epistaxis, V. 82.

tur hemorrhagias *activas* quas vocant posui. HOFFMANNUM sequor, qui mox post febres de ejusmodi haemorrhagiis tractavit, et in praefatione rationem reddidit ; quod, scilicet, “ *probe consideratis phaenomenis, et paulo pensiculatius subductis rationibus, sanguinis eruptiones iisdem propemodum, utut, non satis completis motibus quibus febres oriuntur, prognuntur.* ”

* Recte tum in Criticis Botanicis, tum in Philosophia Botanica, No. 233. monuit LINNAEUS, “ *Nomina generica, cum classium et ordinum naturalium nomenclaturis communis, omittenda esse.* ” Contra hanc regulam tamen ipse peccat, cum vocabulo haemorrhagia, classis vel ordinis naturalis appellatione satis frequenter usitata, pro nomine generico utatur. Nec quidem, cum erraverit, ipse HIPPOCRATES imitandus sit. Hujus generis itaque nomen mutandum erat, et a VOGELIO quod hic usurpatum est desumpsi.

Haemorrhagia, S. G. 239. L. 173. *Sag. G.* 174.
Haemorrhagia narium, *Hoffm. II.* 196. *Junck.* 6.

I. Idiopathica.

Haemorrhagia plethorica, S. sp. 2. *Hoffm. II.* 193.

Variat ratione aetatis,

Epistaxis (*juniorum*) cum signis plethorae arteriosae.

Epistaxis (*senum*) cum signis plethorae venofae.

II. Symptomaticae.

I. A causis internis.

Haemorrhagia febrilis, S. sp. 3.

Haemorrhagia critica, S. sp. 4. *Hoffm. II.*
198.

Haemorrhagia insalubris, S. sp. 5. *Hoffm.*
ibid.

Haemorrhagia in chronicis, S. sp. 6.

2. A caulis externis.

Haemorrhagia passiva, S. sp. 1.

Haemorrhagia a hirudine, S. sp. 7.

G. XXXVIII. HÆMOPTYSIS.

Genarum rubor; molestiae aut doloris, et aliquando caloris, in pectore sensus; dyspnoea; titillatio faucium; tussis aut tussicula sanguinem floridum, saepe spumosum rejiciens.

Haemoptysis, S. G. 240. L. 179. V. 84. *Sag.*

G. 175. *Junck.* 8.

Haemoptoe, *Boerb.* 1198.

Sanguinis fluxus ex pulmonibus, *Hoffm.* II. 202.

Species idiopathicae sunt,

1. Haemoptysis (*plethora*) nulla vi externa applicata, neque praegressa tussi aut evacuationis solitae suppressione.

2. Haemoptysis (*violenta*) a vi externa applicata.

Haemoptysis accidentalis, S. sp. 1.

Haemoptysis habitualis, S. sp. 2.

Haemoptysis traumatica, S. sp. 12.

3. Haemoptysis (*phthisica*) post tussim
cum macie et debilitate diuturnam.

Haemoptysis phthisica, S. sp. 9.

Haemoptysis ex tuberculo pulmonum, S. sp. 10.

4. Haemoptysis (*calculosa*) rejectis simul
moleculis calculosis plerumque calca-
reis.

Haemoptysis calculosa, S. sp. 14.

5. Haemoptysis (*vicaria*) post evacuationis
solitae suppressionem

Haemoptysis catamenialis, S. sp. 4.

Haemoptysis periodica, S. sp. 5.

Symptomaticae sunt,

Haemoptysis *pneumonica*.

Haemoptysis catarrhalis, S. sp. 8.

Haemoptysis peripneumonica, *Laelii a fonte*.

Haemoptysis *exanthematica*,

158 GENERA MORBORUM

Haemoptysis variolosa, S. sp. 7.

Haemoptysis rubeolosa.

Haemoptysis hydropericaria,

Haemoptysis ascitica, S. sp. 15.

Haemoptysis hydrothoracica

Haemoptysis cachectica.

Haemoptysis splenetica, S. sp. 16.

Ineptae et spuriae sunt,

Haemoptysis a diapedesi, S. sp. 3.

Haemoptysis a sphacelo pulmonum, S. sp. 11.

Haemoptysis scorbutica, S. sp. 6.

Haemoptysis Helvigiana, S. sp. 17.

Haemoptysis a hirudine, S. sp. 13.

Haemoptyseos sequela est

P H T H I S I S.

Corporis emaciatio et debilitas, cum tussi,
febre hectica, et plerumque expectora-
tione purulenta.

Phthisis, S. G. 276. L. 208. V. 319. Sag. 101.

Junck. 33.

Phthisis pulmonalis, *Boerb.* 1196.

Affectio phthisica, sive tabes pulmonalis, *Hoffm.*
III. 284.

Species sunt,

I. Phthisis (*incipiens*) sine expectoratione
puris.

Phthisis incipiens, *Morton. Physiolog.* L. II. cap.

3.

Phthisis sicca, S. sp. 1.

II. Phthisis (*confirmata*) cum expectorati-
one puris.

Phthisis confirmata *Auctorum.*

Phthisis humida, S. sp. 2.

Variat utraque species,

Ratione causae remotae.

Phthisis haemoptoica, S. sp. 6.

Phthisis a peripneumonia, S. sp. 11.

Phthisis asthmatica, S. sp. 5.

Phthisis calculosa, S. sp. 7.

Phthisis exanthematica, S. sp. 14.

160 GENERA MORBORUM

- Phthisis a febribus, S. sp. 13.
- Phthisis rheumatico-arthritis, S. sp. 12.
- Phthisis chlorotica, S. sp. 10.
- Phthisis icteritia, S. sp. 15. *Schacht. de phthisi icterit. 1724.*
- Phthisis hypochondriaca, S. sp. 16.
- Phthisis scrophulosa, S. sp. 3.
- Phthisis chylosa, S. sp. 17.
- Phthisis scorbutica, S. sp. 4.
- Phthisis syphilitica, S. sp. 8.
- Phthisis a plica, S. sp. 19.
- Phthisis a metastasi puris, S. sp. 9.

Variat ratione fontis purulentae.

- Phthisis a vomica, S. sp. 18.
- Phthisis cellularis, S. sp. 20. *De Haen, Rat. medendi, vol. I. cap. 7. 11. Ed. Leid. **

G. XL. HÆMORRHOIS.

Capitis gravitas vel dolor ; vertigo ; lum-

* Utrum, de hoc fonte puris, recte an secus judicaverit **HAENIUS**, hujusmodi species vix in Nosologia locum habere potest, cum a signis quibusvis externis dignosci non queat.

borum dolor; dolor ani; circa anum tubercula livida dolentia, e quibus plerumque profluit sanguis, qui aliquando etiam, nullo tumore apparente, ex ano stillat.

Haemorrhoidis, S. G. 217. L. 192. Sag. G. 182.

Haemorrhoidalis fluxus, Hoffm. 219.

Haemorrhoides, Junck. 11. et 12.

Leucorrhoidis, V. 112.

Species sunt,

I. Haemorrhoidis (*tumens*) externa a mariscis,

Variat,

A. Cruenta.

Haemorrhoidis moderata, S. sp. 1.

Haemorrhoides ordinatae, Junck. 11.

Haemorrhoides nimiae, Junck. 11.

Haemorrhoidis immoda, S. sp. 2.

Haemorrhoides excedentes, Alberti de haemorrhoid. pag. 179.

Haemorrhoidis polyposa, S. sp. 3.

B. Mucosa.

Haemorrhoides decoloratae, albæ, et mucidae,
Junck. 13. Alberti, pag. 248.

2. Haemorrhoidis (*procidens*) externa a procidentia ani.

Haemorrhoidis ab exania, S. sp. 4.

3. Haemorrhoidis (*fluens*) interna absque tumore externo, vel procidentia ani *.

* STAHLIUS, et ejus sequaces, distinxerunt haemorrhoides in internas, quae sanguinem ex ramis venae portarum, et externas, quae sanguinem ex ramis venae cavae profundunt; sed, quantum video, scaturigo sanguinis profusi nullo modo dignosci queat. Huic itaque distinctioni nullus locus esse videtur, nec, si esset, quicquid ad distinguendam morbi naturam, vel effectum, conferre posset; nam arteriae et venae, ad inferiorem intestini recti partem pertinentes, ortu utcunque diversae, tam frequenter inter se invicem communicantur et conjugantur, ut uniuscujusvis affectio ad alteram statim communicari, et utriusvis effectus fere idem semper

4. Haemorrhoidis (*caeca*) cum dolore et tumore ani, sine profusione sanguinis.

Haemorrhoides caecae, Junck. 12. Alberti, pag.
274. *

G. XLI. M E N O R R H A G I A:

Dorsi, lumborum, ventris, parturientium instar, dolores; menstruorum copiosior,

semper esse oporteat. Non ideo haemorrhoidem, internam et externam ad mentem Stahlianorum distinxi, sed prout scaturigo sanguinis profluentis magis intra vel extra anum fuerit.

* Haemorrhoidis saepe corporis universi morbus est, sive a quodam universi corporis statu pendens; sed saepe etiam morbus est mere localis. Non tamen hujusmodi species ad morbos locales referre volui; quoniam haemorrhoidis quaevis, etiam si initio mere localis sit, si saepius, ut solet, redierit, tandem, sicut haemorrhagia alia quaevis saepe rediens, necessario fit universi corporis morbus. Affines itaque separare nolui, et haemorrhoidem quidem omnem hic inter morbos universales recensendam esse censui.

vel sanguinis e vagina praeter ordinem
fluxus.

Menorrhagia, S. G. 244. L. 202. V. 96.

Metrorrhagia, *Sag.* G. 179.

Uteri haemorrhagia, *Hoffm.* II. 224.

Haemorrhagia uterina, *Junck.* 14.

Leucorrhoea, S. G. 267. L. 201. V. 119. *Sag.*
G. 202.

Cachexia uterina, sive fluor albus, *Hoffm.* III.
348.

Fluor albus, *Junck.* 133. *.

Abortus, S. G. 245. L. 204. *Sag.* G. 180. *Junck.*
92.

Abortio, V. 97.

Fluor uterini sanguinis, *Boerb.* 1303.

Convulsio uteri, sive abortus, *Hoffm.* III. 176.

* Leucorrhœam, sive fluorem album, *auctorum*
hic ad menorrhagiae genus retuli, et leucorrhœam
sine vitio locali omnem huc omnino referendum
esse censeo. Plerumque enim, et fere semper, leu-
corrœa vel cum menorrhagia conjuncta est, vel eam
mox secuta, et a temporibus quando apparet leucorrœa
serum sub hac effusum ab iisdem vasis, quae
mensis profundunt, provenire, et saepe leucorrhœam

Species sunt,

1. Menorrhagia (*rubra*) cruenta in non gravidis nec puerperis.

Menorrhagia immodica, S. sp. 3. a *Pasta*. Diff.
sopra i mestruo.

Menorrhagia stillatitia, S. sp. 2.

2. Menorrhagia (*abortus*) cruenta in gravidis.

Menorrhagia gravidarum, S. sp. 6. *Pasta* intorno al flusso di sangue dall'utero nelle gridae.

Abortus effluxio, S. sp. 1.

- a. *Abortus subtrimestris*
- b. *Abortus subsemestris*.
- c. *Abortus octimestris*.

Abortus ab uteri laxitate, S. sp. 2.

3. Menorrhagia (*lochialis*) cruenta in puerperis.

ab iisdem causis ac menorrhagiam rubram oriri, satis verisimile est.

166 GENERA MORBORUM

Menorrhagia lochialis, S. sp. 8. *Pasta* diff. supracitata.

4. Menorrhagia (*vitiorum*) cruenta ex vitio locali.

Menorrhagia ex hysteroptosi, S. sp. 5.

Menorrhagia ulcerosa, S. sp. 9.

5. Menorrhagia (*alba*) serosa sine vitio locali in non gravidis *.

Leucorrhoea, G. ut supra.

Menorrhagia decolor, S. sp. 7.

Leucorrhoea Americana, S. sp. 5.

Leucorrhoea Indica, S. sp. 6.

6. Menorrhagia (*Nabothi*) serosa in gravidis.

Leucorrhoea Nabothi, S. sp. 9.

Leucorrhoea gravidarum, S. sp. 8. *.

* Hic fortassis lector eruditus mirari possit, quod ad clariss. medici Parisiensis RAULIN, de fluore albo

Menorrhagiam serosam, sive leucorrhoeam
ex vitio locali, ad morbos locales refe-
rendam esse censeo.

Haemorrhagiae sequentes plerumque, si
non semper, symptomaticae sunt.

STOMACACE, S. G. 241. L. 175. V. 85. Sag.
G. 176.

albo librum, *Traité des fleurs blanches*, neque studi-
os relegaverim, neque species fluoris albi varias
ab illustri auctore indicatas ipse recensuerim. Recte
an secus fecerim, peritis dijudicandum relinquo; sed
quod non fecerim haec causa fuit. Plura in libro illo
ingenioso subtilius, quam verius dicta, mihi viden-
tur; et vel quomodo fluor albus, ab aliarum praeter
uteri partium affectione oriri possit, non intelli-
go, vel quod revera orientur, ex meis saltem obser-
vationibus, forsitan paucioribus, mihi nequaquam
constat. Lectores itaque nostros potius ad aucto-
rem ipsum relegare, quam doctrinam ejus male in-
tellectam, et forsitan minus recte traditam, hic exhi-
bere velim.

, Vel scorbuti, vel vitii oris, vel injuria^c
externae, symptoma est.

Apud SAUVAGESIUM species sunt,

1. Stomacace scorbutica.
2. Stomacace universalis.
3. Stomacace ab haemorrhoo.
4. Stomacace purulenta.

HÆMATEMESIS, S. G. 242. L. 184. V. 89.
G. 177.

Plerumque haemorrhagiae solitae vicaria
est, vel vitii ventriculi localis, vel morbi
nigri, vel denique vis externae, sympto-
ma est.

1. Haematemesis plethórica.
2. Haematemesis ex aneurismate.
3. Haematemesis traumatica.
4. Haematemesis ab hirudine.
5. Haematemesis catamenialis.
6. Haematemesis ex pancreate.
7. Haematemesis ex splene.
8. Haematemesis scorbutica.

9. Haematemesis cholerica.
10. Haematemesis simulata.
11. Haematemesis carnosocruenta.
12. Haematemesis atra.
13. Haematemesis ab hepate.
14. Haematemesis a veneno.

HEMATURIA, S. G. 243. L. 198. V. 92. *Sag.*
G. 178.

Plerumque calculi renalis, aliquando februm putridarum symptomata est.

1. Haematuria spontanea.
2. Haematuria violenta.
3. Haematuria deceptiva.
4. Haematuria purulenta.
5. Haematuria calculosa.
6. Haematuria in exanthematicis.
7. Haematuria ejaculatoria.
8. Haematuria stillatitia.
9. Haematuria haemorrhoidalis.
10. Haematuria spuria.
11. Haematuria nigra.
12. Haematuria catamenialis.
13. Haematuria a transfusione.

170 GENERA MORBORUM

14. Haematuria traumatica.

15. Haematuria a verme.

CYSTIRRHAGIA, V. 93.

Plerumque calculi vesicalis, rarius alias
morbi vesicae, symptoma.

O. V. PROFLUVIA*.

Pyrexia cum excretione aucta, naturaliter
non sanguinea.

G. XLII. C A T A R R H U S.

Pyrexia saepe contagiosa; muci, ex glandulis membranae narum, faucium, vel bronchiorum, excretio aucta; faltem hujus excretionis molimina.

Catarrhus, S. G. 186. V. 98. *Sag.* G. 145.

Coryza, L. 174. V. 100. *Sag.* G. 196.

* Ob eandem rationem qua haemorrhagias, profluvia etiam febrilia quaedam hic in classe pyrexiarum collocavi. Catarrhus quidem, pyrexia et diathesi phlogistica, phlegmatis maxime affinis est; et dysenteria non solum pyrexia semper comitatur, sed in multis etiam a fluxibus aliis quibusvis differt.

Rheuma, S. G. 142.

Tussis, S. G. 142. L. 155. V. 205. *Sag.* G. 245.

255. *Junck.* 30.

Tussis catarrhalis et rheumatica, *Hoffm.* III. 109.

Genera sequentia ad hunc titulum referenda, plerumque symptomatica sunt.

Anacatharsis, S. G. 262. *Sag.* 198,

Expectoratio, L. 178.

Raucedo, L. 146.

Raucitas, V. 252.

Gravedo, L. 42.

Sp. I. Catarrhus a frigore.

Catarrhus benignus, S. sp. 1.

Catarrhus pectoralis, S. sp. 6.

Coryza catarrhalis, S. sp. 1.

Coryza phlegmatorrhagia, S. sp. 2. *Salmuth.*
obs. cent. 1. 37. *Junck.* 28. *Morgagni.* de sed.
XIV. 21.

Coryza febricosa, S. sp. 6.

Tussis catarrhalis, S. sp. 1. *N. Rosen* Diff. apud
Haller, disput. pract. tom. II.

Rheuma catarrhale, S. sp. 1.

Amphimerina catarrhalis, S. sp. 2.

Amphimerina tussiculosa, S. sp. 13.?

Cephalalgia catarrhalis, S. sp. 10.

Sp. 2. *Catarrhus a contagio.*

Catarrhus epidemicus, S. sp. 3.

Rheuma epidemicum, S. sp. 2.

Synocha catarrhalis, S. sp. 5.

Hujus exempla sunt,

Anno 1323. *Cronica meteorologica della Toscana*,
apud *Targioni Tozzetti Osservaz.*
Med. Raccolta I. pag. 175.

1328. Ibid.

1358. Ibid.

1387. Ibid.

Valescus de Taranta apud *Morgagni*.
de sedibus XIII. 4.

Marchesi ibid.

1510. *Valleriola* append. ad loc. com. cap. 2.

1575. *Valieriola*, ibid.

Riverii Obs. in biblioth. vet. repert.
obs. IX.

Foresti, L. VI. obs. I.

1580. *Haenischius* in *Aretaeum*, pag. 315.
396.

Wieri, Obs. L. II.

- Anno 1580. *P. Sal. Diversus*, de febre pestilenti,
cap. XI.
- Forestus*, L. VI. obs. 3.
- Riverii Obs.* in biblioth. vet. repert.
obs. X.
- Sennertus* de febre, L. IV. cap. 17.
1591. *Sennertus*, ibid.
- Pechlin*, L. II. Obs. 17.
1658. *Willis* de febribus, cap. 16.
1675. *Sydenham*, Sect. V. cap. 5.
- Raygerus* in *Ephem. Germ.* D. I. A.
VI. et VII. obs. 213.
- P. de Sorbait.*
1679. *Sydenham*, Ep. resp. ad *R. Brady*.
Zod. med. Gall. A. I. Decemb. obs. 6.
1708. *Schroeckius* in *Ephem. Germ. Cent. I.*
et II. in append. pag. 14.
1709. *Hoffm. II. 47.*
1712. *Camerarius* in *Ephem. Germ. Cent.*
III. et IV. obs. 58.
- Schroeckius*, ibid. in append. pag. 26.
1729. et 1730. *Hoffm. II. 109.*
- C. Fr. Loew.* in append. ad *A. N. C.*
vol. III.
- Scheuchzer*, Obs. meteorol. in app. ad
A. N. C. vol. IV.
- Morgagni* de sed. et caus. XIII. 3. 4.

- Anno 1729 et 1730. *Beccarius, A. N. C.* III. obs.
 48. pag. 142.
- Hillary* on weather and diseases, pag.
 35.
- Winteringham, Comm. Nosolog.* pag.
 319.
- Rutty's hist. of weather*, pag. 17.
- 1732 et 1733. *Commenc. lit. Norimb.* 1733.
 pag. 6. 52. 108. 267.
- Detharding de febr. Eyderostad. apud
 Halleri disputat. pract. vol. V.*
- Edin. Med. Eff.* vol. II. art. 2.
- Hillary* of weather, &c. pag. 47.
- Winteringham, Comm. Nosolog.* pag.
 354.
- Huxham de aëre, &c.* 1733. M. Febr.
- Rutty's hist. of weather*, pag. 30.
1737. Jan. *Rutty*, ibid. pag. 60.
- Octob. *Rutty*, ibid. pag. 60.
- Julio. *Comm. lit. Norimb.* 1737,
 pag. 347.
1742. 1743. *Comm. lit. Norimb.* 1743, pag.
 106. 188. 313. 336.
- Juch et Zuberbuhler de febre catar-
 rhali, apud Haller. Disp. pract.
 tom. V.*
- Huxham de aëre, 1743. M. April.*
- Rutty, hist. of weather*, p. 99.

176 GENERA MORBORUM

- Anno 1742. 1743. *Targioni Tozzetti*. Raccolt. I. di
osservaz. Med. pag. 176.
1748. *Cleghorn*, Minorca, pag. 132.
1758. *Rutty*, hist. of weather, pag. 211.
Whytt, Lond. Med. Obs. Vol. II. art.
13.
1762. *Baker* de catarrho, Lond. 1764.
Monro, Dis. of mil. hosp pag. 137.
1767. *Heberden*, Med. transact. art. 18.

Intercatarrhi, coryzae, et tussis species apud
SAUVAGESIUM, symptomaticae sunt,

Catarrhus rubeolosus, S. sp. 5.

Tussis exanthematica, S. sp. 20.

Coryza variolosa, S. sp. 4.

Coryza virulenta, S. sp. 3.

Coryza purulenta, S. sp. 5.

Tussis accidentalis, S. sp. 4.

Tussis gutturalis, S. sp. 8.

Tussis xerolaryngea, S. sp. 23.

Tussis verminosa, S. sp. 21.

Tussis sicca, S. sp. 3.

Tussis calculosa, S. sp. 22.

Tussis phthisica, S. sp. 17.

Tussis haemoptoica, S. sp. 15.

Tussis a polypo, S. sp. 16.

Tussis a dentitione, S. sp. 12.

Tussis stomachalis humida, S. sp. 6.

Tussis stomachalis sicca, S. sp. 7.

Tussis hysterica, S. sp. 2.

Tussis gravidarum, S. sp. 14.

Tussis hepatica, S. sp. 9.

Tussis rheumatica, S. sp. 18.

Tussis arthritica, S. sp. 19.

Tussis metallicolarum, S. sp. 4.

XLIII. D Y S E N T E R I A.

Pyrexia contagiosa ; dejectiones frequentes, mucosae, vel sanguinolentae, tentis plerumque foecibus alvinis ; tormenta ; tenesmus.

Dysenteria, S. G. 248. L. 191. V. 107. Sag. 183. Hoffm. III. 151. Junck. 76.

Non nisi speciem unicam novi cuius nomina apud SAUVAGESIUM sunt,

Dysenteria epidemica, S. sp. 6. Sydenham, sect. IV. cap. 3. Helwich. in hist. morb. Wratisslav.

178 GENERA MORBORUM

ad ann. 1699. *Degner.* de Dysenteria Neomagensi 1736. *Huxham,* de aëre, &c. ad ann. 1743. *Cleghorn's Minorca,* chap. 5. *Grimm.* hist. dysenteriae malign. 1759, &c. in append. ad A. Nov. N. C. vol. III. *Baker* de catarrho et dysenteria, Lond. 1762. *Akenside* de dysenteria, Lond. 1762. *Stark,* Hist. et sectiones dysenteric. diff. inaug. L. B. 1766. *Zimmerman* von der Ruhr. Zurich. 1767.

Dysenteria castrensis, S. sp. 7. *Ramazzini* de morb. artific. cap. 40. *Illust. Pringle*, Dis. of the army, pag. 224. *Cl. Monro*, Dis. of mil. hospitals, pag. 57.

Dysenteria aequinoctialis, S. sp. 14. *Bont.* de med. Ind. cap. 3.

Variat,

1. Vermibus comitata.

Dysenteria verminosa, S. sp. 15. *Huxham* de aëre, &c. ad ann. 1743. *M. Maio.* III. *Pringle*, pag. 225. *Monro*, pag. 62.

2. Rejectis moleculis carnosis, vel sebaceis.

Dysenteria carnosa, S. sp. 16.

Diarrhoea carnosa, S. sp. 5. *Wedelius Ephem.*
Germ. D. II. A. II. obs. 182. *Wagner,*
ibid. D. II. A. III. obs. 187. cum scholio
Schroeckii. *Morgagn.* de sed. Ep. XXXI.
 17—24. Ill. *Pringle,* pag. 237. *Monro,*
 pag. 62.

3. Febre intermittente comitata.

Dysenteria intermittens, S. sp. 17. *Morton* in
 append. ad Exerc. II. *Cleghorn's Minorca,* pag.
 236. *Lautter.* hist. med. bienn. cas. 17. 20.

4. Sine sanguine.

Dysenteria alba, S. sp. 10. *Willis, Pharm. rat.*
 P. I. Sect. III. cap. 3. *Sydenham, Ed. Leid.*
 pag. 179. *Morgagn.* de sed. Ep. XXXI. 11.
 III. *Pringle,* pag. 225. Cl. *Monro,* pag. 61.
Roederer de morbo mucoso, Gotting. 1762.

5. Miliaria comitata.

Dysenteria miliaris Gruberi, S. sp. 2. Febris
 exanthematico-dysenterica Tiguri epidemica,
 1747.

Symptomaticae sunt,

- Dysenteria benigna spontanea, S. sp. 1.
- Dysenteria catamenialis, S. sp. 2.
- Dysenteria gravidarum. S. sp. 4.
- Dysenteria atrabilaria, S. sp. 5.
- Dysenteria syphilitica, S. sp. 13.
- Dysenteria scorbutica, S. sp. 18.
- Dysenteria Polonica, S. sp. 19.
- Dysenteria a mesenterii vomica, S. sp. 11.

Ad diarrhoeam pertinent,

- Dysenteria Parisiaca, S. sp. 3.
- Dysenteria a catharticis, S. sp. 12.

CL. II. NEUROSES*.

Sensus et motus laesi, sine pyrexia idio-pathica, et sine morbo locali.

* A tempore celebris quondam apud Anglos medici THOMÆ WILLIS, morbos quosdam ab aliis quibusvis, sub nomine Nervosorum, distinxerunt Britanni; sed, ni fallor, parum accurate, dum affectiones hystericas et hypochondriacas fere solas sub nomine Nervosarum indigitarunt. Quantum ego quidem video, motus morbosí fere omnes a motibus in systemate nervorum ita pendent, ut morbi fere omnes quodammodo Nervosi dici queant. Inter eos tamen distinctionem satis commode adhibere licet, et morbi isti qui nervorum sistema fere solum, vel saltem primario, neque simul vel sanguinis circuitum, vel humorum nataram, nisi secundario afficiunt, Nervosi a nobis dicendi sunt. Classem itaque tam a classe pyrexiarum, quam a classe cachexiarum diversam, sub nomine Neurosium recte instituisse mihi videor.

O. I. C O M A T A.

Motus voluntarii imminuti cum sopore si-
ve sensuum feriatione.

Comata, S. Cl. VI. O. II. *Sag.* Cl. IX. O. V.

Soporosi, L. Cl. VI. O. II.

Adynamiae, V. Cl. VI.

Nervorum resolutiones, *Hoffm.* III. 194.

Affectus soporosi, *Hoffm.* III. 209.

Motuum vitalium defectus, *Junck.* 114.

G. XLIV. A P O P L E X I A.

Motus voluntarii fere omnes imminuti,
cum sopore *, plus minus profundo,
superstite motu cordis et arteriarum.

Apoplexia, S. G. 182. L. 101. V. 229. *Boerh.*

1007. *Junck.* 117. *Sag.* G. 288. *Wepfer.* hist.
apoplecticorum.

* Apud LINNAEUM vocabulum Sopor, tam
pro motuum, quam pro sensuum feriatione ponitur;
sed sensu vulgari, tantum pro somno, vel pro statu
somno simili, eodem utimur.

Carus, S. G. 181. L. 100. V. 231. *Boerh.* 1045.

Sag. G. 287 *.

Cataphora, S. G. 180. L. 99. V. 232. *Boerh.* 1048. *Sag.* G. 286.

Coma, V. 232. *Boerh.* 1048.

Haemorrhagia cerebri, *Hoffm.* II. 240.

Ad hoc genus pertinere mihi videntur,

Catalepsis, S. G. 176. L. 129. V. 230. *Sag.* G. 281. *Boerh.* 1036. *Junck.* 44.

Affectus cerebri spasmodico-ecstaticus, *Hoffm.* III. 44.

Ecstasis, S. G. 177. V. 333. *Sag.* G. 283.

Symptomatica esse videntur,

Typhomania, S. G. 178. L. 97. V. 23. *Sag.* G. 284.

Lethargus, S. G. 179. L. 98. V. 22. *Sag.* G. 285.

* Cum genera *carus*, &c. hic subjuncta non nisi apoplexiae leviores esse videntur, nec vel respiratione vel excitatione satis accurate distinguenda sint, ad unum genus omnia referenda esse censui.

Apoplexiae idiopathicae species sunt,

i. Apoplexia (*sanguinea*) cum signis plethorae universalis, et praecipue capititis.

Apoplexia sanguinea, S. sp. i. *Morgagn.* de causis, &c. II. III. LX. *Preysinger*, sp. i.

Carus *spontaneus*, S. sp. 2. *Boerh.* 1045.

Asphyxia * *spinalis*, *Du Hamel*, *Hist. Acad. ann.* 1688. cap. 2. *Boerh.* *Praelect.* ad *Instit.* 401.

Morgagn. de caus. &c. III. 3.

Cataphora coma, S. sp. 2.

* Genus *asphyxiae* ad *syncopen* olim retuli, et ejusdem species quasdam non nisi gradu a syncope differre, adhuc censeo. Plures vero asphyxiae species ad apoplexiae genus pertinere olim et nunc etiam persuasum habeo; ideoque eas hic recensui. Asphyxia spinalis quidem hic apposita, utpote signis nullis externis dignoscenda, male inter species recensetur; si vero ad causas internas unquam respicere liceret, certe inter apoplexiae species recensenda esset. Cum autem ad causas externas et evidentes omnino respicere liceat, ab his satis perspectis plures asphyxiae species a *SAUVAGESIO* recensitas inter apoplexiae spe-

2. Apoplexia (*serosa*) in corpore, plerumque senum, leucophlegmatico.

Apoplexia pituitosa, S. sp. 7. Apoplexia serosa,
Preysinger, Sp. 4. Morg. de causis, &c. IV.
LX.

Carus a hydrocephalo, S. sp. 16.

Cataphora hydrocephalica, S. sp. 6.

Cataphora somnolentia, S. sp. 1.

Lethargus literatorum, S. sp. 7. Van Swieten in
aph. 1010. 2 γ. et 3 α.

species enumeravi ; nec huic obstare velim quod, in quibusdam asphyxiae speciebus, tum pulsus arteriarum tum respiratio, vita etiam superstite, tandem penitus cessant; nam in harum plerisque sub initio, cum motus et sensus fere penitus abolentur, superest adhuc motus quidam tum cordis tum pulmonum ; et si tandem omnino cessant, idem aliquando apopleξicis ante mortem accedit. In apoplexia porro, cerebrum, in syncope autem cor, primario affectum esse opinor; et asphyxiae species itaque, prout cerebrum vel cor primario afficiant, quatenus id fieri, ex causis earum externis, conjicere liceat, ad apoplexiae vel syncopes genus refero.

A a

3. Apoplexia (*hydrocephalica* *) paulatim adoriens; infantes et impuberis, primum laffitidine, febricula et dolore capitis, dein pulsu tardiore, pupillae dilatatione, et somnolentia afficiens.

Hydrocephalus interior, S. sp. 1.

Hydrocephalus internus, *Whytt's Works*, pag. 725. *London Med. Observ.* Vol. IV. art. 3. 6. and 25. *Gaudelius de hydrocephalo*, apud *Sandifort Thesaur.* Vol. II.

Hydrocephalus acutus, *Quin*, *Diff. de hydrocephalo*, 1779.

Asthenia a hydrocephalo, S. sp. 3.

* In opere nosologico, morbos qui sub suo decurso variam induunt formam, rite collocare, ideoque apoplexiae hydrocephalicae locum maxime idoneum assignare, difficile est. Hunc morbum autem sub apoplexiae potius quam hydrocephali titulo ponere vellem; primo, quia hydrocephalus, qui hic subest, nequaquam sensibus evidens est; dein quia hic morbus symptomatis ab hydrocephalo evidente plurimum differt; denique, quia causa proxima et tandem symptomatis, apoplexiae quam maxime affinis est.

4. Apoplexia (*atrabilaria*) in corpore melancholico.

Apoplexia atrabilaria, S. sp. 12. *Preysinger*, Sp. 6.

5. Apoplexia (*traumatica*) a vi externa mechanica, capiti illata.

Apoplexia traumatica, S. sp. 2.

Carus traumaticus, S. sp. 5.

6. Apoplexia (*venenata*) a potentiis sedantibus interne vel externe adhibitis.

Apoplexia temulenta, S. sp. 3.

Carus a narcoticis, S. sp. 14.

Lethargus a narcoticis, S. sp. 3.

Carus a plumbagine, S. sp. 10.

Apoplexia mephitica, S. sp. 14.

Asphyxia a mephitide, S. sp. 9.

Asphyxia a musto, S. sp. 3.

Catalepsis a fumo, S. sp. 3.

Asphyxia a fumis, S. sp. 2,

Asphyxia a carbone, S. sp. 16.

Asphyxia foricariorum, S. sp. 11.

Asphyxia sideratorum, S. sp. 10.

Carus ab insolatione, S. sp. 12.

Carus a frigore, S. sp. 15.

Lethargus a frigore, S. sp. 6.

Asphyxia conglatorum, S. sp. 5.

7. **Apoplexia (*mentalis*) a pathemate mentis.**

Carus a pathemate, S. sp. 11.

Asphyxia a pathemate, S. sp. 7.

Ecstasis catoche, S. sp. 1.

Ecstasis resoluta, S. sp. 2.

8. **Apoplexia (*cataleptica**) muscularis, sub artuum a vi externa motu, contractilibus.**

* Catalepsin nisi simulatam ipse nunquam vidi, et ab aliis visam frequenter simulatam fuisse credo. De morbo itaque rarius viso, varie descripto, et saepe prorsus simulato, pro certo statuere mihi vix licet; sed genere ab apoplexia neutiquam diversum esse, bene persuasus sum; ideoque hic inter apoplexiæ species collocavi.

Catalepsis, S. G. 176. L. 129. V. 230. Sag. G.
281. Boerh. 1036. Junck. 44.

Species apud SAUVAGESIUM sunt,

- Catalepsis hysterica, S. sp. 1.
- verminosa, S. sp. 2.
- a fumo, S. sp. 3.
- a menostasia, S. sp. 4.
- melancholica, S. sp. 5.
- delirans, S. sp. 6.

9. Apoplexia (*suffocata*) a potentia ex-
terna suffocante.

Asphyxia suspensorum, S. sp. 4.

Asphyxia immersorum, S. sp. 1.

Asphyxia flatulenta, S. sp. 12. ad apoplexiae ge-
nus pertinet, si a signis externis dignosci posset.

Apoplexia saepe symptomatica est,

1. Febris intermittentis.

Apoplexia febricosa, S. sp. 9.

Carus febricosus, S. sp. 3.

190 GENERA MORBORUM

- Cataphora timor, S. sp. 8
- Typhomania febricosa, S. sp. 1.
- Catalepsis quartanaria, S. sp. 7.

2. Febris continuae.

- Carus febrilis, S. sp. 2.
- Typhomania continua, S. sp. 2.
- Typhomania agrypnocoma, S. sp. 3.
- Lethargus a febre, S. sp. 1.

3. Phlegmasiae.

- Apoplexia inflammatoria, S. sp. 13.
- Lethargus cephaliticus, S. sp. 4.
- Lethargus pulmonicus, S. sp. 2.

4. Exanthematis.

- Carus variolosus, S. sp. 8.
- Apoplexia metastatica, S. sp. 6.
- Carus exanthematicus, S. sp. 18.
- Cataphora exanthematica, S. sp. 5.

5. Hysteriae.

- Apoplexia hysterica, S. sp. 4.

- Carus hystericus*, S. sp. 9.
Asphyxia hysterica, S. sp. 8.
Carus mystagmus, S. sp. 17.
Carus hypochondriacus, S. sp. 13.

6. Epilepsiae.

- Apoplexia epileptica*, S. sp. 8.
Apoplexia suspiriosa, S. sp. 10.

7. Podagrae.

- Apoplexia arthritica*, S. sp. 5.
Carus arthriticus, S. sp. 6.
Cataphora arthritica, S. sp. 4.
Lethargus arthriticus, S. sp. 5.

8. Vermium.

- Apoplexia verminosa*, S. sp. 15.
Carus verminosus, S. sp. 7.
Typhomania verminosa, S. sp. 4.

9. Ischuriae.

- Carus Ischuriosus*, S. sp. 4.

10. Scorbuti.

Cataphora scorbutica, S. sp. 3.

G. XLIII. PARALYSIS.

Motus voluntarii nonnulli tantum immuni-
nuti, saepe cum sopore.

Paralysis, Boerh. 1057.

Hemiplegia, S. G. 170. L. 103. V. 228.

Paraplexia, S. G. 171.

Paraplegia, L. 102. V. 227.

Paralysis, S. G. 169. L. 104. V. 226. Junck. 115.

Atonia, L. 120.

I. Species idiopathicae sunt,

1. Paralysis (*partialis*) quorundam mus-
culorum tantum.

Paralysis, S. G. 169. L. 104. V. 226. Junck.
115.

Paralysis plethorica, S. sp. 1.

Paralysis serosa, S. sp. 12.

Paralysis nervea, S. sp. 11.

Mutitas a gloffolysi, S. sp. 1.

Aphonia paralytica, S. sp. 8.

2. Paralyfis (*hemiplegica*) alterius corporis lateris.

Hemiphlegia, S. G. 170. L. 103. V. 228. *Sag.*

G. 276.

Variat ratione habitus corporis.

a. Hemiplegia in habitu plethorico.

Hemiplegia ex apoplexia, S. sp. 7.

Hemiplegia spasmodica, S. sp. 2.

b. Hemiplegia in habitu leucophlegmatico.

Hemiplegia serosa, S. sp. 10.

Male recensetur

Hemiplegia apostematodes, S. sp. 11

Quae signis externis dignosci non potest, et

Hemiplegia ex epilepsia, S. sp. 12.

Recenserri vix meretur.

B b

3. Paralyfis (*paraplegica*) dimidii corporis transversim sumpti.

Paraplexia, S. G. 171. Sag. G. 277.

Paraplegia, L. 102. V. 227.

Paraplexia sanguinea, S. sp. 2.

Paraplexia a spina bifida, S. sp. 3.

Paraplexia rheumatica, S. sp. 1.

4. Paralyfis (*venenata*) a potentiis sedantibus externe vel interne adhibitis.

Paralyfis metallariorum, S. sp. 22.

Hemiplegia saturnina, S. sp. 14.

II. Species symptomatice sunt,

Hemiplegia intermittens, S. sp. 8.

Paraplegia intermittens, S. sp. 6.

Paralyfis febrilis, S. sp. 8.

Hemiplegia exanthematica, S. sp. 6.

Paralyfis rheumatica, S. sp. 3.

Hemiplegia arthritica, S. sp. 5.

Paralyfis rachialgica, S. sp. 2.

Paraplegia rachialgica, S. sp. 5.

Paralyfis biliosa, S. sp. 9.

Hemiplegia transversa, S. sp. 1.
 Paralysis scorbutica, S. sp. 6.
 Paralysis scrophulosa, S. sp. 5.
 Hemiplegia scrophulosa, S. sp. 4.
 Hemiplegia syphilitica, S. sp. 3.
 Paraplegia syphilitica, S. sp. 7.
 Paralysis Polonica, S. sp. 7.

Paralysis a vomica, S. sp. 10.

Paralysis traumatica, S. sp. 4.
 Hemiplegia traumatica, S. sp. 9.
 Paraplegia traumatica, S. sp. 4.

Tremorem, utpote semper symptomaticum,
 in numerum generum recipere nolle;
 species autem a SAUVAGESIO recensita,
 prout mihi vel Astheniae vel Paralysios,
 vel convulsionis symptomata esse
 videntur, hic subjungam.]

T R E M O R.

Artus alterna per itus et reditus frequentes
 motitatio.

Tremor, S. G. 129. L. 139. V. 184. Sag. 236.

1. Species asthenicae,

- Tremor a debilitate, S. sp. 1.
 Tremor senilis, S. sp. 2.
 Tremor a coffea, S. sp. 4.
 Tremor a pathemate, metu, ira, gaudio, libidine,
     S. sp. 14.
 Tremor typhodes, S. sp. 19.

2. Species paralytiae.

- Tremor paralytodes, S. sp. 11.
 Tremor vertiginosus, S. sp. 7.
 Tremor a plethora, S. sp. 13.
 Tremor a faburra, S. sp. 12.
 Tremor a hydrocephalo, S. sp. 8.
 Tremor scorbuticus, S. sp. 10.
 Tremor rheumatismalis, S. sp. 18.
 Tremor temulentus, S. sp. 3.
 Tremor metallurgorum, S. sp. 5.
 Tremor traumaticus, S. sp. 17.

3. Species convulsivae.

- Tremor coactus, S. sp. 6.
 Tremor tendinum, S. sp. 9.
 Tremor palpitans, S. sp. 16.

O. II. A D Y N A M I Æ.

Motus involuntarii, sive vitales sive naturales, imminuti.

Adynamiae, V. Cl. VI.

Defectivi, L. Cl. VI. O. I.

Leipopsychiae, S. Cl. VI. O. IV. *Sag.* Cl. IX.
O. IV.

G. XLIV. S Y N C O P E.

Motus cordis imminutus, vel aliquamdiu quiescens.

Syncope, S. G. 174. S. 94. V. 274. *Sag.* 280
Junck. 119.

Leipothymia, S. G. 173. L. 93. V. 273. *Sag.*
279.

Aphyxia, S. G. 175. L. 95. V. 275. *Sag.* 281.
Virium lapsus et animi deliquia, *Hoffm.* III. 267.

I. Idiopathicae.

1. Syncope (*cardiaca*) sine causa manifesta saepe rediens, cum palpitatione cordis vehementi in intervallis : *Ex uitio cordis vel vasorum vicinorum.*

Syncope plethorica, S. sp. 5. *Senac, Tr. de coeur,*
p. 540.

Syncope a cordiogmō, S. sp. 7. *Senac, de coeur,*
414. *Morgagni de sed. XXV. 2. 3. 10.*

Syncope a polypo, S. sp. 8. *Senac, p. 471.*

Syncope ab hydrocardia, S. sp. 12. *Senac, 533.*
Schreiber Almag. L. III. § 196.

Syncope *Lanzoni*, S. sp. 18. *Lanzon. Op. II. p.*
462.

Asphyxia Valsalviana, S. sp. 13.

2. Syncope (*occasionalis*) a causa manifesta oriens : *Ex affectione totius systematis.*

Leipothymia a pathemate, S. sp. 1. *Senac, p. 544.*

Syncope pathetica, S. sp. 21.

Asphyxiae a pathemate, S. sp. 7.

Syncope ab antipathia, S. sp. 9. *Senac, p. 554.*

- Syncope a veneno, S. sp. 10. *Senac*, p. 546.
 Syncope ab apostematis, S. sp. 11. *Senac*, p. 554.
 Syncope a sphacelo, S. sp. 14. *Senac*, p. 553.
 Syncope ab inanitione, S. sp. 1. *Senac*, p. 536.
 Syncope a phlebotomia, S. sp. 4.
 Syncope a dolore, S. sp. 2. *Senac*, p. 583.
 Asphyxia traumatica, S. sp. 14.
 Asphyxia neophytorum, S. sp. 17.

II. Symptomaticae, sive symptomata morborum vel totius systematis, vel aliarum praeter cor partium.

- Syncope febrilis, S. sp. 3. *Senac*, p. 548.
 Syncope febricosa, S. sp. 17. *Torti Therap. spec.*
 L. III. cap. 1.
 Syncope exanthematica, S. sp. 19.
 Syncope metastatica, S. sp. 20.
 Leipothymia stomachica, S. sp. 2.
 Syncope stomachica, S. sp. 13. *Senac*, p. 545.
 Syncope hysterica, S. sp. 6. *Senac*, p. 547.
 Syncope arthritica, S. sp. 16. *Musgrave de arthr. anomala*, cap. 8.
 Syncope scorbutica, S. sp. 15. *Lind de scorbuto*,
 P. II. cap. 11. *Senac*, p. 552.

G. XLV. DYSPPEPSIA.

Anorexia, nausea, vomitus, inflatio, ructus, ruminatio, cardialgia, gastrodynbia, pauciora saltem vel plura horum simul concurrentia, plerumque cum alvo adstricta, et sine alio vel ventriculi ipsius, vel aliarum partium morbo.

Dyspepsia, V. 277.

Apepsia, V. 276.

Diaphora, V. 278.

Anorexia, S. G. 162. L. 116. *Sag.* G. 268.

Cardialgia, S. G. 202. L. 48. V. 157. *Sag.* G. 160.

Gastrodynbia, S. G. 203. *Sag.* G. 161.

Soda, L. 47. V. 161.

Nausea, S. G. 250. L. 182. V. 159. *Sag.* G. 185.

Vomitus, S. G. 251. L. 183. V. 214. *Sag.* G. 186.

Flatulentia, S. G. 271. L. 165. V. 127. *Sag.* G. 207.

I. Idiopathicae.

Anorexia pituitosa, S. sp. 2.

Anorexia a faburra, S. sp. 9.

Anorexia exhaustorum, S. sp. 8.

Anorexia paralytica, S. sp. 1

Nausea ex cacochylia, S. sp. 11.

Vomitus pituitosus, S. sp. 26.

Vomitus ruminatio, S. sp. 6.

Vomitus a saburra, S. sp. 2.

Vomitus a crapula, S. sp. 1.

Vomitus lacteus, S. sp. 3.

Flatulentia infantilis, S. sp. 5.

Flatulentia acida, S. sp. 1.

Flatulentia nidorosa, S. sp. 2.

Cardialgia bradypepta, S. sp. 9.

Cardialgia a saburra, S. sp. 2.

Cardialgia lactantium, S. sp. 11.

Cardialgia flatulenta, S. sp. 3.

Cardialgia paralytica, S. sp. 7.

Gastrodynia saburrallis, S. sp. 1.

Gastrodynia flatulenta, S. sp. 2.

Gastrodynia periodynia, S. sp. 7.

Gastrodynia astringens, S. sp. 9.

Gastrodynia atterens, S. sp. 10.

Gastrodynia a frigore, S. sp. 18.

II. Symptomaticae,

I. A morbo ipsius ventriculi.

Cardialgia schirrosa, S. sp. 6.

Vomitus a pyloro calloso, S. sp. 8.

Vomitus a steatomate ventriculi, S. sp. 11.

Nausea ab apostemate circa cardiam, S. sp. 9.

Gastrodynia ulcerosa, S. sp. 5.

Vomitus ab ulcere ventriculi, S. sp. 10.

Cardialgia a veneno, S. sp. 2.

Gastrodynia a veneno, S. sp. 4.

Vomitus a veneno, S. sp. 7.

Flatulentia accidentalis, S. sp. 4.

Gastrodynia a peregrinis, S. sp. 11.

Anorexia biliosa, S. sp. 6.

Nausea biliosa, S. sp. 6.

Gastrodynia biliosa, S. sp. 3.

Vomitus urinosus, S. sp. 2.

Gastrodynia calculosa, S. sp. 8.

Vomitus bezoarticus, S. sp. 13.

Cardialgia verminosa, S. sp. 10.

Nausea a taenia, S. sp. 1.

Vomitus verminosus, S. sp. 5.

Gastrodynia a xiphoide, S. sp. 12.

Gastrodynia Americana, S. sp. 6.

Nausea ex compresso ventriculo, S. sp. 5.

Vomitus a cartilagine xiphoidea, S. sp. 22.

Vomitus ab oesophago obstru $\ddot{\text{o}}$, S. sp. 21.

Gastrodynia gastrocelica, S. sp. 20.

Nausea ex gastrocele, S. sp. 4.

Vomitus gastrocelicus, S. sp. 18.

Cardialgia sputatoria, S. sp. 5.

Cardialgia inflammatoria, S. sp. 13.

Nausea ex gastritide, S. sp. 10.

Vomitus gastriticus, S. sp. 19.

2, A morbo aliarum partium vel totius corporis.

Vomitus cephalalginus, S. sp. 23.

Vomitus a dentitione, S. sp. 4.

Vomitus iliacus, S. sp. 24.

Nausea ex pancreatis schirro, S. sp. 3.

Vomitus a pancrease, S. sp. 17.

Vomitus ab hepate obstru $\ddot{\text{o}}$, S. sp. 16.

Anorexia melancholica, S. sp. 5.

Gastrodynia hypochondriaca, S. sp. 16.

Flatulentia hypochondriaca, S. sp. 3.

- Flatulentia convulsiva, S. sp. 7.
Vomitus hypochondriacus, S. sp. 6.
Vomitus atrabilarius, S. sp. 15.
Anorexia mirabilis, S. sp. 10.
Gastrodynia hysterica, S. sp. 14.
Gastrodynia pulsatilis, S. sp. 13.
Gastrodynia chlorotica, S. sp. 15.
Nausea a femine corrupto, S. sp. 8.
Nausea gravidarum, S. sp. 2.
Vomitus gravidarum, S. sp. 12.
Flatulentia lochialis, S. sp. 6.
Anorexia arthritica, S. sp. 12.
Cardialgia arthritica, S. sp. 8.
Nausea nephritica, S. sp. 7.
Vomitus nephriticus, S. sp. 20.
Anorexia Stewartiana, S. sp. 13.
Cardialgia a cardiogmo, S. sp. 12.
Anorexia plethorica, S. sp. 3.
Anorexia cachectarum, S. sp. 7.
Anorexia febrilis, S. sp. 4.
Cardialgia febricosa, S. sp. 4.
Gastrodynia febricosa, S. sp. 17.
Vomitus febricosus, S. sp. 29.
Vomitus rabiosus, S. sp. 14.
Vomitus haemorrhagicus, S. sp. 28.
Gastrodynia metastatica, S. sp. 19.
Nausea marina, S. sp. 12.

Vomitus marinus, S. sp. 25.

Anorexia neophytorum, S. sp. 11.

G. XLVI. HYPOCHONDRIASIS.

Dyspepsia cum languore, moestitia, et metu,
ex causis non aequis, in temperamento
melancholico.

Hypochondriasis, S. G. 220. L. 76. V. 218. Sag.

332.

Morbus hypochondriacus, Boerh. 1098.

Malum hypochondriacum, Hoffm. III. 64. Junck.
36.

Speciem idiopathicam unicam tantum novi.

Hypochondriasis melancholica, S. sp. 3.

Dè Hypochondriasi algida, S. sp. 10. mihi
non liquet.

Species sequentes ex FRAECASSINO, ex
theoria parum certa confictae, mihi
videntur.

Hypochondriasis biliosa, S. sp. 1.

Hypochondriasis sanguinea, S. sp. 2.

Hypochondriasis pituitosa, S. sp. 4.

Symptomaticae sunt,

Hypochondriasis hysterica, S. sp. 5.

Hypochondriasis phthisica, S. sp. 6.

Hypochondriasis asthmatica, S. sp. 7.

Hypochondriasis calculosa, S. sp. 8.

Hypochondriasis tympanitica, S. sp. 9.

G. XLVII. CHLOROSIS.

Dyspepsia, vel rei non esculentae desiderium ; cutis pallor vel decoloratio ; venae minus plenae, corporis tumor molles ; asthenia ; palpitatio ; menstruorum * retentio.

Chlorosis, S. G. 309. L. 222. V. 305. Sag. G. 135.

Boerb. 1285. Hoffm. III. 311. Junck. 86.

* In hoc charactere antea dixi menstruorum saepe retentio ; quasi species chlorosis esset in quaque menses

Chloroseos unicum speciem veram agnoscimus, scilicet,

Chlorosis virginea, S. sp. 1.

a. Chlorosis amatoria.

Caeterae SAUVAGESII species spuriae, sive decolorationes, symptomaticae sunt.

Chlorosis a menorrhagia, S. sp. 2.

Chlorosis gravidarum, S. sp. 3.

Chlorosis infantum, S. sp. 4.

Chlorosis verminosa, S. sp. 5.

Chlorosis viridis, S. sp. 6.

menses rite fluxerunt, et cogitavi de specie quadam cachexiae huc referenda. Sed nunc dubito an species cachexiae quaevis sub titulo Chlorosis, vel sub charactere hic dato, recte poni possit; et nullam chlorosis speciem veram, praeter illam quae retentionem menstruorum comitatur, agnoscerem vellem. Hinc vocabulum *saepe* in charactere nunc omissum est; sed simul fateri cogor, chlorosin ideo hic minus recte pro genere recensitam esse, cum pro symptomate amenorrhoeac semper haberi posset.

- Chlorosis ab hydrothorace, S. sp. 7.**
- Chlorosis maculosa, S. sp. 7.**
- Chlorosis Carthaginica, S. sp. 10.**
- Chlorosis Bengualensis, S. sp. 11.**
- Chlorosis rachialgica, S. sp. 12.**

O. III. S P A S M I.

Musculorum vel fibrarum muscularium
motus abnormes *.

Spasmi, S. Cl. IV. V. Cl. V. *Sag.* Cl. VII.

Motorii, L. Cl. VII.

Morbi spasmodici et convulsivi, *Hoffm.* III. 9.

Spasmi et convulsiones, *Junck.* 45. 54.

Epilepsia, *Boerb.* 1071. 1088.

SECT. I. In functionibus animalibus.

G. XLVIII. T E T A N U S.

Totius fere corporis rigiditas spastica.

Tetanus, S. G. 122. L. 127. V. 180. *Sag.* G.
228.

* Motus abnormes sunt qui ex causa praeternaturali oriuntur, et qui violentia, frequentia, vel diurnitate

Catochus *, S. G. 123. L. 128. V. 183. *Sag. G.*

229.

Opisthotonus, V. 181.

Episthotonus, V. 182.

Hujus species, ut solet, plures recensuit SAUVAGESIUS ; sed omnes, quae idiopathicae dici queunt, ad unam, ni fallor, referri possunt, et cujus forma praecipua apud SAUVAGESIUM appellatur

Tetanus Indicus, S. S. 5. de quo plura haberi possunt apud Hillary, Barbadoes, p. 219. Chalmers, Lond. Med. Obs. Vol. I. Art. 12. D. Monroe,

tate contractionis praeter modum fiunt ; et nullus dubito quin hujusmodi motus, in morbis omnibus sub hoc ordine a nobis collocatis, revera fiunt ; plures licet morbi sint, quam sub eodem ordine ab aliis nosologis recensiti fuerunt.

* Catochus apud SAUVAGESIUM genus est minime naturale, cum genus illud conjunxerit species natura prorsus diversas ; ideoque ejusmodi genus omisi, sed species sub eo recensitas, quae a rigiditate spastica pendeant, ad tetani genus huc retuli.

Monro, Edinb. Phys. et Liter. Essays, Vol. III.
 Art. 30. *A. Monro*, Art. 31. et sub nomine
spasmi apud Bontium de med. Ind. meth. med.
cap. 2.

Necalius morbus est,

Convulsio Indica, S. sp. 9.

Variat autem Tetanus ratione causae remota, quatenus nimirum vel a causa interna, vel a frigore, vel a vulnere oriatur. A vulnere, varietas frequentissima apud SAUVAGESIUM appellatur

Tetanus traumaticus, S. sp. 11.

Variat etiam quavis causa ortus Tetanus ratione partis corporis affectae ; hinc

Tetanus tonicus, S. sp. 1.

Tetanus holtonicus, S. sp. 4.

Catochus holtonicus, S. sp. 1. *M. Fehr.* in E. phem German. D. H. A. I. Obs. 1.

Catochus cervinus, S. sp. 2. *Stork.* Ann. Med. 1758. *M. Julio.*

Tetanus opisthotonicus, S. sp. 3.

Tetanus emprosthotonicus, S. sp. 2.

Tetani species symptomaticae sunt,

Tetanus febricosus, S. sp. 10. *Stork.* Ann. Med. 759. p. 166.

Tetanus hemiplegicus, S. sp. 9.

Tetanus lateralis *, S. sp. 6. *Morgagni.* de caus. et sed. X. 2. et 3.

Tetanus syphiliticus, S. sp. 7.

Tetanus verminosus, S. sp. 8.

Tetanus hystericus, S. sp. 12.

Tetanus mirandus, S. sp. 13.

Catochus diurnus, S. sp. 6.

G. XLIX. TRISMUS.

Maxillae inferioris rigiditas spastica.

Trismus, S. G. 117. L. 124. *Sag.* G. 223.

Capitulum, V. 208.

* In exemplo Tetani lateralis quod profert **SAVAGESIUS**, adfuit in eodem aegro alterius lateris paralysis; ideoque hic mox post Tetanum hemiplegicum posui; sed si Tetani lateralis exemplum a **MORGAGNIO** allatum, sine alterius lateris paralysi fuit, de quo tamen nihil non constat, idem inter varietates idiopathicas recenserri potuisset.

I. Species verae sunt,

1. Trismus (*nascentium*) infantes intra duas primas a nativitate septimanas corripiens.

Trismus nascentium, S. sp. 1. *Heister*, Comp. med. pract. cap. XV. § 10. *Cleghorn's Minorca*, Introd. p. 33. *Hofer*. in Act. Helvet. tom. I. p. 65.

2. Trismus (*traumaticus*) omnium actatum, a vulnere vel frigore.

Trismus traumaticus, S. sp. 2. *Lond. Med. Obs.* Vol. I. Art. 1. 7. Vol. II. 34. Vol. III. 31. Vol. IV. 7.

Angina spasmodica, S. sp. 18. *Zwingeri* act. *Helvet. tom. III.* p. 319.

Convulsio a nervi punctura, S. sp. 2.

Trismus catarrhalis, S. sp. 15. *Hillary's Barba-does*, 221. *Lond. Med. Obs.* vol. IV. 7.

II. Sequentes apud SAUVAGESIUM Trismi species, spurias, vel falsas dicimus; vel quod non a spasmo, sed ab alio mu-

culturum vitio pendeant, vel quod convulsivae potius quam spasmodicae sint, vel, denique, quod faciei potius quam maxillae inferioris, muscularum affectiones sint.

Trismus inflammatorius, S. sp. 3.

Trismus scorbuticus, S. sp. 4.

Trismus capistratus, S. sp. 11.

Trismus arthriticus, S. sp. 9.

Trismus verminosus, S. sp. 5.

Trismus hypochondriacus, S. sp. 8.

Trismus febrilis, S. sp. 10.

Trismus crepitans, S. sp. 7.

Trismus occipitalis, S. sp. 12.

Trismus maxillaris, S. sp. 13.

Trismus dolorificus, S. sp. 14.

Trismus cynicus, S. sp. 16.

Trismus cynogelos, S. sp. 17.

Trismus fardonicus, S. sp. 18.

Trismus diastrope, S. sp. 19.

G. L. C O N V U L S I O :

Musculorum contractio clonica, abnormis,
citra soporem.

Convulsio, S. G. 128. L. 142. V. 191. Sag. G.
235.

I. Idiopathicae.

- Convulsio universalis, S. sp. 11.
- Hieranofos, L. 144. V. 190.
- Convulsio habitualis, S. sp. 12.
- Convulsio intermittens, S. sp. 16.
- Convulsio hemitotonos, S. sp. 15.
- Convulsio abdominis, S. sp. 10.
- Convulsio ab inanitione, S. sp. 1.
- Convulsio ab onanismo, S. sp. 13.
- Scelotyrbe festinans, S. sp. 2.

II. Symptomaticae.

- Convulsio a capititis ictu, S. sp. 4.
- Convulsio nephralgica, S. sp. 6.
- Convulsio gravidarum, S. sp. 14.
- Scelotyrbe verminosa, S. sp. 5.
- Convulsio febrilis, S. sp. 3.

G. LI. CHOREA*.

Impuberis utriusque sexus, ut plurimum intra decimum et decimum quartum aetatis annum adorientes, motus convulsivi ex parte voluntarii, plerumque alterius lateris, in brachiorum et manuum motu, histrionum gesticulationes referentes; in gressu, pedem alterum saepius trahentes quam attollentes.

Scelotyrbe, S. G. 136. *Sag.* G. 243.

Chorea, L. 139.

Speciem unam tantum videre mihi contingit, quae apud SAUVAGESIUM audit

Scelotyrbe chorea Viti, S. sp. 1

Chorea St. Viti *Sydenham.* Sched. monitoria.

* In priore hujus libri editione, Chorem pro convolutionis specie habui; cum autem ratione tum aetatis quam adoritur, tum motuum quos exhibit, a quavis alia convolutionis specie plurimum differat, hic pro genere diverso posui.

Nec alia est,

Scelotyrbe instabilis, S. sp. 3. et fortassis

Scelotyrbe intermittens, S. sp. 4.

G. LII. R A P H A N I A.

Articulorum contractio spastica, cum agitazione convulsiva, dolore violentissimo, periodico.

Raphania, L. 145. V. 193. *Linn. Amoen. acad.*

Vol. VI.

Convulsio raphania, S. sp. 7.

Germanis DER KRIEBEL KRANKHEIT.

Eclampsia typhodes, S. sp. 1. *Sennert.* de febr. L. IV. cap. 16. *Gregor. Horst. oper. tom. II.* L. VIII. Obs. 22. *Brunner in Ephem. Germ.* D. III. A. II. obs. 224. *Willisch.* ibid. Cent. VII. obs. 13. *Wepfer de affect. cap. obs. 120.* *Breslauer Sammlung 1717.* Julio, Septembri, et Decembris. Ibid. 1723. Januar. A. N. C. Vol. VII. Obs. 41. *Bruckmann. Comm. Notimb. 1743,* pag. 50.

E e

Convulsio ab ustilagine, S. sp. 8.

An *Convulsio Solonensis* vel *Necrosis ostilaginea* sit idem morbus?

Vide Salerne in Memoires présentés à l'acad. des sciences, tom. II.

G. LIII. EPILEPSIA.

Musculorum convulsio cum sopore.

Epilepsia, S. G. 134. L. 143. V. 188. Sag. G. 24. Boerh. 1071. Hoffm. III. 9. Junck. 54.
Eclampsia *, S. G. 133. 189 Sag. G. 240.

* Eclampsiam quasi morbum acutum, ab epilepsia, quam pro chronicō habent, distinguere, et pro diverso genere ponere, voluerunt SAUVAGESIUS et VOLECIUS; sed, cum inter morbos acutos et chronicos limites accuratos ponere ubique difficile sit, et cum eclampsia SAUVAGESII, tum causis tum phaenomenis plerumque cum epilepsia exakte congruat, illam genere ab epilepsia diversam esse nequaquam habere possum,

Species idiopathicae sunt,

1. Epilepsia (*cerebralis*) sine causa manifesta subito adoriens; praegressa nulla sensatione molesta, nisi fortassis vertiginis vel scotomiae alicujus.

Epilepsia plethorica, S. sp. 1.

Eclampsia plethorica, S. sp. 7.

Epilepsia cachectica *, S. sp. 2.?

2. Epilepsia (*sympathica*) sine causa ma-

possum. Ejusmodi genus prorsus omisit LINNÆUS, et quae plura ad eclampsiam ab epilepsia distinguendam protulit SAGARUS, speciem tantum non genus distinguere possunt.

* Epilepsia, apud SAUVAGESIUM *cachectica* dicta, revera duarum specierum esse videtur. Primo enim hanc *cachecticam* cum *serosa* HOFFMANNI et PISONIS eandem esse autor statuit; deinceps, utpote acri repulso orta, eadem esse cum specie sua undecima nimirum *exanthematica*, statui potest. Hinc est quod hanc epilepsiam cachecticam utroque loco posui, sed dubius, et aliis dijudicandum relinquens.

nifesta ; sed praegressa sensatione auræ cujusdam a parte corporis quadam versus caput assurgentis.

Epilepsia sympathica, S. sp. 8.

Epilepsia pedisymptomatica, S. sp. 6.

3. Epilepsia (*occasionalis*) ab irritatione manifesta oriens, et ablata irritatione cessans.

Variat pro diversitate irritamenti, et hinc

Ab injuria capiti illata.

Epilepsia traumatica, S. sp. 13.

Eclampsia traumatica, S. sp. 9.

A dolore.

Epilepsia a dolore, S. sp. 10.

Epilepsia rachialgica, S. sp. 14.

Eclampsia a doloribus, S. sp. 4.

a. Rachialgica.

b. Ab otalgia.

c. A dentitione.

Eclampsia parturientium, S. sp. 3.

A vermibus.

Eclampisia verminosa, S. sp. 2.

A veneno.

Eclampisia ab atropa, S. sp. 11.

Eclampisia ab oenanthe, S. sp. 12.

Eclampisia a cicuta, S. sp. 13.

Eclampisia a coriaria, S. sp. 14.

A scabie, vel alia acris humoris effusione,
retropulsa,

Epilepsia exanthematica, S. sp. 11.

Epilepsia cachectica, S. sp. 2.

A cruditate ventriculi.

Epilepsia stomachica, S. sp. 3.

Eclampisia a faburra, S. sp. 5.

A pathemate mentis.

Epilepsia a pathemate, S. sp. 7.

Ab haemorrhagia nimia.

Eclampisia ab inanitione, S. sp. 8.

A debilitate.

Eclampsia neophytorum, S. sp. 15.

Epilepsiae symptomaticae sunt,

Epilepsia febricosa, S. sp. 9.

Eclampsia febricosa, S. sp. 17.

Eclampsia exanthematica, S. sp. 10.

Epilepsia uterina, S. sp. 4.

Epilepsia syphilitica, S. sp. 12.

Eclampsia ab hydrocephalo, S. sp. 16.

Eclampsia ab ischuria, S. sp. 6.

SECT. II. In functionibus vitalibus.

In actione cordis.

G. LIV; PALPITATIO.

Motus cordis vehemens, abnormis.

Palpitatio, S. G. 130. L. 132. V. 213. Sag.

237. Hoffm. III. 83. Junck. 33.

Si palpitationis causae variae externis signis dignosci possent, plures ejus species cum SAUVAGESIO pro diversitate cau-

sae statuere potuissimus ; sed, cum cau-
sae diversae nullo modo, quantum no-
vimus, distingui queant, non nisi spe-
ciam unicum idiopathicam statuere pos-
sum, et quam charactere sequenti in-
signiri vellem.

Palpitatio (*cardiaca*) fere constans, saltem
saepe rediens, sine alio morbo eviden-
te.

Pro synonimis sequentes SAUVAGESII spe-
cies recensere placet.

Palpitatio ab aneurysmate cordis, S. sp. 1. *Senac*,

Mal. de coeur. p. 484. *Lancisi* de aneurysm.

Palpitatio tremula, S. sp. 4. *Senac de coeur*, p.
504.

Palpitatio apostematosfa, S. sp. 7. *Lancisi* de a-
neurysmate, lib. 1. prop. 5. *Senac de coeur*,
485.

Palpitatio a corde ossificato, S. sp. 2. *Senac de*
coeur. pag. 484. *Morgagni* de sed. Ep. XXIV.

17.

Palpitatio calculosa, S. sp. 3.

- Palpitatio a polypo, S. sp. 5. *Senac* de coeur.
 lib. IV. cap. 16. p. 484.
- Palpitatio polyposa, S. sp. 6.
- Palpitatio ex aortae aneurysmate, S. sp. 8.
- Palpitatio ex aortae angustia, S. sp. 9. *Lancisi* de
 aneuryf. prop. 53. *Senac*, 484.

Palpitationis species symptomaticae sunt,

- Palpitatio a pancreate, S. sp. 10. *Storck*. Ann.
 med. I. p. 245.
- Palpitatio arthritica, S. sp. 11.
- Palpitatio chlorotica, S. sp. 12.
- Palpitatio hysterica, S. sp. 13.
- Palpitatio melancholica, S. sp. 14. *Lancisi* de a-
 neuryf. prop. 44.
- Palpitatio febricosa, S. sp. 15. *Storck* Ann. med.
 I. p. 75.

In actione pulmonum,

G. LV. A S T H M A.

Spirandi difficultas per intervalla subiens ;
 cum angustiae in pectore sensu, et re-
 spiratione cum sibilo strepente ; tussis

sub initio paroxysmi difficilis, vel nulla, versus finem libera, cum sputo muci saepe copioso.

Asthma, S. G. 145. L. 161. V. 268. Sag. G. 252.

Asthma convulsivum et spasmodico-flatulentum,
Hoffm. III. 94.

Asthma spasticum, *Junck.* tab. 51.

Species idiopathicae sunt,

i. Asthma (*spontaneum*) sine causa manifesta, vel alio morbo comitante.

Asthma humidum, S. sp. 1. flatulentum, *Floyer on the asthma*, chap. 1.

Asthma convulsivum, S. sp. 2. *Willis, Pharm. rat.* P. II. Sect. 1. cap. 12.

Asthma hystericum, S. sp. 3. *Floyer on the asthma*, chap. 1.

Asthma stomachicum, S. sp. 8. *Floyer, Scheme of the species of asthma. Periodic asthma*, 6.

Orthopnoea spasmodica, S. sp. 3.

Orthopnoea hysterica, S. sp. 4.

2. Asthma (*exanthematicum*) a scabie vel alia acris effusione retropulsa.

Asthma exanthematicum, S. sp. 11.

Asthma cachecticum, S. sp. 13.

3. Asthma (*plethoricum*) a suppressa evacuatione sanguinis antea solita, vel a plethora spontanea.

Asthma plethoricum, S. sp. 15.

Species asthmatis symptomatice sunt,

Asthma hypochondriacum, S. sp. 4.

Asthma arthriticum, S. sp. 5.

Asthma venereum, S. sp. 14. Junck. tab. 32.

G. LVI. DYSPNOEA.

Spirandi difficultas perpetua, sine angustiae, et potius cum repletionis et infarctus in pectore, sensu. Tussis per totum morbi decursum frequens.

Dyspnoea, S. G. 144. L. 160. V. 267. Sag. 251.

Junck. 32.

Species idiopathicae sunt,

1. Dyspnoea (*catarrhalis*) cum tussi frequente, mucum viscidum copiosum ejiciente.

Asthma catarrhale, S. sp. 16.

Asthma pneumonicum, *Willis*, Pharm. rat. P.
II. sect. I. cap. 12.

Asthma pituitosum, *Hoffm.* III. sect. II. cap. II.

§ 3.

Asthma pneumodes, S. sp. 17.

2. Dyspnoea (*sicca*) cum tussi plerumque sicca.

Hujus causae variae haud facile dignoscendae sunt; sequentes autem SAUVAGE-SII species huc referri possunt.

Dyspnoea a tuberculis, S. sp. 2.

Dyspnoea a steatomatis, S. sp. 5.

Orthopnoea a lipomate, S. sp. 18.

Dyspnoea a hydatidibus, S. sp. 4.

Dyspnoea polyposa, S. sp. 20.

3. Dyspnoea (*aërea*) a minima quavis tempestatum mutatione aucta.

Dyspnoea a pneumatia, S. sp. 12.

4. Dyspnoea (*terrea*) cum tussi materiem terream vel calculosam ejiciente.
5. Dyspnoea (*aquosa*) cum urina parca et oedemate pedum, sine fluctuatione in pectore, vel aliis characteristicis hydrothoracis signis.

Dyspnoea pituitosa, S. sp. 1.

Orthopnoea ab hydropneumonia, S. sp. 12.

6. Dyspnoea (*pinguedinosa*) in hominibus valde obefisis.

Orthopnoea a pinguedine, S. sp. 6.

7. Dyspnoea (*thoracica*) a partibus thoracem cingentibus laesis, vel male conformatis.

Dyspnoea traumatica, S. sp. 15.

Orthopnoea traumatica, S. sp. 14.

Dyspnoea Galenica, S. sp. 16.

Dyspnoea rachitica, S. sp. 10.

Asthma a gibbo, S. sp. 9.

8. *Dyspnoea (extrinseca) a causis externis manifestis.*

- Asthma pulverulentorum, S. sp. 7.
- Asthma metallicum, S. sp. 12.
- Orthopnoea a vaporibus, S. sp. 16.
- Orthopnoea a deglutitis, S. sp. 9.
- Orthopnoea a fungis, S. sp. 25.
- Orthopnoea ab antipathia, S. sp. 15.
- Orthopnoea a bronchocele, S. sp. 10.

Dyspnoeae species symptomaticae sunt symptoma-

1. *Morborum cordis, vel vasorum majo-*

rum,

- Dyspnoea a corde, S. sp. 11.
- Asthma a polypo cordis, S. sp. 6.
- Orthopnoea polyposa, S. sp. 26.
- Orthopnoea cardiaca, S. sp. 2.
- Dyspnoea aneurysmatica, S. sp. 19.
- Orthopnoea ab aneurysmate, S. sp. 8.
- Dyspnoea ab aortae angustia, S. sp. 22,

2. *Tumoris abdominalis,*

- Dyspnoea a plysconia, S. sp. 7.

230 GENERA MORBORUM

- Dyspnoea a graviditate, S. sp. 8.
- Dyspnoea tympanitica, S. sp. 9.
- Dyspnoea a liene, S. sp. 14.
- Dyspnoea a stomacho, S. sp. 13.
- Dyspnoea a gastrocele, S. sp. 17.
- Orthopnoea a gastrocele, S. sp. 11.

3. Variorum morborum,

- Asthma febricosum, S. sp. 18.
- Orthopnoea febricosa, S. sp. 20.
- Orthopnoea peripneumonica, S. sp. 1.
- Orthopnoea pseudo-peripneumonica, S. sp. 21.
- Orthopnoea variolosa, S. sp. 24.

- Dyspnoea scorbutica, S. sp. 18.
- Orthopnoea scorbutica, S. sp. 22.

- Orthopnoea a hydrothorace, S. sp. 5.
- Orthopnoea ab empyemate, S. sp. 13.
- Orthopnoea a vomica, S. sp. 7.
- Dyspnoea a vomica, S. sp. 6.

- Orthopnoea a hydrocephalo, S. sp. 23.
- Orthopnoea a vermibus, S. sp. 17.

G. LVII. P E R T U S S I S.

Morbus contagiosus ; tussis convulsiva,
strangulans, cum inspiratione sonora,
iterata ; saepe vomitus.

Pertussis, *Sydenham.* Ed. Leid. p. 200. 311. 312.

Huxham de aëre, ad ann. 1732.

Tussis convulsiva, sive ferina, *Hoffm.* III. 111.

Tussis ferina, S. sp. 10. *Sag.* sp. 10.

Tussis convulsiva, S. sp. 11. *Sag.* sp. 11.

Amphimerina tussiculosa, S. sp. 13.

III. In functionibus naturalibus.

G. LVIII. P Y R O S I S.

Epigastrii dolor urens, cum copia humoris
aquei, plerumque insipidi, aliquando
acris, eructata.

Pyrosis, S. G. 200. *Sag.* G. 158.

Soda, L. 47. V. 154.

Scotis, The WATER-BRASH.

Species unica vera,

Pyrosis Suecica, S. sp. 4.

Cardialgia sputatoria, S. sp. 5.

Caeterae SAUVAGESII species symptomatiae sunt,

Pyrosis vulgaris, S. sp. 1.

Pyrosis a conceptione, S. sp. 6.

Pyrosis biliosa, S. sp. 2.

Pyrosis a phlogosi, S. sp. 3.

Pyrosis ulcerosa, S. sp. 5.

G. LIX. COLICA.

Dolor abdominis, praecipue circa umbilicum torquens; vomitus; alvus astricta.

Colica, S. G. 204. L. 50. V. 160. *Sag.* G. 162.

Junck. 106.

Colica spasmodica et flatulenta, *Hoffm.* II. 284.

Rachialgia, S. G. 211. *Sag.* G. 168.

Ileus, S. G. 252. V. 162. *Sag.* G. 187.

Iliaca, L. 185.

Dolor et spasmodus iliacus, *Hoffm.* II. 263.

Passio iliaca, *Junck.* 107.

Species idiopathicae sunt,

I. Colica (*Spasmodica*) cum retractione umbilici et spasimis muscularum abdominalium.

Colica spasmodica, S. sp. 7.

Colica flatulenta, S. sp. 1.

Ileus physodes, S. sp. 9.

Colica biliosa, S. sp. 5 *.

Colica pituitosa, S. sp. 2 †.

Ileus a colo pituita infarcto, S. sp. 5.

Ileus Indicus, S. sp. 8.

Variat symptomatis superadditis ; hinc,

* Cum vomitus quivis vehemens et saepe repetitus bilem plerumque eliciat, *colicam* quam, ex vomitu bilis solo, *bilosam* appellant medici, omnino *spasmodicam* esse censeo.

† Pituita in parte quadam intestinorum congesta non nisi a spastmo obstruente fieri videtur ; ideoque tum *colicam pituitosam*, tum *ileum*, a *colo pituita infarcto*, hic apposui.

G g

a. Colica cum vomitu steroris, vel rerum per anum injectarum.

Ileus spasmodicus, S. sp. 3. *

Ileus volvulus, S. sp. 7.

b. Colica cum inflammatione superveniente.

Ileus inflammatorius, S. sp. 1.

Colica phlogistica, S. sp. 6.

2. Colica (*pictorum*) praeeunte ponderis vel molestiae in abdomine, praecipue

* *Ileus* gradu tantum, nequaquam natura, a *colica* differre mihi videtur; ideoque *ileum* pro varietate *colicae* tantum hic recensui. Multi quidem medici *ileum* omnem inflammatorium esse putarunt. Dolorem autem abdominalis, sive colicam, cum vomitu steroris sine inflammatione adesse, ipse aliquoties vidi. Sin autem inflammatio aliquando adsit, si eadem *colicae* supervenerit, *colicam phlogisticam* dari recte monuit SAUVAGESIUS; nec ideo epigenomeno genus mutari; et si quidem cum dolore abdominalis et vomitu ab initio adfuerit inflammatio, morbum pro *enterite* habere vellem. Denique, quovis modo dari *ileum* genus a *colica* divergium concedere non possum.

circa umbilicum, sensu ; accedente dolore colico, primum levi, non continuo, et praecipue post pastum aucto ; tandem graviore et fere perpetuo ; cum dolore brachiorum, et dorfi, in paralyfin demum abeunte.

Rachialgia pictorum, S. sp. 1. *

Colica pictorum *Citesii* et succedentium *Auctorum.*

Variat ratione causae remotae ; et hinc

a. A veneno metallico.

Rachialgia metallica, S. sp. 3.

* *Rachialgiam a colica genere diversam esse nequaquam video.* Symptomata enim *colicae* essentia-
lia in utroque morbo semper adsunt ; et si forte alteri
quaedam superaddita sint, haec speciem non genus
diversum constituere possunt. Ut medici igitur nu-
peri fere omnes, ita ego quam *rachialgiam* appella-
runt *ASTUCIUS* et *SAUVAGESIUS*, pro specie *coli-
cas* habui ac recensui.

236 GENERA MORBORUM

Colica pietonum *Tronchin.* Sp. sive a causa remota 2da.

b. Ab acidis ingestis.

Rachialgia pietonum, S. sp. 1. *Tronchin.* sp. 3.

c. A frigore.

Rachialgia ab adiapneustia, *Tronchin.* sp. 5.

d. A contusione dorfi.

Rachialgia traumatica, S. sp. 7.

3. Colica (*stercorea*) in hominibus alvi tardae, post diurnam alvi obftipationem.

Colica stercorea, S. sp. 3.

Ileus a faecibus induratis, S. sp. 2.

4. Colica (*accidentalis*) a materie acri ingesta.

Colica accidentalis, S. sp. 18.

Colica Japonica, S. sp. 10.

Colica lactentium, S. sp. 20.

Ileus a veneno, S. sp. 14.

Cholera sicca auriginosa a fungis venenatis, S. sp. 2.

5. Colica (*meconialis*) neophytorum a meconio retento.

Colica meconialis, S. sp. 19.

6. Colica (*callosa*) cum sensu in quadam intestinorum parte stricturae, et saepe ante eam collecti flatus cum aliquo dolore, qui flatus etiam per eandem paulatim transiens evanescit ; alvo tarda, et tandem non nisi faeces paucas liquidas egerente.

Ileus a callosa coli strictura.

7. Colica (*calculosa*) cum duricie in quadam parte abdominis fixa ; calculis quondam per anum dejectis.

Colica calculosa, S. sp. 15.

Ileus calculosus, S. sp. 19.

Colicae symptomatice sunt,

Colica febricosa, S. sp. 21.

Rachialgia febricosa, S. sp. 2. *Tronchin.* sp. 1.

Colica hysterica, S. sp. 17.

Colica gravitarum, S. sp. 16.

Colica verminosa, S. sp. 4.

Ileus verminosus, S. sp. 13.

Colica Lapponica, S. sp. 9.

Rachialgia arthritica, S. sp. 4. *Tronchin.* sp.

Rachialgia scorbutica, S. sp. 6.

Ileus herniosus, S. sp. 6.

Colica enterocelelica, S. sp. 22.

Ileus ab intestino compresso, S. sp. 4.

Colica schirrosa, S. sp. 12.

Colica pancreatica, S. sp. 13.

Colica mesenterica, S. sp. 11.

Rachialgia ab osteosarcosi, S. sp. 3.

Colica plethorica, S. sp. 8.

a Haemorrhoidalis.

b. Catamenialis.

Colica pulsatilis, S. sp. 14.

Ileus imperforatorum, S. sp. 12.

G. LX. C H O L E R A.

Humoris biliosi vomitus, ejusdem simul
dejectio frequens; anxietas; tormina;
furarum spasmata.

Cholera, S. 253. L. 186. V. 110. Sag. G. 188.

Hoffm. II. 165.

Diarrhoea cholerica, Junck. 112.

Species idiopathicae sunt,

1. Cholera (*spontanea*) tempestate calida,
sine causa manifesta oboriens.

Cholera spontanea, S. sp. 1. Sydenh. sect. IV.
cap. 2.

Cholera Indica, S. sp. 7.

2. Cholera (*accidentalis*) a rebus acribus
ingestis.

Cholera crapulosa, S. sp. 11.

240 GENERA MORBORUM

Cholera a venenis fossilibus, S. sp. 4.

Cholera a veneno animali, S. sp. 5.

Cholerae symptomaticae sunt,

Cholera intermittens, S. sp. 6.

Cholera inflammatoria, S. sp. 8.

Cholera arthritica, S. sp. 10.

Cholera verminosa, S. sp. 9.

G. LXI. DIARRHOE A.

Dejectio frequens ; morbus non contagiosus ; pyrexia nulla primaria.

Diarrhoea, S. G. 253. L. 187. V. 105. Sag. G. 189. Junck. 112.

Hepatirthœa, S. G. 246.

Cholerica, L. 190.

Coeliaca, S. G. 255. L. 189. V. 109. Sag. G. 199.

Lienteria, S. G. 256. L. 188. Sag. G. 191. V. 108.

Pituitaria, V. 111.

Leucorrhœis, V. 112.

Species idiopathicae sunt,

1. Diarrhoea (*crapulosa*) qua stercore naturalibus liquidiora et majori copia dejiciuntur.

Diarrhoea stercorosa, S. sp. 1.

Diarrhoea vulgaris, S. sp. 2.

2. Diarrhoea (*bilioſa*) qua faeces flavae magna copia dejiciuntur.

Diarrhoea biliosa, S. sp. 8.

3. Diarrhoea (*mucosa*) qua vel ab acribus ingestis, vel a frigore, praecipue pedibus applicato, mucus copiosus dejicitur.

Diarrhoea lactentium, S. sp. 19.

Dysenteria Parisiaca, S. sp. 3.

Diarrhoea ab hypercatharsi, S. sp. 16.

Dysenteria a catharticis, S. sp. 12.

Pituitaria, V. 111.

Leucorrhoid, V. 112.

Diarrhoea pituitosa, S. sp. 4.

H h

Coeliaca mucosa, S. sp. 3.

Diarrhoea serosa, S. sp. 10.

a. Diarrhoea urinosa.

4. Diarrhoea (*coeliaca*) qua humor lacteus specie chyli dejicitur.

Coeliaca chylosa, S. sp. 1.

Coeliaca lactea, S. sp. 4.

5. Diarrhoea (*lienteria*) qua ingesta parum mutata celeriter dejiciuntur.

Lienteria spontanea, S. sp. 2.

6. Diarrhoea (*hepatirrhoea*) qua materies serofuso-cruenta, sine dolore dejicitur.

Hepatirrhoea intestinalis, S. sp. 2.

II. Symptomaticae.

Diarrhoea febrilis, S. sp. 3.

Diarrhoea febricosa, S. sp. 20.

Hepatirrhoea intermittens, S. sp. 7.

Diarrhoea variolosa, S. sp. 6.

Diarrhoea pleuriticorum, S. sp. 21.

- Diarrhoea arthritica, S. sp. 9.
 Diarrhoea colliquativa, S. sp. 13.
 Diarrhoea choleriodes, S. sp. 17.
 Hepatirrhoea vera, S. sp. 1.
 Hepatirrhoea a vulnere, S. sp. 3.
 Hepatirrhoea mesenterica, S. sp. 4.
 Dysenteria a mesenterii vomica, S. sp. 11.
 Diarrhoea purulenta, S. sp. 11.
 Coeliaca purulenta, S. sp. 2.
 Hepatirrhoea scorbutica, S. sp. 5.
 Dysenteria scorbutica, S. sp. 18.
 Lienteria scorbutica, S. sp. 3.
 Lienteria ex ulcere ventriculi, S. sp. 1.
 Lienteria aphthosa, S. sp. 4.
 Lienteria secundaria, S. sp. 5.
 Diarrhoea verminosa, S. sp. 14.
 Diarrhoea a dentitione, S. sp. 15.
 Diarrhoea chilensis, S. sp. 12.
 Diarrhoea acrasia, S. sp. 7.

G. LXII. D I A B E T E S.

Urinae plerumque praeternaturalis, copia
 immodica, profusio chronica.

Diabetes, S. G. 263. L. 197. V. 115. *Sag. G.*
 199. *Junck.* 99. *Dohson,* Med. Observations,
 Vol. V. p. 298. *Home's Clinical Experiments,*
 sect. xvi.

Diurelis, V. 114.

Species idiopathicae sunt,

I. Diabetes (*mellitus*) cum urina odoris, coloris, et saporis mellei,

Diabetes Anglicus, S. sp. 2. *Mead* on poisons.

Essay 1. *Eiusdem Monita* [Med. Cap. IX. sect.

2. *Dobson*, in Lond. Med. Observ. Vol. V.

Art. 27. *Myers*, Diff. inaug de Diabete, Edinb. 1779.

Diabetes febricosus, S. sp. 7. *Sydenh.* Epist. resp. ad *R. Brady* *.

* Quaeri potest, an diabetes febricosus SYDENHAMI ad diabetem mellitum, an ad insipidum referri debeat? Et simul quaeri potest, an urina in diabete hysterico vel arthritico sit mellita, an insipida, cum SYDENHAMUS ipse nullibi de sapore urinæ, in diabete quovis, quicquid dixerit? Ad posteriorius respondere possum, quod, ex propria observatione, novi, urinam in diabete hysterico et arthritico nequaquam dulcem, et fere prorsus insipidam, esse, et diabetem febricosum SYDENHAMI ad diabetem mellitum ideo retuli; quod in simili senis, post diuturnam febrem, diabete, urinam omnino dulcem inveni.

II. Diabetes (*insipidus*) cum urina limpida non dulci *.

M. Lister Exerc. medicin. II. de Diabete.

* An hujusmodi diabetis species sit frequens, incertum est. In omnibus exemplis, siisque non paucis, quae viderat WILLISIUS, urinam mellitam semper invenit; et observationes nuperae frequentes fere omnes ejusmodi urinam exhibuerunt; ita ut dubium sit, an alia diabetis idiopathicae et permanentis species revera detur. Affirmat autem LISTERUS; et ego ipse inter plures mellitas unicam insipidam observavi. Ejusmodi itaque speciem dari concedo, ideoque recensui; sed, an recte legitima dici queat, vel an diabetes ARETAEI et plurium auctorum ejusmodi fuissent, multum dubito. Ante WILLIUM quidem, vel prioris aevi, vel extra Angliam, medicorum nemo urinam dulcem annotaverat; sed ejusmodi urinam temporibus WILLISI primo et in Anglia tantum comparuisse, minus verisimile est; omnesque ante WILLIUM de urina in diabete dulci prorsus siluisse, potius observationi perfunctoriae, vel omnino neglectae, imputarem. Quod observatores, quibus diabetis exempla antea occurrebat, vel negligentes vel malae fidei

Diabetes legitimus, S. sp. 1. *Aretaeus de morb. diuturn.* L. II. cap. 2.

Diabetes ex vino, S. sp. 5. *Ephem. Germ.* D. I. A. II. Obs. 122.

Symptomaticae sunt,

Diabetes hystericus, S. sp. 3. *Sydenh. diff. epist.* ad *G. Cole.*

Diabetes arthriticus, S. sp. 6. *Sydenh. de poda. gra.*

Diabetes artificialis, S. sp. 4. *Malpigh. de liene.*

G. LXIII. HYSTÉRIA.

Ventriss murmura; sensus globi in abdome se volventis, ad ventriculum et

fidei fuissent suspicor; cum plurimi eorum tam incredibilia, dicitur potu in diabeticis per renes transeunte prorsus immutato, narrant. SYDENHAMUM autem ipsum, adeo perspicacem et diligentem, de statu urinæ nihil inonuisse, mirum videtur; sed, cum scripta WILLISII, SYDENHAMO satis nota, urinam semper esse dulcem afferuerint, si diversam invenisset SYDENHAMUS, quin id indicasset, nullus dubito.

sauces ascendentis, ibique strangulantis ; sopor ; convulsiones ; urinae limpidae copia profusa ; animus, nec sponte, varius et mutabilis *.

Hysteria, S. G. 135. L. 126. V. 219. Sag. G.

242.

Malum hystericum, Hoffm. III. 50. Junck. 36.

Affectio hysterica, Willis de morb. convulsiv. cap. 5. 10. 11. Sydenh. dist. epist. ad G. Cole. Whytt on nervous disorders.

Quatenus specie differat hysteria idiopathica, dicere non possum, nec, ut opinor,

* Novit quisque, in Nosologia et in Medicina facienda quadantenus exercitatus, quam difficile sit inter dyspepsiam, hypochondriasis, et hysteriam semper accurate distinguere. Genera autem vera, et satis a se invicem distincta, indicasse mihi videor : Recte autem, an secus, fecerim, aliis dijudicandum relinquo. Morbos affines facile inter se misceri probe novi ; et, in quocunque casu, quisnam eorum pro primario sit habendus, per characteres nosologicos indicare, mihi difficillimum fore agnosco. Posteri, ut spero, hanc rem luculentius expositam dabunt.

recte dixit SAUVAGESIUS. Species enim ab eo recensitae non, nisi ratione causae remotae, varietates esse mihi vindentur. Ita habet,

A. Ab emanatione mensium,

Hysteria chlorotica, S. sp. 2. *Raulin.* cap. 13.

B. A menorrhagia cruenta.

Hysteria a menorrhagia, S. sp. 3. *Raulin.* *Sydenham,*
Diff. epist. ad *G. Cole.*

C. A menorrhagia serosa, sive fluore albo.

Hysteria a leucorrhoea, S. sp. 4. *Raulin.* cap. 14.

D. A viscerum obftrictione.

Hysteria emphractica, S. sp. 5. *Raulin,* cap. 5.

E. A vitio stomachi.

Hysteria stomachica, S. sp. 7. *Raulin,* cap. 4.

F. A salacitate nimia.

Hysteria libidinosa, S. sp. 6. *

Manifesto symptomaticae sunt,

Hysteria verminosa, S. sp. 1. *Delii Amoenit. A. cadem.*

Hysteria febricosa, S. sp. 8. *Wedel. in Ephem. German. D. I. A. II. Obs. 193.*

G. LXIV. HYDROPHOBIA.

Potionis cujuslibet, utpote convulsionem

* In speciebus hysteriae recensendis, egregius SAUVAGESIUS RAVLINUM, theoriae subtili et fallaci, potius quam observationi, innitentem, secutus fuisse videtur. Nec quidem inter caeteras hysteriae species indicasse videtur SAUVAGESIUS, illam quam maxime exquisitam et frequentissimam, censeo, illam, scilicet, quae foeminas adultas, laute viventes, sanguineas, plethoricas, valentiores, et a morbo alio quovis immunes, saepe ex pathemate mentis solo adoritur.

pharyngis dolentem crientis, fastidium et horror ; plerumque e morsu animalis rabidi.

Hydrophobia, S. G. 231. L. 86. V. 30. *Sag. G.* 343. *Boerh.* 1138. *Junck.* 124. *Mead* on poisons. *Default* sur la rage. *Sauvages* diff. sur la rage. *James* on canine madness. *Dalby*, Virtues of cinnabar and musk against the bite of a mad dog. *Nugent* on the hydrophobia. *Choisel*, Nouvelle methode pour le traitement de la rage. *Journal de Medecine*, passim. *Medical Obs. and Inquiries*, Vol. III. Art. 34. Vol. V. Art. 20. 26. and App. *Med. Transact.* Vol. II. Art. 5. 12. and 15. *Heycham*, Diff. Inaug. de rab. canin. Edinb. 1777. *Parry*, Diff. inaug. de rab. contagios. sive canin. Edinb. 1778. *Andry*, Recherches sur la rage, 1778. *Vaughan*, Cases of hydrophobia, second edit. 1778.

Species sunt,

I. **Hydrophobia (*rabiosa*)** cum morden-

di cupiditate ex morfu animalis rabidi.

Hydrophobia vulgaris, S. sp. 1.

II. Hydrophobia (*simplex*) sine rabie, vel mordendi cupiditate.

Hydrophobia spontanea, S. sp. 2.

O. IV. VESANIAE*.

* *Vesaniarum* ordinem hic instituere velim, quae cum classe **VOGELII** nona, *Paranoiae* inscripta, eadem omnino sit; sed a classe *Vesaniarum* **SAUVAGESII** et **SAGARI** in eo diversa, quod horum auctorum ordines *Hallucinationum* et *Morositatum* prorsus excludat; itidemque a classe *Mentalium* apud **LINNÆUM** diversa, quod hujus auctoris ordines *Imaginiorum* et *Patheticorum* etiam omittat.

A classe *Vesaniarum* autem tum *Hallucinationes* tum *Morositates* exclusas esse velim; quia neque causis, neque symptomatis cum *Vesaniis* stricte dictis ullo modo congruant. Quis enim Syrignum vel Bulimiam, vel aliam *Hallucinationem* sive *Morositatem*, quae a mentis judicio non pendeat Vesaniam appellare vellet? Verum quidem est, tum *hallucinationes*, tum *morositates*, cum *vesaniis* aliquando coniunctas esse, sed simul adfunt alia *vesaniae* indicia, quae ejusmodi *hallucinationes* et *morositates* affectionis magis generalis symptomata tantum esse ostendunt. Ob has rationes, *hallucinationes* **SAUVAGESII** et *imaginarios* **LINNÆI** ad morbos

Mentis * judicantis functiones laesae sine pyrexia vel comate.

Paranoiae, V. Cl. IX.

Deliria, S. Cl. VIII. O. III. *Sag.* Cl. XI. O. III.

Ideales, L. Cl. V. O. I.

G. LXV. A M E N T I A.

Mentis judicantis imbecillitas, qua homines rerum relationes, vel non percipiunt, vel non reminiscuntur.

Amentia, S. G. 233. V. 337. *Sag.* G. 346.

Morosis, L. 106.

morbos locales olim detuli; et nunc microscopates **SAUVAGESII** et patheticos **LINNAEI**, antea a nobis omnino omisso, ad locales etiam deferendos esse censui.

* In priore Nosologiae nostrae editione, has functiones simpliciter mentis esse dixi, minus autem recte; nam perceptio falsa sive *hallucinatio*, et appetitus erroneus sive *morositas*, quodammodo ad mentis functiones pertinent; cum vero utrasque ab hac classe exclusas esse velim, oportebat classis characterem nunc mutare, et mentis judicantis functiones dicere.

Stupiditas, morosis, fatuitas, V. 336.

Amnesia *, S. G. 237. Sag. G. 347.

Oblivio, L. 107. V. 338.

Memoriae debilitas, Junck. 120.

Species sunt,

I. Amentia (*congenita*) a nativitate constans.

Amentia morosis, S. sp. 8.

Amentia microcephala, S. sp. 6.

II. Amentia (*senilis*) ex perceptione et memoria, ingravescente aetate, immunitis.

Amentia senilis, S. sp. 1

Amnesia senilis, S. sp. 2.

III. Amentia (*acquisita*) a causis externis

* Amnesiam cum amentia ad unum genus retuli, tum quia plerumque conjungantur, tum quia ab iisdem causis plerumque oriantur, et amnesia ingravescens ad amentiam semper ducat.

evidentibus in hominibus sanae mentis
superveniens.

Amnesia febrisequa, S. sp. 8.

Amentia a quartana, S. sp. 11.

Amnesia cephalalgica, S. sp. 6.

Amnesia plethorica, S. sp. 4.

Amentia rachialgica, S. sp. 10.

Amnesia a venere, S. sp. 1.

Amnesia a pathemate, S. sp. 5.

Amentia a venenis, S. sp. 3.

Amentia a temulentia, S. sp. 7.

Amentia ab iictu, S. sp. 9

Amnesia traumatica, S. sp. 3.

Sequentes SAUVAGESII species in Nosophoria methodica nequaquam recenseri debent, cum causae internae a quibus characteres defumuntur, per signa externa nequaquam dignosci possint.

Amentia serosa, S. sp. 2.

Amentia a tumore, S. sp. 4.

Amentia a hydatidibus. S. sp. 5.

Amentia a siccitate, S. sp. 7.

Amentia calculosa, S. sp. 12.

G. LXVI. MELANCHOLIA.

Insania * partialis sine dyspepsia †.

Melancholia, S. G. 234. L. 71. V. 332. Sag.

G. 347. Boerh. 1089. Junck. 121.

Daemonomania, S. G. 236. Sag. 348.

Daemonia, L. 69.

Vesania, L. 70.

Panophobia, L. 75.

Athymia, V. 329.

Delirium melancholicum, Hoffm. III. 251.

* Insaniam adesse dicimus, quando rerum relationes omnino falsae mente concipiuntur, ita ut hominis vel pathemata vel actiones praeter rationem excitentur.

† Hypochondriasis et melancholia non semper distingui possunt. Si quando autem possint, nullo alio signo quam per dyspepsiam in hypochondriasi semper praesentem, in melancholia saepe absentem rite, quantum video, distinguendi sunt.

Erotomania, L. 82.

Nostalgia, S. G. 226. L. 83. Sag. G. 338. Junck.

125.

Melancholia nervosa, Cl. Lorry de melancholia,
P. I.

Variat pro varietate rerum de quibus homo delirat. Ita est

1. Cum hallucinatione de statu corporis sui a levibus causis periculoso; vel de statu rerum suarum tristi metuendo.

Melancholia vulgaris, S. sp. 1.

Melancholia argantis, S. sp. 4.

Panophobia phrontis, S. sp. 3.

2. Cum hallucinatione de statu rerum suarum jucundo.

Melancholia moria, S. Sp. 5.

Melancholia enthusiastica, S. sp. 13.

Melancholia saltans, S. sp. 8.

3. Cum amore vehementi sine satyriasi vel nymphomania.

K k

258 GENERA MORBORUM

Melancholia amatoria, S. sp. 2.

Erotomania, L.

4. Cum superstitione futurorum metu.

Melancholia religiosa, S. sp. 3.

5. Cum aversatione motus et omnium vitae officiorum.

Melancholia atonita, S. sp. 6.

6. Cum inquietudine et status cuiusvis im- patientia.

Melancholia errabunda, S. sp. 7.

7. Cum taedio vitae.

Melancholia Anglica *, S. sp. 11.

Melancholia phrontis, S. sp. 14.

6. Cum hallucinatione de sua specie natura.

* Apud Anglos fortassis taedium vitae non semper a morbo pendet.

Melancholia zoantropica, S. sp. 12.

Melancholia hippantropica, S. sp. 9.

Melancholia scytharum, S. sp. 10.

DÆMONOMANIAM nullam veram esse censeo *, et nostra sententia species sub hoc titulo a SAUVAGESIO recensitae sunt, vel,

I. Species melancholiae sive maniae, uti

Daemonomania fanatica, S. sp. 5.

Daemonomania Indica, S. sp. 7.

Vel, 2do, Morbi ab adstantibus ad daemonum potentiam falso relati, uti

Daemonomania a vermibus, S. sp. 4.

Daemonomania Polonica, S. sp. 8.

Daemonomania a cardiogmo, S. sp. 9.

Vel, 3tio, Morbi omnino simulati, uti

Daemonomania fagarum, S. sp. 1.

* Ita censeo, quia daemonum in nostra corpora, vel hisce temporibus in mentes nostras, potentiam ullam esse pauci jam credunt.

Daemonomania vampirismus, S. sp. 2.

Daemonomania simulata, S. sp. 3.

Vel, 4to, Morbi partim veri, ut No. 2. recensiti, partim simulati, uti

Daemonomania hysterica, S. sp. 6.

G. LXVII. M A N I A.

Insania universalis.

Mania, S. G. 235. L. 68. V. 331. *Sag. G.* 349.

Boerh. 1118. *Junck.* 122. *Battie* on madness.

Paraphrosyne, L. 66.

Amentia, L. 67.

Delirium maniacum, *Hoffm.* III. 251.

I. Mania (*mentalis*) omnino a pathemate mentis.

Mania a pathemate, S. sp. 1. Exempla inveniuntur ex melancholia apud *Preysingerum* de diagnosi morborum capit. ; ex terrore, apud *Löcherum* de mania ; ex amore apud *Ephem. Nat. Cur. Dec.* II. A. Obs. ; ex ira apud *Hoffman.* III. p. 263.

2. Mania (*corporea*) a vitio corporis evidente.

Variat pro varietate vitii corporis ; hinc

Mania metastatica, S. sp. 4.

ab ulcere siccato *Amat. Lusitan.* Cent. II. cur.

67.

a resecta plica, *Hoffm.* tom. III. p. 263. *Ephem.*

N. Cur. Cent. I. Obs. 35.

a represso herpete, *Locher de mania.*

a menstruis retentis *Schenck.* Obs. p. 142.

a semine retento, *Schenck.* ibid.

a repressa scabie, *Lorry de melancholia*, tom.

II. P. II. cap. 3.

a graviditate, *Lorry*, P. I. cap. 7.

a parciore lactis et lochiorum fluxu, *Puzos*, 3:

Mem.

Mania lactea, S. sp. 2.

Mania hysteralgica, S. sp. 8.

Mania ab hemicrania, S. sp. 3:

Mania a venenis, S. sp. 5.

Phrenitis inanitorum, S. sp. 16.

3. Mania (*obscura*) praegresso nullo vel pa-
themate mentis, vel vitio corporis evi-
dente.

Mania vulgaris, S. sp. 7.

Phrenitis apyreta, S. sp. 10.

Mania periodica, S. sp. 6.

Maniae species symptomaticae sunt,

PARAPHROSYNE, S. G. 232. *Sag.* G. 345.

1. *Paraphrofyne a venenis*,

Paraphrofyne temulenta, S. sp. 1.

Paraphrofyne a datura, S. sp. 2.

Paraphrofyne ab opio, S. sp. 3.

Paraphrofyne a conio, S. sp. 4.

Paraphrofyne magica, S. sp. 5.

2. *Paraphrofyne a pathemate*, S. sp. 7.

Paraphrofyne hysterica, S. sp. 12.

3. *Paraphrofyne febrilis*.

Delirium, L. 65. V. 330.

Paraphrofyne febricosa, S. sp. 10.

Paraphrofyne critica, S. sp. 11.

Paraphrofyne calentura, S. sp. 9.

Paraphrofyne puerfarum, S. sp. 8.

G. LXVIII. ONEIRODYNTIA.

In somno imaginatio vehementior vel molestia.

Somnium, V. 339.

Somnambulismus, S. G. 221. L. 77. Sag. G. 333.

Hypnobatasis, V. 340.

Noctambulatio, Junck. 124.

Ephialtes, S. G. 138. L. 163. Sag. 245.

Incubus, V. 211. Junck. 50.

1. Oneirodynia (*activa*) excitans ad ambulationem, et motus varios.

Somnambulismus vulgaris, S. sp. 1.

Somnambulismus catalepticus, S. sp. 2.

2. Oneirodynia (*gravans*) ex sensu ponderis alicujus incumbentis, et pectus praecipue comprimentis.

Ephialtes plethorica, S. sp. 1.

Ephialtes stomachica, S. sp. 2.

Ephialtes hypochondriaca, S. sp. 6.

Ephialtes tertianaria, S. sp. 5.

264 GENERA MORBORUM

Ephialtes verminosa, S. sp. 4.

Ephialtes ex hydrocephalo *, S. sp. 3.

* Cum hydrocephalus per signa externa non semper dignosci possit, haec species minus apte recensetur; sed ideo apposui, quod ephialtes in iis qui simul anasarca crurum, et hydrothorace vel ascite laborant, ad hydrocephalum utcunque referri possit.

CL. III. C A C H E X I Æ.

Totius vel magnae partis corporis habitus depravatus ; sine pyrexia primaria vel neurosi.

Cachexiae, S. Cl. X. V, Cl. VIII. *Sag.* Cl. III.
Deformes, L. Cl. X.

O. I. M A R C O R E S.

Corporis totius macies.

Macies, S. Cl. X. O. I. *Sag.* Cl. III. O. I.
Emaciantes, L. Cl. X. O. I.

G. LXIX. T A B E S.

Marcor ; asthenia ; pyrexia hectica.

Tabes, S. G. 275. L. 209. V. 309. *Sag.* G. 100.

Species sunt,

1. Tabes (*purulenta*) ex ulcere externo vel interno, vel ex vomica,

Tabes a vomica, S. sp. 15.

Tabes ulcerosa, S. sp. 12.

Tabes apostematodes, S. sp. 3.

Variat sede; hinc

Tabes renalis, S. sp. 2.

Tabes hepatica, S. sp. 8.

Tabes a stomacho, S. sp. 14.

Tabes a pericardio, S. sp. 7.

Tabes catarrhalis *, S. sp. 13.

2. Tabes (*scrophulosa*) in corporibus scrophulosis.

Tabes glandularis, S. sp. 10.

Tabes mesenterica, S. sp. 9.

Scrophula mesenterica, S. sp. 4.

* Si cum catarro diurno adfuerit tabes, cum pyrexia heptica, nihil dubitarem ejusmodi tabem catarrhalem ad purulentam referre.

Atrophia infantilis, S. sp. 13.

Atrophia rachitica, S. sp. 8.

Tabes rachialgica, S. sp. 16.

3. Tabes (*venenata*) a veneno ingestio.

Tabes a veneno, S. sp. 17.

Atrophia febrisequa, S. sp. 16. ad tabem purulentam, vel ad genus atrophiae, pertinet.

G. LXX. A T R O P H I A.

Marcor et asthenia, sine pyrexia * hectica.

Atrophia, S. G. 277. L. 210. V. 308. Sag. G. 102. Junck. 41.

Marasmus, L. 211.

Species sunt,

* Atrophia fortassis nunquam sine pyrexia, saltem sine pulsu solito frequentiori, adest; sed absentia pyrexiae hecticae, (pag. 80.) fere semper atrophiam a tabe distinguit.

1. Atrophia (*inanitorum*) ex evacuatione
nimia.

Atrophia a ptylismo, S. sp. 7.

Atrophia a vomitu, S. sp. 9.

Atrophia ab alvi fluxu, S. sp. 6.

Tabes nutricum, S. sp. 4.

Atrophia nutricum, S. sp. 5.

Atrophia a leucorrhoea, S. sp. 4.

Tabes dorsalis *, S. sp. 1.

Tabes sudatoria, S. sp. 6.

Tabes a sanguifluxu, S. sp. 2.

Sanguinis inopia Ill. Lieutaud. synops. univ.
med. vol. I. pag. 52.

2. Atrophia (*famelicorum*) a nutrimento
deficiente.

Atrophia lactentium, S. sp. 3.

* An ad atrophiam inanitorum, an ad atrophiam
debilium, pertinet tabes dorsalis, dubium mihi vide-
tur, et ad posteriorem referre mallem.

3. Atrophia (*cacochymica*) a nutrimento corrupto.

Atrophia scorbutica, S. sp. 12.

Tabes syphilitica, S. sp. 11.

Tabes a hydrope, S. sp. 5.

4. Atrophia (*debilium*) a nutritionis functione depravata, praegressa nulla vel evacuatione nimia, vel cacochymia.

Atrophia nervea, S. sp. 1.

Atrophia lateralis, S. sp. 15.

Atrophia senilis, S. sp. 11.

O. II. INTUMESCENTIÆ.

Totum vel magna corporis pars extrorsum
tumens.

Intumentia. S. Cl. X. O. II. *Sag.* Cl. III. O.
II.

Tumidosi, L. Cl. X. O. II.

Sect. I. ADIPOSÆ.

G. LXXI. POLYSARCIA.

Corporis pinguedinosa intumentia mo-
lestæ.

Polysarcia, S. G. 279. L. 213. V. 540. *Sag.* G.
106.

Steatites, V. 390.

Species unica,

Polysarcia adiposa, S. sp. 1.

Sect. II. *FLATUOSÆ.*

G. LXXII. PNEUMATOSIS.

Corporis intumescientia tensa, elastica, sub
manu crepitans.

Pneumatosis, S. G. 280. V. 391. *Sag.* G. 107.

Emphysema, S. G. 13. L. 288. V. 392.

Leucophlegmatia, L. 214.

Species sunt,

1. Pneumatosis (*spontanea*) sine causa ma-
nifesta.

Emphysema spontaneum, S. sp. 1.

Pneumatosis febrilis, S. species aliquot.

2. Pneumatosis (*traumatica*) a vulnere
thoracis.

Pneumatosis a vulnere, S. sp. 2.

Pneumatosis febrilis, S. species aliquot.

3. Pneumatosis (*venenata*) a veneno injecto vel applicato.

Pneumatosis a veneno, S. sp. 1.

4. Pneumatosis (*hysterica*) cum hysteria.

Pneumatosis hysterica, S. sp. 3.

G. LXXXIII. T Y M P A N I T E S.

Abdominis intumescentia tensa, elastica, sonora; alvus adstricta; caeterarum partium macies.

Tympanites, S. G. 291. L. 219. V. 316. *Sag:*
G. 118. *Boerh.* 226. *Junck.* 87.

Affectio tympanitica, *Hoffm.* III. 339.

Meteorismus, S. G. 292.

Species sunt,

1. Tympanites (*intestinalis*) cum tumore abdominis saepe inequali, et cum refectione aëris frequenti, tensionem et dolorem levante.

Tympanites intestinalis, S. sp. 1.
 Tympanites enterophysodes, S. sp. 3.
 Tympanites verminosus, S. sp. 7.
 Tympanites spasmodicus, S. sp. 5.

Meteorismus ventriculi, S. sp. 1.
 Meteorismus abdominis, S. sp. 2.
 Meteorismus hystericus, S. sp. 3.
 Meteorismus a manzanilla, S. sp. 4.

2. Tympanites (*abdominalis*) cum resonitu evidentiore, tumore magis aequabili, et emissione flatuum rariori et minus levante.

Tympanites abdominalis, S. sp. 2.
 Tympanites asciticus, S. sp. 4.
 Ascites flatulento-peritoneus, S. sp. 28.
 Tympanites Stewartii, S. sp. 6.

G. LXXIV. PHYSOMETRA.

Tumor ^{levis}, elasticus, in hypogastrio figuram et sedem uteri referens.

Physometra, S. G. 290. *Sag. G.* 117.
 Hysterophyse, V. 317.

M m

Species sunt,

Physometra sicca, S. sp. 1.

Tympanites uteri sicca, *Astruc*, sur les malad.
des femmes, L. II. cap. 9.

Physometra humida, S. sp. 2.

Tympanites uteri humida, *Astruc*. loc. cit.

Sect. III. AQUOSÆ SIVE HYDROPS.

G. LXXV. ANASARCA.

Corporis totius vel partis ejus intumescen-
tia mollis, inelasticæ.

Anasarca, S. G. 281. L. 215. V. 313. *Sag.* G.
108. *Boerh.* 1225. *Hoffm.* III. 322. *Junck.* 87.
Monro on the dropsy, 1765. *Milman*, Animad-
versiones de hydrope, 1779.

Phlegmatia, S. G. 282.

Angina aquosa, *Boerh.* 791.

Species sunt,

1. *Anasarca (serosa)* a retento fero ob e-
vacuationes solitas suppressas, vel ab
aucto fero ob ingestam aquam nimiam.

Anasarca metastatica, S. sp. 1.

a. *Anasarca periodica*.

b. *Anasarca ab adiapneustia.*

Phlegmatia lactea, S. sp. 3.

Phlegmatia a menostasia, S. sp. 5.

Anasarca urinosa, S. sp. 11.

Anasarca hydropotarum, S. sp. 10.

2. *Anasarca (oppilata) a compressione venarum.*

Anasarca gravidarum, S. sp. 5.

Phlegmatia gravidarum, S. sp. 4.

Phlegmatia cruralis, S. sp. 9.

Angina Loweriana, S. sp. 2.

Angina oedematoso, Boerh 791.

3. *Anasarca (exanthematica) post exanthemata, et praecipue post erysipelas, suborta.*

Anasarca exanthematica, S. sp. 3.

Phlegmatia exanthematica, S. sp. 10.

Phlegmatia ulcerosa, S. sp. 6.

Phlegmatia Malabarica, S. sp. 7.

Phlegmatia elephantina, S. sp. 8.

Anasarca Americana, S. sp. 7.

4. Anasarca (*anaemia*) a tenuitate sanguinis per haemorrhagiam producta.

Anasarca a fluxu, S. sp. 2.

5. Anasarca (*debilium*) in debilibus a morbis longis, vel ab aliis causis.

Phlegmatia vulgaris, S. sp. 1.

Anasarca a febribus, S. sp. 4.

Anasarca hysterica, S. sp. 2.

Phlegmatia hysterica, S. sp. 2.

Anasarca rachialgica, S. sp. 8.

Phlegmatia Deliensis, S. sp. 11.

Anasarca purulenta, S. sp. 9. vix ad anasarcam referri potest.

G. LXXVI. HYDROCEPHALUS.

Capitis intumescentia mollis, inelasticata, hi-
antibus cranii futuris.

Hydrocephalus, S. G. 285. L. 216. Boerh. 1217.

Hydrocephalum, V. 384.

Species unica,

Hydrocephalus exterior, S. sp. 2. *.

G. LXXVII. H Y D R O R A C H I T I S.

Tumor supra vertebras lumborum, mollis,
exiguus, hiantibus vertebris.

Hydrorachitis, S. G. 287. *Morgagn.* de sed. XII.

9. et seq.

Spinola, L. 289.

Spina bifida, V. 386.

G. LXXVIII. H Y D R O T H O R A X.

Dyspnoea; faciei pallor; pedum oedemata;
urina parca; decubitus difficilis; subita
et spontanea ex somno cum palpitatione
excitatio; aqua in pectore fluctuans.

Hydrothorax, S. 150. V. 311. *Boerb.* 1219.

Species sunt,

Hydrothorax vulgaris, S. sp. 3.

* Hydrocephalum internum, antea hic recensitum,
ad Apoplexiam, sub nomine Apopleiae hydrocepha-
lica, jam supra retuli.

Hydrothorax febrifugus, S. sp. 4.

Hydrothorax a scabie, S. sp. 9.

Sequentes minus recte recensentur, cum liquidi intus contenti neque natura, neque fons, neque sedes, per signa externa dignosci queat.

Hydrothorax chylosus, S. sp. 1. *Willis*, Pharm. rat.

P. 1. sect. I. cap. 13.

Hydrothorax hydatidosus, S. sp. 5. *Morg.* de sed. XVI. 33.

Hydrothorax mediaftini, S. sp. 6.

Hydrothorax pleurae, S. sp. 7. *Hoffm.* III. p. 337. *Bergeron*, diff. de hydrope pectoris.

Hydrothorax pericardii, S. sp. 8. *Morg.* de sed.

XVI. 34. 36. *Senac de coeur*, tom. II. p. 349.

Minus recte a SAUVAGESIO hic recensetur

Hydrothorax ab omento, S. sp. 2.

G. LXXIX. A S C I T E S.

Abdominis intumescens tensa, vix elastica,
sed fluctuosa.

Ascites, S. G. 288. L. 217. V. 314. *Sag.* G. 115.
Boerh. 1226. *Hoffm.* III. p. 322. *Junck.* 87.
D. Monro on the dropfy, 1765. *Milman*, *Animadversiones de hydrope*, 1779.

Species sunt,

I. *Ascites (abdominalis)* cum tumore totius abdominis aequali, et cum fluctuatione satis evidente.

Ascites vulgatior, S. sp. 1.

Variat ratione causae.

A. Ab oppilatione viscerum.

Ascites ab oppilatione, S. sp. 2.

Ascites ab hepate, S. sp. 3.

Ascites a liene, S. sp. 4.

Ascites scrophulosus, S. sp. 5.

Ascites artificialis, S. sp. 10.

B. A debilitate.

Ascites ab exanthematis, S. sp. 8.

Ascites arthriticus, S. sp. 9.

Ascites febrilis, S. sp. 12.

Ascites ex quartana, *Werhof.*

Ascites scorbuticus, S. sp. 11.

C. A tenuitate sanguinis.

Ascites a sanguifluxibus, S. sp. 7.

Variat etiam ratione liquidi effusii.

Ascites purulentus, S. sp. 21. *.

Ascites urinosus, S. sp. 22.

Ascites chylosus, S. sp. 23.

Ascites oleosus, S. sp. 24.

2. Ascites (*saccatus*) cum tumore abdominis, saltem initio, partiali et cum fluctuatione minus evidente.

Ascites ab ovarii, S. sp. 6.

Ascites ovarii, S. sp. 19.

a. Ascites saccatus.

Hydrometra ovarii, S. sp. 6.

Ascites cruentus, S. sp. 20.

* De hisce et pluribus aliis ascitis speciebus recentis idem notandum est ac in pag. 278.

Ascites stomachi, S. sp. 16.

Ascites omentalis, S. sp. 18.

Ascites intercus, S. sp. 14.

Ascites sanguineo-intercus, S. sp. 26.

Ascites sanguineo-peritonaeus, S. sp. 27.

Ascites purulento-peritonaeus, S. sp. 29.

G. LXXX. HYDROMETRA.

Hypogastrii in mulieribus paulatim cres-
cens tumor, uteri figuram referens,
pressui cedens fluctuansve ; citra if-
churiam et graviditatem.

Hydrometra, S. G. 289. *Sag.* G. 116. *Boerb.*

1224.

Species per externa signa distinguendae vix
dari possunt ; sed sequentes ex SAUVA-
GESIO recensentur.

Hydrometra ascitica, S. sp. 1.

N n

- Hydrometra gravidarum, S. sp. 2.
- Hydrometra hydatica, S. sp. 4.
- Ascites uterinus, S. sp. 15.
- Hydrometra sanguinea, S. sp. 3.
- Ascites sanguineo-uterinus, S. sp. 25.
- Hydrometra puriformis, S. sp. 5.

G. LXXXI. HYDROCELE.

Tumor scroti non dolens, paulatim crescens, mollis, fluctuans, pellucidus.

- Oscheocele, S. G. 41. V. 388.
- Oscheophyma, Sag. G. 44.
- Hydrops scroti, V. 389.
- Hydrops testium, Boerh. 1227.

Species sunt,

- Oscheocele aquosa, S. sp. 2. *Monro* in *Edinb. Ed. Vol. V. Art. 21.* *Sharp's Operations and critical inquiry.* *Douglas* on the hydrocele. *Pott's remarks on the hydrocele.* *Le Dran, Operations de Chirurgie.* *Bertrandi* in *Mem. de l'Acad. de chirurgie*, Vol. III.
- Oscheocele hydatidosa, S. sp. 3.
- Oscheocele Malabarica, S. sp. 4. *Kempfer, A-moen. exot. fasc. III. obs. 7.*

Sect. IV. SOLIDÆ.

G. LXXXII. PHYSCONIA.

Tumor quandam abdominis partem potissimum occupans, paulatim crescens, nec sonora, nec fluctuans.

Physconia, S. G. 283. V. 325. *Sag. G.* 110.

Hyposarca, L. 218.

Species sunt *,

Physconia hepatica, S. sp. 1.

Cf. *Cuffon. Bonet. Sepulchr. de graviditate falsa*,
obs. 3. n. 8. 9. 10. *Verduc Patholog. du rachitis.*

a. *Schirrhodea. G. Segeri M. Nat. Cur. D. I.*
Ann. IV. obs. 142.

* Species sequentes nequaquam ad normam Nomenclaturae methodicæ recensentur, sed accuratius physconiae species indicare difficile foret, saltem plus exegisset, quam quo nunc fruor otii. Interim *Cuffoni* doctissimi opus summae ad pathologiam utilitatem repetere hic placuit.

284 GENERA MORBORUM

- b. *Calculosa Bonet.* Sepulchr. de hypochondrii tumore, obs. 5.
c. *Hydatidosa Winckeri* Disp. de hydatidibus, apud Bonet. Med. Septent. T. II. pag. 313.

Physconia splenica, S. sp. 2.

- a. *Emphractica Haller.* Disp. pathol. T. IV. disp. 109. *Tulp.* Obs. med. lib. II. cap. 30,
b. *Schirrhodea Bonet.* Sepulchr. de ventris tumore, obs. 34. n. 3.

Physconia renalis, S. sp. 3.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. n. 7.

- a. *Calculosa Plater.* Obs. L. II. p. 449. *River.* cent. IV. obs. 34.
b. *Sarcomatico-cystica Haller.* Disp. pathol. disp. 114.

Physconia uterina, S. sp. 4.

Bonet. Sepulchret. de gravid. falsa, obs. 2. n. 5.
6. 7.

Physconia ab ovario, S. sp. 5.

Monro, Essais d' Edinburgh, tom. VI. Art. 74.
obs. 1.

Physconia mesenterica, S. sp. 6.

- a. *Hydatidosa* Greg. *Horstii*, Lib. 5. obs. 33.
Tulp. obs. Lib. II. c. 34.
- b. *Strumosa* Bonet. ex Rudnicio de ventr. tumore, obs. X. n. 15. *Ambr. Pare*, L. VII. c. 21. *Scultet*. Armam. chirurg. obs. 38.
- c. *Schirrodea* Marc. *Donat*. Hist. med. mir. lib. VII. c. 15. *Claudin*. consult. Se^tt. II. consult. 134. *Trincavell*, lib. III. conf. 22. *Riolan*. Anthropogr. lib. II. c. 26. *Morgagni* de sedib. ep. 39. n. 2.
- d. *Sarcomatica* Bonet. Sepulchr. de falsa gravid. obs. 3. n. 1.
- e. *Steatomatosa*, Barth. *Cabrol*. Obs. 33. et 35. *Tulp.* Obs. Lib. II. c. 32. et 33. *J. Lechelii* apud Bonet. Med. sept. T. II. p. 486. Idem Collect. acad. Tom. III. p. 585. *Hierne* Collect. acad. tom. III. p. 226. Obs. 166.
- f. *Fungosa*, Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3.

Physconia intestinalis, S. sp. 7.

- a. *Concreto-globerata*, *Morgagni*. de sedib. epist,
39. n. 21. 25.
- b. *Sarcomatica*, *Fanton*. Obs. med. selectiores,
obs. 11.

Physconia omentalalis, S. sp. 8.

Frid. Reebman Diff. de omento.

Physconia polysplachna, S. sp. 9.

- a. *Schirrhodea*, *Fabr. Hildani* cent. II. obs. 45.
- b. *Schirrhodea et sarcomatica*, *Huldenreich*, M.
N. C. D. I. ann. VI. et VII. p. 321.
- c. *Schirrhodea et adiposa*, *T. Bartholin.* cent.
III. obs. 6.
- d. *Hydatidosa*, *Volch. Coiter*. Obs. anat. p. 117.
Maur. Cordaei comm. 5. ad lib. priorem,
Hippocr. de muliebr
- e. *Hydatidosa et scirrhodea*, *Halleri* Disp. pa-
thol. Tom. V. p. 256.

Physconia visceralis, S. sp. 10.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. *Megalosplachnos Hippocrat.* *Marc.* *Donat.* *Hist med.* mir. lib. VI. c. 2. *Schenck* ex Garnero de lie-ne, Lib. III. Obs. 9. *Salmuth.* cent. I. obs. 21. *Bonet.* Med. sept. Lib. VII. p. 487. *Bianchi* *Hist. hepat.* T. I. p. 130.

Physconia externa lupialis, S. sp. 11.

Graham *Transl. philos. compend.* V. IX. cap. 4. p. 187.

Physconia externa scirrhodea, S. sp. 12.

Ger. Blas. Obs. med. VI.

Physconia externa hydatidosa, S. sp. 13.

Bonet. Sepulchr. de gravid. falsa, obs. 3. § 2. 3. 4. 11. &c. *Achotzii* apud *Schenckium*, Lib. III. de hydrope, obs. 4. et apud *Scholtzium* cons. 339. *Solenandri* cons. 15. sect. V. *Riverii* Obs. communicat. ultim.

Physconia ab adipē subcutaneo, S. sp. 14.

- a. *Simplex*, Cl. Lieutaud. Comp. med. J. Mich. Fehr. apud Bonet. Med. sept. T. I. p. 636.
- b. *Syphilitica*, observante celeb. Fizes.

Physconia ab excrementia, S. sp. 15.

G. LXXXIII. R A C H I T I S.

Caput magnum anterius maxime tumens ;
genicula tumida ; costae depresso-
depressae ; abdomen tumidum ; caetera marcescen-
tia.

Rachitis, S. G. 294. L. 212. V. 312. Sag. G.
120. Boerh. 1480. Hoffm. III. 487. Zeviani
della rachitide.

Variat,

i. Simplex sine alio morbo.

Rachitis nodosa, S. sp. 1.

Rachitis Britannica *, S. sp. 2. *Glossa de rachiti-*
de.

2. Aliis morbis conjuncta.

Rachitis strumosa, S. sp. 3.

Rachitis Polonica, S. sp. 5.

Rachitis elephantiaca, S. sp. 6.

Neque rachitis *calmucana*, S. sp. 4. neque
rachitis *a castratione*, S. sp. 7. pro mor-
bo haberí potest.

* Minus recte pro diversis speciebus ponuntur
rachitis *nodosa* et *Britannica*, cum non differant
aliter quam morbus incipiens et confirmatus.

O o

O. III. IMPETIGINES.

Cachexiae, cutem et externum corpus praecipue deformantes.

Impetigines, S. Cl. X. O. V. Sag. Cl. III. O. V.

G. LXXXIV. SCROPHULA.

Glandularum conglobatarum, praesertim
in collo, tumores; labium superius et
columna nasi tumida; facies florida,
cutis levis; tumidum abdomen.

Scrophula, S. G. 285. V. 367. Sag. G. 121.

Struma, L. 284.

Species sunt,

1. Scrophula (*vulgaris*) simplex, externa,
permanens.

Scrophula vulgaris, S. sp. 1.

2. Scrophula (*mesenterica*) simplex, interna, cum pallore faciei, inappetentia, tumore abdominis, et foetore foecum insolito.

Scrophula *mesenterica*, S. sp. 4.

3. Scrophula (*fugax*) simplicissima, et tantum circa collum, plerumque a resorptione ex ulceribus capitis proveniens.

Scrophula *fugax*, S. sp. 2.

4. Scrophula (*Americana*) cum framboesia conjuncta.

Scrophula *Americana*, S. sp. 5.

Neque scrophula *periodica*, S. sp. 6. neque scrophula *Moluccana*, S. sp. 8. ad genus scrophulae pertinere mihi videatur.

G. LXXXV. SYPHILIS.

Morbus contagiosus, post concubitum impurum et genitalium morbum, ulcera tonsillarum ; cutis, praesertim ad marginem capillitii, papulae corymbosae, in crustas et in ulcera crustosa abeuntes; dolores ostocopi ; exostoses.

Syphilis, S. G. 3086. L. 6. V. 319. Sag. G. 126.

Lues venerea, Boerh. 1440. Hoffm. III. 413.
Junck. 96. Astruc de lue venerea.

Species unica,

Syphilis venerea, S. sp. 6.

Syphilis Polonica, S. sp. 2. nequaquam ad hoc genus pertinet, et de Syphilide Indica, S. sp. 3. nobis non satis constat, ut pro diversa specie ponatur.

G. LXXXVI. S C O R B U T U S.

In regione frigida post viētum putrefactum, salitum, ex animalibus confectum, deficiente simul materia vegetabili recente; asthenia; stomachace; in cute maculae diversicolores, plerumque livescentes, praesertim ad pilorum radices.

Scorbutus, S. G. 391. L. 223. V. 318. Sag. G. 127. Boerb. 1148. Hoffm. III. 369. Junck. 91. Lind on the scurvy. Hulme de scorbuto. Rouppe de morbis navigantium.

Variat gradu.

- a. Scorbutus incipiens.
- b. Scorbutus crescens.
- c. Scorbutus inveteratus.

Variat etiam symptomatibus.

- d. Scorbutus lividus, *Nitzsch*, Theoret. pract. ab Handl. des Scharbockes, &c.

- e. Scorbutus petechialis, *Nitzsch*, ibid.
- f. Scorbutus pallidus, *Nitzsch*, ibid.
- g. Scorbutus ruber, *Nitzsch*, ibid.
- h. Scorbutus calidus, *Nitzsch*, ibid.

G. LXXVII. ELEPHANTIASIS.

Morbus contagiosus ; cutis crassa, rugosa, aspera, unctuosa, pilis destituta ; in extremis artibus anaesthesia ; facies tuberibus deformis ; vox rauca et nasalis.

Elephantiasis, S. G. 302. V. 321. *Sag. G.* 128.
Elephantia Arabum, V. 322.

Varietates sunt,

Elephantiasis Orientalis, S. sp. 1.

Elephantiasis legitima, S. sp. 2. *Lond. Med. Obs.*
 Vol. I. Art. 19.

Elephantiasis leonina, S. sp. 3.

Elephantiasis Tyria, S. sp. 4.

Elephantiasis Alopecia, S. sp. 5.

Elephantiasis syphilitica, S. sp. 6.

Elephantiasis Javanensis, S. sp. 7.

Elephantiasis Indica, S. sp. 9. *

G. LXXXVIII. L E P R A.

Cutis escharis albis, furfuraceis, rimosis, aspera, aliquando subtus humida, pruriginosa.

Lepra, S. G. 303. L. 262. Sag. G. 129.

Lepra Graecorum, V. 320.

Varietates sunt,

Lepra Graecorum, S. sp. 1.

Lepra ichthyosis, S. sp. 2.

Lepra Indica, S. sp. 3.

Lepra Asturiensis, S. sp. 4.

Lepra herpetica, S. sp. 5.

Lepra malum mortuum, S. sp. 6.

LXXXIX. F R A M B O E S I A.

* De Elephantiasi, Lepra, Framboesia, et Trichomate, utpote morbis a meipso nunquam visis, amplius statuere non ausus sum.

296 GENERA MORBORUM

Fungi, mori, vel rubi idaei fructus referentes, in variis cutis partibus enati.

Framboesia, S. G. 125. Sag. G. 125.

Varietates sunt,

Framboesia Guineensis, S. sp. 1. *Edinb. Essays*, Vol. VI. Art. 71.

Framboesia Americana, S. sp. 2.

G. XC. TRICHOMA.

Morbus contagiosus, capilli solito crassiores, in cirrhos et funiculos inextricabiles implicati.

Trichoma, S. G. 311. Sag. G. 137.

Plica, L. 313.

Plica sive Rhopalosis, V. 323.

Species sunt,

Trichoma cirrosum, S. sp. 1

Trichoma villosum, S. sp. 2.

G. XCI. I C T E R U S.

Flavedo cutis et oculorum ; faeces albidae ;
urina obscure rubra, immissa colore lu-
teo tingens.

Icterus, L. 224. V. 306. Boerh. 918. Junck. 90,
Aurigo, S. G. 306. Sag. G. 132.
Cachexia icterica, Hoffm. III. 301.

Species idiopathicae sunt,

1. Icterus (*calculosus*) cum dolore in regio-
ne epigastrica acuto, post pastum aucto,
et cum dejectione concretionum biliosaf-
rum.

Aurigo calculosa, S. sp. 9.

2. Icterus (*spasmodicus*) sine dolore, post
morbos spasmodicos et pathemata men-
tis.

Aurigo hysterica, S. sp. 13.

Species quaedam, quae a SAUVAGESIO sub titulo
Auriginis a venenis, recensentur.

3. Icterus (*hepaticus*) sine dolore, post
morbos hepatis.

Aurigo hepatica, S. sp. 11.

Aurigo ab obstructione, S. sp. 6.

Aurigo purulenta, S. sp. 7.

4. Icterus (*gravidarum*) sub graviditate
oriens, et post partum abiens. *Van Swiet.*
ad *Boerh. Aph.* 950.

Aurigo plethorica, S. sp. 5.

5. Icterus (*infantum*) in infantibus haud
diu post natales oriens.

Aurigo neophytorum, S. sp. 12.

Icteri sequentes, siquidem recte icteri di-
cantur *, symptomati funt,

Aurigo febrilis, S. sp. 1.

* Flavedo cutis oriri potest, vel a bile non, ut solet,
excreta, sed in vasa sanguifera excepta, et inde subter
cuticulam

- Aurigo febricosa, S. sp. 8.
- Aurigo accidentalis, S. sp. 2.
- Aurigo typhodes, S. sp. 10.
- Aurigo rachialgica, S. sp. 14.
- Aurigo a venenis, S. sp. 4.

Aurigo Indica, S. sp. 3. sive quarundam gentium color naturalis, nequaquam pro morbo haberri potest.

cuticulam effusa; vel a fero sanguinis saepe flavescente, subter cuticulam, ut in ecchymosi, effuso. In quibusdam casibus, an flavedo cutis ab una vel altera illarum causarum oriatur, apud medicos non semper constat; sed tantum ex prima ieterum genuinum, et ab altera morbum diversum, quique, quantum fieri possit, distinguui debet, oriri censemus.

CL. IV. LOCALES*.

Partis, non totius corporis, affectio.

Vitia † S. Cl. I. L. Cl. XI. V. Cl. X. Sag. Cl.
I.

Plagae, Sag. Cl. II.

Morbi organici Auctorum.

* Fortassis aliquando ambiguum esse potest, utrum ad universales, vel ad locales, morbi quidam referri debent; de plerisque vero, utri classi referendi sint, satis obvium erit; et ex institutione hujus *Localium* classis, quam plurimos morbos rectius et facilius, quam in aliorum nosologorum systematibus, disponi posse contendimus.

† *Vitia* hic dixi, utpote sub hac classe *Localium* comprehensa; morbos vero multo plures comprehendit hic classis, ita ut vox *vitia* pro hujus synonymo nequaquam haberi potest, et idem de *Plagis SAGARI* dictum velim.

O. I. D Y S Æ S T H E S I Æ.

Sensus depravati aut deleti, ex organorum
externorum vitio *.

Dysæsthesiae, S. CL. VI. O. I. *Sag.* Cl. IX.
O. I.

G. XCII. C A L I G O.

Vifus imminutus vel prorsus, abolitus ob
repagulum opacum, inter objecta et re-
tinam, oculo ipso vel palpebris inhae-
rens.

Caligo, S. G. 153. V. 288. S. G. 259.

Cataracta, L. 109.

* Vereor ne in sequentibus aliquando species
recensuerim quae characteri ordinis non prorsus
respondeant, quasdam, scilicet, dysæsthesias quae
ex organorum externorum vitio non pendeant. Hu-
jusmodi species quidem aliquando recensui; sed
paucae omnino sunt, et feci, quia species affines, et
hic loci expeclandas, separare nolui.

Species sunt,

I. *Caligo (lentis) ob maculam opacam pone pupillam.*

Cataracta *, S. G. 152. L. 109. V. 239. *Sag. G.* 26.

Apud SAUVAGESIUM species sunt, verae vel spuriae :

Verae varietates sunt.

Cataracta vera, S. sp. 1.

Glaucoma Woolhousii.

Cataracta antiglaucoma, S. sp. 2.

Cataracta glaucoma, S. sp. 3

Glaucoma Maitre Jan et St Ives.

Spuriae varietates sunt,

Cataracta membranacea, S. sp. 4.

Cataracta secundaria, S. sp. 5.

* Non video quod, cum SAUVAGESIO, *Cataracta* pro diverso a *Caligine* genere haberi possit; et judicent periti, annon ideo recte *Caliginis* characterem mutaverim, et *cataractam* pro ejus specie posuerim.

2. *Caligo (corneae) ob corneam opacam.*

Achlys, V. 242.

Variat pro varietate morbi opacitatem facientis.

Caligo a nephelio, S. sp. 5.

Caligo a leucomate, S. sp. 6.

Caligo ceratocele, S. sp. 10.

Caligo a staphylomate, S. sp. 11.

Caligo a pterygio, S. sp. 12.

Caligo hyposphagma, S. sp. 13.

3. *Caligo (pupillae) ob obstructam pupilam..*

Variat pro varietate causae.

Caligo ab ectasi, S. sp. 18.

Amaurosis a synchysi, S. sp. 6.

Amaurosis a myosi, S. sp. 7.

Caligo a synizesi, S. sp. 19.

Synizesis, V. 240.

4. *Caligo (humorum) ob vitium vel defecum humoris aquei.*

Glaucoma, V. 241.

Variat pro diverso humoris statu.

Caligo hypoaema, S. sp. 15.

Caligo lactea, S. sp. 16.

Caligo a rhytidosi, S. sp. 17.

Ambylopia hydrophthalmitica, S. sp. 7.

5. **Caligo (*palpebrarum*) ob vitium palpebris inhaerens.**

Variat pro varietate vitii palpebrarum.

Caligo a symblepharosi, S. sp. 1.

Caligo ab ancyloblepharo, S. sp. 2.

Caligo a blepharoptosi, S. sp. 3.

Caligo a pacheablepharosi, S. sp. 4.

Caligo a lupia, S. sp. 7.

Caligo a farcomate, S. sp. 8.

Caligo a cancro, S. sp. 9.

G. XCIII. A M A U R O S I S.

Visus imminutus vel prorsus abolitus, sine
vitio oculi evidente ; plerumque cum
pupilla dilatata et immobili.

Amaurosis, S. C. 155. L. 110. V. 238. *Sag. G.*
261.

Amblyopia, L. 108. V. 236.

Species sunt,

1. Amaurosis (*compressionis*) post causas et
cum signis congestionis in cerebro.

Variat pro varietate causae remotae.

Amaurosis pituitosa, S. sp. 2.

Amaurosis scrophulosa, S. sp. 3.

Amaurosis plethorica, S. sp. 4.

Amaurosis intermittens, S. sp. 13.

Amaurosis exanthematica, S. sp. 11.

Amaurosis venerea, S. sp. 10.

Amaurosis traumatica, S. sp. 1.

2. Amaurosis (*atonica*) post causas et cum
signis debilitatis.

Amaurosis congenita, S. sp. 5.

Amaurosis exhaustorum, S. sp. 16.

Amaurosis rachialgica, S. sp. 14.

Amaurosis arthritica, S. sp. 17.

Amblyopia absoluta, S. sp. 6.

Qq

3. Amaurosis (*spasmodica*) post causas et
cum signis spasmi.

Amaurosis a spasio, S. sp. 8.

Amaurosis hysterica, S. sp. 15.

4. Amaurosis (*venenata*) a veneno inge-
sto vel applicato.

Amaurosis a narcoticis, S. sp. 12.

Amaurosis foricariorum, S. sp. 9.

G. XCIV. DYSOPIA *.

Vifus depravatus, ita ut non nisi certa luce,
vel ad certam distantiam, vel in certa
positura, obiecta clare videantur.

Amblyopia, S. G. 154. Sag. G. 258.

* Verbum *Amblyopia*, quo pro hujus generis no-
mine utitur SAUVAGESIUS, alio sensu intelligunt
tum veteres, tum LINNÆUS et VOGELIUS; ideo-
que hujus generis nomen mutare necessarium duxi.

Species sunt,

1. *Dysopia (tenebrarum)* in qua non nisi in magna luce objecta videntur.

Amblyopia crepuscularis, S. sp. 1.

2. *Dysopia (luminis)* in qua non nisi in obscura luce objecta videntur.

Amblyopia meridiana, S. sp. 2.

3. *Dysopia (diffitorum)* in qua longe distantia non videntur.

Amblyopia diffitorum, S. sp. 3.

Myopia, L. 309.

Myopiasis, V. 515.

4. *Dysopia (proximorum)* in qua proxima non videntur.

Amblyopia proximorum, S. sp. 4.

Presbytia, L. 308.

5. *Dysopia (lateralis)* in qua non nisi oblique posita videntur.

Amblyopia luscorum, S. sp. 5.

G. XCV. PSEUDOBLEPSIS.

Vifus depravatus, ita ut quae non existant homo se videre imaginatur, vel quae existunt aliter videt ac revera se habeant.

Suffusio, S. G. 217. Sag. G. 329.

Phantasma, L. 73. V. 289.

Species sunt,

1. *Pseudoblepsis (imaginaria)* in qua quae non existunt conspicit videntur.

Variat pro varietate phantasmatis.

a. **Suffusio myodes**, S. sp. 1.

b. **Suffusio reticularis**, S. sp. 2.

c. **Suffusio scintillans**, S. sp. 3.

Marmaryge, V. 290.

d. Suffusio coloris, S. sp. 4.

Haemalopia.

2. Pseudoblepsis (*mutans*) in qua objecta re-vera existentia aliquomodo mutata apparent.

Variat pro varia objectorum mutatione.

a. Suffusio metamorphosis, S. sp. 5.

b. Suffusio nutans, S. sp. 7.

c. Suffusio dimidiata objecta, S. sp. 6.

d. Suffusio multiplicans.

Diplopia, S. G. 218. Sag. G. 330.

Dyslopia, V. 291.

Diplopia iterum variat pro varietate causae remotae.

α . Diplopia pyreatica, S. Varietas 1.

β . Diplopia a spasmo, S. Var. 2.

γ . Diplopia a paralyse, S. Var. 3.

δ . Diplopia ab ancyloblepharo, S. Var. 4.

ϵ . Diplopia a catarrho, S. Var. 5.

ζ . Diplopia a debilitate, S. Var. 6.

310 GENERA MORBORUM

- a. Diplopia a contusione, S. Var. 8.
- b. Diplopia a terrore, S. Var. 9.
- c. Diplopia a temulentia, S. Var. 10.
- z. Diplopia remotorum, S. Var. 7.

G. XCVI. DYSECOEA.

Auditus imminutus vel abolitus.

- Dysecoea, S. G. 158. V. 246. *Sag.* G. 264.
Cophosis, S. G. 160. L. 112. *Sag.* G. 266.
Surditas, V. 247.

Species sunt,

- i. Dysecoea (*organica*) ob vitium in organis sonos ad internam aurem transmittentibus.

Variat pro varietate vitii et partis affectae.

- a. Dysecoea monoton seu malcorum, S. sp. 1.
- b. Dysecoea a meatu obstructo, S. sp. 2.
- Gophosis a meatu, S. sp. 1.

- c. *Dysecoea a myringae atonia*, S. sp. 3.
Cophosis a tympano, S. sp. 4.
- d. *Dysecoea a myringae duritie*, S. sp. 4.
- e. *Dysecoea a myringa perforata*, S. sp. 5.
- f. *Dysecoea a tympani fistula*, S. sp. 6.
- g. *Dysecoea a hydrotympano*, S. sp. 7.
- h. *Dysecoea a tuba obstructa*, S. sp. 8.
Cophosis a tuba, S. sp. 3.
- i. *Dysecoea syphilitica*.
Cophosis syphilitica, S. sp. 5.
- Cophosis congenita*, S. sp. 8.

2. *Dysecoea (atonica) sine organorum fonos transmittentium vitio evidente.*

Variat pro varietate causae.

- a. *Cophosis critica*, S. sp. 2.
Dysecoea febrilis.
- b. *Cophosis a comate*, S. sp. 7.
- c. *Cophosis serosa*, S. sp. 6.
- d. *Cophosis a steatomate*, S. sp. 9.

G. XCVII. PARACUSIS.

Auditus depravatus.

Paracusis, S. G. 159. Sag. G. 265.

Syrgmus, S. G. 219. Sag. G. 231.

Species sunt,

i. Paracusis (*imperfecta*) in qua soni ab externis venientes percipiuntur, non autem accurate vel cum solitis conditionibus.

Variat,

a. Cum auditu gravi.

Paracusis barycoea, S. sp. 1.

b. Cum auditu nimis sensibili.

Paracusis oxycoea, S. sp. 2.

c. Cum fono unico externo a causis internis duplicato.

Paracusis duplicata, S. sp. 3.

- d. Soni quos homo audire velit, nisi sono
alio vehementi simul excitato non audi-
untur.

Paracusis Willisiana, S. sp. 4.

2. Paracusis (*imaginaria*) in qua soni ex-
trinsecus non existentes ab internis causis
excitantur.

Syrgmus, S. G. 219. Sag. G. 231.

Syringmos, L. 72.

Susurrus, V. 292.

Variat pro varietate soni percepti.

- a. Syrgmus sibilus, S. sp. 4.
- b. Syrgmus susurrus, S. sp. 5.
- c. Syrgmus bombus, S. sp. 11.

Variat etiam pro varietate causee remotae.

- d. Syrgmus a debilitate, S. sp. 1.
- e. Syrgmus criticus, S. sp. 2.
- f. Syrgmus plethoricus, S. sp. 3.
- g. Syrgmus vertiginosus, S. sp. 10.

- h. Syrigmus cephalalgicus, S. sp. 6.
- i. Syrigmus a ventriculo, S. sp. 7.
- k. Syrigmus catarrhalis, S. sp. 8.
- l. Syrigmus ab oxycoea, S. sp. 9.

G. XCVIII. ANOSMIA.

Olfactus imminutus vel abolitus.

Anosmia, S. G. 156. L. 113. V, 248. Sag. 262.

Species sunt,

1. Anosmia (*organica*) ob vitium in membrana nares internas investiente.

Variat pro varietate vitii.

- Anosmia catarrhalis, S. sp. 1.
- Anosmia a siccitate, S. sp. 6.
- Anosmia a polypo, S. sp. 3.
- Anosmia ab ozaena, S. sp. 2.
- Anosmia syphilitica, S. sp. 4.
- Anosmia verminosa, S. sp. 5.

2. Anosmia (*atonica*) sine vitio membranae
narium evidente.

Anosmia paralytica, S. sp. 7.

G. XCIX. A G E U S T I A.

Gustus imminutus vel abolitus.

Ageustia, S. G. 157. *Sag. G.* 263.

Ageustia, L. 114.

Apogeusis, V. 449.

Species sunt,

1. Ageustia (*organica*) ob vitium in mem-
brana linguæ, a nervis sapida arcens.

Agheustia febrilis, S. sp. 1.

2. Ageustia (*atonica*) sine vitio linguae e-
vidente.

Agheustia paralytica, S. sp. 2.

G. C. ANÆSTHESIA.

Tactus imminutus vel abolitus, S. G. 161.

L. 118. Sag. G. 267.

Sequentes species a SAUVAGESIO recensentur, et, cum de iis mihi non satis liqueat, nihil mutare volui.

Anæsthesia a spina bifida, S. sp. 1.

Anæsthesia plethorica, S. sp. 2.

Anæsthesia nascentium, S. sp. 3.

Anæsthesia melancholica, S. sp. 4.

O. II. D Y S O R E X I Ä*.

Appetitus erroneus vel deficiens.

Sect. I. APPETITUS ERRONEI.

Morositates, S. G. VIII. O. II. *Sag.* Cl. XIII.

O. II.

Pathetici, L. Cl. V. O. II.

Hyperaesthesiae, V. Cl. VII.

G. Cl. B U L I M I A.

Appetitus esculentorum majori copia quam
quae digeri possit.

* *Morositates SAUVAGESII* minus recte ad *Vesaniarum* classem referri, supra dixi, et nunc ad locales detuli. Recte, ni fallor, cum dyforexiae fere omnes manifesto partis singularis, potius quam totius corporis, affectiones sint. Nostalgia sola, si quidem revera morbus sit, minime pro locali haberi potest; sed morbum incertum a caeteris dyforexiis separare non bene potui.

318 GENERA MORBORUM

Bulimia, S. G. 223. L. 79 Sag. G. 335.

Bulimus, V. 296.

Addephagia. V. 297.

Cynorexia, V. 298.

Species idiopathicae sunt,

1. Bulimia (*belluonum*), sine morbo ventriculi, cibi majorem solita copiam appetens.

Bulimia esurigo, S. sp. 4.

Addephagia, V. 297.

2. Bulimia (*syncopalis*) cibum frequenter appetens, ob sensum famis syncopen minitantis.

Bulimia cardialgica, S. sp. 2.

Bulimus, V. 296.

3. Bulimia (*emetica*) cibum magna copia appetens, et mox per vomitum rejiciens.

Bulimia canina, S. sp. 1.

Cynorexia, V. 298.

Species symptomaticae sunt,

Bulimia verminosa, S. sp. 3.

Bulimia addephagia, S. sp. 5.

Bulimia convulsorum, S. sp. 6.

Bulimia ab acidis, S. sp. 7.

G. CII. P O L Y D I P S I A.

Appetitus majoris solita copiae potulento-
rum.

Polydipsia, S. G. 224. L. 80. V. 275. Sag. G.
336.

Polydipsia fere semper symptomatica est,
et variat tantum pro varietate morbo-
rum quos comitatur ; hinc

Polydipsia febrilis, S. Var. a.

Polydipsia hydropica, S. Var. b.

Polydipsia fluxuum, S. Var. c.

Polydipsia a venenis, S. Var. d.

320 GENERA MORBORUM

G. CIII. P I C A.

Desiderium non esculenti ingerendi.

Pica. S. G. 222. Sag. G. 334.

Citta, L. 78.

Allotriophagia, V. 299.

Malacia, V. 300.

Cum de speciebus *picae* mihi non satis liqueat, sequentes ex SAUVAGESIO recenseo.

Pica infantilis, S. sp. 1.

Pica chlorofiantum, S. sp. 2.

Pica malacia, S. sp. 3.

Pica abscorbuticorum, S. sp. 4.

Pica voluntaria, S. sp. 5.

G. CIV. SATYRIASIS.

In maribus effraenis veneris cupiditas.

Satyriasis, S. G. 228. L 81. Sag. G. 340.

Satyriasis pro specie maniae habet VOGELIUS.

Species sunt,

Satyriasis (*juvenilis*) cum veneris cupiditate praeter modum vehementi, corpore simul parum perturbato.

Satyriasis neogamorum, S. sp. 5.

2. Satyriasis (*furens*) cum veneris cupiditate effraeni, corpore simul multum perturbato.

Satyriasis acuta, S. sp. 1. *Aretaei Cappad.* Acut,
Lib. II. cap. 12.

Satyriasis chronica, S. sp. 2. ad priapismum pertinet; et Satyriasis venerea, S. sp. 3. necnon satyriasis hydrophobica, S. sp. 4. manifesto symptomatica est,

G. CV. NYMPHOMANIA.

In foeminis effraene veneris desiderium.

S f

322 GENERA MORBORUM

Nymphomania, S. G. 229. 229. *Sag.* G. 341.

Satyriasis, L. 81.

Furorem uterinum pro specie maniae habet *Vogelius.*

Nymphomaniae species unica est, et gradu
tantum varians, hinc

Nymphomania falacitas, S. sp. 1.

Nymphomania furibunda, S. sp. 2.

Nymphomania fervor uteri, S. sp. 3.

Nymphomania pruriginosa, S. sp. 4.

G. CVI. NOSTALGIA.

In absentibus a patria, vehemens eandem
revisendi desiderium.

Nostalgia, S. G. 226. L. 83. *Sag.* G. 338.

Nostalgiam pro specie melancholiae habet *Vogelius.*

Species sunt,

1. Nostalgia (*simplex*) sine alio morbo.

Nostalgia simplex, S. sp. 1.

2. Nostalgia (*complicata*) aliis morbis comitata.

Nostalgia complicata, S. sp. 2.

SECT. II. APPETITUS DEFICIENTES.

Anepithymiae, S. Cl. VI. O. II. *Sag.* IX. O. II.

Privativi, L. Cl. VI. O. III.

Adynamiae, V. Cl. VI.

G. CVII. ANOREXIA.

Appetitus esculentorum deficiens.

Anorexia, S. G. 162. L. 116. V. 279. *Sag.* G. 268.

Omnis anorexia mihi symptomatica esse videtur, et variat tantum pro varietate morbi quem comitatur. Species quidem omnes, quotquot a SAUVAGESIO fuerant recensitae, ad genus dyspepsiae supra retuli; sed fortassis utile hic erit easdem seorsum, et rectius ordinatas, iterum recensere.

Species sunt,

1. Anorexia (*humoralis*) ab humore ventriculum gravante.

Anorexia pituitosa, S. sp. 2.

Anorexia biliosa, S. sp. 6.

Anorexia a saburra, S. sp. 9.

2. Anorexia (*atonica*) ob tonum fibrarum ventriculi amissum.

Anorexia paralytica, S. sp. 1.

Anorexia exhaustorum, S. sp. 8.

Anorexia melancholica, S. sp. 5.

Anorexia cacheolarum, S. sp. 7.

Anorexia arthritica, S. sp. 12.

Anorexia febrilis, S. sp. 4.

Incertae naturae sunt,

Anorexia plethorica, S. sp. 3.

Anorexia mirabilis, S. sp. 10.

Anorexia neophytorum, S. sp. 11.

Anorexia Stewartiana, S. sp. 13.

G. CVIII. A D I P S I A.

Appetitus potulentorum suppressio, sive fitis
feriatio.

Adipsia, S. G. 163. L. 117. V. 281. *Sag.* G. 269.

Adipsiam sine alio morbo, qualis est

Adipsia primaria, S. sp. 1.

pro morbo habere nolle; omnemque adip-
siam pro sympathica, sive symptomate
morbi cujusdam, sensorum commune
afficientis, habeo; ideoque non ad loca-
les referendi.

G. CIX. A N A P H R O D I S I A.

Libidinis defectus, vel veneris impotentia.

Anaphrodisia, S. G. 164. *Sag.* G. 270.

Atechnia, L. 119.

Agenezia, V. 283.

Species verae sunt,

326 GENERA MORBORUM

Anaphrodisia paralytica, S. sp. 1.

Anaphrodisia gonorrhœica, S. sp. 2.

Species spuriae, sive veneris rite exercendae
impedimenta, sunt,

Anaphrodisia a mariscis, S. sp. 4.

Anaphrodisia ab urethrae vitio, S. sp. 5. *

Pro fictia et falsa habenda est

Anaphrodisia magica, S. sp. 3.

* Ad dyspermatismi genus pertinet.

O. III. D Y S C I N E S I Æ.

Motus impediti vel depravati ex organorum
vitio.

G. CX. A P H O N I A.

Vocis plena suppressio, citra coma aut syn-
copen.

Aphonia, S. G. 166. L. 115. V. 253. Sag. G.

272.

Species sunt,

i. Aphonia (*gutiuralis*) a tumefactis fau-
cibus et glottide.

Aphonia catarrhalis, S. sp. 4, Anginosa Mor-
gagni.

2. Aphonia (*trachealis*) a compressa tra-
chea.

Aphonia aneurismatica, S. sp. 5.

Aphonia pulmonica, S. sp. 9.

3. Aphonia (*atonica*) a nervis laryngis re-
flectis.

Aphonia traumatica, S. sp. 6.

Sequentes symptomaticae esse videntur,

Aphonia melancholica, S. sp. 1.

Aphonia paralytica, S. sp. 8.

Aphonia temulentorum, S. sp. 3.

Aphonia hysterica, S. sp. 7,

Aphonia ab antipathia, S. sp. 2.

G. CXI. MUTITAS.

Verba articulandi impotentia.

Mutitas, S. G. 165. V. 257. Sag. G. 271.

Species sunt,

1. Mutitas (*organica*) ex lingua ablata
vel vitiata.

Mutitas elinguium, S. sp. 4.

Mutitas a siccitate, S. sp. 5.

2. Mutitas (*atonica*) ex nervis linguae lae-
fis.

Mutitas traumatica, S. sp. 2.

3. Mutitas (*surdorum*) ex surditate conge-
nita, vel puerilibus annis aborta.

Mutitas surdorum, S. sp. 3.

Sequentes symptomaticae sunt,

Mutitas a gloffocele, S. sp. 1.

Mutitas a narcoticis, S. sp. 3.

Mutitas spasmodica, S. sp. 6.

Mutitas proaeretica, S. sp. 7.

T t

G. CXII. PARAPHONIA.

Vocis sonus depravatus.

Paraphonia, S. G. 168.

Cacophonia, Sag. G. 274.

Raucedo, L. 146.

Raucitas, V. 252.

Afaphia, V. 250.

Clangor, V. 251.

Leptophonia, V. 254.

Oxyphonia, V. 255.

Rhenophonia, V. 256.

Species sunt,

1. Paraphonia (*puberum*) in qua, circa pubertatis tempus, vox ab acutiori et suavi in graviorem et ingratam mutatur.

Paraphonia puberum, S. sp. 1.

2. Paraphonia (*rauca*) in qua, ob siccitatem vel tumorem faucium flaccidum, vox fit rauca et scabra.

Paraphonia catarrhalis, S. sp. 3.

Raucedo, L. 146.

Raucitas, V. 250.

3. Paraphonia (*resonans*) in qua, ob obstructas nares, vox fit rauca, cum sonitu per nares sibilante.

Paraphonia nasalis, S. sp. 2.

Paraphonia a polypo, S. sp. 8.

Rhenophania, V. 256.

4. Paraphonia (*palatina*) in qua, ob deficientem vel divisam uvulam, plerumque cum labio leporino, vox fit rauca, obscura, et ingrata.

Paraphonia gutturalis, S. sp. 5.

Asaphia, V. 250.

5. Paraphonia (*clangens*) in qua vox in acutam, clangentem, et exilem mutatur.

Paraphonia ulcerosa, S. sp. 4.

Paraphonia sibilans, S. sp. 7.

332 GENERA MORBORUM

Clangor, V. 251.

Leptophonia, V. 254.

Oxyphonia, V. 255.

6. Paraphonia (*comatosa*) in qua, ob laxatum velum palati et glottidem, sonus inter inspirandum editur.

Paraphonia stertens, S. sp. 6.

G. CXIII. PSELLISMUS.

Verba articulandi vitium.

Psellismus, S. G. 167. L. 138. Sag. G. 273.

Psellotis, V. 259.

Traulotis, V. 258.

Ischnophonia, V. 260.

Battarismus, V. 261.

Species sunt,

1. Psellismus (*haesitans*) in quo sermonis verba, praesertim prima, non facile pro-

feruntur, et non nisi prima syllaba sae-
pius repetita.

Psellismus ischnophonia, S. sp. 1.

Ischnophonia, V. 201.

Battarismus, V. 261.

2. Psellismus (*ringens*) in quo sonus literae R semper aspiratur, et quasi geminatur.

Psellismus rottacismus, S. sp. 2.

Traulotis sive blaesitas, V. 258.

3. Psellismus (*lallans*) in quo sonus literae L fit liquidior, vel loco literae R pro-
nunciatur.

Psellismus lamdacismus, S. sp. 3.

4. Psellismus (*emolliens*) in quo literae du-
rae in moliores mutantur, et litera S
multum usurpatur.

Psellismus traulotes, S. sp. 4.

5. Psellismus (*balbutiens*) in quo, ob linguam magnam vel tumefactam, literae labiales magis audiuntur, et saepe loco aliarum proferuntur.

Psellismus balbuties, S. sp. 5.

Psellismus a ranula, S. sp. 11.

6. Psellismus (*acheilos*) in quo literae labiales vix vel non omnino pronunciari possunt.

Psellismus mogilalia, S. sp. 6.

7. Psellismus (*lagostomatum*) in quo, ob divisum palatum, literae gutturales minus recte pronunciantur.

Psellismus lagostomatum, S. sp. 10.

Psellismus cotacismus, S. sp. 8.

G. CXIV. S T R A B I S M U S.

Oculorum axes optici non convergentes.

Strabismus, S. G. 116. L. 304. V. 514. *Sag. G.*
222.

Species sunt,

1. Strabismus (*habitualis*) a consuetudine prava oculo tantum uno utendi.

Strabismus vulgaris, S. sp. 2.

2. Strabismus (*commodus*) ab unius oculi prae altero, debilitate vel mobilitate majori, adeo ut uterque oculus non comode adhibeatur.

Strabismus Buffonii, S. sp. 3.

Strabismus spasmodicus, S. sp. 4.

Strabismus paralyticus, S. sp. 5.

Strabismus catarrhalis, S. sp. 6.

3. Strabismus (*necessarius*) ob mutatum situm vel figuram partium oculi.

Strabismus a luscitate, S. sp. 1.

Strabismus caligantium, S. sp. 11.

Strabismus a crystallino, S. sp. 12.

Strabismus myopum, S. sp. 9.

De Strabismo aequinoctiali mihi non liquet.

Minus recte, ut mihi videtur, ad Strabismum referuntur sequentes.

Strabismus symptomaticus, S. sp. 7.

Strabismus lagophthalmos, S. sp. 8.

G. CXV. CONTRACTURA.

Artus unius vel plurium contractio diuturna, rigida.

Contractura, S. G. 119. L. 299. *Sag.* G. 225.

Obstipitas, S. G. 11.

Caput obstipum, V. 513.

Digitium, V. 221.

Species sunt;

i. Contractura (*primaria*) a musculis contractis, rigidis.

a. A musculis ab inflammatione rigidis.

Contractura dolorifica, S. sp. 2.

Contractura arthritica, S. sp. 7.

Contractura catarrhalis, S. sp. 8.

Obstipitas catarrhalis, S. sp. 3.

b. A musculis a spasmo rigidis.

Contractura spasmodica, S. sp. 11.

Obstipitas spasmodica, S. sp. 6.

Obstipitas renuens, S. sp. 1.

Obstipitas lateralis, S. sp. 5.

Contractura hypochondriaca, S. sp. 1.

c. A musculis, ob antagonistas paralyticos, contractis.

Contractura paralytica, S. sp. 4.

Contractura rachialgica, S. sp. 5.

Contractura Bohemica, S. sp. 6.

Obstipitas annuens, S. sp. 2.

U u

d. A musculis ab acrimonia irritante contractis.

Contractura scorbutica, S. sp. 3.

2. Contractura (*articularis*) ob artus rigidos.

Contractura ankylosis, S. sp. 9.

Contractura syphilitica, S. sp. 10.

Obstipitas gibbosa, S. sp. 4.

O. IV. A P O C E N O S E S.

Fluxus sive sanguis, aut humores alii, solito
uberius profluens, sine pyrexia impe-
tuve fluidorum aucto.

Apocenoses, V. Cl. II. O. II.

Fluxus, S. Cl. IX. *Sag.* Cl. V.

Morbi evacuatorii, L. Cl. IX.

G. CXVI. P R O F U S I O.

Fluxus sanguinis.

Profusio, L. 239.

Haemorrhagia, V. 81. *Boerb.* 218.

Ex sanguifluxibus, a SAUVAGESIO recensitis,
sequentes, ad hunc locum pertinere vi-
dentur.

Haemorrhagia passiva, S. sp. 1.

34° GENERA MORBORUM

- Haemoptysis traumatica, S. sp. 12.
Haematemesis traumatica, S. sp. 3.
Haematuria traumatica, S. sp. 14.
Haematuria violenta, S. sp. 2.
Haemorrhagia ab hirudine, S. sp. 7.
Haemoptysis a hirudine, S. sp. 13.
Haematemesis ab hirudine, S. sp. 4.

G. CXVII. EPHIDROSIS*.

Sudoris praeter naturam evacuatio.

- Ephidrosis, S. G. 258. Sag. G. 194.
Sudor, L. 208.
Hydropedesis, V. 121.

Species idiopathica unica est,

Ephidrosis spontanea, S. sp. 1.

* Ephidrosis minus recte ad morbos locales relatam esse agnosco; cum autem huic morbo nullum in systemate nostro locum idoneum invenerim, ne prorsus omitteretur, hic cum aliis quodammodo affinis morbis evacuatoriis recensui.

Ephidroses symptomaticaē variant, pro varietate morbi quem comitantur, et simul pro varietate sudoris eliciti, et quodammodo pro varietate partis maxime sudantis. Hinc

Ephidrosis febrilis, S. sp. 3.

Ephidrosis febricosa, S. sp. 7.

Ephidrosis hellica, S. sp. 5.

Ephidrosis exanthematum, S. sp. 6.

Ephidrosis syncoptica, S. sp. 4.

Ephidrosis scorbutica, S. sp. 2.

Ephidrosis a faburra, S. sp. 18.

Ephidrosis lactea, S. sp. 9.

Ephidrosis mellea, S. sp. 10.

Ephidrosis vinosa, S. sp. 11.

Ephidrosis viridis, S. sp. 12.

Ephidrosis nigra, S. sp. 13.

Ephidrosis lutea, S. sp. 14.

Ephidrosis urinosa, S. sp. 15.

Ephidrosis cruenta, S. sp. 16.

Ephridosis caerulaea, S. sp. 17.

Ephidrosis acida, S. sp. 19.

Ephidrosis arenosa, S. sp. 20.

Ephidrosis lateralis, S. sp. 8.

G. CXVIII. EPIPHORA.

Fluxus humoris lachrymalis.

Epiphora, S. G. 259. L. 172. V. 99. Sag. G. 195.

Ex speciebus a SAUVAGESIO recensitis, nulla pro idiopathica haberri potest, nisi

Epiphora frigida, S. sp. 8.

Caeterae omnes symptomaticae sunt,

Epiphora a pathemate, S. sp. 1.

Epiphora ophthalmica, S. sp. 3.

Epiphora calida, S. sp. 9.

Epiphora ex variolis, S. sp. 4.

Epiphora arthritica, S. sp. 12.

Epiphora cruenta, S. sp. 10.

Epiphora ex rhyade, S. sp. 2.

Epiphora ex aegilope, S. sp. 5.

Epiphora ab ectropio, S. sp. 6.

Epiphora ab anchylope, S. sp. 7.

Epiphora sebacea, S. sp. 11.

Epiphora lactea, S. sp. 13.

G. CXIX. PTYALISMUS.

Fluxus salivaæ.

Ptyalismus, S. G. 261. L. 176. V. 103. *Sag. G.*
197.

Si quis ptyalismus idiopathicus sit, pro eo
habere vellem

Ptyalismum a laxitate, S. sp. 4.

Sequentes omnes symptomaticae sunt,

Ptyalismus nauseosus, S. sp. 1.

Ptyalismus hypochondriacus, S. sp. 8.

Ptyalismus gravidarum, S. sp. 14.

Ptyalismus a pyrosis, S. sp. 2.

Ptyalismus Lapponicus, S. sp. 3.

Ptyalismus febrilis, S. sp. 18.

Ptyalismus variolosus, S. sp. 6.

Ptyalismus arthriticus, S. sp. 9.

Ptyalismus phthisicus, S. sp. 10.

Ptyalismus scorbuticus, S. sp. 7.

Ptyalismus catarrhalis, S. sp. 15.

Ptyalismus aphthosus, S. sp. 13.

- Ptyalismus a carie, S. sp. 16.
Ptyalismus purulentus, S. sp. 12.
Ptyalismus a calculo, S. sp. 17.
Ptyalismus syphiliticus, S. sp. 19:
Ptyalismus viridis, S. sp. 11.
Ptyalismus urinosus, S. sp. 20.
Ptyalismus mercurialis, S. sp. 5.

G. CXX. ENURESIS.

Urinae e vesica fluxus involuntarius non dolens.

Enuresis, S. G. 264. L. 195. V. 113. Sag. G. 200.

Species sunt,

1. Enuresis (*atonica*) post morbos sphincterem vesicae laedentes.

Enuresis herniosorum, S. sp. 3.

Enuresis puerarum, S. sp. 5.

Enuresis calculosa, S. sp. 7.

Enuresis a fistula, S. sp. 8.

2. Enuresis (*irritata*) a compressione vel
irritatione vesicae.

Enuresis gravidarum, S. sp. 4.

Enuresis catamenialis, S. sp. 6.

Enuresis a sparganosi, S. sp. 9.

Symptomatica est,

Enuresis paralytica, S. sp. 2.

Pro morbo non haberi potest

Enuresis infantum, S. sp. 1.

G. CXXI. GONORRHOEA.

Humoris ex urethra, in maribus, cum vel
absque libidine, praeter naturam fluxus.

Gonorrhoea, S. G. 268. L. 200. V. 118. *Sag.*

G. 204.

X x

Species sunt,

1. Gonorrhoea (*pura*) in qua, praegresso concubitu impuro nullo, humor puriformis, sine dysuria vel libidine, ex urethra subinde fluit

Gonorrhoea pura, S. sp. 1.

Gonorrhoea benigna *Auctorum.*

2. Gonorrhoea (*impura*) in qua, post concubitum impurum, humor puriformis cum dysuria ex urethra fluit.

Gonorrhoea syphilitica, S. sp. 4.

Gonorrhoea maligna *Auctorum.*

Hujus sequela est,

- Gonorrhoea (*mucosa*) in qua, post gonorrhœam impuram, humor mucosus, cum minima vel nulla dysuria, ex urethra subinde fluit.

Anglis, a GLEET.

3. Gonorrhoea (*laxorum*) in qua, humor plerumque pellucidus, sine penis erekctione, sed cum libidine, in vigilante, ex urethra subinde fluit.

Gonorrhoea libidinosa, S. sp. 2.

4. Gonorrhoea (*dormientium*) in qua liquor seminalis cum erekctione et libidine, in dormientibus, ex somnio libidinoso, ejicitur.

Gonorrhoea oneirogonos, S. sp. 3.

Species spuriae, utpote in quibus ex urethra fluxus non fit.

Gonorrhoea spuria, S. sp. 5. *Astruc*, lib. 3. cap. 3. § 2.

Gonorrhoea balani, S. sp. 6.

O. V. EPISCHESSES.

Excernendorum suppressiones.

G. CXXII. OBSTIPATIO.

Dejectio faecum nulla vel solito rarior.

Obstipatio, L. 166. V. 128. Sag. G. 221.

Species sunt,

1. Obstipatio (*debilium*) in hominibus laxis, debilibus, et plerumque dyspepticis.
2. Obstipatio (*rigidorum*) in hominibus fibrae rigidae saepe hypochondriacis.
3. Obstipatio (*obstructorum*) cum symptomatis *Colicae 1mae, 2dae, 4tae, vel 7mae* supra dictae.

G. CXXIII. ISCHURIA.

Urinae suppressio absoluta.

Ischuria, S. G. 293. L. 167. V. 129. Sag. G. 212. *Home's Clinical experiments*, sect. XV.

Species sunt,

I. Ischuria (*renalis*) praegresso renum morbo, cum dolore vel molesto gravitatis sensu in regione renum, et sine hypogastrii tumore, vel ad mingendum stimulo.

Variat pro varietate causae; hinc *

* Doctissimi CUSSONI Collectanea egregia de ischuria, licet ad leges nosologiae methodicae minus confecta, non prorsus omittenda putavi. Simul autem metuens, ne iis in hoc secundo tomo locus commodus esset, in tomo primo cum systemate SAUAGVESIANO inserui. Cum vero hic specierum ischuriae characteres nosologicos dare volui, ut tota res sub uno conspectu appareret, species CUSSONI summatim hic repetere placuit. Loca autem auctorum, in quibus ischuriae varia exempla inveniri possunt, ex primo tomo adhuc petenda sunt.

350 GENERA MORBORUM

- a. *Nepritica*, a renum inflammatione; S. sp. 1.
  - b. *Neophrolithica*, a renum calculo, S. sp. 2.
  - c. *Nephroplethorica*, a plethora, S. sp. 3.
  - d. *Lunatica*, periodica, S. sp. 4.
  - e. *Nephrospastica*, spasmodica, S. sp. 5.
  - f. *Nephrelmintica*, verminosa, S. sp. 6.
  - g. *Nephrothromboides*, a sanguine congrumato, S. sp. 7.
  - h. *Nephropyica*, a renum purulentia, S. sp. 8.
  - i. *Nephrophlegmatica*, pituitosa, seu mucosa, S. sp. 9.
  - k. *Nephroplegica*, paralytoda, S. sp. 10.
  - l. *Suppleta*, ab alia evacuatione suppleta, S. sp. 11.
-
2. *Ischuria (ureterica)* praegresso renum morbo, cum doloris vel molestiae sensu in quadam ureteris parte, et sine hypogastrii tumore, vel ad mingendum stimulo.

Variat pro varietate causae ; hinc

- a. *Ureteritica*, inflammatoria, S. sp. 12.
- b. *Ureterolithica*, calculosa, S. sp. 13.
- c. *Uretero-thromboides*, a sanguinis grumo, S. sp. 14.

- d. *Ureterophlegmatica*, a pituita, S. sp. 15.
- e. *Ureteropyica*, purulenta, S. sp. 16.
- f. *Ureterostomatica*, ab orificii ureterum inferiores clausura, S. sp. 17.

- 3. *Ischuria (vesicalis)* cum tumore hypogastrii, dolore ad cervicem vesicae, et frequenti ad mingendum stimulo.

Variat pro varietate causae ; hinc

- a. *Cystitica*, a vesicae inflammatione, S. sp. 18.
- b. *Cystolithica*, a vesicae calculo, S. sp. 19.
- c. *Cystospastica*, a sphincteris vesicae spasmo, S. sp. 20.
- d. *Cystophlegica*, a vesicae paralyssi, S. sp. 21.
- e. *Polyurica*, a vesica distenta lotio diutius cohibita, S. sp. 22.
- f. *Cystopyica*, purulenta, S. sp. 23.
- g. *Cystothromboides*, a sanguinis grumo, S. sp. 24.
- h. *Cystophlegmatica*, a muco, S. sp. 25.
- i. *Ectopocystica*, a vesicae ectopia, S. sp. 26.
- k. *Cystoproctica*, ab intestino recto, scybalis, calculo, flatibus, inflammatione, abscessu, haemorrhoidibus, turgente, S. sp. 27.

1. *Hysterocystica*, ab utero, S. sp. 28.
 m. *Atretarum*, a menstruis in vagina retentis,
 S. sp. 29.
 n. *Parodoxa*, S. sp. 30.
4. *Ischuria (urethralis)* cum tumore hy-
 pogastrii, frequenti ad mingendum sti-
 mulo, et dolore in aliqua parte ure-
 thrae.

Variat pro varietate causae ; hinc

- a. *Perinaealis*, a perinaei tumore, S. sp. 31.
 b. *Urethrolithica*, a calculo urethrae impacto, S.
 sp. 32.
 c. *Urethrophlegmatica*, a muco urethram infar-
 ciente, S. sp. 33.
 d. *Urethrothromboides*, a sanguinis grumo ure-
 thram opplente, S. sp. 34.
 e. *Urethropyica*, a pure urethram obstruente, S.
 sp. 36.
 f. *Urethrohymenodes*, a membrana in urethram
 impacta, S. sp. 36.
 g. *Urethrelmintica verminosa*, S. sp. 37.
 h. *Urethritis*, ab urethrae inflammatione, S. sp.
 38.
 i. *Carunculosa*, a morbis ut vocant urethrae, S.
 sp. 39.

- k. *Hydrocelodes*, ab urethrae ruptura in scrotum hiante, S. sp. 40.
- l. *Cryptopyca*, a penis intra corpus retractione, S. sp. 41.
- m. *Peridefmica*, a vinculo strictiori peni injecto, S. sp. 42.
- n. *Phimofica*, a phimosi, S. sp. 42.
- o. *Aspadialis*, ab urethrae clausura, S. sp. 44.

G. CXXIV. D Y S U R I A.

Dolorifica et quodammodo impedita urinae emissio.

Dysuria, S. G. 265. L. 57. V. 164. Sag. G. 213.
Stranguria *Auctorum.*

Species sunt,

- i. Dysuria (*ardens*) cum ardore urinae sine morbo vesicae evidente.

Dysuria primaria, S. sp. 5.

Dysuria a cantharidibus ingestis vel applicatis.

Y y

Dysuria arsura, S. sp. 7.

Dysuria neonympharum, S. sp. 14.

2. Dysuria (*spasmodica*) a spasmo ex aliis partibus cum vesica communicato.

Dysuria hysterica, S. sp. 1.

Dysuria rachialgica, S. sp. 11.

Dysuria diabetica, S. sp. 17.

Dysuria nephralgica, S. sp. 3.

3. Dysuria (*compressionis*) a vicinis partibus vesicam prementibus.

Dysuria gravidarum, S. sp. 13.

Dysuria a cystocele, S. sp. 8.

Dysuria ab hysteroloxia, S. sp. 10.

Dysuria atretarum, S. sp. 16.

4. Dysuria (*phlogistica*) a vicinis partibus inflammatis.

Dysuria ab hysterite, S. sp. 9.

Dysuria haemorrhoidalis, S. sp. 6.

Dysuria venerea, S. sp. 4.

Dysuria a caruncula, S. sp. 5.

5. Dysuria (*irritata*) cum signis calculi vesicalis.

Dysuria calculosa, S. sp. 12.

6. Dysuria (*mucosa*) cum excretione muci copiofa.

Glus, L. 200.

Pyuria mucosa, S. sp. 6.

Pyuria viscida, S. sp. 5.

Rarus vesicae morbus, Hoffm. T. IV. Consult.
Med. Centur. II. cas. XCIII.

Catarrhus vesicae Lieutaud. Syn. p. 272.

Pyuria arthritica, S. sp. 9.

De dysuria ab insectis, S. sp. 15. mihi non
fatis liquet.

G. CXXV. D Y S P E R M A T I S M U S.

Seminis in actu venereo tarda, impedita, et
ad generationem insufficiens emissio.

Dyspermatismus, S. G. 260.

Sterilitas, L. 171. Sag. G. 211.

Agenesia, V. 283.

Species sunt,

1. Dyspermatismus (*urethralis*) a morbis urethrae, S. sp. 1.
2. Dyspermatismus (*nodosus*) a nodis corporum cavernosorum, S. sp. 2.
3. Dyspermatismus (*praeputialis*) ab angustiori praeputii orificio, S. sp. 3.
4. Dyspermatismus (*mucosus*) a muco urethram infarciente, S. sp. 4.
5. Dyspermatismus (*hypertonicus*) a validiori penis unctione, S. sp. 5.
6. Dyspermatismus (*epilepticus*) ab epilepsia spasmodica in coitu adveniente, S. sp. 6.
7. Dyspermatismus (*apractodes*) a genitalium ignavia, S. sp. 7.

8 Dyspermatismus (*refluus*) in qua nulla
seminis in coitu emissio, ob refluxum
ejusdem ex urethra in vesicam, S. sp. 9.

De dyspermatismo seroso, S. sp. 8. mihi
non satis constat.

G. CXXVI. AMENORRHoeA.

Menses tempore quo fluere solent, vel solito
parciores, vel non omnino fluentes, ci-
tra graviditatem.

Amenorrhoea, V. 130.

Dysmenorrhoea, L. 168. *Sag.* G. 218.

Species sunt,

1. Amenorrhoea (*emanationis*) in puberibus
quibus post fluxus tempus solitum, men-
ses, non jam prodierint, et cum simul
variae affectiones morbidae adsint.

2. Amenorrhoea (*suppressionis*) in adultis,
quibus menses, quae jam fluere sole-
bant, suppressae sunt.
3. Amenorrhoea (*difficilis*) in qua menses
parcius et cum dolore fluunt.

Menorrhagia difficilis, S. sp. 1.

O. VI. T U M O R E S.

Partis magnitudo aucta sine phlogosi.

Tumores protuberantes, L.

G. CXXVII. A N E U R I S M A.

Tumor mollis, pulsans, supra arteriam.

Aneurisma, S. G. 32. L. 282. V. 408. *Sag.* G. 35.

G. CXXVIII. V A R I X.

Tumor mollis, non pulsans, supra venam.

Varix, S. G. 33. L. 282. V. 407. *Sag.* G. 36.

G. CXXIX. E C C H Y M O M A.

Tumor diffusus, parum eminens, live scens.

360 GENERA MORBORUM

Ecchymoma, S. G. 6. V. 451. *Sag.* G. 5.

Sugillatio, L. 230.

G. CXXX. SCHIRRUS.

Partis, plerumque glandulae, tumor durus,
non dolens, aegre suppurans.

Schirrus, S. G. 14. L. 283. V. 374. *Sag.* G. 19.

Boerb. 392.

G. CXXXI. CANCER.

Tumor fchirrodeus dolens, in ulcus mali
moris abiens.

Cancer, S. G. 20. V. 375. *Boerb.* 492. *Sag.*

G. 25.

G. CXXXII. BUBO.

Glandulae congregatae tumor suppurans.

Bubo, L. 271.

Bubo, S. G. 16. V. 368. *Sag.* G. 21.

Parotis, S. G. 17. V. 370. *Sag.* G. 22.

G. CXXXIII. S A R C O M A.

Extuberatio mollis, non dolens.

Sarcoma, S. G. 23. L. 294. V. 376. *Sag.* G. 28.

Polypus, V. 377.

Porrus, V. 427.

G. CXXXIV. V E R R U C A.

Extuberatio durior, scabra.

Verruca, S. G. 25. L. 277. V. 426. *Sag.* G. 30.

G. CXXXV. C L A V U S.

Cuticulae crassities dura, lamellata.

Clavus, L. 278. V. 428.

Callus sive Tylloma, V. 429.

G. CXXXVI. L U P I A.

**Extuberatio subter cutem mobilis, mollis,
non dolens.**

Z z

Lupia, S. G. 37. *Sag.* G. 40.

Atheroma, L. 285.

Encystis, V. 420.

G. CXXXVII. G A N G L I O N.

Extuberatio durior, mobilis, tendini infi-
dens.

Ganglion, L. 287. V. 379.

G. CXXXVIII. H Y D A T I S.

Vesicula cuticularis humore aqueo plena.

Hydatis, S. G. 34. *Sag.* G. 38.

Phlyctaena, L. 273. V. 442.

CXXXIX. H Y D A R T H R U S.

Articulorum, genu potissimum, tumor, pa-
rum primo eminens, cuti concolor,
dolentissimus, et mobilitatem imminu-
ens.

Hydarthus, S. G. 38.

Anglis, a WHITE SWELLING.

G. CXL. EXOSTOSIS.

Tumor durus offi insidens.

Exostosis, S. G. 29. L. 290. V. 417. *Sag. G.*

34.

Hyperostosis, V. 418.

O. VII. E C T O P I A E *.

Pars ex sua sede dimota tumorem faciens.

Ectopiae, S. Cl. I. O. VI. *Sag.* Cl. I. O. VI.

G. CXLI. H E R N I A.

Partis mollis ectopia, cute et aliis integumentis adhuc tecta.

Hernia, L. 291. *Gaub.* Pathol.

G. CXLII. P R O L A P S U S.

Partis mollis ectopia nuda.

Prolapsus, L. 292.

Prolapsus et procidentia, *Gaub.* Pathol.

* Ectopiarum genera et species, quantum ad pathologiam pertinent, opera solertissimi CUSSONI, enumerata in primo hujus synopsis tomo, pag. 15. et seq. inveniri, et summo cum fructu perlegi possunt.

G. CXLIII. LUXATIO.

Os ex sua in juncturis sede dimotum.

Luxatio, *Gaub.* 226. V. 472.

Exarthrema, S. 60. *Sag.* G. 67.

Diastasis, S. 61. *Sag.* G. 68.

Luxatura, L. 236.

O. VIII. D I A L Y S E S.

Solutio continui visu tactuve manifesta.

Plagae, S. Cl. I. O. VII. *Sag.* Cl. II.

Vitia dialytica et solutiones continui, L. Cl. XI.
O. II.

Exulcerationes, L. Cl. XI. O. III.

Dissolutiones, V. Cl. X. O. VI.

G. CXLIV. V U L N U S.

Soluta unio recens, cruenta, partis mollis, a
corpo duro moto.

Vulnus, S. G. 63. L. 240. V. 465. *Sag.* G. 78.
Boerb. 145.

Punctura, S. G. 64. L. 243. *Sag.* G. 79.

Laceratura, L. 242.

Amputatura, S. G. 70. L. 243. *Sag.* G. 86.

G. CXLV. U L C U S.

Partis mollis solutio purulenta vel ichorosa.

- Ulcus, S. G. 71. L. 249. *Sag.* G. 89,
 Exulceratio, S. G. 72. *Sag.* G. 90.
 Sinus, S. G. 73. V. 492. *Sag.* G. 92.
 Fistula, S. G. 74. L. 254. V. 491. *Sag.* G. 91.
Boerh. 413.
 Cacoethes, L. 250. V. 485.
 Phagedaena, V. 488.
 Noma, L. 251. V. 489.
 Carcinoma, L. 252. V. 487.
 Ozaena, L. 253. V. 500.
 Therioma, V. 486.
 Sycosis, V. 490.

G. CXLVI. H E R P E S.

Phlyctaenae vel ulcuscula plurima, gregaria, serpentia, dyspuleta.

Herpes, S. G. 7. L. 268. V. 443. *Sag.* G. 11.

G. CXLVII. T I N E A.

In cute capillata ad radices capillorum, ulcuscula humorem in crustam albam friabilem abeuntem, fundentia.

Tinea, L. 263. V. 497. *Sag.* G. 131.

368 GENERA MORBORUM, &c.

G. CXLVIII. P S O R A.

Pustulae et ulcuscula pruriginosa, contagiosa, manus male habens.

Psora, L. 265.

Scabies, S. G. 304. V. 444. Sag. G. 130.

G. CXLIX. F R A C T U R A.

Ossis partes a cohaesione in magna fragmента vi solutae.

Fractura, S. G. 67. L. 235. V. 468. Sag. G. 98. Boerh. 339.

G. CL. C A R I E S.

Ossis exulceratio.

Caries, S. G. 77. L. 255. V. 493. Sag. G. 94.

EMENDANDA ET ADDENDA

in Tomo Secundo.

Page 60. lin. 13. *pro* 699. *lege* 323.

p. 65. l. 7. *post* 20. *adde* Sag. G. 321.

p. 71. l. 16. *post* Typhus *adde* (*petechialis*)

p. 77. l. 12. *post* Typhus *adde* (*icterodes*.)

p. 85. l. 12. *pro* N. *lege* V.

p. 96. l. 11. *post* Cynanche *adde* (*pharyngaea*.)

p. ead. l. 19. *post* Cynanche *adde* (*parotidaea*.)

p. 188. l. 3. a fine, *pro* recensetur *lege* invenerit.

p. 109. l. 4. *post* Peritonitis *adde* (*propria*)

p. ead. l. 10. *post* Peritonitis *adde* (*omentalis*)

p. 110. l. 1. *post* Peritonitis *adde* (*mesenterica*.)

p. 119. *post* l. 6. *adde*

Lumbago, S. G. 212. Sag. G. 169.

Ischias, S. G. 213. Sag. G. 170.

Pleurodyne, S. G. 148. Sag. G. 254.

p. 137. l. 11. *pro* I. *lege* II.

p. 154. l. 1. *pro* XXXVII. *lege* XXXVI.

p. 156. l. 4. *pro* XXXVIII. *lege* XXXVII.

p. 160. l. 17. *pro* XL. *lege* XXXVIII.

p. 161. *inter* l. 12. et 13. *infere* Marisca, S. G. 35.

Sag. G. 37.

p. 163. l. 5. *pro* XLI. *lege* XXXIX.

p. 171. *post* l. 3. *adde* V. CL. II.

A a a

370 EMENDANDA ET ADDENDA.

Page *ead. lin. 4. pro XLII. lege XL.*

p. 177 l. 12. *pro XLIII. lege XLI.*

p. 182. l. 10. *pro XLIV. lege XLII.*

p. 211. l. 5. *pro necalius lege nec alias.*

p. 226. *post l. ult. adde Orthopnoes, S. G. 146. L. 162.*

V. 269. *Sag. G. 253.*

p. 250. l. 14. *pro Heycham lege Heysham.*

p. 294. l. 5. *pro LXXVII. lege LXXXVII.*

p. 300. l. 5. *post Plagae adde S. CL. I. O. VII.*

p. 301. *post l. 5. adde*

Hallucinationes, S. CL. VIII. O. I. *Sag. CL. XIII.*

O. I.

Privativi, L. CL. VI. O. III.

p. 305. *inter l. 2. et 3. insere*

Mydriasis, V. 237.

p. 309. l. 2. *post Haemalopia adde V. 289.*

p. 315. l. 6. *pro Ageustia lege Agheustia.*

p. 316. l. 2. *post abolitus adde*

Anaesthesia, S. G. 161. L. 118. *Sag. G. 267.*

Anodynia, V. 274.

p. 327. *post l. 3. adde*

Dyscinesiae, S. CL. VI. O. III. *Sag. CL. IX. O. III.*

p. 331. l. 9 *pro Rhenophania lege Rhenophonia.*

p. 348. *post l. 2. adde*

Epischeses, V. CL. III.

Suppressorii, L. CL. VIII. O. II.

Suppressiones, *Sag. Cl. VI.*

Page 353. *pro Cryptopyca lege Cryptopyica.*

p. 359. l. 3. *post L. adde CL. X O. V.*

p. 360. l. 13. *pro CXXII. lege CXXXII.*

p. 362. l. 8. *pro CXXXVII. lege CXXXVIII.*

p. 365. l. 4. *pro 236. lege 237.*

p. 367. *post l. 10. insere*

Achor. L. 265. V. 494.

Crusta lactea, V. 494.

I N D E X

C L A S S I U M   E T   O R D I N U M .

Numeri post literas S. L. V. et Sag. paginas tomi primi; post C. paginas tomi secundi, indicant.

A DYNAMIÆ, V. 183. C. 197. et 323.

Aerifluxus, S. 63. Sag. 297.

Agitatorii, L. 110.

Alvi fluxus, S. 59. Sag. 291.

Alvi fluxus non sanguinolenti, S. 60. Sag. 292.

Alvi fluxus sanguinolenti, S. 59. Sag. 291.

Anepithymiae, S. 43. Sag. 316. C. 323.

Anhelationes, S. 39. Sag. 310.

Anhelationes oppressivæ, S. 40.

Anhelationes suppressivæ, Sag. 311.

Apocenoses, V. 166. C. 339.

Cachexiae, S. 65. V. 194. Sag. 271. C. 265.

Cachexiae anomalaæ, S. 81. Sag. 280.

- Clonici generales, S. 37. Sag. 307.
Clonici partiales, S. 35. Sag. 305.
Comata, S. 46. Sag. 319. C. 182.
Concretiones, V. 224.
Continentes, L. 90. C. 68.
Continuae, S. 26. V. 151. Sag. 337. C. 66.
Constrictorii, L. 116.
Critici, L. 90. C. 44.
Cystides, S. 13. Sag. 254.
- Debilitates, S. 42. Sag. 314.
Decolores, L. 124.
Defectivi, L. 105. C. 197.
Deformationes, L. 136.
Deformes, L. 122. C. 263.
Deformitates, V. 230. Sag. 263.
Deliria, S. 56. Sag. 347. C. 253.
Dialyses, C. 366.
Dialytica, L. 126.
Dissolutiones, V. 218. C. 366.
Dolores, S. 48. V. 171. Sag. 283.
Dolorosi, L. 97.
Dolorosi extrinseci, L. 99.

- Dolorosi intrinseci, L. 97.
Dysaesthesiae, S. 42. Sag. 314. C. 301.
Dyscinesiae, S. 44. Sag. 316. C. 327.
Dyforexiae, C. 317.
- Ectopiae, S. 14. Sag. 256. C. 364.
Efflorescentiae, S. 8. Sag. 248.
Emaciantes, L. 122. C. 263.
Epischeses, V. 170. C. 348.
Evacuatorii, L. 117. C. 339.
Exacerbantes, L. 91. C. 46.
Exanthemata, Sag. 322. C. 130.
Exanthematicae, S. 29. V. 154. C. 131.
Exanthematici, L. 87. C. 131.
Excrecentiae, S. 11. Sag. 252.
Extuberantiae, V. 212.
Exulcerationes, L. 128. C. 366.
- Febres, S. 26. V. 149. Sag. 337. C. 44.
Fluxus, S. 58. Sag. 290. C. 339.

- Haemorrhagiae, V. 164. C. 153.
Hallucinationes, S. 54. Sag. 342.
Humoralia, L. 125.
Hydropses, C. 274.
Hydropses partiales, S. 66. Sag. 274.
Hyperaesthesiae, V. 191. C. 317.
- Ictericiae, S. 80. Sag. 279.
Ideales, L. 101. C. 253.
Imaginarii, L. 102.
Impetigines, S. 79. Sag. 277. C. 290.
Inflammationes, V. 201.
Intermittentes, S. 28. V. 149. L. 90. Sag.
340. C. 45.
Intumescentiae, S. 65. Sag. 272. C. 270.
- Leiopithychiae, S. 45. Sag. 318. C. 197.
Locales, C. 300.
- Macies, S. 65. Sag. 271. C. 265.
Maculae, S. 7. L. 138. V. 216. Sag. 247.
Marcores, C. 265.
Mentales, L. 101.

Morositates, S. 55. Sag. 344. C. 317.
Motorii, L. 109. C. 209.

Neuroses, C. 181.

Paranoiae, V. 199. C. 253.
Pathetici, L. 102. C. 317.
Phlegmasiae, S. 29. Sag. 329. C. 82.
Phlogistici, L. 93. C. 83.
Phymata, S. 9. Sag. 250.
Plagae, S. 23. Sag. 265. C. 300. et 366.
Privativi, L. 107. C. 301. et 323.
Procidentiae, L. 135.
Profluvia, V. 164. C. 171.
Pustulae et Papulae, V. 214.
Pyrexiae, C. 43.

Quietales, L. 105.

Remittentes, S. 27. Sag. 339. C. 45.

Sanguifluxus, S. 58. Sag. 290. C. 153.

- Scabies, L. 130.
Serifluxus, S. 61. Sag. 295.
Solutiones, Sag. 265.
Soporosi, L. 106. C. 182.
Spasmi, S. 34. V. 177. Sag. 303. C. 209.
Spastici, L. 109.
Suffocatorii, L. 113.
Suppressiones, Sag. 299.
Suppressorii, L. 113.

Tonici generales, S. 35. Sag. 304.
Tonici partiales, S. 34. Sag. 303.
Tubera, S. 78. Sag. 276.
Tumidosi, L. 123. C. 270.
Tumores, V. 202. C. 359.

Vesaniae, S. 54. Sag. 342. C. 252.
Vitia, S. 7. L. 125. V. 201. Sag. 247. C. 300.

INDEX GENERUM.

- A** BORTIO, V. 97 C. 39
Abortus, S. 245 L. 204 *Sag.* 180 C. 39
Abscessus, L. 232 V. 354 C. 7
Acataposis, V. 149
Achlys, V. 242 C. 92
Achor, L. 265 V. 494 C. 145
Acrochordon, V. 426
Acyesis, V. 282
Addephagia, V. 297 C. 101
Adiapneustia, *Sag.* 210
Adipsia, S. 163 L. 117 V. 281 *Sag.* 269 C. 108
Adynamia, V. 225
Aedopsophia, S. 273 *Sag.* 208
Aegilops, V. 499
Aestus volaticus, V. 220
Agalaxis, V. 133
Agenesia, V. 283 C. 109, 125
Ageustia, L. 114 C. 99
Agheustia, S. 157 *Sag.* 263 C. 99
Aglaactatio, L. 170 *Sag.* 214
Aglutitio, L. 164
Agomphyasis, V. 482
Agrypnia, S. 238 L. 130 V. 286 *Sag.* 351
Algor, S. 191 *Sag.* 150
Allotriophagia, V. 299 C. 103
Alopecia, S. 312 L. 315 V. 525 *Sag.* 138
Amatoria, V. 17
Amaurosis, S. 155 L. 110 V. 238 *Sag.* 261 C. 93

- Amblyopia, S. 154 L. 108 V. 236 *Sag.* 258 C. 93, 94
Ambustio, *Sag.* 97
Amenorrhoea, V. 130 C. 126
Amentia, S. 233 L. 67 V. 337 *Sag.* 346 C. 65, 67
Amnesia, S. 237 *Sag.* 350 C. 65
Amphemerina, S. 84 L. 20 *Sag.* 321 C. 3
Amputatio, *Sag.* 86
Amputatura, S. 70 L. 241 C. 144
Anacatharsis, S. 262 *Sag.* 198 C. 40
Anaesthesia, S. 161 L. 118 *Sag.* 267 C. 100
Anaphrodisia, S. 164 *Sag.* 270 C. 109
Anapleusis, V. 478
Anasarca, S. 281 L. 215 V. 313 *Sag.* 108 C. 75
Anatrophe, V. 280
Anchyloblepharon, V. 504
Anchyloglossum, V. 507
Anchylomerisma, *Sag.* 76
Anchylops, V. 364
Anchylosis, L. 286 V. 508
Aneurisma, S. 32 L. 281 V. 408 *Sag.* 35 C. 127
Angina, S. 147 L. 46 V. 49 *Sag.* 217. C. 10
— convulsiva, V. 196
Angone, V. 196
Anhelatio, L. 157
Anoia, V. 337
Anodynia, V. 284 C. 100
Anorexia, S. 162 L. 116 V. 279 *Sag.* 268 C. 107, 45
Anosmia, S. 156 L. 113 V. 248 *Sag.* 262 C. 98
Anthrax, S. 19 L. 272 V. 353 *Sag.* 24 C. 7
Antipathia, S. 225 L. 88 V. 285 *Sag.* 337

- Anxietas, S. 187 L. 89 V. 134 *Sag.* 146
Apella, L. 311 V. 546 *Sag.* 73
Apepsia, V. 276 C. 45
Aphonias, S. 166 L. 115 V. 253 *Sag.* 272 C. 110
Aphtha, S. 100 L. 9 V. 501 *Sag.* 298 C. 35
Aphthosa, V. 44 C. 35
Apnoea, V. 265
Apogeusis, V. 249 C. 99
Apogeusia, V. 294
Apomytrosis, S. 127 *Sag.* 234
Apoplexia, S. 182 L. 101 V. 229 *Sag.* 288 C. 42
Apoplectica, V. 72
Apostema, S. 39 *Sag.* 42 C. pag. 86
Aposyrrma, V. 477
Aquula, V. 445
Archoptoma, V. 395
Arctura, L. 261
Ardor, S. 192. *Sag.* 151
Argemon, V. 498
Aridura, S. 278 L. 226 *Sag.* 104
Artetiscus, V. 554
Arthritis, S. 183 L. 60 V. 139 *Sag.* 142 C. 24
Arthrocace, S. 78 L. 256 *Sag.* 95 C. 7
Arthrodynia, C. p. 122
Arthropoosis, C. 25
Asaphia, V. 250 C. 112
Ascites, S. 288 L. 217 V. 314 *Sag.* 115 C. 79
Asphyxia, S. 175 L. 95 V. 275 *Sag.* 281 C. 44
Astodes, V. 27
Asthenia, S. 172 L. 92 V. 223 *Sag.* 278

- Asthma, S. 145 L. 161 V. 268 *Sag.* 252 C. 55
Atecnia, L. 119 C. 109
Atheroma, L. 285 V. 420 C. 136
Athymia, V. 329 C. 66
Atochia, V. 172
Atonia, L. 120 C. 43
Atreta, L. 312 V. 549
Atrophy, S. 277 L. 210 V. 308 *Sag.* 102 C. 70
Attritio, V. 475
Aurigo, S. 306 *Sag.* 132 C. 91

B

- Bacchia, L. 270 *Sag.* 9 C. 7.
Balbuties, V. 259
Batrachus, V. 80.
Battarismus, V. 261 C. 113
Beriberia, S. 137 L. 140 *Sag.* 244
Blaesitas, V. 258
Blepharoptosis, S. 43 *Sag.* 46
Blepharotis, V. 342
Blestrismus, V. 135
Boa, V. 446
Bombus, V. 302
Borborigmus, L. 123
Bronchocele, S. 28 V. 369
Bubo, S. 16 L. 271 V. 368 *Sag.* 21 C. 132
Bubonocele, V. 396 *Sag.* 58
Bulimia, S. 223 L. 79 *Sag.* 335 C. 101
Bulimus, V. 296 C. 101
Bullosa, V. 41 C. 34

C

- Cachexia, L. 221 V. 304
Cacoethes, L. 250 V. 485 C. 145
Cacophonia, *Sag.* 274 C. 112
Cacositia, L. 87
Caligo, S. 153 V. 288 *Sag.* 259 C. 92
Callus, V. 429 C. 135
Calvities, V. 529
Cancer, S. 20 V. 375 *Sag.* 25 C. 131
Canities, V. 525
Capistrum, V. 208 C. 49
Caput obstipum, V. 513 C. 115
Carcinoma, S. 296 L. 252 V. 487 *Sag.* 122 C. 145
Cardialgia, S. 202 L. 48 V. 157 *Sag.* 160 C. 45
Cardiogmus, S. 201 V. 152 *Sag.* 159
Carditis, S. 111 V. 54 *Sag.* 302 C. 13
Carebaria, V. 144
Caries, S. 77 L. 255 V. 493 *Sag.* 94 C. 150
Carphologia, S. 125 L. 135 V. 330 *Sag.* 231
Carus, S. 181 L. 100 V. 231 *Sag.* 287 C. 42
Cataclasis, V. 202
Catalepsis, S. 176 L. 129 V. 230 *Sag.* 282 C. 42
Cataphora, S. 180 L. 99 V. 232 *Sag.* 286 C. 42
Catapsyxis, V. 137
Cataracta, S. 152 L. 109 V. 239 *Sag.* 260 C. 92
Catarrhalis, V. 73
Catarrhesis, V. 91
Catarrhus, S. 186 V. 98 *Sag.* 145 C. 40
—— suffocatus, V. 270
Catoche, V. 230

- Catochus, S. 123 L. 128 V. 183 *Sag.* 229 C. 48
Causos, V. 20
Cedma, V. 168
Celsa, V. 303
Cephaloea, S. 194 V. 141 *Sag.* 153
Cephalalgia, S. 193 L. 40 V. 140 *Sag.* 152
Cephalitis, S. 109 *Sag.* 310 C. 9
Cercosis, V. 535
Cerion, V. 496
Chemosis, V. 46 C. 8
Chilon, V. 366
Chiragra, V. 139
Chlorosis, S. 309 L. 222 V. 305 *Sag.* 135 C. 47
Cholera, S. 253 L. 186 V. 110 *Sag.* 188 C. 60
Cholerica, L. 190 V. 28 C. 61
Cholofis, V. 536
Chorea, L. 139 V. 193 C. 51
Chylaria, V. 117
Cicatrix, L. 317 V. 509
Cillosis, V. 203
Cinclesis, V. 201
Cionis, V. 150
Cirfocele, V. 409
Citta, L. 78 C. 103
Clamor, V. 206
Clangor, V. 251 C. 112
Claudicatio, S. 131 *Sag.* 238
Clavus, L. 278 V. 142 428 C. 135
Clitorismus, L. 298
Clunesia, V. 167 C. 7
Coccyta, L. 257

- Coeliaca, S. 255 L. 189 V. 109 *Sag.* 190 C. 61
Coilima, V. 373
Colica, S. 204 L. 50 V. 160 *Sag.* 162 C. 59
Coloboma, V. 534
Colpocele, *Sag.* 61
Colpoptosis, *Sag.* 53
Coma, V. 232 C. 42
Combustura, L. 245 C. 7
Condyloma, S. 24 L. 293 V. 378 *Sag.* 29
Contractura, S. 119 L. 299 *Sag.* 225 C. 115
Contusio, S. 66 V. 480 *Sag.* 83
Contusura, L. 238
Convulsio, S. 128 L. 142 V. 191 *Sag.* 235 C. 59
Cophosis, S. 160 L. 112 *Sag.* 266 C. 96
Coryza, S. 260 L. 174 V. 100 *Sag.* 196 C. 40
Crampus, S. 120 V. 194 *Sag.* 226
Crepitus, L. 194
Crisforchis, V. 551
Crithe, V. 434
Crusta lactea, V. 495 C. 145
Cyasma, V. 461
Cynanche, S. 110 L. 33 *Sag.* 300 C. 10
Cynorexia, V. 298 C. 101
Cyphosis, V. 512
Cyrtoma, V. 405
Cyphosis, V. 71
Cystirrhagia, V. 93 C. 39
Cystitis, S. 108 L. 31 V. 66 *Sag.* 309 C. 20
Cystocele, S. 56 V. 404
Cystoptosis, V. 394

D

- Dacryoma, V. 506
Dactylion, V. 510
Daemonia, L. 69 C. 66
Daemonomania, S. 236 *Sag.* 348 C. 66
Decimana, V. 9 C. 2
Delirium, V. 330 L. 65
Deuteria, V. 132
Diabetes, S. 263 L. 197 V. 115 C. 62 *Sag.* 199
Diabrosis, V. 481
Diachalasis, V. 474
Diaphthora, V. 278 C. 45
Diaphragmitis, *Sag.* 304 C. 11
Diaria, L. 11 C. 4
Diarrhoea, S. 254 L. 187 V. 105 *Sag.* 189 C. 61
Diaftasis, S. 61 *Sag.* 68 C. 143
Digitum, L. 227 V. 221 *Sag.* 173 C. 115
Dionysiscus, V. 553
Diplopia, S. 218 *Sag.* 330 C. 95
Distortio, L. 302
Distrix, V. 526
Diuresis, V. 114 C. 62
Duplicana, L. 18 C. 1, 2
Dysecoea, S. 158 V. 246 *Sag.* 264 C. 96
Dysenteria, S. 248 L. 191 V. 107 *Sag.* 183 C. 41
Dyslochia, L. 169 V. 131 *Sag.* 215
Dyshaemorrhoidis, *Sag.* 220
Dysmenorrhoea, L. 168 V. 170 *Sag.* 218 C. 126

Ccc

- Dysodia, S. 274 V. 125 *Sag.* 209
 Dysopia, V. 291 C. 94
 Dyspepsia, V. 277 C. 45
 Dyspermatismus, S. 269 C. 125
 Dysphagia, S. 199 *Sag.* 216
 Dyspnoea, S. 144 L. 160 V. 267 *Sag.* 251 C. 56
 Dystocia, S. 208 V. 171 *Sag.* 219
 Dysuria, S. 265 L. 57 V. 164 *Sag.* 213 C. 124

E

- Ecchymoma, S. 6 V. 451 *Sag.* 5 C. 129
 Eclampsia, S. 133 V. 189 *Sag.* 240 C. 53
 Ecphyse, V. 124
 Ecplexis, V. 334
 Ecstasis, S. 177 V. 333 *Sag.* 283 C. 42
 Ecthymma, V. 475
 Ecthymata, V. 360
 Ectropium, L. 296 V. 518
 Eilema, V. 161
 Elcosis, S. 313 *Sag.* 139
 Elephantia Arabum, V. 322 C. 87
 Elephantiasis, S. 302 V. 321 *Sag.* 128 C. 87
 Elodes, V. 21
 Elytrocele, V. 402
 Emphysema, S. 13 L. 228 V. 392 *Sag.* 18 C. 72
 Empyema, S. 151 L. 159 V. 358. *Sag.* 257 C. p.
     107
 Encaumis, V. 430
 Encauma, V. 450

- Encaufis, V. 158, 347, C. 7
Encephalocele, S. 57 V. 383 *Sag.* 63
Encystis, V. 420 C. 136
Enteritis, S. 105 L. 29 V. 57. *Sag.* 307 C. 16
Enterocele, S. 50
— ovularis, V. 400
Enthusiasmus, V. 335
Entropium, V. 519
Enuresis, S. 264 L. 195 V. 113 *Sag.* 200 C. 120
Ephelis, S. 3 L. 325 V. 438 *Sag.* 3
Ephemera, S. 79 C. 4
Ephialtes, S. 138 L. 163 *Sag.* 245 C. 68
Ephidrosis, S. 258 *Sag.* 194 C. 117
Epiala, V. 19
Epidofisis, *Sag.* 75
Epilepsia, S. 134 L. 143 V. 188 *Sag.* 241 C. 53
Epinyctis, S. 8 V. 441 *Sag.* 12
Epiphlogisma, V. 176
Epiphora, S. 259 L. 172 V. 99 *Sag.* 195 C. 118
Epiptolele, S. 51
Epiptoleitis, S. 106 *Sag.* 308 C. 14
Epistaxis, V. 82 C. 36
Episthotonos, V. 182 C. 48
Epulis, V. 363
Erotomania, L. 82 C. 66
Errana, L. 19 C. 2
Erratica, S. 90 C. 2 *Sag.* 327
Erysipelacea, V. 68 C. 26
Erysipelas, S. 97 L. 10 V. 343 *Sag.* 296 C. 26, 7
Erythema, S. 11 *Sag.* 16 C. 7

- Eschara, S. 76 L. 280 V. 483 *Sag.* 93
Efoche, V. 439
Essera, S. 99. *Sag.* 297
Exania, S. 47 *Sag.* 50
Exarthrema, S. 60 *Sag.* 67 C. 143
Excoriatio, S. 65 *Sag.* 82
Excoriatura, L. 246
Exoche, V. 440
Exocyste, S. 48
Exocystis, *Sag.* 51
Exomphalus, S. 40 *Sag.* 43
Exoneirosis, V. 120
Exophthalmia, S. 42 *Sag.* 45
Exostosis, S. 29 L. 290 V. 417 *Sag.* 34 C. 140
Expectoratio, L. 178 C. 40
Exulceratio, S. 72 *Sag.* 90 C. 145

F

- Fatuitas, V. 336 C. 65
Favus, V. 496
Fissura, S. 68 V. 469 *Sag.* 99
Fistula, S. 74 L. 254 V. 491 *Sag.* 91 C. 145
Flatulentia, S. 272 L. 165 V. 127 *Sag.* 207 C. 45
Flemen, V. 425
Fletus, L. 149
Fractura, S. 67 L. 235 V. 468 *Sag.* 98 C. 149
Framboesia, S. 299 *Sag.* 125 C. 89
Frigeraria, *Sag.* 318

- Frigus, V. 185
Fungus, V. 423
Furor uterinus, V. 331
Furunculus, S. 18 V. 352 *Sag.* 23 C. 7

G.

- Galaetia, L. 206 V. 122
Galactirrhoea, S. 270 *Sag.* 205
Galbulus, V. 559
Galiancon, V. 558
Ganglion, L. 287 V. 379 C. 137
Gangraena, S. 314 L. 233 V. 327 *Sag.* 140. C. p.
87
Gastrica, L. 49
Gastritis, S. 104 L. 28 V. 56 *Sag.* 306 C. 15
Gastrocele, S. 52 V. 410 *Sag.* 54
Gastrodynia, S. 203 *Sag.* 161 C. 45
Gelasmus, V. 210
Gibber, L. 300 V. 512
Gibbositas, S. 30 *Sag.* 70
Glaucoma, V. 241 C. 92
Glossagra, V. 138
Glossocele, V. 197
Glossocoma, V. 198
Glus, L. 199 V. 117 C. 124
Gonagra, V. 139
Gongrona, V. 371
Gonorrhoea, S. 268 L. 200 V. 118 *Sag.* 204 C. 121
Grando, V. 435

- Gravedo, L. 42 V. 126 C. 40
Graviditas, S. 284 L. 220 *Sag.* 111
Gryposis, V. 537
Gutta rosea, S. 4 C. 7
— rosacea, V. 437 C. 7

H

- Haemalopia, V. 289 C. 95
Haematoporia, *Sag.* 103
Haematemesis, S. 242 L. 184 V. 89 *Sag.* 177 C. 39
Haematopedesis, V. 95
Haematuria, S. 243 L. 198 V. 92 *Sag.* 178 C. 39
Haemeropathos, *Sag.* 13
Haemodia, V. 146
Haemoptoe, V. 83 C. 37
Haemoptysis, S. 240 L. 179 V. 84 *Sag.* 175 } C. 37
Haemorrhagia, S. 239 L. 173 V. 81 *Sag.* 174 C. 36,
  116
Haemorrhoidalitis, V. 75
Haemorrhois, S. 247 L. 192 *Sag.* 182 C. 38
Hectica, S. 83 L. 24 V. 80 *Sag.* 320 C. p. 80
Hemalopia, V. 245
Hemerolopia, V. 244
Hemicrania, S. 195 L. 41 V. 143 *Sag.* 154
Hemiplegia, S. 170 L. 103 V. 228 *Sag.* 276 C. 43
Hemitritaea, L. 23 C. 1
Hepatalgia, S. 205 *Sag.* 163
Hepatica, L. 51
Hepatirrhoea, S. 246 V. 90 *Sag.* 181 C. 61
Hepatitis, S. 113 L. 35 V. 58 *Sag.* 312 C. 17

- Hepatizon, L. 323
Hepatocele, S. 53 V. 411
Hermaphroditus, V. 552
Hernia, L. 291 C. 141
Herpes, S. 7 L. 268 V. 443 *Sag.* 11 C. 146]
Hidroa, S. 10 V. 446
Hieranosos, L. 144 V. 190 C. 50
Hieropyr, V. 344 C. 7
Himantosis, V. 151
Hippos, L. 137 V. 199
Hirsuties, L. 314 V. 524 *Sag.* 77
Hordeolum, S. 27 L. 276 V. 434 *Sag.* 32 C. 7
Horror, V. 186
Humoraria, *Sag.* 317
Hydarthrus, S. 38 *Sag.* 41 C. 139
Hydatis, S. 34 *Sag.* 37 C. 138
Hydrenterocele, V. 406
Hydroa, *Sag.* 15
Hydrocele, V. 388 C. 81
Hydrocephalum, V. 384 C. 76
Hydrocephalus, S. 285 L. 216 V. 384 *Sag.* 112
C. 76
Hydrocistis, V. 315
Hydrometra, S. 289 *Sag.* 116 C. 80
Hydromphalus, S. 387
Hydropedesis, V. 121 C. 117
Hydrophobia, S. 231 L. 86 V. 30 *Sag.* 343 C. 64
Hydrophthalmia, V. 385
Hydrops scroti, V. 389 C. 81
Hydrorachitis, S. 287 *Sag.* 114 C. 77

- Hydrothorax, S. 150 V. 311 Sag. 256 C. 78
Hygrosirsfocele, V. 414
Hypercatharsis, V. 123
Hyperarteriscus, V. 557
Hyperostosis, V. 418 C. 140
Hypnobatasis, V. 340 C. 68
Hypochondriasis, S. 220 L. 76 V. 218 Sag. 332
C. 46
Hypogastrocele, V. 403
Hypophasis, V. 234
Hypopyon, V. 356
Hypofarca, L. 218 C. 82
Hypoptydiascos, V. 547
Hypostaphyle, S. 44 Sag. 47
Hysteralgia, S. 209 L. 55 V. 169 Sag. 166
Hysteria, S. 135 L. 126 V. 219 Sag. 242 C. 63
Hysteritis, L. 38 V. 67 C. 21
Hysterocele, S. 55 V. 413
Hysteroloxia, S. 58 Sag. 65
Hysterophyse, V. 315. C. 74
Hysteroptosis, S. 49 V. 393 Sag. 52

I.

- Ictericodes, V. 32
Icterus, L. 244 V. 306 C. 91
Ileus, S. 252 V. 162 Sag. 187 C. 59
Iliaca, L. 185 C. 59
Illosis, V. 200

- Impetigo, V. 462
Incubus, V. 211 C. 68
Inflammatio, L. 231 *Sag.* 20 C. 7
Intertrigo, L. 247 V. 502 C. 7
Ionthos, V. 436
Ischias, S. 213 V. 138 *Sag.* 170 C. 22
Ischiatocele, V. 401
Ischiocele, *Sag.* 60
Ischnophonia, V. 260 C. 113
Ischnotis, V. 541
Ischuria, S. 293 L. 167 V. 129 *Sag.* 212 C. 123
Judicatoria, *Sag.* 316

L.

- Labarium, L. 309
Labium leporinum, V. 522
Laceratura, L. 242 C. 144
Laetitia, V. 76
Lagocheilos, V. 552
Lagophthalmia, L. 305 V. 516
Lagostoma, L. 310 *Sag.* 72
Languor, L. 91
Laparocele, *Sag.* 56
Lassitudo, S. 188 L. 9 V. 222. *Sag.* 147
Leiopodes, V. 545
Leipothymia, S. 173 L. 93 V. 273 C. 44
Leipyria, V. 24
Lenta, L. 14. V. 79 C. 6

D d d

- Lentigo, L. 324 V. 455
 Leontiasis, S. 297 *Sag.* 123
 Lepra, S. 303 L. 262 *Sag.* 129 C. 88
 —— Arabum, V. 321
 —— Graecorum, V. 320 C. 88
 Leptophonia, V. 254 C. 112
 Lethargus, S. 179 L. 98 V. 22 *Sag.* 285 C. 42
 Leuce, V. 460
 Leucoma, S. 1 *Sag.* 1
 Leucophlegmatia, L. 214 C. 72
 Leucorrhœa, S. 267 L. 201 V. 119 *Sag.* 202. C. 39
 Leucorrhœis, V. 112 C. 38, 61
 Lichen, V. 462
 Lienteria, S. 256 L. 188 V. 108 *Sag.* 191 C. 61
 Lipothymia, *Sag.* 279
 Lippitudo, L. 266
 Lithiasis, V. 165
 Lochiorrhœa, *Sag.* 203
 Lordosis, S. 31 L. 301 V. 512 *Sag.* 71
 Loxarthrus, S. 62 *Sag.* 69
 Lumbago, S. 212 V. 138 *Sag.* 169 C. 22
 Lupia, S. 37 *Sag.* 39 C. 136
 Luxatio, V. 472 C. 143
 Luxatura, L. 237 C. 143
 Lyngodes, V. 26

M.

- Macropnoea, V. 266
 Madarosis, V. 530

- Malacia, V. 300 C. 103
Malacosteon, V. 523
Malis, S. 298 *Sag.* 124
Mania, S. 235 L. 68 V. 331 *Sag.* 349 C. 67
Marasmus, L. 211 C. 70
Marasca, S. 35 *Sag.* 37 C. 38
Marmaryge, V. 290. C. 95
Mastodynia, S. 210 V. 153 *Sag.* 167 C. 71
Mediastina, V. 52 C. 11
Melaena, S. 249 *Sag.* 184
Melanchlorus, V. 307
Melancholia, S. 234 L. 71 V. 332 *Sag.* 347 C. 66
Melasicterus, S. 307 *Sag.* 133
Melasma, L. 322 V. 451
Meliceris, V. 420
Menorrhagia, S. 244 L. 202 V. 96 C. 39
Menstrua, V. 11
Merocele, V. 399 *Sag.* 57
Mesenteritis, V. 60 C. 14
Meteorismus, S. 292 *Sag.* 119 C. 73
Metritis, S. 107 *Sag.* 315 C. 21
Metrorrhagia, *Sag.* 179 C. 39
Miliaria, C. 31
Miliaris, S. 95 L. 7. V. 37 *Sag.* 295 C. 31
Mola, L. 205 V. 560
Monstrositas, V. 539
Morbilli, V. 453 C. 30
Morbillosa, V. 36 C. 30
Morosis, L. 106 V. 336 C. 65
Morphoea, L. 319
Morsura, L. 244

- Morsus, *Sag.* 81
Morta, L. 1 C. 34
Mutitas, S. 165. V. 257 *Sag.* 271 C. 111
Mydriasis, V. 237 C. 93
Myocoilites, V. 63
Myopia, L. 309 C. 94
Myopiasis, V. 515 C. 94
Myositis, *Sag.* 301 C. 22
Myrmecium, L. 279 V. 426

N.

- Naevus, S. 5 L. 318 V. 538 *Sag.* 4
Natta, L. 288
Nausea, S. 250 L. 182 V. 159 *Sag.* 185 C. 45
Nebula, V. 464
Necrosis, S. 315 *Sag.* 141
Nefrendis, V. 555
Nephralgia, S. 207 *Sag.* 165
.Nephritica, L. 56
Nephritis, S. 115 L. 37 V. 65 *Sag.* 314 C. 19
Noma, L. 251 V. 489 C. 145
Nonana, V. 8 C. 2
Nostalgia, S. 226 L. 83 V. 332 *Sag.* 338 C. 106, 66
Nyctalopia, L. 306 V. 243
Nymphomania, S. 229 *Sag.* 341 C. 105
Nystagmus, S. 124 *Sag.* 230

O.

- Oblivio, L. 107 V. 338 C. 65
Obstipatio, L. 166 V. 128 *Sag.* 221 C. 122
Obstipitas, S. 118 V. 128 *Sag.* 224 C. 115
Octana, V. 7 C. 2
Odaxismus, V. 147
Odontalgia, S. 198 L. 45 V. 145 *Sag.* 157 C. 23
Odontirrhoea, V. 86
Oedema, S. 12 L. 229 V. 382 *Sag.* 17
Oesophagismus, V. 217
Omentitis, V. 61 C. 14
Omphalocele, V. 398 *Sag.* 55
Oneirodynia, C. 68
Onychia, V. 346
Onyx, V. 355
Operatio, *Sag.* 85
Ophiasis, V. 529
Ophthalmia, S. 196 L. 43 V. 341 *Sag.* 155 C. 8
Ophthalmites, V. 47 C. 8
Ophthalmorrhagia, V. 88
Opisthotonus, V. 181 C. 48
Opodeocele, *Sag.* 59
Orgasmus, L. 133
Orthopnoea, S. 146 L. 162 V. 269 *Sag.* 253 C. 56
Oscedo, S. 140 V. 263 *Sag.* 247
Oscheocele, S. 41 V. 397 C. 81
Oscheophyma, *Sag.* 44 C. 81
Oscitans, V. 31
Oscitatio, L. 151

- Osteocopus, V. 176
Ostocopus, S. 184 L. 61 *Sag.* 143
Otalgia, S. 197 L. 44 V. 148 *Sag.* 156 C. 7
Otitis, V. 48
Otoplatos, V. 102
Otopuofis, V. 101
Otorrhoea, S. 271 L. 171 V. 87 *Sag.* 206
Oxyphonia, V. 255 C. 112
Ozaena, L. 253 V. 500 C. 145

P.

- Paedarthrocace, V. 419 C. 7
Palpitatio, S. 130 L. 132 V. 213 *Sag.* 237 C. 54
Panaritia, V. 70
Pancreatica, V. 64
Pandiculatio, S. 126 L. 152 V. 264 *Sag.* 233
Panophobia, S. 227 L. 75 *Sag.* 339 C. 66
Papula, S. pag. 8. L. 275 *Sag.* 7. C. 7
Paracentesis, *Sag.* 88
Paracusis, S. 159 *Sag.* 265 C. 97
Paracyisis, V. 326
Paraglossa, S. 45 V. 365 *Sag.* 48
Paralysis, S. 169 L. 104 V. 226 *Sag.* 275 C. 43
Paraphymosis, V. 349 C. 7
Paraphonia, S. 168 C. 112
Paraphrenesis, S. 102 L. 26 C. 11
Paraphrenitis, V. 55 C. 11
Paraphrosyne, S. 232 L. 66 V. 330. *Sag.* 345 C. 67
Paraplegia, L. 102 V. 227 *Sag.* 277 C. 43

- Paraplexia, S. 171 C. 43
Paronychia, S. 21 L. 258 V. 345 *Sag.* 26 C. 7
Parorchidium, S. 59 *Sag.* 66
Parotis, S. 17 V. 370 *Sag.* 22 C. 132
Parturitio, L. 203
Parulis, V. 362 C. 7
Pavor, V. 339
Pelada, V. 529
Pelioma, V. 451
Pemphigus, S. 93 *Sag.* 291 C. 34
Pemphingodes, V. 43
Periadynia, V. 155
Pericarditis, V. 53 C. 13
Perinaeocele, *Sag.* 62
Peripneumonia, S. 112 L. 34 V. 51 *Sag.* 311 C. 11
Peritonitis, V. 62 C. 14
Peritoneorixis, *Sag.* 64
Pernio, L. 259 V. 350 C. 7
Pertussis, C. 57
Pestilentialis, V. 33 C. 27
Pestis, S. 91 L. 2 *Sag.* 289 C. 27
Petechia, L. 5 V. 452 C. 35
Petechialis, V. 38
Phagedaena, V. 488 C. 145
Phalacrotis, V. 528
Phalangosis, V. 533
Phantasma, L. 73 V. 287 C. 95
Phimosis, S. 22 L. 297 V. 348 *Sag.* 27 C. 7
Phlegmatia, S. 282 *Sag.* 109 C. 75
Phlegmone, S. 15 L. 39 V. 351 *Sag.* 299 C. 7
Phlogofis, V. 220 C. 7

- Phlyctaena, S. pag. 9 L. 273 V. 442 *Sag.* 8 C.
138
- Phlyxacion, V. 450
- Phoenigmus, S. 308 *Sag.* 134
- Phoxos, V. 511
- Phrenismus, V. 45 C. 9
- Phrenitis, S. 101 L. 25 V. 18 *Sag.* 303 C. 9, 6
- Phricasmus, *Sag.* 239
- Phricodes, V. 25
- Phthiriasis, S. 310 V. 324 *Sag.* 136
- Phthisis, S. 276 L. 208 V. 310 *Sag.* 101. C. p. 158
- Phygethon, V. 357
- Phyma, V. 359
- Physconia, S. 283 V. 325 *Sag.* 110 C. 82
- Physocele, V. 416
- Physocephalus, S. 286 *Sag.* 113
- Physometra, S. 290 *Sag.* 117 C. 74
- Pica, S. 222 V. 301 *Sag.* 334 C. 103
- Pinnula, V. 432
- Piptonychia, V. 484
- Pituitaria, V. 111 C. 61
- Pityriasis, V. 476
- Pladarotis, V. 431
- Plancus, V. 545
- Plautus, . 545
- Plethora, L. 225 *Sag.* 105
- Pleuritica, L. 53
- Pleuritis, S. 103 L. 27 V. 50 *Sag.* 305 C. 11
- Pleurodyne, S. 148 V. 50 *Sag.* 254 C. 22
- Plica, L. 313 V. 323 C. 90
- Plicatio, V. 470

- Pneumatosis, S. 280 V. 391, 156 *Sag.* 107 C. 72
Pneumonia, C. 11
Pneumonica, L. 54
Pnigma, V. 270
Podagra, V. 175 C. 24
Podagrīca, V. 69 C. 24
Polydipisia, S. 224 L. 80 V. 295 *Sag.* 336 C. 102
Polymerisma, *Sag.* 74
Polypus, V. 377 C. 133
Polysarcia, S. 279 L. 213 V. 540 *Sag.* 106 C. 71
Porrigo, V. 476
Porrus, V. 427 C. 133
Presbytia, L. 307 C. 94
Pressura, L. 260
Priapismus, S. 121 L. 122 V. 173 *Sag.* 227
Proctalgia, S. 214 *Sag.* 171 C. 7
Proctica, L. 59 V. 167
Proctitis, L. 30 C. 7
Proctorrhœa, *Sag.* 193
Profusio, L. 239 C. 116
Prolapsus, L. 292 C. 142
Proptoma, S. 46 *Sag.* 49
Pruritus, S. 190 L. 64 V. 136 *Sag.* 149
Psellismus, S. 167 L. 138 *Sag.* 273 C. 113
Psellotis, V. 259 C. 113
Pseudolepsis, C. 95
Psophos, V. 177
Psora, L. 265 V. 320 C. 148
Psoriasis, V. 174
Psydracia, S. 9 V. 442 *Sag.* 14

E e e

- Pterygium, S. 26 L. 295 V. 433 *Sag.* 31
 Ptilosis, V. 531
 Ptosis, V. 235
 Ptyalismus, S. 261 L. 176 V. 103 *Sag.* 197 C. 119
 Pudendagra, S. 215 L. 59 V. 168 *Sag.* 172
 Punctura, S. 64 L. 243 *Sag.* 79 C. 144
 Puorrhoea, V. 106
 Puoturia, V. 116
 Purpura, S. 96 V. 449 *Sag.* 292 C. 35
     — scorbatica, V. 443
 Pustula, S. pag. 8 L. 274 *Sag.* 6 C. 7
 Pyrosis, S. 200 *Sag.* 158 C. 58
 Pyuria, S. 266 *Sag.* 201

Q

- Quartana, S. 89 L. 17 V. 3 *Sag.* 326 C. 2
     — duplex, V. 13
     — triplex, V. 14
 Quintana, V. 4 C. 2
 Quotidiana, S. 87 L. 15 V. 1 *Sag.* 324 C. 3
     — continua, V. 15

R.

- Rabies, L. 85 *Sag.* 344
 Rachialgia, S. 211 *Sag.* 168 C. 59
 Rachitis, S. 294 L. 212 V. 312 *Sag.* 120 C. 83
 Rachofis, V. 503
 Ranula, V. 380
 Raphania, L. 145 V. 192 C. 52

- Raucedo, L. 146 C. 40, 112
Raucitas, V. 252 C. 40, 112
Renchus, V. 271
Rhagas, L. 248. S. 75 V. 467 *Sag.* 96
Rhenophonia, V. 256 C. 112
Rheuma, S. 149, *Sag.* 255 C. 40
Rheumatica, V. 74
Rheumatismus, S. 185 L. 62 V. 138 *Sag.* 144 C. 22
Rhicnōsis, V. 542
Rhochmos, V. 272
Rhoeas, V. 520
Rhopalosis V. 323 C. 90
Rhysemata, V. 521
Rigor, S. 132 L. 141 V. 187
Risus, L. 148
— fardonicus, V. 210
Rodatio, V. 532
Ronchus, V. 272
Rubeola, S. 94 L. 4 *Sag.* 293 C. 30
Ructus, L. 181 V. 215
Ruminatio, V. 216
Ruptura, S. 69 L. 239 V. 466 *Sag.* 84

S.

- Saniodes, V. 550
Sarcocele, V. 415
Sarcoma, S. 23 L. 294 V. 376 *Sag.* 28 C. 133
Sardiasis, L. 125 V. 209
Satyriasis, S. 228 L. 81 V. 331 *Sag.* 340 C. 104, 105

- Scabies, S. 304 V. 444 *Sag.* 130 C. 148
Scarlatae, V. 454
Scarlatina, S. 98 V. 39 *Sag.* 294 C. 32
Scelotyrbe, S. 136 V. 195. *Sag.* 243 C. 51
Schirrhus, S. 14 L. 283 V. 374 *Sag.* 19 C. 130
Sclopetoplaga, *Sag.* 80
Scoliosis, V. 512
Scorbutus, S. 301 L. 223 V. 318 *Sag.* 127 C. 86
Scotomia, L. 111
Screatus, L. 177
Scrophula, S. 295 V. 367 *Sag.* 121 C. 84
Seisis, V. 512
Seline, V. 463
Septana, V. 6 C. 2
Serpigo, L. 267 V. 443
Sextana, V. 5 C. 2
Singultus, S. 141 L. 153 V. 212. *Sag.* 248
Sinus, S. 73 V. 192. *Sag.* 92 C. 145
Siriasis, V. 34 C. 9
Soda, L. 47 V. 154 C. 45, 58
Somnambulismus, S. 221 L. 77 *Sag.* 333 C. 68
Somnium, V. 339 C. 68
Somnolentia, L. 96 V. 233
Spanopogon, V. 556
Sparganosis, V. 372
Spasma, V. 479
Spasmus, L. 121
— oesophagi, V. 217
— cynicus, V. 209
— maxillae inferioris, V. 208.
Sphacelismus, L. 32 C. 9

- Sphacelus, L. 234 V. 328 C. p. 87
Spina bifida, V. 386 C. 77
Spinola, L. 289 C. 77
Splenalgia, S. 206 *Sag.* 164
Splenica, L. 52
Splenitis, S. 114 L. 36 V. 59 *Sag.* 313 C. 18
Splenocele, S. 54 V. 412
Staphyloma, S. 36 V. 421 *Sag.* 40
Staphylosis, V. 422
Steatites, V. 390 C. 71
Steatoma, V. 420
Sterilitas, L. p. 104. *Sag.* 211 C. 125
Sternutatio, S. 139 L. 154 V. 204 *Sag.* 246
Stertor, S. 143 L. 156 V. 271 *Sag.* 250
Stigma, V. 457
Stomacace, S. 241 L. 175 V. 85 *Sag.* 176 C. 39
Strabismus, S. 116 L. 304 V. 514 *Sag.* 222 C. 114
Stranguria, L. 196 V. 163
Stridor, L. 136
Struma, L. 284 C. 84
Stupiditas, V. 336 C. 65
Stupor, S. 189 L. 105 *Sag.* 148
Stymatosis, V. 94
Subluxatio, V. 473
Subsultus, L. 134 *Sag.* 232
Sudamen, L. 321
Sudamina, V. 446
Sudor, L. 207 C. 117
Suffocatio, L. 158
——— hysterica, V. 196
Suffusio, S. 217 *Sag.* 329 C. 95

- Sugillatio, L. 230 C. 129
 Suppuratoria, V. 78
 Surditas, V. 247 C. 96
 Suspirium, L. 150 V. 262
 Susurrus, V. 292
 Sutura, *Sag.* 87
 Sycosis, V. 490 C. 145
 Syncopalis, V. 29
 Syncope, S. 174 L. 94 V. 274 *Sag.* 280 C. 44
 Synizesis, V. 240 C. 92
 Synocha, S. 80 L. 12 C. 4
 Synochus, S. 81 L. 13 V. 16 C. 4 et 6
 Syphilis, S. 300 L. 6 V. 319 *Sag.* 126 C. 85
 Syrigmos, S. 219 *Sag.* 331 C. 97
 Syringmos, L. 72

T

- Tabes, S. 275 L. 209 V. 309 *Sag.* 100 C. 69
 Talpa, V. 420
 Tarantismus, S. 230 L. 84 V. 193 *Sag.* 342
 Tenesmus, S. 257 L. 193 V. 166 *Sag.* 192
 Terminthus, V. 381 C. 7
 Tertiana, S. 88 L. 16 V. 2 *Sag.* 325 C. 1
 —— duplex, V. 12
 Testudo, V. 420
 Tetanus, S. 122 L. 127 V. 180 *Sag.* 228 C. 43
 Tetartophya, S. 86 L. 22 *Sag.* 323 C. 2
 Therioma, V. 486 C. 145
 Thlasis, V. 471
 Tinea, S. 305 L. 263 V. 497 *Sag.* 131 C. 147

- Toius, V. 424
Torpor, V. 224
Tortura, L. 303
Trachelophyma, *Sag.* 33
Traulotis, V. 258 C. 113
Tremor, S. 129 L. 131 V. 184 *Sag.* 236 C. p. 195
Trichiasis, L. 316 V. 517
Trichoma, S. 311 *Sag.* 137 C. 90
Trismus, S. 117 L. 124 V. 207 *Sag.* 223 C. 49
Tritaeophya, S. 85 *Sag.* 322 C. 1
Tritaeus, L. 21 C. 1
Tussis, S. 142 L. 155 V. 205 *Sag.* 249 C. 40
Tylloma, V. 429 C. 135
Tympanites, S. 291 L. 219 V. 316 *Sag.* 118 C. 73
Typhomania, S. 178 L. 97 V. 23 *Sag.* 284 C. 42
Typhus, S. 82 *Sag.* 319 C. 5

V

- Vaga, V. 10 C. 2
Valgus, V. 544
Varicella, V. 42, 448 C. 29
Variola, S. 92 L. 3 V. 447 *Sag.* 290 C. 28
Variolosa, V. 35 C. 28
Varix, S. 33 L. 282 V. 407 *Sag.* 36 C. 128
Varus, S. p. 9 L. 269 V. 436 et 543 *Sag.* 10 C. 7
Verruca, S. 25 L. 277 V. 426 *Sag.* 30 C. 134
Vertigo, S. 216 L. 74 V. 293 *Sag.* 328
Vesania, L. 70 C. 66
Vibex, L. 320 V. 458
Vitiligo, S. 2 V. 459 *Sag.* 2

- Ulcus**, S. 71 L. 249 C. 145 *Sag.* 89
Vociferatio, L. 147
Volatica, L. 63 V. 178 C. 22
Vomica, L. 180 V. 104 C. p. 106
Vomitus, S. 251 L. 183 V. 214 *Sag.* 186 C. 45
Uredo, L. 8 C. 33
Urorrhoeas, V. 548
Urticaria, V. 361, 456 C. 33
Urticata, V. 40 C. 33
Vulneraria, V. 77
Vulnus, S. 63 L. 240 V. 465 *Sag.* 78 C. 144

X

Xirasia, V. 527

Z

Zoster, V. 344

C A T A L O G U S

Morborum a nobis omisorum, quos omisisse fortassis non oportebat. *Vide Prolegomena, pag. xxi.*

Aglaætatio, L.

Agalaxis, V.

Alopecia

Anchylops

Ægilops

Anchylosis, L.

Anchylosis, V.

Angina, S. et L.

Antipathia

Beriberia

Cardiogmus

Cephalaea

Cephalalgia

Distortio

Dysphagia

Aglutitio

Acataposis

Oesophagismus

Dystocia

Parturitio et alii gravidarum et parturientium
morbi

Elcosis

Essera

Hemicrania

F f f

- Leucorrhœa ex vitio locali
Lithiasis in organis uropoeticis, et in aliis corporis
partibus
Malis
Cocyta, L.
Melaena
Melasicterus
Melanchlorus, V.
Myocoilites
Necrosis
Odaxismus
Dentitio et alii infantum morbi
Paralysis partis singularis ex vitio muscularum
Phyocephalus
Pnigma
Catarrhus suffocativus *Auct.*
Pyuria
Puoturia
Sterilitas utriusque sexus
Acyisis, V.
Stymatosis
Tarantismus
Venena
Vermes.

I N D E X

Specierum Sauvagesii, quae in systemate
nostro sub nominibus genericis non in-
veniuntur.

Numeri indicant paginam.

- Amaurosis a myosi, 303.
- Amaurosis a synchysi, 303:
- Amblyopia hydrophthalmica, 304
- Amphimerina anginoſa, 97.
- Amphimerina biliosa, 56.
- Amphimerina cardiaca, 53.
- Amphimerina catarrhalis, 172
- Amphimerina epiala, 54.
- Amphimerina hemitritaeus, 49.
- Amphimerina humorosa, 54.
- Amphimerina hungarica, 55.
- Amphimerina paludosa, 56.
- Amphimerina peripneumonica, 102.
- Amphimerina phricodes, 54.
- Amphimerina pseudohemitritaeus, 49.
- Amphimerina semiquartana, 61.
- Amphimerina semiſequintana, 53.
- Amphimerina spasmatica, 62.
- Amphimerina syncopalis, 54.
- Amphimerina tufſiculosa, 173. et 231.
- Angina spasmatica, 213.
- Aphonias paralytica, 193.

- Arthritis rheumatica, 128.
Ascites flatulento-peritonaeus, 273.
Ascites sanguineo-uterinus, 282.
Ascites uterinus, 282.
Asphyxia a carbone, 187.
Asphyxia congelatorum, 188.
Asphyxia flatulenta, 189.
Asphyxia foricariorum, 187.
Asphyxia a fumis, 186,
Asphyxia hysterica, 191.
Asphyxia immersorum, 189.
Asphyxia a mephitide, 187.
Asphyxia a musto, 187.
Asphyxia a pathemate, 187.
Asphyxia siderorum, 188.
Asphyxia spinalis, 184.
Asphyxia suspensorum, 189.
Asthenia a hydrocephalo, 186.
Asthma catarrhale, 227.
Asthma febricosum, 230.
Asthma a gibbo, 228.
Asthma metallicum, 229.
Asthma pneumodes, 227.
Asthma a polypo cordis, 229.
Asthma pulverulentorum, 229.
Atrophy febrisequa, 267.
Atrophy infantilis, 267.
Atrophy rachitica, 267.

INDEX SPECIERUM.

413

C.

- Cardialgia inflammatoria, 111.
Cardialgia sputatoria, 232.
Catarrhus Bellinsulanus, 97.
Cephalaea febricosa, 64.
Cephalalgia catarrhalis, 173.
Cephalalgia inflammatoria, 91.
Cephalalgia intermittens, 64.
Cholera sicca auriginosa, 237.
Convulsio Indica, 211.
Convulsio a nervi punctura, 213.
Convulsio raphania, 213.
Convulsio ab ustilagine, 218.

D.

- Diarrhoea carnosa, 179.
Dysenteria a catharticis, 180.
Dysenteria a mesenterii vomica, 243.
Dysenteria Parisiaca, 180.
Dysenteria scorbutica, 343.

E.

- Eclampsia febricosa, 50.
Eclampsia typhodes, 217.
Enteritis mesenterica, 110.
Ephemera Britannica, 77.

- Ephemera dichomene, 63.
Ephemera sudatoria, 77.
Epilepsia febricosa, 50.
Erysipelas ambustio, 85.
Erysipelas symptomaticum, 86.
Erysipelas a vespis, 86.

H.

- Hepatalgia apostematoso, 115.
Herpes Zoster, 134.
Hydrometra ovarii, 280.
Hysteralgia febricosa, 64.
Hysteria febricosa, 50.

I.

- Ischias ex abscessu, 129.
Ischias intermittens, 64.

L.

- Lumbago apostematoso, 129.
Lumbago ab arthrocace, 129.
Lumbago psoadica, 129.

M.

- Menorrhagia difficultis, 358.

- Miliaris nautica, 74.
Miliaris purpurata, 74.
Miliaris sudatoria, 78.
Mutitas a glossolyfi, 193.

N.

- Nephralgia arenosa, 117.
Nephralgia arthritica, 117.
Nephralgia calculosa, 117.
Nephralgia febricosa, 64.
Nephralgia purulenta, 117.
Nephralgia rheumatica, 119.

O.

- Ophthalmia febricosa, 64.
Orthopnoea hysterica, 225.
Orthopnoea spasmodica, 225.

P.

- Phrenitis apyreta, 262.
Phrenitis inanitorum, 261.
Pleuritis hepatica, 114.
Pleuritis periodica, 51.
Pleuritis splenica, 116.
Pleurodyne parapleuritis, 104.
Pleurodyne verminosa, 106.

- Pleurodyne vomica, 106.
Psydracia a vespis, 86.
Pyuria arthritica, 355.
Pyuria mucosa, 355.
Pyuria viscida, 355

Q.

- Quotidiana deceptiva, 53.
Quotidiana epileptica, 50.
Quotidiana soporosa, 49.

S.

- Scarlatina anginosa, 146.
Scelotyrbe festinans, 215.
Scelotyrbe verminosa, 215.
Scrophula mesenterica, 266.
Splenalgia suppuratoria, 116.
Synocha catarrhalis, 173.
Synocha dysenteriodes, 80.
Synocha miliaris, 79.
Synochus hiemalis, 70.
Synochus pleuritica, 70. et 105.
Synochus rheumatizans, 70.
Synochus scorbutica, 71.

T.

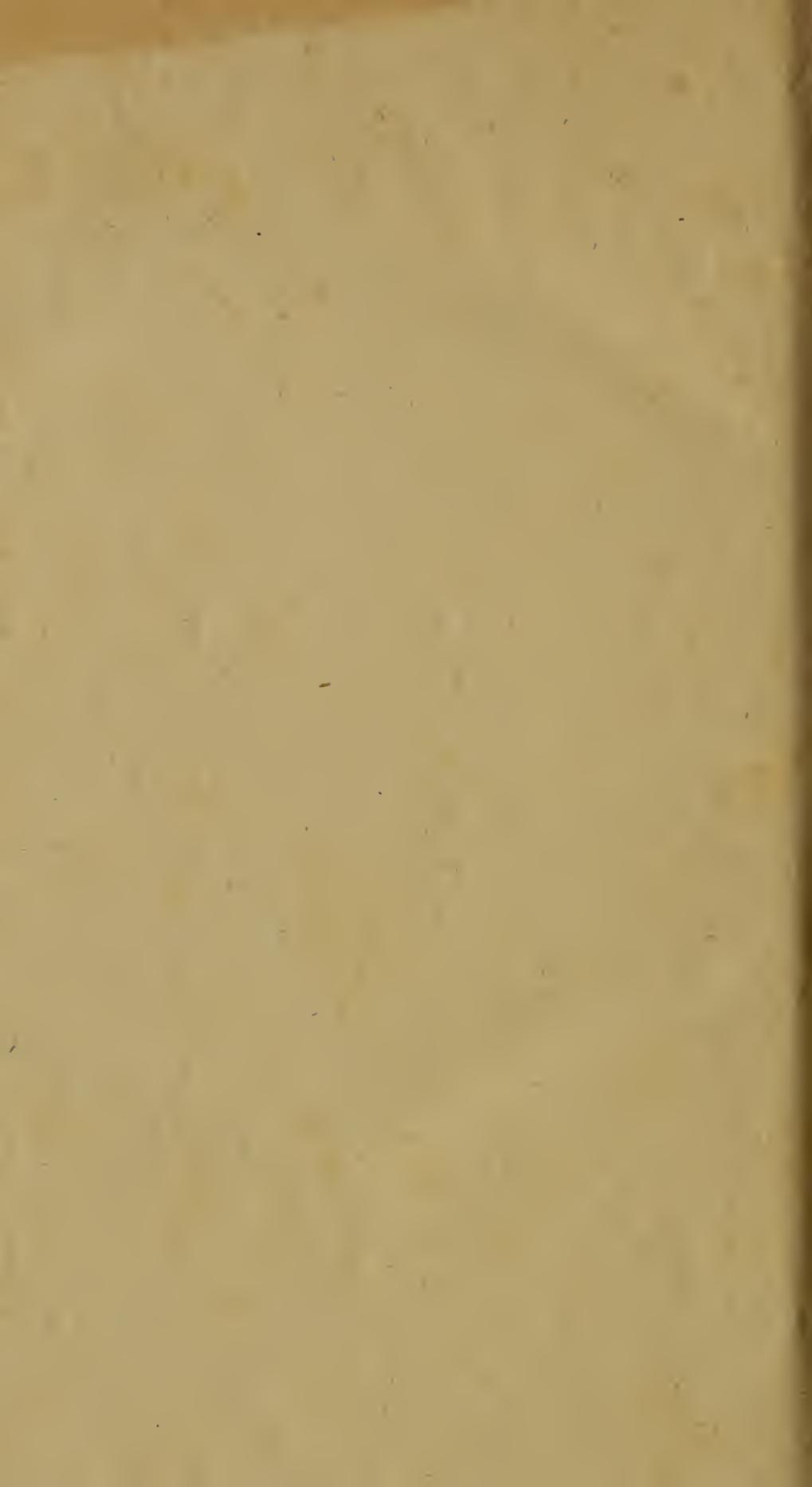
- Tabes dorsalis, 268
Tabes a hydrope, 269.
Tabes nutricum, 268.
Tabes a sanguifluxu, 268.
Tabes sudatoria, 268.
Tabes syphilitica, 269.
Tetanus febricosus, 50.

V.

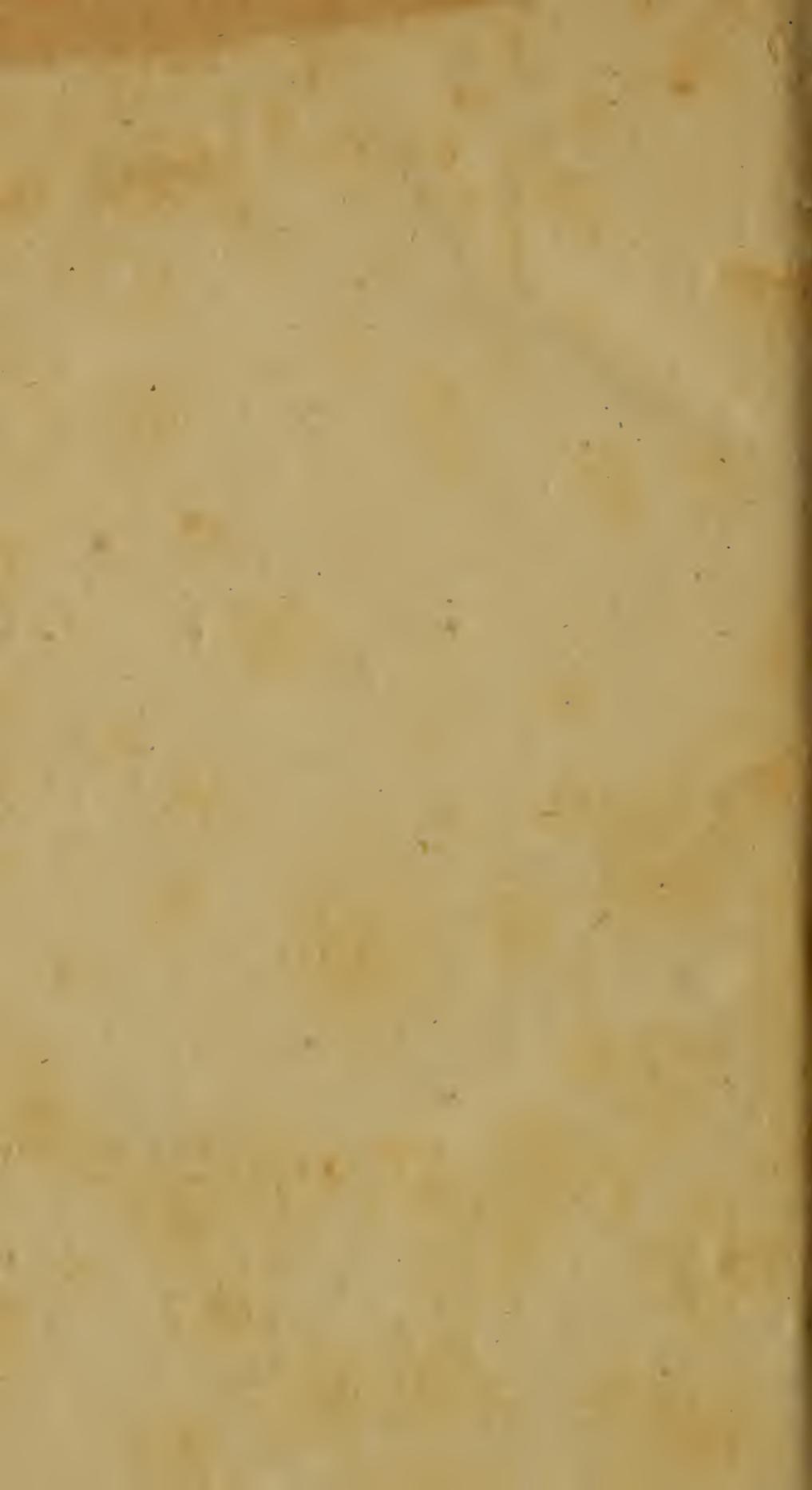
- Variola lymphatica, 138.

THE LIBRARY
OF THE
ESSEX INSTITUTE

¤ ¤

PRESENTED BY

Received —

